

Notulen Raadsvergadering Gemeenteraad Almelo

Datum: 27 juni 2010
Aanvang: 09.00 uur
Locatie: Raadzaal

Voorzitter: de heer A.J. Gerritsen, burgemeester.

Griffier: mevrouw C.M. Steenbergen.

Aanwezige leden: de heer F. Akse, mevrouw Y. Bijenhof, mevrouw J.T. Buikema-Albers, de heren H. Buitenweg, U. Çete, mevrouw M.J.C. van Doorn, de heer A. Ekizkuyu, mevrouw H.J. Geerdink, de heren R.H. Gelici, F.J. Gerritsen, mevrouw E. van den Ham-Jaarsma, de heren J.J.H. Hammink (later), M.V.F.M. Hubers (later), A.G.P. Hümmels, J.L.R. Kampman (later), W. Loupatty, M. Makkinga, E.J. van Marle, mevrouw Q.D.D.M. Munnich (later), de heren H.G. de Olde, J. Pauwels, mevrouw P. Pol, mevrouw M.I. van Saane, mevrouw I.A.M. ten Seldam, de heren G.W.L. Stork, T.S.M. Stöteler, W.B. Teeuw, H. Teunis, A.J.J.M. Trienen, J. Tijhof, A. de Vries, W.H.H.L. Weinreder, J.B.W. Wiertz, mevrouw D.C. Wind en de heer M. Zielman.

Aanwezige wethouders: de heren A.L. Langius, A. Maathuis, E.J.F.M. van Mierlo en J.M. van Rees.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik open de vergadering en heet u van harte welkom. We vergaderen op een heel ander tijdstip dan we gewend zijn. We hebben een vergaderdag voor de boeg waarin wij met elkaar spreken over de Perspectiefnota en de Voorjaarsrapportage. We zullen daarover het debat met elkaar aangaan, maar ook met het college.

Voor de opening van deze vergadering geef ik de gelegenheid aan mevrouw Van Doorn, die tot ons zal spreken over een ongetwijfeld zeer aangelegen punt.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! In 1835 waarschuwde de visionair De Tocqueville, grondlegger van het moderne politieke liberalisme, in zijn boek "Democracy in America" al voor democratie als tirannie van de meerderheid. Een regering door de bevolking, wat een democratie natuurlijk is, houdt vanzelfsprekend in dat de meerderheid minderheden respecteert en zelfs beschermt.

Het recht voor minderheden staat niet als zodanig in de Grondwet, maar er is een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens die ik ons vandaag allemaal wil meegeven. Ik citeer: "Democratie betekent niet simpelweg dat de ideeën van de meerderheid altijd moeten prevaleren. Een evenwicht moet worden gevonden dat faire en behoorlijke behandeling van minderheden garandeert en elk mogelijk misbruik van machtspositie vermijdt."

Ik wens ons allemaal, vandaag en in de toekomst, wijsheid in handelen, evenwicht in de besluitvorming en respect voor elkaar toe.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Van Doorn.

Ik stel vast dat de heren Hammink, Hubers en Kampman later ter vergadering komen.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Mevrouw Munnich laat zich verontschuldigen in verband met haar fysieke gesteldheid. Zij sluit later op de dag aan, in ieder geval tijdens de lunch, om interesse te tonen en te horen hoe het debat gaat. Zij volgt ons online en zal vanavond bij de besluitvorming aansluiten.

(De heer Kampman komt, te 09.05 uur, ter

vergadering.)

2. Algemene beschouwingen over de Perspectiefnota 2019.

De VOORZITTER: Dames en heren! De gang van zaken is u ongetwijfeld bekend en is u aangereikt. Wij gaan zo dadelijk loten over de spreekvolgorde van de fracties. Vervolgens krijgen alle fracties vijf minuten de tijd om zonder interrupties het woord te voeren. Dat is plezierig want dan kan iedereen zijn punt maken, bij wijze van algemene beschouwing, aanvullend op wat we schriftelijk al met elkaar hebben gedeeld. Vervolgens hebben de fracties vijf minuten de tijd om vragen te krijgen en te beantwoorden van de overige fracties. Met die eerste vijf minuten wil ik vrij streng zijn: vijf minuten is vijf minuten. Maar als de vragen en discussies daartoe aanleiding geven, wil ik daar wel een beetje mee smokkelen. Het wordt echter geen tien minuten. Ik wil de ruimte bieden om het gesprek te voeren over wat te berde is gebracht. Voor de eerste vijf minuten stel ik een timer in en ik ga waarschuwen als er vier minuten voorbij zijn, zodat u naar een afronding kunt toewerken.

We gaan sowieso om ongeveer 11.30 uur even pauzeren. Als er behoefte aan is, kan dat ook eerder, maar dat gaan we even bekijken. Rond 13.00 uur gaan we pauzeren voor de lunch. Vanaf 13.45 uur gaan we door met de reactie van het college op wat vanuit de raad naar voren is gebracht. In de loop van de middag gaan we opnieuw pauzeren en dan wijst het zich tegen die tijd vanzelf. Dan lees ik het spoorboekje nogmaals voor.

Ik ga nu samen met de griffier over tot loting van de spreekvolgorde. Dit is het mandje met daarin de briefjes van alle fracties. De spreekvolgorde is als volgt: SP, PVA, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lokaal Almelo Samen, D66, VVD, Lijst Çete, PvdA, Fractie Weinreder, CDA, Democraten.Nu, PVV, GroenLinks en ChristenUnie.

Ik geef als eerste het woord aan de heer Akse, die namens de SP het woord zal voeren.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! In de algemene beschouwing van de SP-fractie zijn we op een aantal zaken ingegaan. Uiteraard horen we graag hoe het college daar tegenaan kijkt. We hebben ditmaal ons best gedaan, vandaar het flinke aantal pagina's.

Op dit moment wil ik het vooral over de zorg en onze zorg hebben. Onder de zorg verstaan we alle vormen van zorg die we als geciviliseerd land geven aan mensen die dat nodig hebben. Mensen die niet zonder kunnen en daardoor langer in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven. De zorg is voor de SP dan ook een grondrecht. Des te schrijnender is het dat door bezuinigingen dit grondrecht is vervangen door een markt, waar zorgcowboys zich verrijken en de hulpvrager in de kou staat, waar er weer wachtlijsten in de jeugdzorg zijn ontstaan en ons belangrijkste goed in dit leven, onze jeugd en toekomstige generatie, vastloopt in deze hectische en onoverzichtelijke tijden.

We creëren een generatie die met moeite het hoofd boven water kan houden, maar wel geconfronteerd wordt met grote problemen die de vorige generaties voor hen hebben veroorzaakt. Problemen op het gebied van klimaat, overbevolking, oorlog, vluchtelingen, uitbuiting van arbeiders: daar maken wij ons zorgen over.

In een eerdere bijdrage in de raad heb ik gezegd dat we af moeten stappen van de gebaande wegen. We moeten anders met elkaar en met onze planeet omgaan. Niet denken in bruto nationaal inkomen maar in bruto nationaal geluk. Gelukkig zijn er ontwikkelingen die de goede kant op gaan, zoals de aanpak van zorgbureaus die niet deugen en de roep van minister De Jonge om minder bureaucratie in de zorg. Ons idee om een nationaal zorgfonds op te richten, zou nog beter zijn, een idee dat door meer dan 273.000 mensen wordt gesteund, waaronder veel zorgverleners. Nog beter zou het zijn om de zorg helemaal los te weken uit de markt, zoals de

huishoudelijke hulp. Richt een gemeentelijk zorgbureau op en organiseer de zorg zelf, zonder de enorme managementlaag en met korte lijnen voor de cliënt. Dan ligt de verantwoordelijkheid waar die hoort te liggen, bij de zorgverlener.

Een ander punt waar wij ons zorgen over maken, is de door een aantal partijen opgeworpen suggestie dat het hebben van voldoende sociale huurwoningen een aanzuigende werking zou hebben op het aantal bijstandsgerechtigden. Wij vragen ons af op welk onderzoek deze aanname is gebaseerd. Om dan meteen maar 1.000 sociale huurwoningen uit het circuit te halen, lijkt ons helemaal een ongefundeerd en ondoordacht besluit.

Ik ga niet in op de amendementen en moties op dit moment. Wij zullen die, zodra ze aan de orde worden gesteld, beoordelen op hun inhoud en maatschappelijke effecten voor de mensen in onze stad.

De VOORZITTER: Zijn er vragen of opmerkingen die u aan de heer Akse wilt richten?

De heer PAUWELS (VVD): De heer Akse daagt ons uit met de opmerking over het voornemen om een daling van 1.000 sociale huurwoningen te realiseren. Vanuit de woningcorporaties bestaat de wens om wat meer te kijken naar het verschuiven of in de plaats nemen van sociale huurwoningen, zodat je meer doorschuift van reductie van sociale huurwoningen naar het middensegment of daartussenin. Daar is op dit moment meer vraag naar, ook vanwege een stukje welvaartsvorming, ook bij de doelgroep waarover de heer Akse spreekt. Is hij het met ons eens dat Almelo daarin als centrumgemeente zou moeten voorzien?

De heer AKSE (SP): Ik ben ingegaan op het feit dat u zegt dat er een aanzuigende werking is. Ik wil graag horen waarop dat gebaseerd is. Het aantal sociale huurwoningen is voldoende. Dat zeggen de woningbouwverenigingen zelf en dat zegt de gemeente Almelo. Dat hebben we met elkaar afgesproken. Die afspraak staat de eerste drie jaar. Waarom er dan nu in één keer 1.000 woningen uit het circuit worden gehaald, is voor ons onbegrijpelijk.

De heer PAUWELS (VVD): De heer Akse zet het nu vrij blut neer: ineens 1.000 woningen eruit halen. Dat is niet wat wij bepleiten. Wat wij wel bepleiten, is om vanuit de contacten met de woningbouwcorporaties en de goede gesprekken die daar zijn in te spelen op de bewegingen en de wens die mogelijk bestaat om wat meer door te stromen vanuit sociale huurwoningen naar het middensegment en daar tussenin. Om in het woningbouwprogramma te kunnen voorzien, houdt dat volgens ons in dat je aan de kant van de sociale huurwoningen een reductie doorvoert. Onze opmerking over de aanzuigende werking heeft te maken met het totale pakket aan voorzieningen dat Almelo in de jaren waarin wat meer links georiënteerde colleges hebben geregeerd – laat ik het netjes uitdrukken – heeft neergezet. Dat heeft wel degelijk geleid tot een relatief aantrekkelijk pakket voor een bepaald deel van de samenleving dat daarop is afgekomen. Gezien de verhoudingen in Almelo, kun je het daarmee niet oneens zijn. Het is niet voor niets dat een aantal maatregelen en instrumenten in het hele pakket de afgelopen jaren enigszins zijn afgebouwd, omdat het wellicht wat te ruim in het jasje zat.

De VOORZITTER: Dat is een heel lange aanloop naar een vraag. Dit gaat allemaal van de tijd van de heer Akse af.

De heer AKSE (SP): Ik ben blij dat de heer Pauwels constateert dat het linkse beleid dat wij in het verleden gevoerd hebben, heeft geresulteerd in een goede, sociale aanpak in deze stad. We zijn ons ervan bewust dat het de laatste tijd wat minder is geworden en daar maken wij ons zorgen om. We hebben met de woningbouwverenigingen afspraken gemaakt tot 2023 over hoe we omgaan met sociale huurwoningen. Daaraan kan wat mij betreft niet getornd worden.

Natuurlijk moeten we bouwen voor iedereen. Dat gaan we ook doen. Er zijn bijvoorbeeld plannen in Noordoost voor het segment van uw achterban misschien. Daar is nog plek genoeg. Er is best ruimte. Ik zie niet dat het nu nodig is om daar op termijn 1.000 sociale huurwoningen

voor weg te halen. Ik weet niet of de heer Pauwels het weet, maar dat is 10% van het totale aantal.

De heer PAUWELS (VVD): Ik ben blij dat de heer Akse zegt dat het sociale beleid heeft geleid tot het pakket dat er nu ligt. Ik denk dat we vandaag moeten constateren dat het sociale, linksgeoriënteerde beleid, de spuigaten is uitgelopen en dat het niet meer te financieren is. We moeten heel pijnlijke maatregelen nemen om datgene wat is ingericht weer terug te schroeven naar een acceptabel niveau.

De heer AKSE (SP): Het is wonderwel te financieren. Het is heel goed te financieren, maar het zijn politieke keuzes. Als we die keuzes anders maken, lukt het best. Als we de markt uit de zorg halen, besparen we heel veel geld.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Even een begripsvraag naar aanleiding van de schriftelijke bijdrage van de SP. Zij stelt voor om een deel dat nu onder het programma Zorg valt te verschuiven naar het programma Economie en Participatie. Het is mij niet helemaal duidelijk wat zij precies wil verschuiven.

De heer AKSE (SP): We hebben geconstateerd dat participatie onder Economie is gebracht, terwijl wij hadden verwacht dat het onder Zorg zou vallen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik wil met de heer Akse even terug naar die 1.000 woningen. Is hij het met mij eens dat de tekst in de motie van VVD en CDA kwetsend is voor bepaalde doelgroepen in Almelo? Is hij het met mij eens dat deze motie geen recht doet aan de discussie die de gemeente Almelo op dit moment voert met de woningcorporaties?

De heer AKSE (SP): Kwetsend is wel een heel groot woord. Ik weet niet welke doelgroepen de heer Kampman precies bedoelt. Er zijn veel verschillende doelgroepen die gebruikmaken van een sociale huurwoning.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik zal mijn vraag iets verduidelijken. Als je door de tekst heen leest, wordt het tekort in het sociale domein geframed naar bepaalde doelgroepen die in deze sociale huurwoningen wonen.

De heer AKSE (SP): Zo lees ik het niet. Ik lees dat er een aanzuigende werking lijkt te zijn. Daarvan wil ik dan cijfers en feiten horen. Wat de heer Kampman constateert, kan ik niet zien.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik heb nog een laatste vraag. Is het de heer Akse opgevallen dat bij het eentje onderaan, bij "waar staat uw gemeente", de gemeente Enschede is weggelaten? De ontlastende informatie voor deze motie is weggelaten.

De heer AKSE (SP): Nee, dat is mij niet opgevallen.

(De heer Hubers komt, te 09.18 uur, ter vergadering.)

De VOORZITTER: Wij vervolgen de sprekerslijst met de PVA bij monde van de heer De Olde.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Voordat ik enkele punten uit de nota wil benoemen, viel het ons op dat er geen woord geschreven is over de randgemeenten Bornerbroek en Aadorp. Dit lijkt ons vreemd. Waar mensen wonen, dient de gemeente te besturen en bij te sturen, waaronder zaken als handhaving, ruimtelijke ordening et cetera.

Zorgtaken. De gemeente staat nog steeds voor ingrijpende bezuinigingen doordat de zorgtaken die we erbij hebben gekregen veel duurder zijn dan begroot. Naast een toename van jongeren in de jeugdzorg, is er meer zorg nodig voor mensen met psychische problemen. In de nieuwe Jeugdwet van 2015 is de uitvoering van de jeugdhulp, dus ook de gespecialiseerde jeugdzorg, naar de gemeenten gegaan, evenwel met een flinke korting op het totale budget. De

gedachte hierachter was dat de gemeente met de wijkteams eerder problemen achter de voordeur zou signaleren en met preventief, ambulant optreden uithuisplaatsingen en dus gespecialiseerde jeugdhulp zou kunnen voorkomen.

In 2018 is een Fonds tekortgemeenten sociaal domein ingesteld, waaruit Almelo een bijdrage heeft ontvangen. Dit dempte het tekort op de jeugdhulp in 2018, maar de vraag is hoe de ontwikkeling op de middellange termijn zal zijn, met alle gevolgen van dien: wachtlijsten, bezuinigingen, uitgesteld onderhoud enzovoort. Hoe het ook zij, de tekorten in de jeugdzorg zijn bijna vier jaar na de decentralisaties nog steeds moeilijk te behappen.

Burgerinitiatieven. Het aantal bewonersinitiatieven in het sociaal domein groeit gestaag. De laatste jaren zijn overal in Nederland wijkbewoners in beweging gekomen. Ze onderhouden speelvoorzieningen, doen aan groenbeheer, proberen overlast van jongeren te verminderen of zorgen voor sociale contacten. De gemeente wil bewonersinitiatieven graag ondersteunen, maar stuit op dilemma's van financiële en intrinsieke aard. De cruciale vraag is: hoe ver ga je om subsidie te krijgen om alle bewoners bij je initiatief te betrekken? Kant en klare oplossingen zijn er niet, kansen wel.

Als gevolg van de decentralisaties bezuinigen verschillende gemeenten onder andere fors op speeltoestellen. In steeds meer gemeenten wordt bij speelplekken gewerkt met bewonersparticipatie. Bewoners zoeken sponsorgeld voor hun activiteiten, iets dat de gemeente niet kan krijgen. Veel bedrijven willen graag maatschappelijke projecten, zoals hondenspeelplaatsen, in hun wijk of buurt steunen. Als tegenprestatie zouden zij dan hun naam vermeld kunnen krijgen als sponsor.

Veiligheid. Samen willen we Almelo veiliger maken. Het moet in Almelo veilig wonen, werken en verblijven zijn. Voor ondermijnende criminaliteit is geen plek. Als reactie op schriftelijke vragen over illegaal wapenbezit kreeg de PVA als antwoord dat de Nationale Politie zich ernstige zorgen maakt over het aantal vuurwapens dat in omloop is in Twente. Frappant is dat de Nationale Politie geen goed beeld heeft van wat er nu eigenlijk gebeurt met de wapens en wie ze in bezit heeft. Het aantal vuurwapenincidenten wordt niet geregistreerd. De PVA dient met ondersteuning van de PVV een motie in waarbij wij het college oproepen om de tafel te gaan met de politie en het Openbaar Ministerie om een lokale wapeninleveringsactie te organiseren, waar mensen vuur- en steekwapens kunnen inleveren zonder daarvoor gestraft te worden. Wij verzoeken de raad hierover nog voor de winter te informeren.

Een goede relatie tussen inwoners en gemeente is belangrijk, omdat de gemeente bij veel aspecten van het wonen en samenleven van inwoners betrokken is. Belangrijk voor een goede relatie is vertrouwen in de gemeente. Een vrij grote groep is kritisch op de houding van de gemeente als het gaat om toezicht en het naleven van regels. Het aantal bezwaarschriften en rechtszaken neemt na de invoering van de nieuwe Wmo in 2015 fors toe. Dat kan de gemeente goud geld gaan kosten. Conflicten tussen burgers en overheid ontaarden vaak in een juridisch steekspel. Het begint met een meningsverschil over bijvoorbeeld een vergunning en het eindigt na een verbeten strijd in de rechtszaal. Dat vinden wij geen goede zaak.

Dierenwelzijnsbeleid. In de begroting zagen wij het woord "dierenwelzijn" drie keer voorbijkomen, terwijl in de Perspectiefnota vermeld staat dat de Omgevingsvisie ons meer mogelijkheden geeft om voor een extra bescherming te kiezen om zaken te weren waar dat nodig is. Wij zien hierin kans om intensieve veehouderij of uitbreidingen daarvan te weren. We weten immers uit diverse onderzoeken maar ook uit de praktijk welke effecten dit heeft op het milieu vanwege de uitstoot van broeikasgassen. De effecten op de gezondheid en natuurlijk de ernstige aanslag op dierenwelzijn zijn niet goed te praten. Wij vrezen dat hierdoor de aandacht voor het welzijn van dieren onvoldoende is of niet wordt uitgewerkt in de Omgevingsvisie. En dat terwijl de provincie binnen haar natuurbeleid, ruimtelijke ordening en bij de aanleg en onderhoud van infrastructuur mogelijkheden ziet om rekening te houden met het welzijn van dieren.

De VOORZITTER: Ik moet u vragen het hierbij te laten. U hebt uw vijf minuten ruimschoots gehad. Als u moties wilt indienen, verzoek ik u die nu in te leveren.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Ik dien de volgende moties in.

"Motie 1
Beleidskaders monumenten

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, overwegende dat:

- het college van burgemeester en wethouders verzuimd heeft om de beleidskaders voor de verkoop van gemeentelijk vastgoed voor te leggen aan de gemeenteraad;
 - het college heeft toegezegd de kaders voor Integraal Voorzieningen en Accommodatiebeleid aan de raad voor te leggen;
 - het college niet heeft aangegeven dat dit beleidskader op korte termijn aan de raad wordt aangeboden;
 - verkoop van waardevolle panden een onomkeerbare situatie creëert;
 - bij de verkoop niet alleen het momenteel geldende criterium "hoogste opbrengst" moet gelden;
 - verkoop van gemeentelijk vastgoed ook strategisch kan worden ingezet bij door de raad gewenste ontwikkelingen;
 - verkoop van gemeentelijk vastgoed transparant moet zijn;
- draagt het college op:
- de verkoop van gemeentelijk vastgoed (behoudens contractueel overeengekomen verplichtingen) op te schorten totdat de gemeenteraad de beleidskaders heeft vastgesteld;
 - de raad bij het beleidskader een helder overzicht te presenteren van de criteria die bij de verkoop worden gehanteerd en de daarbij geldende wegingsfactoren, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVA en PVV.

"Motie 2

Zonder straf wapen inleveren op het politiebureau

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, verzoekt het college om:

in overleg te treden met politie en het Openbaar Ministerie om een lokale inleveractie te organiseren waar mensen wapens kunnen inleveren zonder daarvoor gestraft te worden en de raad hierover voor de winter te informeren, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVA en PVV.

"Motie 3

Lokale Lastenmeter

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, verzoekt het college om:

- onderzoek te doen naar gebruik en effect van het instrument "Lokale Lastenmeter" en de toepasbaarheid voor Almelo;
- uiterlijk komend najaar de gemeenteraad hierover te informeren en bij een positieve uitkomst van het onderzoek direct een voorstel te doen voor introductie van dit instrument in Almelo, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van PVA en PVV.

De VOORZITTER: Zijn er vragen aan de heer De Olde?

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Als de heer De Olde nu zo betrokken is bij dat dierenwelzijn, kan hij dan ofwel een motie indienen ofwel wat meer betrokken zijn bij de Omgevingswet, zodat hij zijn eigen inbreng kan laten gelden?

De heer DE OLDE (PVA): Dat is een goed idee. Dat zal ik zeker doen.

De VOORZITTER: Wij vervolgen de sprekerslijst met Forum voor Rechts, mevrouw Pol.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Een Perspectiefnota vol met tegenstrijdigheden. Dat noemen we niet raar, dat noemen we bijzonder. Almelo heeft een bestuur dat water in de binnenstad wil en hiervoor flink in de buidel tast. Goed voor het toerisme en zo, maar er is geen aanlegsteiger voor de bootjes.

14% van de Almeloërs voelt zich eenzaam. 35% van de mantelzorgers geeft aan dat het geven van mantelzorg hen soms of vaak hindert in het doen van andere dagelijkse activiteiten. Hoewel meer dan één op de tien zich dus nu al eenzaam voelt, gaat het Almeloëse bestuur de omgeving van zorgbehoevenden in Almelo verplichten om voor hen te zorgen. Zorgen zelfs dus. De omgeving, waar zij kennelijk nu al geen contact mee hebben. Nu al is er in de meest basale vorm onvoldoende contact, laat staan dat er voor hen gezorgd gaat worden. Hoe dan? Hoewel een op de drie mantelzorgers gehinderd wordt in hun eigen dagelijkse activiteiten, verplicht het bestuur deze mantelzorgers de lat nog hoger te leggen. Volgens de Perspectiefnota zal er aandacht komen voor de draagkracht van mantelzorgers en vrijwilligers, maar de Regeling dienstencheques voor mantelzorgers is wegens succes van deze regeling beëindigd. De Almeloëse inwoners krijgen de hoogste gemeentelijke belastingen en de hoogste stijging van gemeentelijke lasten te verduren, terwijl een op de tien Almeloërs al onder de armoedegrens leeft.

Volgens de Perspectiefnota is in 2022 de Almeloëse openbare ruimte schoner, onder andere door inwoners en scholieren te stimuleren de stad schoon te houden. Forum voor Rechts las in een mailtje van een ondernemer dat, als hij een prullenbak buiten zet, hij daarover belasting moet betalen. Die prullenbak buiten ging dus heel snel naar het grofvuil. Het viel juist de scholieren op dat er weinig prullenbakken aanwezig zijn in de stad. Om over de wekelijkse grote rotzooi bij locaties waar het afval gescheiden kan worden gebracht en die worden gebruikt als dumpplekken voor grofvuil maar niet te spreken.

De wensen voor de binnenstad ten aanzien van groei van het aantal bezoekers en de vermindering van de leegstand zijn heel mooi. Forum voor Rechts vraagt zich af of dat niet precies de grondslag is van de cijfers: het is enkel een wens. Hoe weet het college dat deze cijfers gehaald gaan worden in 2022? Duidelijk is dat gratis parkeren in de binnenstad al in het nog komende water is gevallen. Hetzelfde geldt voor de ambitieus gestelde doelen en cijfers voor bijstandsgerechtigden en banen. De bron van deze cijfers is enkel en alleen de gemeente Almelo.

Het vertrouwen van de burgers in Almelo blijft zorgwekkend. 22% van de Almeloërs heeft weinig tot geen vertrouwen in hun gemeente. Dat is nog steeds bijna een op de vier Almeloërs. Een op de vier Almeloërs vindt daarnaast dat hun buurt erop achteruit gaat. Er wordt geen toelichting gegeven wat de oorzaak hiervan is. Forum voor Rechts is erg benieuwd op welke wijze de Almeloëse burgers hun buurt erop achteruit vinden gaan.

Tot slot een overweging. Almelo mbo-stad. Eergisteren heeft onze burgemeester een Almelo Award uitgereikt aan drie ROC-studenten. Dat vindt Forum voor Rechts uiteraard een geweldig initiatief. Forum voor Rechts vraagt zich wel af wat het bestuur nog meer doet om zich als mbo-stad te profileren. Mbo-scholieren hebben vaak behoefte aan stageplekken voor het opdoen van werkervaring voor hun studie. Juist het stimuleren van lokale stageplekken vergroot het succes van de goede afloop van de studie en de binding met onze stad. Het lijkt Forum voor Rechts daarom een goed plan dat het Almeloëse bestuur de binding met onze stad op deze wijze vergroot. Men zou zich actief kunnen inzetten om bedrijven te benaderen om stageplekken te creëren, bijvoorbeeld ook in het gemeentehuis en bij andere instellingen van de gemeente Almelo.

Dit was mijn bijdrage.

De VOORZITTER: Ik constateer dat er geen vragen of opmerkingen zijn aan mevrouw Pol. Dan luisteren wij graag naar de bijdrage van de heer Hümmels namens Leefbaar Almelo.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik heb voor het eerst sinds jaren geprobeerd met een aantal raadsleden samen te werken. Aan de heer Çete te horen zou u kunnen denken dat mij dat zwaar valt, maar het is eerder het samenwerken met de heer Çete dat mij zwaar valt. Dat heb ik deze keer dus ook niet gedaan. Ik heb geprobeerd me te concentreren op een van de programma's en heb geprobeerd dat op papier te krijgen, geheel tegen mijn gewoonte in. Ik ga het ook nog voorlezen, dat is helemaal erg.

Politieke hoofdlijnen. Als je aan je stad wilt werken, moet je zorgen dat je de mensen daarin meekrijgt. Als je iets voor elkaar wilt krijgen, is het goed je te focussen. Als je weet welke

doelen je wilt bereiken, wordt het tijd aan te geven wat de beste wegen naar die doelen zijn, ondanks het feit dat er mensen zijn die het niet zo nodig vinden dat de raad aangeeft hoe je iets bereikt. Dat is meer een hint aan de burgemeester.

Bij focus op de binnenstad kun je veel voor de stad regelen en zorgen dat de andere delen van de stad daar ook voordeel van ondervinden. Elk ander beleidsterrein kan daarbij aandacht krijgen. Culturele voorzieningen zijn van groot belang, met name voor de binnenstad, net als werkgelegenheidsprojecten, duurzaamheidsmaatregelen, goede bereikbaarheid, openbaar vervoer, voldoende woningen voor de woonruimtezoekende doelgroepen, dus niet zomaar uit een bepaalde doelgroep. Van groot belang is ook het inschakelen van organisaties waar je je vertrouwen op hebt gevestigd of op had gevestigd. Dan kun je er nog altijd iets aan doen om het weer terug te krijgen.

Particulier initiatief moet optimaal worden gecombineerd met bestuurlijke en politieke daadkracht. Tijd- en geldverslindende bureaucratie moet worden tegengegaan. Daarbij wat details. Voorbeelden van organisaties zijn: Paco Plumtrek, Soweco, buurt- en wijkorganisaties, projecten met betrekking tot water terug in de stad, kanoroutes mogelijk maken. De initiatieven uit de motiemarkt ga ik niet allemaal opnoemen, want dat weten de mensen zelf wel. Met dit alles moet je durven streven naar prioriteit van welzijn boven welvaart. Je kunt alles hebben en toch ongelukkig zijn. Je kunt met minder tevreden zijn. Je kunt zelfs met niets al gelukkig zijn, vooral als je gezondheid niets te wensen overlaat en het met al je naasten zo goed mogelijk gaat. Bezit blijkt dan ondergeschikt.

Daarom zullen we hier en daar wat welzijnsbevorderende moties en amendementen steunen en eventueel zelf wat speciale onderwerpen agenderen, naast alles wat we al genoemd hebben. Als je alles al eens gezegd hebt, kun je je versterken met de kracht van de herhaling, maar je kunt je ook geduldig hullen in stilzwijgen en vertrouwen op de redelijkheid van je medemensen.

Ik heb nog veel meer verhalen, maar die ga ik niet allemaal vertellen. Ik heb drie moties. De eerste betreft de Denktank kritische Almeloërs. Ik heb de exacte tekst hier niet, want het lukte me niet om ze uit te printen. Ik heb met dank aan de heer Kampman en de griffie een aantal zaken wel voor elkaar gekregen, maar de moties lukten niet.

De VOORZITTER: Zijn er nog vragen aan de heer Hümmels?

Mevrouw VAN DEN HAM-JAARSMA (VVD): De heer Hümmels weet wel wat ik ga vragen, want we hadden al even contact. Het gaat over de motie inzake de bankjes voor ouderen. De VVD-fractie wil graag weten wat de kosten voor die bankjes zijn. Onze fractievoorzitter zal straks namens ons een andere motie indienen, namelijk over crowdfunding. Is het geen idee om de kosten voor het plaatsen van een bankje inzichtelijk te maken en om de inwoners van Almelo een bankje te laten sponsoren? In Engeland zien we heel veel van dit soort bankjes, met een mooie plaquette zodat je het bankje aan iets of iemand kunt opdragen. Dat zou een soort burgerinitiatief kunnen zijn. Hoe staat de heer Hümmels daar tegenover?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mevrouw Van den Ham is een geweldig mens. Zij heeft geweldige ideeën. Ik ben blij met deze aanvulling, maar ik ga niet de kosten in kaart brengen, want ik krijg ook niet iedere keer voorgeschoteld wat het kost om bankjes weg te halen, wat we hier regelmatig doen omdat er blijkbaar te veel mensen zitten. Ik hoop dat het college dat voor elkaar krijgt. Zeker met de steun van mevrouw Van den Ham moeten we dat deze periode rond kunnen krijgen.

De VOORZITTER: We gaan luisteren naar de heer Kampman namens de Lokaal Almelo Samen-fractie. Het is een klein beetje onrustig in de zaal en dat is niet plezierig voor degene die het woord voert maar ook niet voor de collega's die willen luisteren.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! De Perspectiefnota 2019 is vooral financieel ingestoken en laat duidelijk zien waar de problemen liggen. De transities in het sociale domein waarin wel de taken maar niet de bijbehorende financiën worden overgeheveld van het Rijk naar de gemeente, blijven een groot probleem. Lokaal Almelo Samen heeft hier grote moeite mee, aangezien dit allemaal ten koste gaat van andere belangrijke taken binnen het sociaal

domein en van het perspectief van de gemeente Almelo. Wij willen richting de begroting aandacht vragen voor een aantal zaken.

In eerste instantie is dat het integraal beheer van de openbare ruimte. Laten we maar gewoon met de deur in huis vallen: het integraal beheer van de openbare ruimte voldoet niet aan de normen die in 2015 door de raad zijn vastgesteld. De norm was basis voor het centrum, woonwijken, parken, accentpunten en de toegangswegen van de gemeente Almelo. Op CROW-niveau is dat niveau A-B. Dit door de raad vastgesteld onderhoudsniveau is de ondergrens, zo heb ik in het verleden al vaker gezegd. Meermaals hebben we het college hierop geattendeerd, maar tot nu toe zien wij weinig verandering. We doen dan ook een dringend beroep op de verantwoordelijkheid van het college dat de stad er netjes en goed onderhouden uit moet komen te zien.

Tevens vragen wij aandacht voor de lokale lasten van eenpersoonshuishoudens. We zien nog steeds dat de gemeente Almelo dezelfde lasten voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens heeft, terwijl veertien Twentse gemeenten daar onderscheid in maken. Wij vinden dat een oneerlijk systeem en zijn van mening dat een eenpersoonshuishouden minder behoort te betalen dan een meerpersoonshuishouden.

We hebben vragen over het wijkgericht werken en de wijkbudgetten. Tot nu toe horen wij daar heel weinig over. We willen graag weten wanneer dat nu eindelijk eens een keer van start gaat.

Almelo sociaal domein. De fractie van Lokaal Almelo Samen begint zich evenals college en raad ernstige zorgen te maken over de tekorten in het sociaal domein. Het Rijk blijkt een zeer onbetrouwbare partner op dit vlak. De meicirculaire biedt geen structurele oplossing voor de tekorten binnen de gedecentraliseerde zorgtaken. Ook de kortingen op het Gemeentefonds door bezuinigingen bij het Rijk zijn ons een doorn in het oog. Het probleem is natuurlijk dat het Gemeentefonds nog steeds gekoppeld is aan de begroting van het Rijk. Als het Rijk een bezuiniging doorvoert door bijvoorbeeld iets te droppen bij de gemeente, wordt het Gemeentefonds ook gekort. Het komt erop neer dat we twee keer in het pak worden genaaid.

Met het oog op de wettelijke bewindstaak van de gemeente Almelo in het kader van de decentralisaties heeft Lokaal Almelo Samen de volgende aandachtspunten. In de zorg moet de gemeente uitgaan van maatwerk, zoals de wet voorschrijft, en zorgen voor een individuele, onafhankelijke indicatiestelling. Een indicatiestelling die uitgevoerd wordt door een professional. De gemeente heeft hierin een zorgplicht. Ook vragen wij aandacht voor vermindering van de werkdruk bij mantelzorgers. Regeren is vooruitzien en als wij de mantelzorgers niet tegemoetkomen bij hun toch al zware taak, kunnen we ervan uitgaan dat er binnen de kortste keren nog veel meer aanvragen zijn.

Chronisch zieken die een pgb of ZIN hebben, moeten niet elk jaar opnieuw een pgb hoeven aan te vragen. Chronisch betekent dat je er nooit meer van afkomt, hoe naar dat ook klinkt. Als we het allemaal financieel niet kunnen redden, moeten we toch eens ernstig overwegen om de taken terug te geven aan het Rijk. Op dat onderwerp dienen wij een motie in.

De collectieve ziektekostenverzekering is door het huidige college structureel gedekt. Dit was een grote wens van Lokaal Almelo Samen. Het betekent dat inwoners met een dergelijke ziektekostenverzekering bij de zorgverzekeraar een regeling kunnen treffen indien zij een betalingsachterstand hebben. Toch horen wij uit diverse hoeken dat inwoners dit vervolgens niet gedaan krijgen. Een van de redenen om structureel te dekken was juist het eerdergenoemde. Wij willen graag van het college weten wat hier aan de hand is en of er naar een oplossing wordt gezocht.

Dan de sociale instellingen en sportinstellingen, de ozb en de HARVO. Het gemeentelijk belastingtarief voor de buitensportaccommodaties is sinds 2012 fors verhoogd gedurende drie jaar met een opslag van 5%. Vervolgens is in 2015 ook nog eens een HARVO-heffing ingevoerd. Al met al zijn de kosten voor de buitensportaccommodaties sinds 2012 verdrievoudigd. Wij verzoeken het college om bij de nieuwe zoekrichtingen de buitensportsector te ontzien.

Binnenstad. Wij hebben twee jaar geleden een motie ingediend om te zorgen dat de Trommel tegelijk met de ontwikkeling van de binnenstad ontwikkeld zou worden. Wij hebben toen een toezegging gekregen van de wethouder en daarop hebben wij de motie aangehouden. Tot nu toe zien wij niets gebeuren bij de Trommel. Onze vraag aan het college is dan ook: zijn er nu wel of niet ontwikkelingen voor de Trommel en worden die nog meegenomen bij de ontwikkeling van de binnenstad?

Wij willen ook graag weten wanneer de Leegstandverordening van start gaat.

"Motie 4

Code rood voor Wmo en Jeugdzorg.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, gehoord de beraadslaging, constateert:

- in 2015 werd de verantwoordelijkheid voor de Wmo en de jeugdzorg bij de gemeenten neergelegd. Daarbij werd € 450 miljoen bezuinigd. De redenering was dat gemeenten deze taken efficiënter, en daarmee goedkoper, konden regelen;
- recente cijfers van het CBS laten zien dat de uitgaven in 2017 op het gebied van Wmo en Jeugdzorg met ruim € 1,2 miljard zijn gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. Terwijl gemeenten daarvoor € 200 miljoen minder beschikbaar hadden;
- recente cijfers van het CBS en recente onderzoeken op het gebied van de jeugdzorg laten zien dat de volumegroei significant groter is dan gedacht. In 72% van de gemeenten is het aantal cliënten gestegen;
- kosten voor de uitvoering van taken in het sociaal domein lopen op. Belangrijkste oorzaak is de volumeontwikkeling in de jeugdhulp. De VNG heeft vorig jaar met het kabinet afgesproken daar onafhankelijk onderzoek naar te laten doen. Daaruit blijkt dat het aantal jeugdigen dat hulp nodig heeft de afgelopen jaren sterk is gestegen;
- de groei van het Gemeentefonds, het accres, viel voor 2018 tegen. Dat kwam doordat het Rijk minder uit heeft gegeven dan het had voorgenomen. De algemene uitkering uit het Gemeentefonds hangt af van de hoogte van de rijksuitgaven. Die onderbesteding van het Rijk kost gemeenten over 2018 al ongeveer € 200 miljoen. Dat komt waarschijnlijk nog hoger uit. Als de voortekenen niet bedriegen, geldt dit ook voor 2019;
- het kabinet heeft in de Voorjaarsnota, een bijgewerkte versie van de begroting van het Rijk, landelijk incidenteel 1 miljard beschikbaar gesteld voor de jeugdzorg voor de komende drie jaren;
- het feit dat het bedrag niet structureel beschikbaar komt en te laag is om de tekorten bij de gemeenten af te dekken is teleurstellend;
- in de meicirculaire worden de toegekende loon- en prijsbijstelling voor Wmo, Jeugd en Participatie en extra toegekende middelen voor Jeugd, in totaal € 2,4 miljoen voor Almelo aangekondigd. Een druppel op de gloeiende plaat;

overweegt:

- het overkoepelend knelpunt van gemeenten is het hoge tempo waarmee de financiële kortingen uit het huidige regeerakkoord worden doorgevoerd;
- ondanks het feit dat gemeenten fors aan het herstructureren zijn om met de budgetten uit te komen, worden gemeenten steeds weer geconfronteerd met tekorten. Daarmee komt het voorzieningenniveau voor onze inwoners in gevaar;
- het is niet voor alle gemeenten mogelijk om de snelheid van deze budgettaire veranderingen bij te houden qua transformatie in uitvoering en beleid in het sociaal domein;
- het zogenaamde objectief verdeelmodel moet wijzigen, zodat het meer recht doet aan de zware sociale problematiek in gemeenten zoals Almelo. Zie artikel in binnenlands bestuur van 20-06-2019;
- het water staat de gemeenten aan de lippen; een laatste optie is de jeugdzorg- en Wmo taken terug te geven aan het Rijk;

verzoekt:

- dat de raad van de gemeente Almelo deze motie en het signaal dat hiervan uitgaat onder de aandacht zal brengen bij de Twentse gemeenten, VNG, de minister van BZK en de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
- en hiervoor zoveel mogelijk actief gaat lobbyen bij de bovenstaande partijen, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van Leefbaar Almelo, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Fractie Weinreder, PVA en VVD.

De heer AKSE (SP): De motie is hartstikke sympathiek, maar is de heer Kampman zich ervan bewust dat die al eerder door de SP is ingediend en door de raad is aangenomen?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Toen droeg de SP volgens mij het college op om dit bij het Rijk onder de aandacht te brengen. Het gaat erom dat het geluid van de raad richting het Rijk gaat. Wij willen onze mening, hoe wij erover denken, aan het Rijk laten horen. Het college gaat dat niet voor ons doen, maar wij gaan dat zelf doen.

De heer AKSE (SP): Volgens mij is het één pot nat, maar als de heer Kampman die motie nog een keer wil indienen, nemen we die weer gezamenlijk aan en dan gaan we op die voet verder.

Een tweede punt betreft de ziektekostenverzekering. Hij zegt dat mensen in Almelo die via de gemeente een ziektekostenverzekering hebben, een betalingsachterstand hebben.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ja, er zijn mensen die een betalingsachterstand hebben, bijvoorbeeld bij Menzis.

De heer AKSE (SP): Gaat dat om mensen die hier bij ons in de bijstand zitten?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ja.

De heer AKSE (SP): Maar die premie wordt toch rechtstreeks ingehouden op hun bijstands-uitkering?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik weet niet hoe die regeling precies in elkaar zit, maar ik weet wel dat bij andere gemeenten die regeling wel van kracht is. Ik ben zeer benieuwd naar het antwoord van het college. Het is wel mogelijk.

De heer AKSE (SP): Bij mijn weten wordt de premie rechtstreeks geïnd en kan er dus eigenlijk geen betalingsachterstand zijn. Maar daar komt vast antwoord op.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De heer Kampman zegt dat hij de pgb's voor chronisch zieken graag langjarig verstrekt wil zien. De argumentatie is: chronisch is langdurig. Maar chronisch wil niet zeggen dat je daar niet door kunt functioneren. Soms heeft het enorme beperkingen. Er zit dus een enorm verschil in. Chronisch wil ook niet zeggen dat het een stabiele situatie is. Ik kan mij voorstellen dat, als je situatie verslechtert en je een groter beroep moet doen, je met dat pgb zit dat voor jaren vastgesteld is. Hoe denkt de heer Kampman daarover?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Als je iets chronisch hebt, kan het inderdaad verslechteren, maar de andere kant op, dat het misschien ook beter kan worden – dat hoor ik een beetje – daar heb ik nog nooit van gehoord.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Nee, ik heb niet gezegd dat je beter kunt worden, hoewel nieuwe medicamenten of andere medische mogelijkheden wel perspectief kunnen bieden. Het koppelen van een meerjarig pgb aan een chronische aandoening vind ik wat wonderlijk, omdat je daarmee een situatie bevriest die uiteindelijk geen bevroren situatie is.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): We gaan even afwachten hoe het college erover denkt. Misschien kan er één keer in de twee jaar of één keer in de vijf jaar gekeken worden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Mag ik een aanvullende opmerking maken?

De VOORZITTER: De heer Teeuw was eerder bij de interruptiemicrofoon.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Vindt de heer Kampman niet dat ook de omgeving van een chronisch zieke kan veranderen? Het maakt verschil of iemand eenzaam is of dat er bijvoorbeeld een heel gezin intrekt.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ja, dat ben ik met de heer Teeuw eens.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Stel dat de situatie verergert of verandert, dan kan men toch altijd een herindicatie aanvragen?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ja, natuurlijk. Dat moet gewoon mogelijk zijn.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Daarom. Ik steun het betoog van de heer Kampman.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik heb goed geluisterd naar de bijdrage van de heer Kampman. Hij zegt heel vaak wat hij wil behouden en niet wil wijzigen. Kan hij mij een blik op de toekomst geven? Hoe denkt hij het tekort van € 4,7 miljoen bij de begroting 2020 af te dekken met initiatieven die hij nu aangeeft? Ik hoor immers dat hij sommige zaken niet wil keren.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik ben wel benieuwd naar de herontwikkeling van de organisatie en hoeveel daar precies op bezuinigd is en hoeveel voordeel we daar uit kunnen halen. Misschien moeten we ook eens kijken naar de inhuur van externen. Dat is in het verleden al eerder aangehaald, maar volgens mij ligt die nog steeds op hetzelfde niveau als een paar jaar geleden.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Vooral met het laatste punt kan ik meegaan. Wordt daarmee het tekort van € 4,7 miljoen voor de begroting 2020 gedekt, zoals ik de bijdrage van Lokaal Almelo Samen heb gelezen en vandaag heb gehoord?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ik denk het niet. Ik denk dat er nog wel meer tegenvallers aankomen vanuit het sociale domein.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): De Lokaal Almelo Samen-fractie weet dan dus op dit moment verder geen dekking te geven. Wat is dan het risico bij de begroting als we die niet sluitend kunnen krijgen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Dat we terug moeten naar de provincie, mijnheer Gerritsen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Nou goed, ik hoor het straks in het vervolg nog.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Mijn complimenten. Dit is een van de beste bijdragen van de heer Kampman van de afgelopen jaren. Qua idealen zitten wij redelijk dicht bij elkaar, maar qua centen ben ik benieuwd hoe wij het kunnen realiseren. Daar hoeft geen antwoord op te komen. Die vraag geldt voor ons allemaal. Ik zal straks in mijn eerste termijn ook mijn ideeën daarover geven. In tweede termijn zullen we misschien naar elkaar komen.

Ik heb drie vragen. Onafhankelijke indicatie is een prachtig voorstel. Als daar vandaag een motie of amendement over wordt ingediend, zal ik dat keihard ondersteunen. Vooral als het om zorg gaat, heeft de Lokaal Almelo Samen-fractie helemaal gelijk. Niet een ambtenaar moet de zorgindicatie verlenen, maar een onafhankelijke. Ik hoop dat de heer Kampman vandaag nog met een motie daarover komt, want dan heeft hij mij zeker aan zijn zijde.

Dan onderhoud wegen. Een van de punten van het college is om daarop te bezuinigen. Een van de belangrijke maatregelen is: we doen maar, we kijken wel even wat het wordt. De Lokaal Almelo Samen-fractie gaat voor perfectionisme; dat heeft zij ook bij de verkiezingen beloofd. Zij wil keihard A-klasse in wegenonderhoud en groen. Stel dat het college vandaag zegt dat het dat niet wil realiseren, zegt de heer Kampman dan het vertrouwen in het college op?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Nee, natuurlijk niet. Als je de Nota kapitaalgoederen doorleest, zie je dat het aankomende jaar ruim € 16 miljoen beschikbaar is om dat allemaal uit te voeren en de jaren erna ook. Er is dus voldoende budget.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Stel dat er een maatregel vanuit het college komt om die € 16 miljoen te verlagen omdat het denkt dat het met minder kan, steunt de Lokaal Almelo Samen-fractie dat voorstel dan niet?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Dat lijkt me een zeer onverstandig voorstel.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik houd de Lokaal Almelo Samen-fractie daaraan.

Dan een laatste vraag over de eenpersoonshuishoudens. Ik snap het niet. Hoe kunnen wij als plaatselijke overheid ervoor zorgen dat eenpersoonshuishoudens het makkelijker krijgen? Ik ben het er principieel mee eens, maar ik weet niet hoe we dat kunnen doen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Almelo maakt geen onderscheid in de tarieven van woonlasten voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens. Dat is het grote probleem. Die veertien andere Twentse gemeenten doen dat wel, maar Almelo en Borne niet. Wij rekenen dezelfde tarieven voor een eenpersoonshuishouden als voor meerpersoonshuishoudens. Dat is oneerlijk.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voor eenpersoonshuishoudens zou ik dat van harte toejuichen, maar ik weet niet welke economische effecten dit voor de gemeente heeft en hoe wij die gaan dekken. Stel dat er nadelige economische effecten zijn, dan wil ik van de wethouder Financiën horen hoe hij dit wil dekken.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik ben het met de heer Kampman eens dat de stad er netjes uit moet zien. Ik ben altijd jaloers op Rijssen waar geen grassprietje scheef staat, en dat geldt vooral voor de binnenstad. Ik ben benieuwd hoe de Lokaal Almelo Samen-fractie het onderhoudsniveau zelf heeft beoordeeld. Is dat zelf gedaan met een timmermansoog of is een bureau ingehuurd dat de beoordeling van het huidige niveau heeft gedaan?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Wij hebben hier jaar na jaar al aandacht voor gevraagd. Wij zijn laatst, als enige partij trouwens, mee geweest met Parkstad Almelo. De heer Mulder, oud-raadslid, is specialist op dat gebied. Hij heeft aangegeven dat het onderhoudsniveau in Almelo zelfs op D-niveau ligt.

De VOORZITTER: Wij vervolgen de sprekerslijst met D66, de heer Wiertz.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Er gaat veel goed in Almelo. We hebben bedrijven die nationaal en internationaal bekend zijn. We hebben een rijk verenigingsleven. Er zijn veel evenementen. In de zomer is er bijna elke week wel wat te doen in de stad. Maar het gaat niet met iedereen goed. Er blijven dus uitdagingen.

Met volle ambitie ging dit college aan de slag. Wij hadden bij de begroting wel wat twijfels, maar wij hebben het college toch het voordeel van de twijfel gegeven. Vervolgens kwamen na een jaar de programma's. Voor mijn fractie viel dat wat tegen. Wij hadden daar wat meer van verwacht. Dat geldt ook voor deze Perspectiefnota. Veel doelen blijven tamelijk vaag.

Bij deze Perspectiefnota is de vraag wat het perspectief is. We denken dan ook aan het financiële perspectief. Bij de begrotingsbehandeling zei D66 dat het perspectief op de lange termijn wel positief kan zijn, maar hoe zeker is dat? Is dat wel realistisch? We kregen vrij snel het antwoord. Een paar weken later kwamen er enorme tegenvallers naar voren en bleek die begroting alweer achterhaald. Nu is het perspectief over een paar jaar wel positief, maar dan is weer dezelfde vraag: hoe realistisch is dat?

Ik wil ook ingaan op de lasten. De heer Kampman sprak daar ook al over. Vooral voor eenpersoonshuishoudens zijn de lasten in Almelo relatief hoog en ze stijgen bovendien met meer dan de inflatie. Daar zou wat ons betreft een eind aan moeten komen.

Dan kom ik bij de transities in het sociaal domein. De zorg blijft een zorg. D66 is het ermee eens dat het uitgangspunt moet zijn de eigen verantwoordelijkheid van mensen, maar dat moet niet omslaan in "u zoekt het zelf maar uit". Het beleid is te veel gericht op de financiën en te weinig op de inwoners en de zorg zelf. De ingeboekte taakstellingen kunnen dit effect verder versterken. Er zijn ook veel klachten over bureaucratie van zorgaanbieders. Wij vragen het college daarom in gesprek te gaan met die zorgaanbieders en dienen hiervoor een motie in.

Het college wil mantelzorgers ondersteunen, maar de vraag is: hoe dan? De vouchers zijn afgeschaft. We moeten ervoor waken dat mantelzorgers overbelast raken.

Dan kom ik bij participatie. Het motto van het vorige college was "werk, werk en nog eens werk". Dat geldt eigenlijk ook voor dit college. We hebben het economisch tij mee, dus wat dat betreft zou het beter kunnen gaan. Onderwijs speelt daarbij een grote rol. Dat begint op de basisschool, de middelbare school en het ROC. Toch zien we dat veel mensen laaggeletterd zijn. Volgens de Stichting Lezen en Schrijven zijn dat 8.000 tot 9.000 inwoners van Almelo. Als je niet goed kunt lezen en schrijven, is het lastig om mee te doen in onze samenleving. Doen we genoeg en is het efficiënt genoeg?

Dan kom ik bij duurzaamheid. De vorige periode hebben we een revolverend fonds ingesteld. Dat was een eerste stap. Dit college gaat nu verder, maar het blijft nog wel vaag. Daarom steunen we de motie van GroenLinks om daar wat meer duidelijkheid in te geven.

Bij Sport en Cultuur missen wij een Sportnota. Daarmee kunnen we ook meer richting geven aan het Sportbedrijf. Bij de motiemarkt waren er initiatiefnemers die pleitten voor meer fiets- en wandelroutes. Wij dienen daar samen met GroenLinks een motie over in.

Herstel van het vertrouwen. Een paar jaar geleden kondigde het college een plan van aanpak aan. Dat plan van aanpak is er niet gekomen, wel een organisatieontwikkeling. De vraag is hoe we nu werken aan dat vertrouwen. Het heeft ook te maken met het creëren van verwachtingen. Denk bijvoorbeeld aan het parkeren. Gratis parkeren is niet gratis.

Wij willen ook een debat over subsidies. Rücksichtslos op subsidies korten vinden wij geen optie. We moeten daar zorgvuldige afwegingen in maken. Je kunt wel zomaar subsidies korten, maar dat kan ertoe leiden dat bepaalde zaken gaan verdwijnen. Almelo, let op uw zaak, is wat ons betreft het devies, vrij naar Valerius.

"Motie 5

Verminder regeldruk zorg

De gemeenteraad van Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constaterende dat:

- zorgprofessionals de afgelopen jaren toegenomen regeldruk hebben ervaren; dit tijd, energie en geld kost die zij liever in de zorg voor mensen investeren;
- de gemeente alle administratie moet controleren en vertraging kan ontstaan wanneer zorgaanbieders facturen laat aanleveren;
- problemen kunnen verergeren en kosten soms hoger worden als iemand niet op tijd passende hulp krijgt;
- landelijke initiatieven zoals (Ont)Regel de Zorg (project medische sector en ministerie VWS) eerder succesvol bleken in het aanpakken van bureaucratie in de zorg;

overwegende dat:

- inwoners op tijd de best passende ondersteuning moeten krijgen, zonder dat regelgeving in de weg zit;
- processen beter op elkaar afgestemd moeten worden zodat de uitvoering beter aansluit op de behoeften van de inwoners en betaalbaar wordt;
- een goede balans tussen verantwoording en vertrouwen wenselijk is;
- een versimpelcommissie met innovatieve denkers uit zorg en gemeente vereenvoudiging kan aanzwengelen en ideeën van betrokkenen kan beoordelen;

verzoekt het college:

1. met zorgaanbieders te bespreken op welke manier werkprocessen en datastromen bij alle betrokken partners simpeler en efficiënter kunnen, bijvoorbeeld in de vorm van zogeheten schrapsessies. Dat ook vanuit het accountmanagement actief te stimuleren;
2. de gemeenteraad te informeren over genomen stappen en resultaten, en gaat over tot de orde van de dag."

"Motie 6

Fiets- en wandelnetwerk.

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constaterende dat:

- tijdens de motiemarkt hebben leden van de Werkgroep GroenInAadorp en het Projectteam Recreatieve Routes Bornerbroek hebben gepleit voor het uitbreiden van de wandel- en fietsroutes in de gemeente Almelo;

- de leden nieuwe wandel- en fietsnetwerken willen uitwerken en helpen onderhouden; overwegende dat:

- goede fiets- en wandelroutes Almelo aantrekkelijker kunnen maken voor inwoners en bezoekers van buiten Almelo;
- bewegen gezond is;

vraagt het college om:

- in gesprek te gaan met de Werkgroep GroenInAadorp en het Projectteam Recreatieve Routes Bornerbroek om te bekijken wat de mogelijkheden zijn voor het uitbreiden van wandel- en fietsroutes en welke rol zij daarbij kunnen spelen;
- de gemeenteraad te informeren over de uitkomsten, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van D66 en GroenLinks.

De VOORZITTER: Zijn er vragen of opmerkingen aan het adres van de heer Wiertz?

Voordat we daartoe overgaan, merk ik op dat het voortdurend onrustig blijft. Ik vraag mevrouw Pol en de heer De Olde om overleg op de gang te voeren, want het werkt verstorend voor degene die het woord voert. Ook het links blok heeft zo nu en dan overleg en dat is goed, maar doe dat het liefst even buiten de zaal. We hebben nog veel met elkaar te bespreken.

Er was net wat verwarring bij mevrouw Ten Seldam en misschien ook bij anderen. U hebt eerder een motie met nr. 3 uitgereikt gekregen. Dat is per ongeluk de kopie van nr. 1. De tweede nr. 3, die u zo-even hebt gekregen, is de echte nr. 3. Dat hebt u ongetwijfeld zelf al gezien.

De heer PAUWELS (VVD): In de schriftelijke bijdrage van D66 heb ik de mening gelezen over parkeren, twee uur gratis parkeren. De heer Wiertz maakte daar net ook een heel korte opmerking over. De teleurstelling die hij uitspreekt, kan ik voor een deel onderschrijven. Is hij het met ons eens dat wij hebben gedaan wat wij hebben beloofd? In een verhouding van 300-300-300 hebben wij neergelegd wat wij moesten doen en dat was € 600.000. Het is aan ondernemend Almelo om het derde deel op te brengen. Dat is tot nu toe helaas nog niet gelukt. Wellicht wordt dat anders. Is de heer Wiertz dat met ons eens? Dan hebben we daar dezelfde gedachten over.

De heer WIERTZ (D66): Ik ben het daar op zich mee eens. Ik heb vorig jaar bij het debat over het coalitieakkoord gezegd dat de coalitie niet had moeten opschrijven dat de ondernemers € 300.000 moeten bijdragen. Dat had anders gemoeten. De coalitie had met die ondernemers in gesprek moeten gaan om te kijken wat er mogelijk was. Anders krijg je natuurlijk direct een tegenreactie.

De heer PAUWELS (VVD): Is de heer Wiertz het met mij eens dat het verschaffen van duidelijkheid in dit soort trajecten ons kan helpen om de verwachtingen neer te leggen? Het is duidelijk dat er vanuit de publieke kant € 600.000 wordt ingebracht en dat vanuit de private kant de ondernemers zelf wordt gevraagd om € 300.000 in te brengen. Het is niet meer en niet minder. Je kunt erover discussiëren welke ondernemers het zijn en daarom hebben we de term gebruikt "ondernemend Almelo".

De heer WIERTZ (D66): Prima. Ik ben het er op zich mee eens dat de ondernemers moeten meebetalen, want ons budget is niet oneindig. Het gaat mij meer om de procedure en de aanpak.

De heer ZIELMAN (CDA): Ik hoor de heer Wiertz zeggen "rücksichtslos subsidies afschaffen". Ik ben benieuwd waar hij heeft gelezen dat we dat gaan doen. De tweede vraag is

of de heer Wiertz bereid is om met ons te kijken of er, in het licht van een motie die wij in het verleden hebben aangenomen over de maatschappelijke effecten, bij die subsidiestroom bepaalde subsidies zijn die we kunnen afbouwen omdat ze geen maatschappelijke effecten opleveren.

De heer WIERTZ (D66): Daartoe ben ik uiteraard bereid. Het rücksichtslos bezuinigen was niet zozeer een reactie op iets dat in de Perspectiefnota stond. Er waren vorige week in deze raadzaal mensen die zeiden dat er wel 10% af kan. Het lijkt me niet zo'n goed idee om op die manier generiek te korten.

De heer ZIELMAN (CDA): Maar is de heer Wiertz wel bereid om met ons te kijken welke subsidies afgebouwd kunnen worden omdat ze bijvoorbeeld in strijd zijn met de motie inzake de maatschappelijke effecten?

De heer WIERTZ (D66): Uiteraard.

De heer TEEUW (ChristenUnie): De heer Wiertz pleit in zijn schriftelijke bijdrage voor de sloop van de parkeergarage Stadsbaken. De ChristenUnie-fractie heeft gepleit voor het afboeken van de parkeergarage als middel om parkeren betaalbaar te maken. Ik ben het ermee eens dat je op een A-locatie niet moet gaan parkeren. Ik ben benieuwd of hij op dit punt met een motie komt.

De heer WIERTZ (D66): Nee, wij hebben daar geen motie over ingediend. Het is meer een losse gedachte. Ik denk wel dat we goed moeten bedenken wat we met die parkeergarage gaan doen. Er is nog wel wat achterstallig onderhoud en als je dat wilt opknappen, hebben we daar flink budget voor nodig.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Dat is de volgende vraag. Hoe gaan we het betalen? Dat was tot nu toe het argument om geen parkeergarages af te boeken.

De VOORZITTER: Dan is nu aan de beurt de VVD-fractie. Ik geef de heer Pauwels het woord.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik begin met een compliment aan de ambtelijke organisatie. Voor ons ligt de eerste Perspectiefnota van dit college. Het is best een uitvoerig document, met heel veel pagina's, maar er zitten ook heel veel bijlagen bij. Die bijlagen zijn bruikbaar en geven veel informatie. De kern van het stuk is beperkt, maar helder leesbaar en goed navolgbaar. Met mijn pet op van voorzitter van de commissie Planning en Control wil ik daar iets over gezegd hebben.

Dit jaar geen mooie zeilboot. Wat hier afgebeeld is, heet een kardinaalton. De mensen die zich op het water begeven, weten wellicht dat het een markering voor obstakels inhoudt. Dit was het beeld dat vorig jaar in november door onze fractie geschetst werd: twee jaar voor de keerboei en klaar om te wenden. Normaal gesproken hebben we altijd een vrij forse zeilboot afgebeeld die koers houdt. Dit is een kleine Kolibri die tussen de boeien door manoeuvreert. We zagen een perspectief waarbij we in 2020 in de zwarte cijfers zouden komen. De heer Teeuw heeft ook over de zwarte nul geschreven. Maar hoe anders is het vandaag om hier te staan met een best somber beeld. De herstelperiode is onzeker geworden, in 2019 is er een tekort van € 7,1 miljoen en onze algemene reserve dreigt te verdampen. In 2020 starten we negatief, met een aantal stevige taakstellingen.

Ik kom daar straks op terug, maar ik wil ook het positieve geluid naar voren brengen. Wat is er allemaal gebeurd in de stad in de afgelopen periode? Ik was heel trots toen ik dit stuk zag "In Almelo gebeurt het – er is weer enthousiasme in de stad". Dat is waar we hiervoor zitten: om die stad vooruit te brengen. Natuurlijk hebben we vandaag een stevig gesprek en wordt het een lang, mogelijk verhit debat later op de dag, maar dit is waarom we hier zitten en wat ons elke week bij elkaar brengt.

Als je wat abstracter over de programma's heen kijkt, zien we de "handen uit de mouwen-mentaliteit". Ik heb daar ooit in een campagne iets over geschreven vanuit de VVD. Het college doet eigenlijk wat we zo graag willen zien: verschillende thema's en de handen uit de mouwen.

De binnenstad is al jarenlang onlosmakelijk verbonden met de VVD-fractie. We zijn dik tevreden met wat daar gebeurt. We zien de havenkom ontstaan, we zien het enthousiasme, we zien mensen. Iedere zaterdag als ik daar ben, zie ik daar mensen vol trots, enthousiast en geïnteresseerd rondlopen. Een fantastisch beeld, iedere week weer.

Economie en participatie. Een zeilterm voor de heer Çete: het roer wordt op dit moment bijgezet. Dat was ook mijn pleidooi richting de heer Akse. De VVD is in dit college gestapt om het roer bij te zetten, om de stad een andere wending te geven, anders dan wat er tot nu toe is gebeurd. Het is onze overtuiging dat dat de goede richting is. Daarover kunnen we vandaag in debat gaan; dat zal wellicht later op de dag gebeuren. De thema's die hier staan, zijn stevige thema's. Soweco is er een van. Daar spreken we volgende week over.

Het programma Zorg en Preventie. We hebben een strak beleid in het zorgdomein aangekondigd. Wat ons betreft is er geen ruimte voor sjoemelaars. Zorggeld moet naar zorg en niet anders.

Dan het financieel herstel. Ik heb bij de introductie gezegd wat we daarvan vinden. Er ontstaat een teleurstellend beeld, maar we zitten bij elkaar om dat beeld bij te stellen. Dan moet je wel terug naar de kern en de oorzaken. Die oorzaken heb ik in onze algemene beschouwingen beschreven. De kern – en dat klinkt misschien wat raar uit de mond van een VVD'er – is dat ik tot de treurige conclusie kom dat een belangrijk deel van die oorzaak in Den Haag ligt, in een stuk onbetrouwbaarheid in de besluitvorming in wat naar ons toekomt in de rijksbijdrage. Ik heb net al iets gehoord over het Gemeentefonds en de afhankelijkheid daarvan en de afhankelijkheid van de rijksbegroting.

Wat kan de raad doen? Mijn warme oproep is om de handen ineen te slaan. Laten we vandaag vanuit een goed debat kijken wat we kunnen doen. We dienen een motie in over de subsidies. We zullen verder het mes moeten zetten in onze eigen begroting. We hebben ook gezegd: een lobby richting het Rijk is akkoord, maar geen uitdijende begroting. Dat heb ik vaker gezegd: inkomsten vergroten, kosten verlagen.

Ik rond af. We hebben een aantal moties voorbereid en rondgestuurd. Een aantal fracties heeft die moties ondertekend. We zijn blij met alle steun voor de moties. We denken dat we de stad hiermee nog iets mooier maken.

"Motie 7

Wijzigen verkeerssituatie Elsboerlaan/Meulenbeldlaan

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constateert dat:

- sinds september 2016 het schoolgebouw aan de Haghoeksweg 39 in gebruik is genomen door CBS De Weier;
- het leerlingenaantal van CBS De Weier op locatie Haghoek inmiddels is gegroeid tot 182 leerlingen; dit is bijna een verdubbeling ten opzichte van het aantal leerlingen voor september 2016;
- het aantal verkeersbewegingen evenredig toeneemt met het aantal leerlingen;
- de verkeersbewegingen bestaan uit een groot aantal kwetsbare verkeersdeelnemers, namelijk kinderen uit groepen 3 tot en met 5 (6 tot en met 9 jaar);
- de verkeerssituatie op de t-splitsing Elsboerlaan-Meulenbeldlaan erg onoverzichtelijk en daardoor onveilig is;
- de t-splitsing Elsboerlaan-Meulenbeldlaan op de route ligt van twee buslijnen.

overweegt dat:

- veiligheid voor alle weggebruikers zo optimaal mogelijk moet zijn;
- er rekening mee moet worden gehouden in de inrichting openbare ruimte dat er op deze t-splitsing bovengemiddeld veel jonge verkeersdeelnemers zijn;
- de buurt (o.a. CSG Het Noordik) bereikbaar moet blijven voor busverkeer;

draagt het college op:

- in de planning van "onderhoud kapitaalgoederen" het overzichtelijk en veiliger maken van de t-splitsing Elsboerlaan-Meulenbeldlaan mee te nemen bij projecten 2020;
- hierbij ook de verkeerssituatie rondom andere basisscholen in Almelo periodiek te monitoren en aanpassingen te maken waar noodzakelijk ter bevordering van de verkeersveiligheid;
- de raad hierover te informeren uiterlijk in de begroting 2020,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van VVD, PVV, Lokaal Almelo Samen en Forum voor Rechts.

"Motie 8

Laadfaciliteiten voor elektrische auto's

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constateert dat:

- er in toenemende mate wordt geklaagd door inwoners en bedrijven met elektrische auto's over het tekort aan laadfaciliteiten voor elektrische auto's;
- elektrisch rijden beter is voor het milieu dan het rijden in een normale auto;
- de overheid elektrisch rijden wil stimuleren;
- het gebrek aan laadfaciliteiten ervoor zorgt dat het elektrisch rijden ontmoedigd wordt in plaats van gestimuleerd;

overweegt dat:

- er meer laadfaciliteiten nodig zijn in Almelo, zoals meer normale laadpunten, maar ook snel-laadpunten en laadpleinen;
- er voorbeelden zijn van private initiatieven, die door ondersteuning en medewerking van overheden mogelijk zijn gemaakt en waardoor in een groot gebied beter en meer gebruik gemaakt kan gaan worden van nieuwe vormen van mobiliteit;

verzoekt het college om:

te onderzoeken of het huidige beleid voldoende is om duurzame vormen van mobiliteit maximaal te stimuleren en te faciliteren en waar nodig bijgesteld kan worden, mede op basis van nieuwe ontwikkelingen in de markt en in de stand der techniek, en op korte termijn met een voorstel naar de raad te komen, en gaat over tot de orde van de dag."

"Motie 9

Bestrijding Eikenprocessierups

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constateert dat:

- de eiken processierups steeds sneller en sterker oprukt;
- dit voor veel inwoners zeer nadelige effecten heeft op hun gezondheid;
- de overlast naar verwachting de komende jaren alleen nog maar zal toenemen;
- Twentse gemeenten op dit moment allemaal hun eigen koers varen in de bestrijding van de processierups;
- gemeenten in Limburg het probleem gezamenlijk aanpakken;

overweegt dat:

- dit probleem niet alleen plaatselijk is op te lossen maar in veel groter verband moet worden aangepakt.
- de VVD in Twente dit onder de aandacht wil brengen in geheel Twente;

verzoekt het college om:

- ervoor te zorgen dat de Twentse gemeenten de handen ineen slaan met elkaar, de Regio en de provincie om de meest adequate wijze van bestrijding te onderzoeken, te kiezen en uit te voeren;
- hiervoor onder andere in contact te treden met Limburg om te informeren hoe hun succesformule werkt;
- om met een gezamenlijk plan van aanpak te komen voor de bestrijding van de processierups en daarin direct te kijken naar de aanpak van invasieve exoten, zoals bijvoorbeeld de Japanse Duizendknoop,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van VVD en Lokaal Almelo Samen.

"Motie 10

Crowdfundingsplatform

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constateert dat:

- er tijdens de motiemarkt veel goede initiatieven naar voren kwamen waarvoor de gemeente Almelo onvoldoende middelen heeft, waardoor deze (nog) niet gerealiseerd kunnen worden;
- de gemeente een faciliterende rol heeft om initiatieven de ruimte te geven, maar niet altijd de (enige) financier hoeft te zijn;
- crowdfunding voor Almelo niet vreemd is, in 1962 heeft de Almelse inwoner en ondernemer bijna 10% bijgedragen aan het geraamde budget voor bouw overdekte zwembad;

overweegt dat:

een crowdfunding platform op de website van de Gemeente Almelo kan worden geplaatst waar inwoners hun initiatieven kunnen plaatsen en waar inwoners geld kunnen schenken om deze initiatieven te realiseren;

besluit:

het college te verzoeken de mogelijkheden voor een crowdfunding platform te verkennen en met een voorstel naar de raad te komen, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van VVD en Lokaal Almelo Samen.

"Motie 11

Sociale huurwoningen in relatie tot sociaal domein

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constateert dat:

- de beperkte beschikbare financiële middelen de gemeenteraad dwingen om extra kritisch te kijken naar de gemeentelijke uitgaven in het sociale domein;
- Almelo in vergelijking met omliggende gemeenten
 - een groter aanbod heeft aan sociale huurwoningen;
 - meer huishoudens heeft met een betaalarisico in een corporatie woning;
 - meer bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners heeft;
 - meer eenoudergezinnen heeft;
 - meer gebruik van Jeugdhulp heeft;
- een aanzuigende werking heeft op mensen die niet over genoeg financiële middelen beschikken om een woning te huren in de vrije sector en gebruik moeten maken van de sociale woningbouw;
- huishoudens met financiële problemen ook vaker andere problemen hebben die leiden tot een ondersteuningsvraag in het sociale domein (Participatiewet, Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning);

overwegende dat:

- het college nog een forse bezuinigingsopgave heeft;
- het college de ambitie heeft om, aan het einde van de coalitieperiode, uit te komen met de beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk in relatie tot het sociaal domein;
- het college de groeiende vraag op het sociale domein probeert terug te brengen;

verzoekt het college:

- te inventariseren of er een causaal verband is tussen de sociale woningvoorraad en het beroep dat wordt gedaan op de sociale voorzieningen;
- betreft dit inwoners uit Almelo, Twente of elders uit Nederland;
- een pilot bij het Rijk aan te vragen voor herstructurering, zoals het herstructureringsprogramma Rotterdam Zuid;
- indien uit de inventarisatie blijkt dat er sprake is van een te ruime voorraad sociale woningen dan ontvangt de raad graag een plan van aanpak om de disbalans te herstellen,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van VVD, CDA, Democraten.Nu en Fractie Weinreder.

"Motie 12

Eigen verantwoordelijkheid meer centraal en herbeoordeling van de verstrekking(en) of voorziening(en) Jeugdhulp en Wmo

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constateert dat:

- de beperkt beschikbare financiële middelen de gemeenteraad dwingen om extra kritisch te kijken naar de gemeentelijke uitgaven in het sociale domein;
- in de afweging en beoordeling voorafgaand aan een verstrekking of voorziening Jeugdhulp en Wmo de eigen mogelijkheden van het ondersteunende netwerk (familie, vrienden en kennissen) en voorliggende algemene voorzieningen nadrukkelijk mee worden genomen;
- het vergroten van de eigen mogelijkheden (ondersteunende kracht van het netwerk) beperkt/geen onderdeel uitmaken van het individuele plan met betrekking tot de inzet van de verstrekking of voorziening Jeugdhulp en Wmo;
- de kracht van een ondersteunend netwerk of algemene voorziening toe kan nemen als hier aandacht voor is;
- het toenemen van de kracht van een ondersteunend netwerk zeer beperkt onderdeel uitmaakt van het (her)beoordelen van de ondersteuningsvraag;
- permanente monitoring van een verstrekking of voorziening ervoor kan zorgen dat de toenemende kracht van het ondersteunende netwerk en algemene voorzieningen meer centraal komt te staan en onderdeel wordt van het individuele plan;
- een verstrekking en voorziening met deze toevoeging in het individuele plan meer gericht kan zijn op tijdelijke professionele ondersteuning in plaats van permanente afhankelijkheid van professionals;
- herbeoordeling van nut en noodzaak van een verstrekking en voorziening leidt tot reduceren van onnodige kosten met betrekking tot de Jeugdhulp en de Wmo;

overwegende dat:

- het college de eigen verantwoordelijkheid van een inwoner en zijn omgeving centraal stelt voor zijn ondersteuningsvraag;
- het college zich de afgelopen jaren met name heeft gericht op een kwalitatieve toeleiding en een kwalitatief aanbod Jeugdhulp en Wmo;
- het college nog meer aandacht kan geven aan het (her)beoordelen van de kracht van de eigen verantwoordelijkheid (en van de omgeving) waardoor de duur van een verstrekking en voorziening niet langer doorloopt dan noodzakelijk;
- het college de ambitie heeft om, aan het einde van de coalitieperiode, uit te komen met de beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk in relatie tot het sociaal domein;

verzoekt het college:

- de monitoring, zoals toegepast bij de pilot toegang sociaaldomein "Wijkteams Almelo" in het Windmolenbroek en Nieuwstraatkwartier, vanaf implementatie per 1 januari 2020 toe te passen voor alle wijken;
- de resultaten van de monitoring als aparte paragraaf op te nemen in de jaarrekening bij het programma Zorg,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van VVD, CDA, D66, Democaten.Nu, PVV, ChristenUnie, Leefbaar Almelo en Fractie Weinreder.

"Motie 17

Woningbouw

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constateert dat:

- de druk op de woningmarkt groot is;
- er meer eisen gesteld worden aan woningen op het gebied van duurzaamheid;
- ontwikkelingen als circulair, energieneutraal en klimaatbestendig bouwen daarvoor handvatten bieden;

- de Provincie Overijssel in haar coalitieakkoord 'Samen Bouwen aan Overijssel' stelt dat wanneer gemeenten samenwerken, zoals beschreven in het coalitieakkoord onder de kop 'Aantrekkelijk wonen en ruimte', daarmee wordt voorzien in een kwalitatieve onderbouwing en focus op aantallen en plafonds niet nodig is. Dat betekent dat gebouwd kan worden voor de lokale behoefte;

overweegt dat:

- er voldoende woningen, passend bij de woonbehoefte van verschillende inwoners, huurders, senioren, starters etc., op de juiste locatie en met de juiste voorzieningen in de omgeving gebouwd worden;
- de woningmarkt beter toegankelijk wordt gemaakt voor starters en de doorstroming wordt bevorderd;
- wonen onderdeel is van een bredere vastgoedopgave. Leegstaand vastgoed, waaronder maatschappelijk vastgoed, winkels en vrijkomende agrarische bebouwing, kan slim worden benut voor wooninitiatieven. Door transformatie van bestaande gebouwen kunnen meer woningen voor verschillende doelgroepen geschikt worden gemaakt. Daarbij ook letten op het belang van levensloopbestendige woningen, zodat mensen die dat willen gedurende alle levensfasen in hun woning kunnen blijven wonen;
- dat belemmeringen in de regelgeving, die het aantal benodigde en passende woningen in de weg staan, zoveel mogelijk weggenomen dienen te worden;

draagt het college op:

- in samenwerking met verschillende partijen te werken aan een kwalitatieve woningbouwprogrammering waar vraag en aanbod op de woningmarkt in evenwicht zijn;
- open gesprekken te voeren met de provincie Overijssel, woningcorporaties, vastgoed-eigenaren, bouwbedrijven en makelaars om bovenstaand te kunnen realiseren;
- werken aan een gezamenlijke visie en het maken van concrete afspraken over wat de lokale woningmarkt nodig heeft, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, D66, PvdA, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, PVA, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Fractie Weinreder.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik heb met veel plezier geluisterd naar de bijdrage van de heer Pauwels. Zoals hij in de laatste zin uitsprak, ligt het grootste probleem bij Den Haag. Dat signaal snap ik, maar dat neemt niet weg dat wij vandaag hier moeten zorgen dat wij voor 2020 een sluitende begroting neerleggen. De initiatieven die de VVD neerlegt, zijn er om dat doel te bereiken. Heb ik dat juist?

De heer PAUWELS (VVD): Een sluitende begroting is altijd het basisprincipe. Alle initiatieven die wij indienen, zullen bijdragen aan het principe om te komen tot een sluitende begroting.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dat was de vraag en ook het goede antwoord.

De heer AKSE (SP): Hier staat een blij man. Dat ik nog mag meemaken dat een VVD'er richting Den Haag zegt dat Den Haag onbetrouwbaar is! Daar word ik echt blij van. Het zal u niet verbazen dat ik dat grondig met hem deel. Ik deel echter niet dat we moeten uitkomen met de middelen die we hebben. Waarom zijn we niet een keer ongehoorzaam richting Den Haag? Waarom houden we de poot niet stijf? Waarom gaan we de barricades niet op? Ik heb nog wel een paar rode vlaggen. Dat kunnen we zo doen.

De heer PAUWELS (VVD): Vanmorgen ging de motie van Lokaal Almelo Samen rond. Die voorziet in een opmerking die ik vanochtend tegen collega Maathuis maakte. Ik zei: wat is nu eigenlijk de kern, waar lopen we tegenaan? Misschien zouden we wel iets moeten doen, een symbolische motie indienen om het hele takenpakket van zorg dat ons vanuit het principe decentralisatie is toebedeeld, teruggeven aan het Rijk en melden dat we er niet mee uitkomen. Dat is wel een heel simplistische gedachte. Ik heb gezegd dat het symbolisch is om dat te doen.

Dat is echter wel de kern waar het om gaat. Met het woord "onbetrouwbaar" bedoel ik dat we niet kunnen sturen op een betrouwbare of consistente toekenning van rijksmiddelen vanuit het Gemeentefonds, die het takenpakket dat ons vanuit de decentralisatie is toebedeeld, kunnen dekken. Dat bedoel ik met een onbetrouwbare overheid.

De heer AKSE (SP): Ik ben het daar helemaal mee eens, maar daar moeten we toch niet onze eigen burgers de dupe van laten worden! Dat gebeurt nu. We roepen al jaren dat we te weinig geld krijgen en dat is ook bewezen. En nu gaan we toch verder bezuinigen op het sociaal domein.

De heer PAUWELS (VVD): We hebben al heel wat jaren met elkaar hierover gedebatteerd. Voor de VVD-fractie is het basisprincipe: geen uitdijende begroting. We moeten uit zien te komen met de middelen die ons zijn toebedacht vanuit het Rijk. Maar we hebben ook gezegd dat een andere manier van werken ons verder moet helpen. Het principe van decentralisatie is goed. Het werkt en het kan op die manier werken, maar het vraagt een andere manier van werken hier als wij het uitgangspunt hanteren dat we willen uitkomen met de middelen die het Rijk ons toebedeelt. Dat houdt in dat wij consistent moeten kunnen sturen op de middelen die vanuit het Rijk komen en dat kunnen we op dit moment niet. Wat ons betreft kan daarover de lobby richting Den Haag gaan. We moeten dat consistent neerzetten of in verhouding meer middelen vragen, maar absoluut geen uitdijende begroting in het sociaal domein. Dat is het standpunt van de VVD-fractie.

De heer AKSE (SP): Maar als die uitdijende begroting ontstaat door het feit dat de hulpvraag toeneemt – en dat is een feit – hebben we toch een probleem in Almelo. Dan moeten we niet zeggen: nee, we gaan je niet helpen en niet voor je zorgen. De gemeente heeft een zorgplicht en ik vind het voor onze burgers heel belangrijk dat wij ons houden aan die zorgplicht.

De heer PAUWELS (VVD): In de kern ben ik het daarmee eens, maar een flink aantal taken dat op dit moment nog steeds door de gemeente wordt verricht, kan ook anders worden belegd, mogelijk in de samenleving. Dat is systeeminnovatie. De heer Çete wil direct van mij horen hoe dan. Dat is waarover wij vandaag mogelijk het debat verder gaan voeren. Ik ben uiteraard ook benieuwd naar zijn bijdrage, want daarin komen hopelijk al die oplossingen te staan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Pauwels en ik zijn de afgelopen negen jaar in de politieke arena vijanden geweest, maar in het persoonlijke leven kunnen we elkaar best wel goed hebben. Ik krijg tranen in mijn ogen. Eindelijk een andere Jemy Pauwels dan de afgelopen negen jaar. Hij erkent eindelijk dat de problemen vanuit Den Haag komen. Ik ben er trots op, maar dan moet de heer Pauwels, als hij een kerel is, nog één ding doen. Hij durft te zeggen dat wij op sociaal domein strakker beleid moeten voeren. Is hij het met mij eens dat er geen grammetje vlees meer op het bot zit en dat we alles maar dan ook alles hebben weggehaald wat kon op het sociaal domein? Is hij het met mij eens?

De heer PAUWELS (VVD): Nee.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dan is hij nog steeds niet slim genoeg geworden, maar ik ga mijn munitie bewaren voor mijn eerste termijn.

Ik heb gezien dat de heer Pauwels artikel 12 noemt, dat straks ook in mijn eerste termijn naar voren zal komen. Als we vandaag er niet uitkomen met economische middelen, is hij een kerel als wij het gezamenlijk aanvragen. Is hij het met mij eens dat we het, met alle voorstellen die hij indient, de "zoethouderij voor de achterban-moties", niet redden? Wij kunnen het niet redden zonder extra rijksbijdrage. Is hij het met mij eens?

De heer PAUWELS (VVD): Als de heer Çete zo'n uitspraak doet over artikel 12, is het van belang dat hij de totale context schetst waarin dat woord staat geschreven. Er staat letterlijk: "worst case artikel 12 inroepen". Daarachter staat het allerbelangrijkste: "als blijkt: de situatie is uitzichtloos".

De heer ÇETE (Lijst Çete): Het is toch al uitzichtloos? Of heeft hij nog ergens zicht op, iets dat ik vandaag nog niet heb gehoord? Waar is het zicht dan dat hij wel heeft en ik niet? Kan hij dat even met mij delen?

De heer PAUWELS (VVD): Het was naar aanleiding van de vorige vraag die de heer Çete mij stelde, namelijk of ik nog mogelijkheden zie binnen het sociaal domein om maatregelen te nemen om de handen ineen te slaan, om daar nog dingen te doen en er anders mee om te gaan, naast het totale subsidiepakket van de gemeente Almelo. Daarop is mijn antwoord volmondig "ja", omdat ik denk dat dingen anders geregeld kunnen worden. Nogmaals: schrijnende gevallen zullen altijd opgevangen worden. Het vangnet zal er altijd zijn, maar we zullen met elkaar de verantwoordelijkheid moeten nemen en soms uiterst pijnlijke maatregelen moeten nemen, ook in de beleidsmaatregelen die de VVD-fractie jarenlang heeft gesteund. Ook daar kunnen maatregelen getroffen worden die pijn gaan doen. Dat klopt.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik wil even verder gaan in het verlengde van deze interruptie en inhaken op het woord symbolisch. Ik haak ook aan op wat het CDA in zijn bijdrage schrijft. Is de heer Pauwels ook bereid om na te denken over de actie die in het land op gang komt om de gemeentetaak voor de jeugdzorg terug te geven aan het Rijk?

De heer PAUWELS (VVD): Vanmorgen sprak ik bij het binnengaan van deze zaal collega Maathuis daarop aan. Ik heb toen gezegd dat het een symbolisch iets is. Het is een gedachtegang die bij je opkomt om zoiets te doen, maar natuurlijk werkt het op die manier niet. Dit is wat we met de gemeenten en het Rijk hebben afgesproken en we moeten dat met elkaar oplossen. Wij volgen het principe van decentralisaties. Dat is goed: minder bestuursdruk en terugleggen bij kleinere overheden. Dat is prima, maar het vraagt alle creativiteit van onszelf. Collega Loupatty zei vanochtend heel treffend: als je wilt wijzigen, moet je eerst met elkaar stil moeten staan om het perspectief goed neer te zetten. Dat doen we volgens mij vandaag. Van daaruit kunnen we een vervolgstap zetten, met zicht op perspectief. Artikel 12 is wat ons betreft geen optie.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik ben het ermee eens dat het een gemeentelijke taak is en dat die bij de gemeente het beste belegd is. Maar als je te maken hebt met een onbetrouwbare overheid en geen geld hebt om het uit te voeren, moet je naar uiterste middelen grijpen.

De heer STÖTELER (PVV): De heer Pauwels gooit een symbolische knuppel in het hoenderhok: zorg weer centraliseren. Heeft hij gisteren televisie gekeken? Het programma Pointer deed samen met Follow the Money verslag over hoeveel geld er in het zorgwezen verdwijnt. Men kwam met onderzoeksconclusies dat bij 97 bureaus € 51 miljoen winst werd gemaakt, terwijl de directeur DSW en een directeur van een regionaal zorgbureau zeiden: dat kan niet, een winstpercentage van meer dan 20%, terwijl 1%, 2% of 3% echt maximaal is in de zorg als je het goed doet. We hebben kennelijk geen zicht op hoeveel geld er verdwijnt. Hoe kan de heer Pauwels dan zeggen dat de budgetten die we vanuit de rijksoverheid voor zorg krijgen te laag zijn?

De heer PAUWELS (VVD): Klaarblijkelijk wijzen de cijfers uit dat we niet uitkomen met de middelen die ons zijn toebedeeld en dat het takenpakket dat ons is opgelegd te ruim is of de zorgvraag te fors is om de dingen te doen die we moeten doen. Juist daarop is de motie die de VVD-fractie vandaag indient gericht, namelijk om tussentijds te blijven evalueren of het pakket van zorg dat wordt toegekend nog steeds nodig is. Of kom je op enig moment tussentijds op een punt dat je stelt dat de zorg overbodig is geworden en kan worden teruggetrokken? Dat is jarenlang niet gedaan en daardoor dijt het steeds verder uit. Ik wil geen nare woorden uitspreken over mensen, maar je zult tussentijds metingen moeten doen of een zorgpakket nog noodzakelijk is of dat het kan worden afgebouwd. Zo niet, dan heeft iemand er het volste recht op.

De VOORZITTER: We zijn inmiddels elf minuten bezig in dit rondje. U krijgt niet meer de gelegenheid en de heer Çete ook niet. Mevrouw Pol nog wel. Daarna ronden we het af. Ik heb u de spelregels bij het begin van de vergadering uitgelegd.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Met alle respect, maar dit is een van de belangrijkste momenten van het politieke jaar. Er zijn dagen dat wij per spreker hier een uur hebben gestaan. U bent vandaag heel erg op de tijd, maar als een klein interruptiedebat niet meer mag worden gevoerd, waarom zitten we hier dan?

De VOORZITTER: Ik ga u nu onderbreken. We willen een level playing field hebben voor alle fracties. De heer Pauwels krijgt niet langer de gelegenheid om vragen te beantwoorden, alleen die van mevrouw Pol nog. Nee, dat is niet schandalig. Dat werp ik verre van mij, mijnheer Çete. Op die manier wens ik niet aangesproken te worden, ook niet zonder dat de microfoon openstaat. We hebben de regels van tevoren gecommuniceerd. Daar kan geen twijfel over bestaan. Daar laten we het bij.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik was ook onder de indruk van de voortvarende houding die ik enigszins bij de VVD-fractie hoorde. Waarom dan nu toch weer op de valreep terugtrekken? Ik haal hier even aan uit de Perspectiefnota, pagina 7: "Wij voorzien dat met maatregelenplannen de besparingsopgave uit het coalitieakkoord zal worden gerealiseerd, maar dat de toename van de zorg en het nadelige Rijksbeleid" bla bla bla. Ergens staat dat wij onze wettelijke taak niet meer kunnen uitoefenen. Hoezo gaat een coalitiepartner dan akkoord in plaats van het terug te geven omdat we onze wettelijke taak niet meer kunnen uitoefenen? Dat is gewoon evident en duidelijk. Dan zegt een coalitiepartner: nee, dan belazeren we onze Almeloërs wel. Sorry voor het woord, maar ik kan het niet mooier zeggen. Een coalitiepartner accepteert dus dat de wet wordt overtreden ten nadele van onze burgers. Het staat hier.

De heer PAUWELS (VVD): Ik probeer de exacte zin te zoeken waarop mevrouw Pol doelt. Volgens mij wordt daar bedoeld dat we tegen de grenzen aanlopen van datgene wat nog wettelijk kan en wat niet kan. Volgens mij staat het er iets genuanceerder dan mevrouw Pol stelt. We lopen tegen de grenzen aan van wat wettelijk kan en niet kan. Dat is een heel belangrijke nuance, mevrouw Pol.

De VOORZITTER: We moeten het nu echt afronden. Dan moet u er straks op terugkomen. We gaan nu luisteren naar de heer Çete die voor Lijst Çete het woord voert.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik zal op een later moment bij u en bij anderen terugkomen op uw opmerking over de interrupties die u niet toestaat. Ik vind het nogmaals, ook even voor de notulen, schandalig. Dat zei ik net en daar sta ik achter. Het is een van de belangrijkste momenten in een jaar en we moeten daar veel meer tijd voor krijgen.

Het zeilschip is gezonken. Eindelijk ziet de VVD-fractie dat hun zwaar ambitieuze coalitieakkoord niet meer werkt. Alleen moeten we even helpen zodat zij het vandaag eerlijk toegeeft. Een kanootje hebben ze nu, dus ze kunnen de havenkom in. Daarom hebben ze een kanootje, want met een zeilschip lukt het niet meer. De heer Pauwels wilde ambitieus het sociaal domein met miljoenen korten en wilde € 10 miljoen investeren. Hij is eergisteren eindelijk wakker geworden en beseft nu dat het allemaal niet meer kan. Maar de VVD-fractie moet ook toegeven dat hun beleid is gestorven, dat hun beleid niet meer bestaat. Anders zeg ik het vertrouwen op. Je kunt niet met vijf of zes moties de boel pappen en nathouden, terwijl je verantwoordelijk bent voor het beleid van vandaag. Je kunt het niet met een paar moties en woorden afdoen. Je moet je verantwoordelijkheid nemen en zeggen: het lukt niet meer. En niet "mogelijk een actie ondernemen richting Den Haag" of "misschien artikel 12". Nee, de fractie moet haar verantwoordelijkheid nu echt nemen.

De drie maatregelen die het college voorstelt, zijn gewoon een lachertje. Het college ziet ook in dat het klaar is, dat het op is, en dan komt het met drie voorstellen: één voor het sociaal domein, één voor onderhoud et cetera en één voor subsidies. Dan moet het college ook mans genoeg zijn om een voorbeeld te geven van wat het wil wegbezuinigen. Het college verwacht het nu van ons. Oké, ik noem er een paar op: geen bibliotheek, IISPA verkopen, geen Almelo Promotie, geen subsidie meer aan cultuur, geen Avedan, niks meer. Laten we alles wegdoen.

Als wij structurele tekorten hebben van miljoenen, zoals het er nu uit ziet, moeten wij of zelf artikel 12 aanvragen of het houdt vandaag op. We moeten eerlijk zijn richting elkaar maar

ook richting de samenleving. We hebben incidenteel € 110 miljoen bezuinigd in de afgelopen zeven jaar. We hebben € 50 miljoen structureel bezuinigd en ik heb nog nooit gezegd "artikel 12". Dat was altijd het stokpaardje van de Lokaal Almelo Samen-fractie voordat zij in de coalitie kwam. Maar toen lag de verantwoordelijkheid bij ons. Wij hadden het gedaan. Wij hadden de problemen bij de grondexploitaties veroorzaakt. Maar nu liggen de problemen niet meer bij ons. Laten we een voorbeeld stellen. Laten we een van de eerste in Nederland worden die zegt: het kan niet meer, de boot is aan het zinken, wij willen het niet meer en wij doen het niet meer. Ik zie geen enkele fractie die met een voorstel komt voor bezuinigingen die ik net heb opgenoemd. Of we moeten alles op slot doen. O ja, geen zwembad, natuurlijk. Het huidige zwembad slopen en geen nieuw realiseren. Je kunt niet Sinterklaas spelen in tijden dat er geen cent meer is, dat er geen vlees meer op de botten is. Laten we nu een keer eerlijk zijn.

Om de boel te kunnen redden hebben wij helaas geen andere mogelijkheid. Ik heb bij het politiek beraad al gezegd dat het college heeft toegezegd dat er € 650.000 in het revolverend fonds van het Nieuwstraatkwartier zou komen. Bij de Perspectiefnota 2017 was het op 8 uur en 47 minuten, mijnheer Langius en collegae. Ik hoop dat hij het even nakijkt, want daar doet hij een keiharde toezegging. Er zijn momenten in de begroting waarop hij dat ook toegeeft. Mijnheer Langius, kom terug op uw woorden!

Wij hebben met de gehele oppositie, behalve de heer Gerritsen, een amendement voorbereid, waarin wij het college vragen om de woorden die de voorzitters van de coalitiepartijen spraken te ondersteunen. Wij zien geen enkele mogelijkheid meer om te bezuinigen op het sociaal domein en de zorg. Als de coalitie en het college vandaag niet eerlijk toegeven dat ze met de tekorten van vandaag over twee à drie jaar nog € 6,9 miljoen kunnen bezuinigen, ben ik bang dat ik mijn vertrouwen ga opzeggen. Een coalitieakkoord dat vol met ambities zat, maar dat helemaal failliet is gegaan en een Voorjaarsnota waarin meermalen staat dat we het niet meer redden zonder rijksmiddelen: dan moet men politieke verantwoordelijkheid nemen en zeggen: wij kunnen geen € 6,9 miljoen bezuinigen over twee jaar. Dat moet vandaag en nu gebeuren.

"Amendement 13

Geen verdere bezuinigingen zorg

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 27juni 2019, besluit:

aan het voorgestelde raadsbesluit het volgende punt toe te voegen:

Wmo en jeugdhulp als zoekrichting voor eventuele nieuwe taakstellingen of bezuinigingen uit te sluiten. De bestaande taakstellingen van € 6,9 miljoen worden bij de Perspectiefnota in 2020 heroverwogen.

Toelichting: Gezien het feit dat het uitvoeren van de taken op het gebied van Wmo en jeugdhulp nu al tegenvallers van miljoenen euro's oplevert, is het niet realistisch om nieuwe bezuinigingen op dit terrein te realiseren. Wij willen dit daarom richting de begrotingsbehandeling duidelijk uitsluiten. Met de huidige middelen zijn de taken eigenlijk al niet uitvoerbaar, het is nu al duidelijk dat de taakstelling van € 6,9 miljoen onhaalbaar is. Wij stellen daarom voor om goed te onderzoeken waardoor de tekorten ontstaan en hierover volgend jaar de discussie in de raad te voeren."

Het amendement wordt ingediend door de fracties van Lijst Çete, PVV, D66, PvdA, SP, Forum voor Rechts, PVA, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Fractie Weinreder.

De VOORZITTER: Zijn er nog vragen of opmerkingen aan de heer Çete?

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik ondersteun de visie dat dan het vertrouwen moet worden opgezegd. Ik heb het even nagekeken. De cijfers zijn opgesteld en de grenzen van wat wettelijk toegestaan is, zijn eigenlijk nu al overschreden, zo staat het min of meer in de Perspectiefnota. Er staat ook in dat het eigenlijk al achterhaald is met de kennis van nu.

De heer STÖTELER (PVV): Ik stel de heer Çete dezelfde vraag als ik net aan de heer Pauwels stelde. Als wij niet weten hoeveel geld er verdwijnt in het sociaal domein, in de

zorgbureaus, hoe kunnen we dan zeggen dat we daar te weinig geld hebben en dat we naar het Rijk terug moeten?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dank voor de vraag. Die geeft mij de mogelijkheid om mijn idee te ventileren. 1%, 2%, 3% winstmarge: is dat realistisch? Dat is niet realistisch. En dat is een van de problemen waarom mensen zo veel manieren vinden om extra middelen te genereren. Het is een heel groot risico. Stel dat je miljoenen omzet, dan is je winstmarge maar 1%, terwijl het algemeen 10% moet zijn. Als je mensen niet geeft wat ze verdienen, gaan ze het jatten, zo zei mijn moeder altijd. Dat is het risico. De heer Stöteler heeft gelijk. Dit is geen manier. Dit moet weer terug naar de rijksoverheid. Ik vind dat dit door de overheid uitgevoerd moet worden en niet meer door bureaus of mensen. Het is klaar, basta. Dit is niet meer te realiseren.

De heer STÖTELER (PVV): De heer Çete valt over 1%, 2% en 3%, maar ik val over 66,8% en meer dan 20% winst in de zorg. Hij zegt dat ze gaan zoeken naar extra middelen. Ja, dat hebben ze inderdaad gedaan. Ze hebben extra declaraties ingediend, ze hebben uren ingediend die ze niet hebben gewerkt. Dat is gewoon fraude. Als dat de manier van het zoeken naar extra middelen is die de heer Çete voorstaat, weet ik hoe hij in de wedstrijd zit. Dan is dat duidelijk.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dat is het stuk van de ijsberg dat we zien. Er zit nog een ijsberg onder. Ik denk dat die vele malen groter is. Principieel zijn we het met elkaar eens, laat ik dat duidelijk stellen, maar dit is mede veroorzaakt door het beleid van de rijksoverheid. Ik vind dat dit systeem failliet is. Het moet niet meer door private zorgbureautjes of wat dan ook gebeuren. De overheid moet de verantwoordelijkheid weer op zich nemen.

De heer PAUWELS (VVD): Heeft de heer Çete vorige week alle mooie beelden gezien van die zwemmer in Friesland, Maarten van der Weijden?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik was er trots op.

De heer PAUWELS (VVD): Ik ook. Wat daar is getoond, is dat iemand heeft doorgezet. Hij heeft zich een doel gesteld en hij heeft dat doel bereikt. De gemeente Almelo heeft een doel gesteld. Door het Rijk is een pakket van maatregelen toegekend bij de decentralisaties en we gaan het afmaken. Dat is wat we doen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Pauwels heeft voor het eerst in zijn leven net een betoog gehouden dat wij het niet meer kunnen afmaken. Nu maakt hij weer een draai, zoals hij dat in zijn carrière meerdere malen heeft gedaan. Hij zegt: we gaan het afmaken. We hebben het niet. Als hij dan een kerel is, moet hij met voorstellen komen om Almelo Promotie weg te bezuinigen, om geen extra budget meer te geven aan cultuur, om sport niet meer te faciliteren. Aan de ene kant zegt hij dat het geld op is, aan de andere kant komt hij met zes Sinterklaas-moties om de boel blij te houden. Kom nu met een voorbeeld en zeg: hier heb ik een structurele bezuiniging van € 5 miljoen die de maatschappij niet gaat raken. Dan lukt het ons om te bezuinigen. Hij heeft alleen maar woorden, niks anders. Kom met een voorbeeld!

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De heer Çete houdt een buitengewoon gloedvol betoog over de zorg en nodigt ons allen uit om een beetje burgerlijk ongehoorzaam te worden en tegen het Rijk te zeggen: we hebben de verantwoordelijkheid genomen voor een decentralisatie maar we doen het niet langer. Ik mis in zijn betoog een goede onderbouwing, zoals men die wel aantreft in het betoog van het CDA. Ten gevolge van de Algemene Maatregelen van Bestuur die getroffen worden door het Rijk kan de gemeente niet doen wat zij feitelijk zou moeten doen. Is de heer Çete het eens met de volgende beeldspraak? Een kind dat op kamers gaat wonen, dient voor zichzelf te zorgen. Dan moet je er als ouders niet meer mee bemoeien. Wij hebben de taak gekregen met betrekking tot Wmo en Jeugd en het Rijk bemoeit zich er nog stevig tegenaan. Deelt hij die opvatting?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Mevrouw Ten Seldam heeft absoluut gelijk. De algemene beschouwing van het CDA is heel mooi geschreven, waarvoor dank. Ik zag direct dat mevrouw

Ten Seldam die had geschreven. Het is een van de beste algemene beschouwingen van het CDA de afgelopen jaren. Complimenten daarvoor.

Zij heeft helemaal gelijk. Wij hebben het gekregen onder het mom van: dichterbij, de gemeenten kunnen het makkelijker. We wilden het ook heel graag een paar jaar terug. Maar als een kind uit huis gaat en de huur van zijn woning € 500 is, weet je donders goed dat het kind uiteindelijk weer bij pa en ma terugkomt als je het met € 400 wegstuurt. Het gaat om hoe snel je dat doet. Als je het kind twee of drie jaar zo wegzet, gaat je eigen kind de criminaliteit in of heeft het een heel slecht begin van zijn leven. Neem je kind zo snel mogelijk terug. Als de plaatselijke overheid het kind is van de rijksoverheid, moet de rijksoverheid vader of moeder zijn met een goed hart en zeggen: ik moet het aanpakken, anders gaat mijn kind helemaal kapot.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De heer Çete zegt: laat het kind dan maar weer thuis komen wonen. Wij zouden zeggen: kijk goed naar je uitgaven en zorg dat je inkomsten groter worden; dan kan het kind mooi buitenshuis blijven wonen. Zo pakken wij de zorg aan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik heb het gevoel dat die tijd helaas helemaal voorbij is. Wij moeten het kind eerst opvangen of het kind dermate steunen dat het weer op eigen benen kan staan. De tijd van "red oe d'r met" is helaas voorbij. Was het nog maar zo.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Mag ik een kort punt van orde maken? Ik waardeer ten zeerste dat u probeert de vergadering in goede banen te leiden en de rust te bewaren. Ik probeer daaraan mee te werken. Ik hoop dat dit nu helpt. Ik heb mijn moties laten rondgaan, maar ik moet ze nog officieel indienen. Ik wil ze dus graag terugkrijgen.

De VOORZITTER: U krijgt ze. Als u ze heeft ingeleverd bij de griffier worden ze vervolgens gekopieerd en uitgedeeld. Ze komen ook in iBabs. We moeten vijftien fracties bedienen met een relatief kleine griffie. We proberen dat allemaal op tijd te doen. U krijgt uiteraard uw originelen terug.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Volgens mij heeft de griffie de moties nog helemaal niet van mij ontvangen, maar dat komt doordat ze hier circuleren en ik ze niet terug krijg.

De VOORZITTER: Ah, op die manier. U hebt uw handtekeningen nog niet. We maken het in orde, mijnheer Hümmels. Niemand komt iets tekort vandaag.

"Motie 14

Denktank kritische Almeloërs

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, gehoord de beraadslaging, constateert:

- dat er een grote groep kritische Almeloërs is;
 - dat er veel (gerechtelijke) procedures zijn;
- overweegt:
- dat het goed kan zijn kritiek te mobiliseren;
 - de kandidaten van de cursus "politiek actief" hiervoor in eerste instantie te benaderen;
 - dat dit een mooie aanvulling kan zijn op het organiseren van "meespraak" mede in het kader van de omgevingsvisie;
 - dat dit kan leiden tot minder procedures;
- draagt het college op/verzoekt het college:
- gezien de in principe positieve houding en goede bedoelingen van kritische Almeloërs proberen te komen tot een denktank, waarin deze kritische Almeloërs in gezamenlijkheid komen tot adviezen aan de raad en het college, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van Leefbaar Almelo, PvdA, SP en GroenLinks.

"Motie 15

Aangenaam verblijf

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, gehoord de beraadslaging, constateert:

- de toenemende vergrijzing;
- de toename van het aantal oudere bezoekers meer aan de binnenstad;

overweegt:

- deze bezoekers van de binnenstad optimaal te willen kunnen ontvangen;
- meer voorzieningen te willen treffen;
- de verblijfstijd in de binnenstad te willen verhogen;
- hiermee een impuls voor binnenstad en ondernemers te kunnen geven;

verzoekt het college:

te beginnen met door het hele centrum verspreid duidelijk geplaatste comfortabele zitbanken te realiseren, zodat mensen op het juiste moment tot rust kunnen komen en bij kunnen komen van het enerverende stadsbezoek, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van Leefbaar Almelo, D66, PvdA, SP, Forum voor Rechts, PVA en GroenLinks.

"Motie 16

Optimaal benutten

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, gehoord de beraadslaging, constateert:

- de meerwaarde van bestaande organisaties, zoals Almelo Sociaal, Sportbedrijf, Soweco, Paco Plumtrek, Avedan, Werkplein, Armoedepact en nog veel meer;
- overweegt:
- deze organisaties optimaal te willen benutten;
- met nieuwe initiatieven samen te komen tot een betere invulling van de uitvoering van allerlei trajecten;

verzoekt het college:

- te proberen deze organisaties optimaal te benutten en de krachten te bundelen
- onder andere in het kader van werkgelegenheid, vrijetijdsbesteding (o.a. sport, cultuur) en armoedebestrijding welzijnsbevorderend bezig te zijn voor alle Almeloërs, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van Leefbaar Almelo, PvdA, SP en GroenLinks.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer De Vries namens de PvdA-fractie.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Volgens de heer Hümmels ben ik een zieke medewerker van hem. Dat wil ik even rechtzetten.

De huidige tijd van economische groei helpt Almelo vooruit. Op het bedrijvenpark leggen ze de rode loper uit als je je meldt. Voorspoed is fijn voor de stad en de inwoners en helpt het college bij het realiseren van zijn ambities. En het mag best gezegd worden dat het college zijn stinkende best doet om uit te komen met de rijksmiddelen. Bijna tegen beter weten in, want de tekorten lopen niet volgens verwachting terug. Het college overweegt daarom, bij alles wat het al uit de kast heeft gehaald aan maatregelen, nog meer aanvullende ingrepen, het aangekondigde maatregelenpakket 3.

Het college wil ondertussen niet somberen, zo vertaal ik de woorden van de wethouder Financiën vorige week bij de bespreking van de jaarstukken. Dat verdient respect, maar tegelijk ook kritiek. Als je vindt dat je zelf alles doet wat in je macht ligt en je telkens vindt dat je te weinig budget krijgt, moet je een keer een streep trekken: tot hier en niet verder. Dan moet je durven zeggen: ik ben gekke Henkie niet, ik ga nu eerst eens kijken wat het effect is van de maatregelen die al uitstaan. Dus rust. Ben je gekke Henkie wel, dan weet je wie de gevolgen ervan ondervindt: de gebruikers van het sociaal domein. Dat is tenminste wel de gewoonte hier.

Laat ik hierbij ook een lans breken voor hen die we nog niet zien bij de loketten, die kantje boord het beste ervan proberen te maken, die "gezegend" zijn met een flexbaan op het XL Businesspark, die elke maand tekortkomen. Juist onder werkenden blijft deze armoede vaak verborgen. Volgens het CBS heeft ruim 1 miljoen Nederlanders chronisch tijd- en geldgebrek.

Het Almelose college heeft een duidelijke ambitie en koers neergelegd wat betreft werken moet lonen en participatie. Het college sluit zich daarbij zelfbewust aan bij waarschuwingen over de toename van de tweedeling tussen rijk en arm. Het spreekt in dit verband over het perspectief ongelijkheid. Het college is heel duidelijk op dit punt en zegt: dat gaat de markt niet vanzelf oplossen, de overheid moet helpen. De PvdA-fractie en met ons de overige linkse fracties willen antwoord van het college hoe het dat voor zich ziet. Hoe gaat het college de discriminatie op de lokale arbeidsmarkt aanpakken? Hoe gaat het college de perspectiefongelijkheid beïnvloeden? Hoe gaat het de werkgevers op het XL Businesspark bijvoorbeeld bewegen tot duurzame zekerheid voor personeel?

De successen die geboekt worden om participatiegroepen uit te laten stromen richting de arbeidsmarkt zijn op zichzelf positief. Dat lezen we ook in de Perspectiefnota. Maar met alle waarschuwingen in diezelfde nota en in de Participatienota wordt het een harde dobber om de taakstelling te halen. Ook hier zal de reflex van het college waarschijnlijk zijn: we gaan niet somberen. Ook hier stellen wij dan de vraag: ben je wel of niet gekke Henkie en waar trek je de lijn? Ga je door om je als budgetslaaf van het Rijk te laten gebruiken?

Het lijkt onderhand een doctrine te zijn om Soweco alleen in uiterste noodzaak te noemen in de ambities en plannen van het college. Dat vinden wij een veeg teken voor de discussie over de toekomst van twee werkbedrijven en de betrokken mensen, het Werkplein en Soweco. Heeft Soweco als inclusieve maatschappelijke organisatie – daar heeft men de afgelopen jaren heel veel in geïnvesteerd – nog wel bestaansrecht volgens het college?

De PvdA-fractie vindt ook iets van zorg en duurzaamheid, maar ik moet op de klok letten, dus ik vat dat even samen. Ik heb een bijlage gestuurd met onze ideeën over zorg. Ook hier kom je hetzelfde tegen. De ambities zijn goed, de doelstellingen zijn prima, maar er hangen prijskaartjes aan die wij nog niet kunnen zien. Bij duurzaamheid denk ik: prima, hartstikke goed, maar welk prijskaartje hangt er aan de realisatie van al die doelen? Waar haalt het college de financiering vandaan? Ook hier hebben wij, net als bij participatie, zorg: behoed de stad en de raad voor luchtfietsenrij.

We zijn een eind op weg om in te stemmen met de Perspectiefnota, omdat er niet zo veel mis is met de ambities en de programma's. Wij zijn dan ook bescheiden in het uitpakken met moties en amendementen. Wij willen focussen op één grote wens, dat zal u niet verrassen. De PvdA-fractie heeft met verschillende fracties één simpele wens. We vragen het college geen gekke Henkie te zijn en de Wmo en Jeugdhulp als zoekrichting voor nieuwe taakstellingen of bezuinigingen uit te sluiten. Dus geen maatregelenplan 3. De rest van de tekst kan men nalezen. Daarmee onderstreep ik dat dit voor ons heel belangrijk is.

De VOORZITTER: Zijn er vragen aan de heer De Vries?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik heb de bijdrage van de PvdA-fractie gelezen, evenals het toegevoegde essay. Ik zou daar heel veel vragen kunnen stellen, maar wil me beperken tot de drie belangrijkste. Ik lees in de bijdrage "het blijven roepen als wethouders van christelijke signatuur dat er op dit punt ten opzichte van de rijksvergoeding tekorten ontstaan, heeft het risico dat je God en Mammon wilt dienen; dat zal toch niet de bedoeling zijn". Los van het feit dat ik het niet helemaal snap, kan ik er een aantal dingen van zeggen. Ik waardeer het dat de heer De Vries aangeeft dat hij in het bestaan van een God gelooft. Ik waardeer het ook dat hij kennis heeft van de Bijbel, want hij citeert Jezus Christus, die zegt: je dient of God of de Mammon, waarbij Mammon voor het vereren van rijkdom staat. Daar zit precies mijn bezwaar. Hij spreekt de wethouders Van Mierlo en Langius persoonlijk aan. Door te suggereren dat zij de Mammon dienen, suggereert hij ook dat zij God niet dienen. Daarmee neemt hij hen persoonlijk de maat als christen. Ik heb daar mijn vragen bij. Ik zou graag een toelichting horen.

De heer DE VRIES (PvdA): Het is inderdaad een essay. Ik heb gearzeld of ik dat als bijlage moest bijvoegen. De heer Teeuw doet een persoonlijk appel op mij, namelijk of ik wel weet wat ik bij hen aanricht op grond van hun eigen signatuur. Dat realiseer ik me. Ik heb het ingebracht en

geschreven als een soort beeldspraak dat je in het kader van goed rentmeesterschap ook je grenzen hebt. Mammon dienen, kan twee kanten op werken, richting bezuinigingen maar ook richting uitgaven. Dat heb ik geprobeerd duidelijk te maken in dat stukje. Als ik de heren daarmee in een kwaad daglicht heb gezet, wil ik dat bij dezen intrekken.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik heb nog een tweetal vragen. Op pagina 5 wordt een beeld geschetst van iemand die in deze stad wordt bestolen. Als een ander dat ziet en daar melding van doet, schaamt de heer De Vries zich voor die ander. Ik vraag me af hoe ver hij daarin gaat. Hij schrijft letterlijk: "het is met schaamte dat de gemeente op haar website burgers oproept om zorgfraude te melden". Hoe ver gaat hij daarin? Als iemand een oud vrouwtje in elkaar slaat, schaamt hij zich dan ook voor degene die daar melding van doet of die weet wie het gedaan heeft? Hoe ver gaat hij daarin?

De heer DE VRIES (PvdA): Ik heb moeite met kliklijnen, zo simpel is het. Dat is het antwoord. Ik heb er ook associaties bij van de DDR en Stasi-praktijken. Zo ver wil ik helemaal niet gaan, maar ik heb persoonlijk moeite met kliklijnen. Dat het zo prominent op de website van de gemeente staat, is op zichzelf niet zo erg, maar welke beelden brengen samen dat je het op die manier op de site vermeldt?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik heb er moeite mee dat wij als inwoners, en zeker als raadsleden, niet onze burgerplicht doen. De heer Çete heeft in de krant ook wel eens geroepen dat hij weet dat er in het Nieuwstraatkwartier een secundaire economie is maar dat hij geen politiemans is. Ik vind dat wij als inwoner onze burgerplicht hebben om onrecht te melden en aan de kaak te stellen. Dat geldt des te meer als raadslid, dat volgens mij het goed voorbeeld moet geven.

De heer DE VRIES (PvdA): Men is bij mij aan het verkeerde adres als men mij oproept een kliklijn te steunen.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik heb grote moeite met dat standpunt. Daar schaam ik mij dan weer voor.

Dan ten slotte mijn derde vraag. De heer De Vries schrijft: "het dna-profiel van Almelo wordt met andere woorden pas compleet als we het erfelijk beeld van Almelo als tekortgemeente meenemen". We hebben eerder de discussie gehad over het in de ring gooien van de handdoek. Dit is ook zo iets: Almelo heeft een erfelijke ziekte, daar kunnen we niets aan doen en daar moeten we mee dealen. Mijns inziens schrijft hij daarmee een groot gedeelte van de bevolking af. Ik kan niet begrijpen dat een partij als de PvdA, die net als de ChristenUnie en het CDA de gemeenschapszin hoog in het vaandel heeft staan, op deze manier naar de inwoners kijkt: erfelijk niet op te lossen problemen.

De heer DE VRIES (PvdA): Het is de realiteit. We hebben hier bijvoorbeeld 18.000 mensen met een migratieachtergrond. Daar moeten we het ook over hebben. We hebben ook heel veel mensen die vrolijk zijn en elke dag goed rond kunnen komen en een prachtig leven leiden en genieten van de voorzieningen in de binnenstad. Maar als je de binnenstad mooier maakt, zijn er straks een heleboel mensen die zeggen: dat is mooi, die binnenstad, maar ik ben arm en ik heb niks.

De heer TEEUW (ChristenUnie): In de vorige periode was het ook zo dat men zich richtte op de re-integratiegroepen en was de rest al afgeschreven. De heer De Vries spreekt over erfelijke problemen en gooit de handdoek in de ring omdat er niks aan te doen is.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik gooi geen handdoek in de ring. Je moet ook naar de toekomst kijken. Dat doen wij graag als PvdA. Dan moet je niet ontkennen dat ook dat deel is van het dna van Almelo.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik vind dat je niemand moet afserveren. Ik kan me daar niet in herkennen.

De heer ZIELMAN (CDA): Ik ga even door op het betoog van de heer Teeuw, en dan niet op het eerste gedeelte, want dat kan alleen de heer Teeuw op deze manier overbrengen, waarvoor veel waardering. De heer De Vries kan het niet eens zijn met ons beleid. Hij kan het anders zien en dat vind ik prima. Ons beleid is er wel op geënt dat de groep die hij als ons dna bestempelt juist wel kan meedoen. Dat is het vertrekpunt van deze periode en van het beleid dat wij hebben geprobeerd in te voeren. Wij zien heel grote problemen ontstaan. We spreken over € 6,9 miljoen, juist in de Wmo Jeugd. De heer De Vries zegt dat we daar niet verder op moeten bezuinigen. Bezuinigen klinkt erg negatief. Wij willen zaken anders doen. Kijk naar de wijkgerichte teams en de huishoudelijke teams en wat er in een wijk gebeurt. We hebben met 296 mensen aan tafel gezeten en van die 296 hebben we 96 mensen direct kunnen helpen. Dat geeft aan dat daar nog een slag te slaan is. Zo zijn er nog meer voorbeelden binnen de Wmo Jeugd die we met elkaar kunnen organiseren waardoor het geheel goedkoper wordt. Natuurlijk moeten we ook naar het Rijk kijken. Mijn vraag is: als we daar niet aan moeten komen, hoe gaan we dan het tekort en het probleem wel oplossen? Dat hoor ik de heer De Vries niet zeggen. Hij zegt: aan de Wmo Jeugd komen we niet. Maar waar dekken we dan ons tekort mee? Het schrikbeeld van artikel 12 moet je niet willen. Een van de eerste dingen die bij artikel 12 gebeuren, is dat de belastingen sky high gaan. Iedereen wordt op het maximum gezet en daar tref je de burger gelijk mee in zijn zak. Wat gaan we doen als we niet gaan tornen aan de Wmo Jeugd om te zorgen dat we binnen de begroting uitkomen?

De heer DE VRIES (PvdA): Ik heb er moeite mee dat maatregelenplan op maatregelenplan volgt. Het lijkt erop dat de ene reorganisatie nog niet klaar is of er komt al weer een volgende reorganisatie aan, zonder dat je hebt gekeken wat de effecten, ook de financiële, precies zijn van de maatregelen die je hebt genomen. Zo kom je in een stortvloed van maatregelenpakketten omdat je telkens maar moet bijsturen. Wij zeggen: waar is nou de grens? Ik leg de vraag eigenlijk terug. Waar is voor de heer Zielman de grens? Waar trekt hij de streep? Bij de begroting?

De heer ZIELMAN (CDA): Laat ik vooropstellen dat wij niet bang zijn om keuzes te maken. Dit is een interruptie en ik kan daar straks in mijn termijn ook nog op bevestigd worden. De heer De Vries spreekt over maatregel op maatregel. Wij hebben gezegd dat we over twee jaar de thermometer erin steken en gaan evalueren hoe het de afgelopen tijd is gegaan. Het kan ook zijn dat het heel goed is verlopen en dat de mensen helemaal niet zonder zorg zijn komen te zitten of dat ze qua niveau niet achteruit zijn gegaan. Dan zitten we op de goede weg. Dat is een tegenredener. De heer De Vries gaat uit van het negatieve scenario en wij van het positieve. Dan kun je wel verder met het volgende maatregelenplan. De wijkgerichte teams zijn directe successen die we boeken. Daar besparen we geld op. Die zitten hopelijk ook in de vervolplannen. Dan hoeft je geen grens te trekken, want het gaat goed. Wij hebben altijd gezegd als CDA: het mag niet ten koste gaan van de zorg van de mensen. Die indicatie hebben wij op dit moment niet. Wij vinden dus dat wij ermee verder kunnen en binnen het plan moeten kijken wat we kunnen doen. Daarmee heb ik niet gezegd dat alleen daarnaar gekeken moet worden. Er kunnen ook andere keuzes gemaakt worden.

De VOORZITTER: U bent een aardige termijn aan het opbouwen. Wat wilt u weten van de heer De Vries.

De heer ZIELMAN (CDA): Dat heb ik volgens mij duidelijk gemaakt. Hij gaat uit van het negatieve en ik van het positieve. Kan de heer De Vries ook een manier bedenken waarop het positief uitpakt?

De VOORZITTER: Die vraag hebt u gesteld en die is met een wedervraag beantwoord. Dan is het daarmee afgerond.

De heer PAUWELS (VVD): Is de heer De Vries het met mij eens dat het uitvoeren van decentralisaties voortkomt uit beleid waarin VVD en PvdA elkaar hebben gevonden? Moet ik nu begrijpen dat hij afstand neemt van het beleid dat we in Almelo uitvoeren? Dat wordt me niet helemaal duidelijk. Ik heb de bijdrage twee keer gelezen. Hij had veel woorden nodig, maar draait

een beetje om de brij heen. Wat wil hij nu? Wil hij doorgaan met het uitvoeren van het door de PvdA ingestelde beleid? Als dat zo is, wat gaan we dan doen? Of gooit hij nu de handdoek in de ring? Dat is niet de aanpak die de VVD-fractie voorstaat. Wij melden het wel, maar we gaan wel door.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik gooi de handdoek niet in de ring. Als de heer Pauwels goed heeft geluisterd, zijn wij vol lof over de programma's en dus ook over de Perspectiefnota. Daar staan wij positief in. Bij de begrotingsbehandeling hebben wij tegengestemd, maar dit heeft muziek. Maar de waarschuwingen die verscholen zitten in de Perspectiefnota voor nieuwe tegenvallers brengen ons, ook al was het landelijk PvdA-beleid, tot de mening: het is prima, je kunt nog zo veel ambities hebben, maar als je voortdurend aanloopt tegen een lege portemonnee, moet je daar lokaal je eigen conclusies uit trekken.

De heer PAUWELS (VVD): Hoe moet ik het amendement, dat mede door de PvdA-fractie is ingediend, lezen, met name de uitspraak dat de taakstellingen moeten worden heroverwogen? Dat lees ik als: we gooien de handdoek in de ring, het is niet gelukt en we gaan het niet doen.

De heer DE VRIES (PvdA): Kan de heer Pauwels iets specifieker zijn.

De heer PAUWELS (VVD): In het amendement staat dat de taakstellingen moeten worden heroverwogen. Het woord "heroverwogen" vind ik politiek vrij onbenullig. Wat moet ik daaronder verstaan?

De heer DE VRIES (PvdA): Een deel van de financiering moet worden opgelost en je wilt niet verrast worden door nieuwe maatregelen, bijvoorbeeld bij de eigen bijdrage Wmo. Wij dragen nu de lasten van een heel onbetrouwbare overheid. Dat soort dingen moet je opnieuw met elkaar beoordelen.

De VOORZITTER: Dit duurt al 13,5 minuut. De heren Hümmels en Stöteler nog.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Heeft de heer De Vries na de bijdrage van de VVD en zijn opmerking dat je niet zomaar kunt korten op iets waarop je al tekortkomt, het idee dat er bij het Rijk veel meer te halen is? Volgens mij hebben ze daar taken naar de gemeenten overgeheveld, het personeel gewoon behouden en hun eigen budget ook behouden, terwijl het budget dat beschikbaar was voor de uitvoering bij de gemeenten gekort is. Dat zou een oplossing zijn: niet korten, maar meer geld van de overheid zien te krijgen. Het ligt daar.

De heer DE VRIES (PvdA): We zijn deze klus begonnen met een korting, dus ja.

De heer STÖTELER (PVV): Ik vind het mooi hoe de heer De Vries van nazi- en Stasi-praktijken aan het eind naar een positieve insteek gaat richting de Perspectiefnota. Hij heeft tussendoor over de arbeidsmarkt gesproken en toen nam hij het woord "discriminatie" in de mond. Zegt de heer De Vries dat er verschil is tussen onderscheid maken en discrimineren?

De heer DE VRIES (PvdA): Tussen wat er in je hoofd onder wordt verstaan en wat de praktijk is? Is dat de vraag? Ik refereer in mijn bijdrage letterlijk aan de tekst in de Participatienota. De wethouder schrijft dat we in de gemeente Almelo iets moeten doen aan de discriminatie op de arbeidsvloer. Dat zijn zijn woorden.

De heer STÖTELER (PVV): Mijn vraag is dan wat de plannen van de PvdA-fractie zijn. Wat zou de PvdA-fractie dan doen? Waar houdt het maken van onderscheid op en begint discriminatie? Met mijn vraag ben ik op zoek naar die scheidslijn.

De heer DE VRIES (PvdA): Die is natuurlijk heel moeilijk, maar soms ook glashelder. In de aanloop naar de verkiezingen hebben we dit onderwerp regelmatig besproken. Ik denk dat de gemeente daar een voorbeeldrol in kan vervullen door te kijken hoe de personeelsopbouw is naar functiegroepen en salarisgroepen. Je ziet dat daar nog wel een wereld te winnen is. Dus niet

alleen de man-vrouwverhouding, maar ook discriminatie van minderheden. Vanuit die voorbeeldfunctie zou je richting arbeidsmarkt je actiever kunnen opstellen als gemeente.

De VOORZITTER: Daar laten we het bij. Ik denk dat het goed is om even de benen te strekken voordat we verder gaan.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de VOORZITTER het woord aan de heer Weinreder.

De heer WEINREDER (Fractie Weinreder): Voorzitter! Ik heb een heel kleine inbreng in verband met de eventuele uitloop. Ook wij hebben zorgen over de gezondheidszorg. Er zijn bureaus die extreme winsten maken, terwijl het eigenlijk bedoeld is voor de mensen die het werkelijk nodig hebben. Dat kost ons heel veel geld. Graag een betere aanpak. Ik weet niet of het college of de gemeente daartoe in staat is.

Verder maken wij ons zorgen over sociale huurwoningen. Dat worden er steeds minder omdat de woningstichtingen in het verleden veel huizen hebben verkocht. Nu komen we woningen tekort. Kan de gemeente in overleg met de woningstichtingen ervoor zorgen dat er meer sociale huurwoningen komen? Dat heeft ook aantrekkingskracht en invloed op het inwonersaantal.

Wij willen een klein beetje minder geld naar de binnenstad en dat geld naar de wijken doen, als dat mogelijk is. De meeste mensen wonen in de wijken en niet in het centrum. Het centrum is mooi, maar wat heb je eraan als er bijna geen mensen komen?

Er blijft weinig over op het gebied van veiligheid. Er zijn nog maar zes handhavers. De politie zie je niet of nauwelijks. Volgens ons wordt daar zeer op bezuinigd.

De VOORZITTER: Zijn er vragen aan de heer Weinreder?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik deel met de heer Weinreder dat de meeste mensen in de wijken wonen en dat er weinig mensen wonen in de binnenstad. Dat is jarenlang het beleid geweest: winkels en kantoren. Is hij het met mij eens dat wonen in de binnenstad meer zou moeten plaatsvinden dan thans het geval is en dat je daardoor een nieuwe dynamiek in de binnenstad krijgt?

De heer WEINREDER (Fractie Weinreder): Ja, daar ben ik het volledig mee eens, maar dat geeft weer het volgende probleem. De meeste mensen bezitten een auto. Hoe wil mevrouw Ten Seldam dan het parkeerprobleem oplossen?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als je eerst in problemen gaat denken, kom je nooit tot een oplossing. Er zijn steeds meer mensen die bewust kiezen voor wonen in de binnenstad en die er bewust voor kiezen om geen auto te hebben. Het probleem dat de heer Weinreder schetst met parkeren, geldt niet voor deze categorie. Men kan ook een abonnement nemen in de parkeergarage. Wij moeten niet denken dat wij hier een parkeerdruk hebben zoals Utrecht en Amsterdam bijvoorbeeld kennen. Dat is hier niet aan de orde.

De heer WEINREDER (Fractie Weinreder): Daar ben ik het mee eens.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dan gaan we dus investeren in wonen in de binnenstad en dat zou in alle woningcategorieën moeten zijn. Deelt de heer Weinreder dat?

De heer WEINREDER (Fractie Weinreder): Dat deel ik. Ook minder kapitaalkrachtige mensen moeten in de binnenstad kunnen wonen. Daar sta ik volledig achter.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Een evenwichtige opbouw.

De heer WEINREDER (Fractie Weinreder): Juist.

De VOORZITTER: Wij gaan luisteren naar de heer Zielman namens het CDA.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Succes is niet finaal, falen niet fataal, het is de moed om door te gaan die telt. De oplettende luisteraar weet ongetwijfeld van wie deze historische woorden zijn. Voor ons zijn ze actueler dan ooit. Het is namelijk de situatie waarin wij ons bevinden. Ja, er zijn successen. Kijk bijvoorbeeld naar onze binnenstad, waar letterlijk iets moois boven water komt. Maar dit succes is niet finaal. We moeten verder, verder met de ontwikkeling van de binnenstad. In het verleden heeft de CDA-fractie al eens gevraagd of er plannen zijn en of wij verder kunnen met de ontwikkeling van de binnenstad. Ik heb het dan bijvoorbeeld over het komen tot een compact kernwinkelgebied en meer woningen in de binnenstad. Het tegengaan van leegstand is ook een belangrijk punt dat we daarbij moeten betrekken.

Falen mag, is niet fataal als je de moed hebt om door te gaan. En door moeten we. Ja, we hebben een groot deel van het oplopend tekort in het sociaal domein weten terug te brengen. Aan het begin van deze periode hebben wij ons een taakstelling opgelegd, die wij inmiddels hebben gerealiseerd, ware het niet dat er vanuit het Rijk nog enkele verrassingen kwamen waardoor wij nu weer geconfronteerd zijn met nog grotere tekorten. Bij de aanvang van deze periode liet het meerjarenperspectief een voordeel zien van € 15 miljoen. Op dit moment is het nog steeds € 15 miljoen maar dan negatief. In minder dan een jaar tijd is het verschil opgelopen tot € 30 miljoen. Dit baart ons grote zorgen. Het dwingt ons eveneens tot het maken van behoorlijk rigoureuze keuzes, willen wij hier uit komen.

Een van die keuzes zou kunnen zijn dat wij kritisch gaan kijken naar de subsidievormen. Subsidies moeten we afzetten tegen de reeds aangenomen motie Maatschappelijke effecten. Als er geen direct maatschappelijk effect is van een subsidie, moeten we overwegen om die af te bouwen. Ook kunnen we kritisch kijken naar ons woonbeleid, met name hoe de sociale woningen zich verhouden tot die van onze buurgemeenten. Er ontstaat een tekort in het middensegment. Wij moeten kijken hoe we dat kunnen oplossen. Een van de voorbeelden die we daarbij noemen, is het afbouwen van sociale huurwoningen ten behoeve van woningen in het middensegment. In de voorbije jaren is er door gemeenten direct om ons heen vaak doorverwezen naar Almelo, omdat zij niet de capaciteiten hadden voor sociale woningbouw die er in Almelo wel waren. Daar komt een deel van de problemen vandaan.

Ook werkbevordering is van belang om onze stad financieel en economisch weer in balans te krijgen. Daarbij is het van groot belang dat de juiste dingen worden gedaan. Er moet een goede samenwerking zijn tussen UWV en gemeente. Zij zitten inmiddels in één gebouw en pakken de zaken samen op, maar toch ontstaan er nog verschillen tussen UWV en gemeente. Kijk alleen al naar de mensen die in de laatste fase van hun WW-uitkering zitten en die, hopelijk niet maar het gebeurt, doorstromen naar de bijstand. Er wordt geen actueel overzicht gewisseld. Dat is raar, want ze zitten in één gebouw.

Gemeenten hebben sinds de Wmo door hen wordt uitgevoerd een groot tekort hierop van tientallen procenten. Logisch zou zijn dat het Rijk de zorg van de gemeente overneemt voor mensen met een psychische stoornis. Dat moet voor de feitelijke kosten en niet op basis van niet-realistische berekeningen. Of het Rijk moet zo sportief zijn om, als die berekeningen niet blijken te kloppen, het tekort voor zijn rekening te nemen. Sterker nog: toen de Wmo overging, is een fikse korting toegepast. Ook kan de vraag worden gesteld of de VNG wel de goede belangenbehartiger en onderhandelaar is voor de gemeente. De VNG heeft berekend dat er structureel € 490 miljoen extra nodig is om de jeugdzorg door de gemeente te laten uitvoeren. Het Rijk heeft in 2019 € 420 miljoen toegezegd en daar zit al een groot verschil.

We moeten niet alleen kijken naar anderen voor oplossingen maar ook naar onszelf. Fiscaal is het toegestaan dat een werknemer – dat is een oplossing die we hebben gevonden – een vergoeding krijgt voor het woon-werkverkeer van € 0,19. Deze vergoeding is fiscaal onbelast en hoeft dus niet in de inkomstenbelasting meegenomen te worden. De CDA-fractie vraagt zich af of het mogelijk is om deze reiskostenvergoeding te maximaliseren.

Dan kom ik bij de motie die wij willen indienen. Onder het motto "voorkomen is beter dan genezen" heb ik een motie over de veilige oversteek aan de Van Rechteren Limpurgsingel vanuit Kolleveld naar de scholen maar ook andersom.

Daarnaast hebben wij samen met de VVD-fractie twee moties ingediend. De CDA-fractie heeft de eigen verantwoordelijkheid altijd centraal staan. De CDA-fractie is erg enthousiast over de informatie die dinsdag in het politiek beraad is gedeeld.

"Motie 18

Dynamische snelheidsborden van Rechteren Limpurgsingel

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019,
gehoord de beraadslaging,
constateert dat:

- tijdens de spitsuren er een grote verkeersdrukte is op de van Rechteren Limpurgsingel;
- deze drukte zich concentreert rondom het kruispunt met de Laan van Iserlohn en de Berkelstraat;
- juist hier en met name tijdens de spitsuren veel leerlingen vanuit de wijk het Kollenveld over moeten steken om naar school te gaan aan de andere kant van de singel;
- op de singel 70 km per uur gereden mag worden;
- er sprake is van een risicovolle verkeerssituatie tijdens de begin- en eindtijden van de scholen in het gebied rondom de Hofkampstraat;
- het al lange tijd de wens van de gebruikers van deze oversteek is, om de ervaren onveilige verkeerssituatie, veiliger te maken;

overwegende dat:

- de oversteek als onveilig wordt ervaren door de gebruikers;
- er al meerdere aanrijdingen zijn geweest maar gelukkig nog niet met ernstig lichamelijk letsel;
- wij graag de scholieren, maar ook de sporters die richting AVC Heracles gaan, een veiliger oversteek willen bieden;
- op dit moment dynamische snelheidsborden staan op de Weezebeeksingel ter hoogte van het Heracles Stadion;
- via deze borden de maximum snelheid teruggebracht kan worden naar 50 km per uur tijdens de begin- en eindtijden van de scholen;

verzoekt het college:

om voor de start van het schooljaar 2019—2020 te komen met een plan van aanpak voor het realiseren van twee dynamische snelheidsborden die geplaatst worden op de van Rechteren Limpurgsingel aan beide zijden van de kruising van Rechteren Limpurgsingel/Laan van Iserlohn/Berkelstraat, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van CDA, Lokaal Almelo Samen en Democraten.Nu, Lijst Çete, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Fractie Weinreder.

(De heer Hammink is tijdens het betoog van de heer Zielman, te 11.20 uur, ter vergadering gekomen.)

De VOORZITTER: Ik zie een aantal vragenstellers. Als eerste de heer Çete.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Het is heel leuk om uit de mond van de heer Zielman te horen dat woningen de oplossing zijn voor de problemen in Almelo. Een vorige politieke leider van zijn partij heeft destijds een Waterrijk opgericht. Hij dacht toen heel veel welgestelde mensen naar Almelo te krijgen, puur en alleen door woningen. Zijn collega's van de coalitie hebben een motie ingediend voor 1.000 sociale woningen minder. Gelooft hij daarin en hoe wil hij dat realiseren? In de particuliere sector kun je dat niet eisen. Wat gaat hij met de woningstichtingen afspreken? Breek ze af of verkoop ze?

De heer ZIELMAN (CDA): Ik heb die motie niet gezien, 1.000 woningen minder.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Er komt een motie van de VVD of in de algemene beschouwing van de VVD-fractie staat geschreven dat men 1.000 sociale woningen minder wil. Ik heb het wel

gelezen. Het is wel leuk om het verhaal van de heer Pauwels te lezen. Wat vindt de heer Zielman daarvan? Hij begint ook over sociale woningen. Wat wil hij dan, afbreken?

De heer ZIELMAN (CDA): We moeten kijken of het nog in balans is. Als wij constateren dat er te veel aanbod is en te weinig mensen daarvoor, kunnen we dat inderdaad afbouwen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Hoe wil hij dat realiseren? Gaat hij bij de woningstichtingen eisen dat zij ze afbreken?

De heer ZIELMAN (CDA): Volgens mij eisen we nooit bij woningcorporaties. We gaan altijd in gesprek met woningcorporaties om te kijken of we het doel zouden kunnen bereiken.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik laat het voor wat het is. De heer Zielman spreekt voorts over het terugdringen van subsidies. We hebben een structureel tekort van € 5 miljoen tot € 6 miljoen per jaar. Het klinkt altijd heel romantisch en heel leuk om subsidies terug te dringen, maar kan de CDA-fractie voorbeelden noemen waar zij wil korten? Stoppen met Avedan, IISPA verkopen, geen nieuw zwembad? Als je structureel € 5 miljoen wilt hebben, moet je keiharde maatregelen nemen. Waar liggen die maatregelen? Een tonnetje hier, een tonnetje daar: daar red je het niet mee. Dan kun je maximaal € 1 miljoen vinden. Hoe wil hij die subsidies terugdringen? Welke voorbeelden heeft hij?

De heer ZIELMAN (CDA): Volgens mij is dat een van de voorbeelden die wij geven. Ik heb al eerder uitgelegd dat wij subsidies langs de lat van maatschappelijke effecten moeten houden. Als daaruit komt dat er geen maatschappelijke effecten zijn, moeten we die subsidies afbouwen. Dat kan voor een gedeelte bij Avedan. Dat mag geen verrassing zijn vanuit de CDA-hoek. Daar hebben we al vaker over gesproken. Bij het Sportbedrijf wordt gevraagd om versterking en die wordt dan via Avedan ingehuurd bij het Sportbedrijf en komt op de loonlijst van het Sportbedrijf. Dan betalen we die bijna drie keer. Dat zijn zaken waar we kritisch naar moeten kijken of dat wel de goede manier is. Ik denk dat niet, want zo iemand kun je één keer betalen en dan doet hij hetzelfde werk. Dan bespaar je twee keer. Maar nogmaals, om concreet antwoord te geven op de vraag: we moeten alle subsidies tegen het licht houden en kijken of de juiste dingen worden gedaan. Als dat niet het geval is, moet je die subsidies afbouwen. Daarbij kijken we in de breedste zin.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Wat is dan de winst? We geven € 16 miljoen tot € 17 miljoen aan subsidies. Stel dat het lukt en dat we percentages afboeken. Wat realiseer je daarmee? Miljoenen of tonnen of een paar duizend euro? De heer Zielman heeft erover nagedacht en ernaar gekeken. Hij is zeker van zijn zaak, zoals ik het nu hoor. Dan weet hij ongeveer wat we kunnen bezuinigen.

De heer ZIELMAN (CDA): Het is een onderdeel van een totaalplan. Ik zeg niet dat wij met alleen subsidies – ik herhaal het nog maar een keer – dat gat gaan dichten. Maar als we niks doen, weten we één ding zeker: dan gebeurt er ook niks en dan lopen de tekorten alleen maar op. We moeten naar alles kijken in de breedste zin. De subsidiestroom is daar een onderdeel van.

De heer STÖTELER (PVV): Ik wil graag weten of het CDA het eens is met de PVV dat sinds de decentralisatie van Wmo Jeugdzorg in 2015 er eigenlijk niet zo veel gebeurt is bij toezicht en handhaving tot 2018. Tot 2018 viel dat onder de verantwoordelijkheid van het CDA en nu gebeurt er, ook onder de verantwoordelijkheid van het CDA, wel iets. Nu zien wij, anno 2019, de eerste resultaten van dat toezicht en handhaven.

De heer ZIELMAN (CDA): Wat moet ik met de heer Stöteler eens zijn?

De heer STÖTELER (PVV): Dat we nu de eerste positieve resultaten zien van dat handhaven.

De heer ZIELMAN (CDA): Ja, volgens mij zien we in de breedste zin van het beleid nu de eerste positieve uitwerkingen, dus ook daarvan.

De heer STÖTELER (PVV): Dus ook financieel. Is hij het dan met de PVV eens dat extra stappen erbij meer financiële resultaten kunnen opleveren?

De heer ZIELMAN (CDA): Volgens mij heb ik net bij een interruptie gezegd dat wij bij de Wmo Jeugdzorg en de stappen die in het vervolg moeten worden gezet, kijken wat we nu doen, of dat succes heeft en of we dat kunnen continueren. Als het geen succes heeft, moeten we ermee ophouden, want dan heeft het geen nut. We moeten kijken wat we goed doen en dat toepassen op andere programma's, maar dan ook weer in de breedste zin, dus niet alleen op Wmo Jeugdzorg. Het is duidelijk dat wij stappen hebben gezet waardoor er zaken worden opgepakt die goed werken, zoals de wijkteams. Die moeten we continueren. Dat betekent niet dat er altijd extra geld bij moet.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De heer Zielman spreekt in zijn bijdrage over het terugdringen van de sociale woningbouw. De gedachtegang daarachter is dat er minder mensen uit andere steden hierheen komen of dat er minder blijven hangen die in de hulpverlening zitten. De redenatie is denk ik dat ons dat in de bijstandsbudgetten scheelt. Daarmee kun je de tekorten terugdringen. Dat zou je ook aan de andere kant kunnen doen. Hij noemt werkgelegenheid als belangrijk punt. De werkgelegenheid groeit in Almelo en wij zijn al jarenlang de grootste werkgever in Twente. Je zou bij bedrijven bijna dezelfde protectionistische maatregelen kunnen nemen: zorg dat daar Almeloërs aan de slag komen. Er komen heel veel mensen van buitenaf die in Almelo werken, terwijl de Almeloërs zelf vaak die kans niet krijgen.

De heer ZIELMAN (CDA): Los van het eerste gedeelte, ben ik het roerend eens met het tweede gedeelte. Dat beleid wordt al uitgevoerd. Social return on investment is iets dat ingebakken moet raken binnen gemeenten. Als je een aanbesteding doet, moet je erin meenemen dat we niet louter kijken wie het voor de laagste prijs doet maar ook wie bereid is om meer mensen uit een bijstandsuitkering aan te nemen om het werk te kunnen doen. Daar ben ik het helemaal mee eens.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ja, maar werkt het nu ook?

De heer ZIELMAN (CDA): Of het nu werkt? Het kan altijd beter. Ik denk dat het nog niet altijd even goed ingebakken zit. Het luistert nauw hoe je je opdracht richting potentiële opdrachtnemers formuleert. We hebben een voorbeeld gezien bij het stadhuis. Als een aannemer werkt met een onderaannemer, hoeft die zich er niet aan te houden. Dan pies je, spreekwoordelijk, nog naast de pot. Het kan dus beter, maar we zijn zeker op de goede weg, want het komt nu wel tussen de oren. Op het moment waarop wordt aanbesteed, is SROE een wezenlijk punt dat wij meenemen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dat is goed om te horen. Daarnaast zijn er ook bedrijven die niet aanbesteden en die zelf werkgelegenheid hebben, bijvoorbeeld de grote schoenendozen op het XL Businesspark. Die zou je er ook op kunnen aanspreken. Je kunt het misschien niet afdwingen, maar je kunt ze wel aanspreken.

De heer ZIELMAN (CDA): Daar ben ik het niet mee eens. Ik vind het altijd gevaarlijk om te refereren aan specifieke bedrijven. Ook daar zie je dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. De mensen van het Werkplein UWV werken dagelijks heel hard om alle ondernemers in Almelo te spreken en daar een lans te breken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en daar horen deze bedrijven op het XL Businesspark zeker bij. Kijk maar hoe VTech tot stand is gekomen met een grote inspanning vanuit het Werkplein en de gemeente Almelo.

De heer AKSE (SP): Ik heb twee vragen. Allereerst de sociale woningbouw. Als ik goed heb geluisterd, stelt de heer Zielman dat de omliggende gemeenten hun verantwoordelijkheid niet

nemen, waardoor mensen vanuit die gemeenten naar onze gemeente komen omdat hier wel sociale huurwoningen beschikbaar zijn.

De heer ZIELMAN (CDA): Ja.

De heer AKSE (SP): Kan hij dat met cijfers onderbouwen? Als hij dat kan, vindt hij dan niet dat dit college die gemeenten erop moet aanspreken om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen?

De heer ZIELMAN (CDA): Volgens mij geeft de heer Akse zelf het antwoord al. Op provinciaal niveau heb je je verantwoordelijkheden te nemen. Als je merkt dat het uit de pas loopt, moet je je collega-gemeenten daarop aanspreken. Wij kennen allemaal de voorbeelden uit het verleden, toen gemeenten zeiden: wij hebben niets, hier kunt u niet terecht, ga maar door naar Almelo.

De heer AKSE (SP): Ik begrijp niet helemaal wat de heer Zielman bedoelt met die opmerking. Ik dacht dat hij zei dat we waarschijnlijk te veel sociale huurwoningen hebben.

De heer ZIELMAN (CDA): Ja, die hebben we toch ook?

De heer AKSE (SP): Volgens de woningafspraken hebben we er voldoende en niet te veel.

De heer ZIELMAN (CDA): Dan ga ik mijzelf herhalen. Volgens mij heb ik gezegd dat je moet inventariseren of er een tekort of een teveel is. Als er een teveel is, moet je dat afbouwen, juist om de woningmarkt in balans te brengen. Je ziet nu dat er meer vraag is naar woningen in het middensegment dan naar sociale huurwoningen. Die opmerking heb ik gemaakt.

De heer AKSE (SP): Mijn andere vraag gaat over de motie over het kruispunt. Als er één kruispunt is waar de zaak qua verkeerslichten en tijd van oversteken voor voetgangers en fietsers goed geregeld is, is het wel dat kruispunt. Als er één kruispunt is waar tijdens spitsuur sowieso al 50 km wordt gereden omdat er een lange file voorbij de stoplichten staat, is het dat kruispunt. Wat is dan eigenlijk het probleem?

De heer ZIELMAN (CDA): Ik bedenken dat probleem niet. Dat probleem wordt geconstateerd door de gebruikers van die oversteek. Wij hebben daar in het verleden meerdere avonden aan besteed. Er waren oproepen vanuit Kollenveld, maar ook van de andere kant als men naar Heracles gaat. Er ontstaan gevaarlijke situaties omdat mensen daar 70 km mogen, zien dat het licht bijna op oranje springt en toch nog even gas bij geven. Dat is gedrag. Als wij op een simpele manier kunnen ingrijpen, moeten we dat niet schuwen. Die problemen zijn er, anders kwamen die vragen niet vanuit de wijk en de omliggende wijken.

De heer AKSE (SP): Ik kan me herinneren dat die problemen er inderdaad geweest zijn en dat op basis daarvan de verkeerslichten anders zijn ingeregeld, waardoor de fietsers veel meer tijd krijgen om over te steken omdat het vaak grote groepen zijn. Ik wacht het verder even af.

De heer WIERTZ (D66): Het is de bedoeling dat het maatregelenplan dat er al lag, na een paar jaar wordt geëvalueerd of dat de thermometer erin wordt gestoken, zoals de heer Zielman zei, om te kijken wat de effecten zijn. Mijn vraag is: waarom zou het dan nu tijd zijn voor een volgend maatregelenplan terwijl we nog niet weten wat de effecten van het vorige maatregelenplan zijn?

De heer ZIELMAN (CDA): Het is onderdeel van het geheel. Wij hebben al gehoord dat wij richting het Rijk moeten vragen om meer geld. De financiële middelen die wij nu van het Rijk krijgen zijn niet toereikend. Ik vind het dan wel gepast dat je dan nu vast gaat kijken naar maatregelen die je eventueel kunt treffen naar aanleiding van de resultaten die je nu al binnenkrijgt. Als iets goed werkt, moet je het continueren en het misschien wel uitbreiden. Dat hebben we bijvoorbeeld ook gedaan bij het overnemen van schulden. Daar zijn we begonnen met

een kleine groep als een pilot. Die bleek succesvol en toen hebben we opgeschaald. Dat is een voorbeeld voor de verdere plannen die uitgewerkt moeten worden. Als er zaken zijn die nu al succesvol zijn gebleken, kunnen we die continueren en misschien wel uitbreiden.

De heer WIERTZ (D66): Ik ben benieuwd aan welke maatregelen de CDA-fractie dan denkt.

De heer ZIELMAN (CDA): Volgens mij heb ik net een voorbeeld gegeven met de wijkgerichte teams. Dat is een prachtig voorbeeld van iets dat werkt. Misschien moeten we eenzelfde methodiek ook toepassen op andere zaken. We hebben 296 mensen gesproken en 96 mensen direct kunnen helpen. Een prachtig resultaat.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ik ben benieuwd hoe de CDA-fractie denkt over de maatregel om een juridisch medewerker in te zetten bij de indicatiestelling voor zorg. Op bladzijde 51 van de Perspectiefnota wordt een maatregel aangekondigd om omvangrijke indicaties standaard ter beoordeling voor te leggen aan een juridische medewerker. Hoe denkt de CDA-fractie daarover?

De heer ZIELMAN (CDA): Of ik dat een positieve ontwikkeling vind?

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ja, zoiets.

De heer ZIELMAN (CDA): Als het om omvangrijke zaken gaat, waarbij je niet helemaal kunt duiden hoe iets zijn uitwerking zal hebben, kan het volgens mij nooit kwaad als je door derden laat checken hoe zaken ingeregeld zijn. We hebben in het verleden meegemaakt dat er fouten zijn gemaakt waardoor je tot een rechtsgang komt, terwijl je die fouten misschien van tevoren had kunnen oplossen. Ik denk niet dat het per definitie negatief is om een paar extra ogen mee te laten kijken of alles juridisch in de haak is met het beleid dat je voert.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Iemand stelt een indicatie. Dat is een professional die er waarschijnlijk heel lang voor heeft geleerd. Hij weet dus wat hij doet. Vervolgens gaat een juridisch medewerker, die niet is opgeleid om een indicatie te stellen, kijken of de indicatie juist is.

De heer ZIELMAN (CDA): Hetzelfde zou je kunnen toepassen op een beleidsmedewerker die een ontwerpbestemmingsplan schrijft. Dan laat je nog even toetsen door een juridisch medewerker of het binnen de kaders blijft die de wet daarvoor geeft. Dat is helemaal niet gek. Ik zie daar geen kwaad in. Ik vind het geen degradatie van de desbetreffende medewerker.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ik ben benieuwd wat de andere fracties hiervan vinden.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer Gerritsen, die het woord voert voor Democraten.Nu.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Zoals ik heb gehoord, verloopt deze ochtend heel goed. Ik hoop dat we eindigen met een mooi resultaat.

Vandaag bespreken wij in de raad van Almelo de voorliggende Perspectiefnota. Dat is een nota waarin wij niet de ontwikkelingen bespreken van het huidige begrotingsjaar. Deze nota geeft ons een blik op de begroting 2020. Wat zijn de verwachtingen en de risico's voor dat jaar? En niet te vergeten: krijgen we daarbij een financieel meerjarenperspectief?

Voordat ik op een aantal specifieke zaken inga, wil ik u even meenemen in de gedachten van Democraten.Nu over het mooie, huidige Almelo. In 2018 is het huidige college aangetreden met een tas vol ambities, ambities waarin onze fractie zich op veel gebieden goed kon en kan vinden. Tekorten terugbrengen en in het boekjaar 2020/2021 weer in de zwarte cijfers komen. Ofwel: orde op zaken. Een hoog ambitieniveau. Zoals men ons kent, is er geen berg te hoog om te beklimmen.

Vooraf doordat de kraan met zorgkosten volop open staat en de inkomsten teruglopen en wij het niet voor elkaar krijgen om die kraan dicht te draaien, zullen de mooie ambities verder in de tijd worden geschoven. Dat is voor onze fractie niet acceptabel. Onze mooie stad, die op dit

moment zowel regionaal als lokaal in de lift zit, moet zich kunnen blijven ontwikkelen. Het vertrouwen in het lokale bestuur, dat al in de lift zit, moet verder in die lift. De binnenstad krijgt een volledige metamorfose. Winkels willen zich hier weer vestigen, ook al is dat mondjesmaat, maar de eerste stappen daartoe worden gezet.

Wij onderscheiden ons als een mbo-stad, echt een mbo-stad. Wij zetten onze studenten met een Almelo Award in het zonnetje. Hoe trots zijn wij? Trots moeten we hier met zijn allen zijn. Het Regionaal Bedrijventerrein loopt vol. Misschien hebben we wel meer ruimte nodig. Het biedt weer volop werk aan inwoners uit Almelo en natuurlijk ook uit de omstreken. Zo kan ik nog wel even doorgaan. Almelo is een stad waar ik – en ik hoop u allen – trots op kan zijn en wil blijven. Laten we niet in een mineurstemming blijven, maar laten we problemen omzetten in kansen.

Nu weer terug naar de Perspectiefnota. Onze fractie begint er zo langzamerhand aan te wennen dat we bij elke Perspectiefnota een tekort voorgeschoteld krijgen en weer maatregelen moeten bedenken. We kunnen het. De raad heeft dat de afgelopen jaren al gedaan. Wij kunnen ons daarvoor inzetten. Voor 2020 is er een tekort van € 4,7 miljoen. Voor 2021 staat er ook weer een tekort op de balans, van € 3,7 miljoen.

Jaren van wildgroei in het sociaal domein en de oplopende kosten, die niet te managen waren, veroorzaken oplopende tekorten. Een opgave waarin wij allen vandaag het college een opdracht moeten geven om dit gat te dichten om 2020 met een sluitende begroting te kunnen starten. Democraten. Nu doet dan ook de oproep aan alle raadsfracties om vandaag met zoekrichtingen te komen die het college kan uitvoeren of onderzoeken om de structurele tekorten in de begroting te dichten. Laat één ding duidelijk zijn: de oplossing is niet alleen een briefje naar Den Haag. Concrete maatregelen zetten zoden aan de dijk.

Een aantal zoekrichtingen heeft het college beschreven in de Perspectiefnota. Ik wil er één uitlichten: de verleende subsidies in het sociaal domein op basis van een onderzoek analyseren. Wij begrijpen dat het college de raad een voorstel zal aanbieden waarin staat welke subsidies het niet meer wil verlenen en welke wel. Is dat juist en zo ja, wanneer kan het college dit onderzoek aan de raad aanbieden?

Met het oog op de tijd maak ik even een paar stapjes door mijn bijdrage heen. In de Perspectiefnota bespeuren wij ook dat er meer vragen worden gesteld door het college voor zoekrichtingen om de tekorten op te lossen. Eén daarvan is de verkoop van kavels en gronden. Door actiever te opereren door professionele accountmanagers zullen de huidige kavels snel aftrek kunnen vinden. Deze professionals moeten worden ingezet bij bedrijventerreinen en bouw kavels. Daar komt grondopbrengst van, leges worden betaald voor vergunningen en er is de ozb. Onze kas zal weer worden gevuld.

Ten tweede het subsidieregister. Het wordt tijd dat daar stevig met de stofkam doorheen wordt gegaan. Wij moeten kijken wat er voor mogelijkheden zijn en of we een slag kunnen slaan in de subsidies die op dit moment worden verleend. Zijn die nog steeds noodzakelijk? Is het college het met ons eens dat we die moeten aanpakken?

Ik rond af met een opmerking over de sociale woningbouw. Wij zijn ervan overtuigd dat het woningaanbod in de sociale sector te hoog is. Onze fractie is van mening dat dit moet worden teruggebracht naar een kleiner aantal, zodat wij niet meer functioneren als buffervoorraad voor de regiogemeenten en verder. Voorzien in eigen behoefte is naar onze mening voldoende.

Ik stel de raad voor om vandaag met zoekrichtingen te komen, de balans te zoeken en te zorgen dat we het meerjarenperspectief op een goede manier kunnen invullen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik kijk ervan op dat de heer Gerritsen niet begint over het inkrimpen van het ambtelijk apparaat. Dat is normaal gesproken een van zijn hobby's. Hij is de enige uit de oppositie die ons amendement niet steunt. In het amendement stellen wij dat het, gezien de tekortkomingen van het afgelopen jaar, niet realistisch is dat we met het huidige budget uitkomen en dat we nog extra kunnen bezuinigen. Er is geen enkel idealistisch oogpunt. We zeggen niet dat de zorg goed is of niet goed. We zeggen eigenlijk precies wat de heer Gerritsen nu beweert. Het is niet realistisch. Als er elk jaar € 5 miljoen tekort is, kun je over twee jaar niet € 6,9 miljoen bezuinigen. Is hij het met mij eens? Zo niet, waar denkt hij die gelden vandaan te halen?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik heb een aantal voorbeelden genoemd. Ik ben blij dat de heer Çete deze vraag stelt, want dan kan ik mijn eerste termijn nog even aanvullen. We moeten binnen de ambtelijke organisatie kijken naar de taken die we uitvoeren, welke we moeten uitvoeren, hoe het zit met de interne en externe inhuur. De fractie van Lokaal Almelo Samen heeft daar ook altijd op gehamerd en ik hoop dat zij in tweede instantie daarop terugkomt. Dat is ook een kans. De andere voorbeelden heb ik net genoemd. Onze zorgkosten groeien de pan uit op dit moment, maar het moet een keer ophouden. Ik denk met deze maatregelen de slag te kunnen slaan om dat terug te kunnen dringen. Daar ligt een kans om de begroting sluitend te maken en onze doelen te realiseren, ook het doel dat de coalitie voor ogen heeft.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Gerritsen spreekt over zoekrichtingen. Wij zijn er meester in om voor onze eigen parochie te preken. Een van de zoekrichtingen kan zijn: geen zwembad en ook geen nieuw zwembad realiseren. Dat bespaart geld. Als we een nieuw zwembad realiseren, moeten we het huidige slopen. Dan zijn er veel incidentele kosten. Durft hij het mes ook in zijn vlees te steken of wil hij alleen maar dat een ander inlevert? Dat zou een oplossing kunnen zijn.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dat zou kunnen, maar de heer Çete loopt voor de muziek uit. We hebben daar volgende week een politiek beraad over. Als de kosten van een nieuw zwembad binnen de huidige begroting kunnen worden verwerkt, zie ik voor zo'n investering op de lange termijn geen probleem. Het heeft ook een maatschappelijk effect. Dat is belangrijk. Daar doelt de heer Çete altijd op. Het moet beoordeeld worden op het maatschappelijke effect. Ik denk dat het binnen de huidige begroting prima is op te lossen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voor verkoop van gronden moet je in één keer wel accountants en professionals inhuren. Stel dat we gronden en kavels hebben voor € 100 miljoen, dan zijn dat incidentele baten. Kom een keer met structurele oplossingen. Waar zit de structurele oplossing in de verkoop van panden? Ik zou het ook goed vinden als we kavels en panden verkopen, maar het gaat allemaal in een diep gat. Hoe kun je daarmee structurele oplossingen realiseren?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik denk dat de heer Çete niet precies snapt wat ik bedoel. Ik heb het woord "accountant" niet gebruikt. Die hebben we al. Een accountmanager is iets anders: iemand die de gronden professioneel kan verkopen. Ik ga hem een andere vraag stellen. Als we niet actief gaan opereren en met die grondvoorraad blijven zitten, wat is dan volgend jaar het effect als de accountant gaat zeggen dat het verstandig is om gronden af te boeken omdat we ze niet verkopen? Dat is een risico. Regeren is vooruitzien. Haal het naar je toe. Zorg dat het wordt verkocht. De grondposities die wij hebben, gaan naar bedrijven en particulieren. Wij hebben dan minder op de balans staan en we hebben structurele inkomsten als ozb, vergunningen, leges enzovoort. En de mensen wonen, recreëren en gaan hopelijk ook winkelen in de binnenstad. Dat is de kans. Dat is een groeiscenario. Daar moet de heer Çete naar kijken, zonder te oordelen op de manier waarop hij nu oordeelt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Gerritsen is net zo selectief in luisteren en beantwoorden als ik. Ik neem het hem niet kwalijk. Ik zei: ik ben niet een tegenstander. Hij zegt dat je professionals moet inhuren om iets te realiseren en daarmee zegt hij het vertrouwen in het college op door te zeggen dat we nog meer moeten krimpen. Hij beweert dat de huidige ambtenaren en inhuur niets doen en voor niets betaald krijgen. Ik vraag hem al jaren hiernaar en ben benieuwd naar zijn antwoord.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik geef helemaal geen oordeel over het huidige functioneren. Ik denk dat we een stap verder moeten zetten en moeten investeren, want dat levert aan het einde van de rit alleen maar opbrengsten op. Het is geen oordeel over de ambtelijke organisatie.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De heer Gerritsen spreekt een paar keer over bezuinigen en dan met name bij subsidies. Hij wil de stofkam door het subsidieregister halen en wil bezuinigen op de subsidie sociaal domein. Noem nou eens man en paard. Noem eens iets

waar je op wilt bezuinigen. Hij vraagt de raad om met zoekrichtingen te komen, maar ik hoor die bij hem niet.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): De heer Buitenweg weet hoeveel geld er in het subsidieregister zit en waar wij concreet keuzes kunnen maken. Weet hij hoe hoog dat bedrag is?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Nee, ik heb geen cijfers. Ik vraag de heer Gerritsen een organisatie te noemen waarop hij denkt te kunnen bezuinigen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik heb in mijn bijdrage gezegd dat wij een subsidie-register hebben. Wij geven jaarlijks om en nabij € 14 miljoen aan subsidies uit die wij zelf kunnen bepalen. We kunnen ons daarbij afvragen of iets wel maatschappelijk effect heeft en of het nodig is om dat te doen. Dan kun je keuzes maken. Laten we daar nu eens 10% uithalen. Ik noem maar een percentage als voorbeeld. Dan pak je € 1,4 miljoen op. Dat wil nog niet zeggen dat op dat moment een maatschappelijk effect dat wij graag willen niet wordt bereikt. De heer Buitenweg weet het niet. Ik stel hem een vraag en hij weet het antwoord niet. Hij wist dat deze vraag eraan kwam. Hij had zich moeten verdiepen in het subsidieregister. Het totale bedrag is nog groter. Wij moeten kijken of organisaties – de naam Avedan is al gevallen – nog de dingen doen die wij graag willen. Daar mogen wij naar kijken. Dat is een eerlijke beoordeling. Het gaat erom of we daarmee het maatschappelijk effect behalen dat wij willen behalen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Nu noemt hij man en paard. Dan weten we wat we aan hem hebben.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik geef een aantal zoekrichtingen aan, maar ik hoor van de heer Buitenweg niks. Hij zegt alleen wat hij niet wil. Hij wil niet bezuinigen, maar hij lost het probleem voor 2020 ook niet op. De term "artikel 12" viel hier even. Ik zal één ding zeggen: dan komt de bal bij de heer Buitenweg, want dan gaan alle lasten omhoog.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Heb ik ergens artikel 12 genoemd?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter, ik zie u worstelen met de tijd, dus ik zal het kort houden.

De VOORZITTER: U bent de tweede van uw fractie die mij daarvan verdenkt, maar dat is helemaal niet het geval. Ik zit volstrekt ontspannen te luisteren naar de beraadslaging, maar ik houd mij aan het spoorboekje dat we met elkaar hebben vastgesteld.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Non-verbaal wekt u die indruk, maar dan is mijn interpretatie wellicht niet helemaal juist.

De VOORZITTER: Dan ben ik niet helemaal consistent in mijn verwachtingen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik heb een concrete vraag aan de heer Gerritsen. Hij zei in zijn betoog expliciet dat er ook gekeken moet worden naar onderzoek en derden. Dan ontstaat vaak het beeld van onderzoek dat door de organisatie wordt ingekocht. Hoor ik de heer Gerritsen daarmee zeggen dat elk voorstel, elke motie en elk amendement dat de komende tijd in de raad komt, door de heer Gerritsen in beginsel wordt afgewezen, tenzij wordt aangetoond dat het een nadrukkelijke maatschappelijke meerwaarde heeft?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Nee.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Zonder enig waardeoordeel over bezuinigen op subsidies, vind ik het opvallend dat de heer Gerritsen de heer Buitenweg verwijt geen kennis van zaken te hebben van het subsidieregister, terwijl hij daar zelf blijkens zijn gedrag ook niet naar heeft gekeken. Hoe denkt hij daar zelf over?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik vind het mooi dat sommige mensen een oordeel vormen, maar ik zie daar geen toegevoegde waarde in. Het subsidieregister dat er ligt, ken ik. Ik weet waar ik het over heb.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Nee, dat heeft hij niet. Dat blijkt uit zijn hele verhaal. Hij is gewoon een beetje hypocriet bezig.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik zie het nut van dit debat en deze opmerking niet. Ik wil het hierbij laten.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! We bespreken vandaag de Perspectiefnota en daarmee kijken we vooruit naar de komende jaren, naar ons perspectief. Dat is niet al te best. We kijken tegen structurele tekorten aan, vooral door uitgaven in het sociaal domein. De PVV heeft in eerste termijn een aantal onderwerpen te bespreken, waaronder zorg en duurzaamheid, sociaal domein, woningmarkt, lachgas, AZC, islamisering, invloed Turkse overheid en besparing op de subsidieregeling. Ik hoop dat ik overal aan toe kom.

Met betrekking tot de zorg steunt de PVV van harte het amendement om niet meer te bezuinigen op zorg en niet te komen met maatregelenplan 3. Ik begin met een compliment voor het college voor de inzet van de wethouder op dit dossier. Het verlenen van zorg moet je vooral aan de professionals overlaten. Wij mogen ons met de financiën bemoeien en dat hebben we het afgelopen jaar ook gedaan. De PVV had het gevoel in deze wethouder en het college een medestander gevonden te hebben.

Maar we zijn er nog niet. We zijn nog niet waar we moeten zijn. Gisteren publiceerde Follow the Money in samenwerking met KRO-NCRV in een programma Pointer een uitgebreid dossier over zorgcowboys. Het gaat maar door. Op 11 juni 2019 hadden wij op onze aanvraag hier een politiek beraad over zorgfraude. Daarin kregen we te horen hoe het college zijn best doet om zorgfraude te voorkomen, op te sporen en te handhaven. De hamvraag van de avond was voor ons: doen we nu genoeg? Het antwoord daarop was "nee". Hoewel we een trots verhaal hoorden dat 12 kantoren en instellingen voor beschermd wonen waren onderzocht, was die opdracht al van eind 2017. We hebben er anderhalf jaar over gedaan om 12 bureaus van de 30 te onderzoeken. We moeten er nog 18, dus we hebben nog twee jaar te gaan. We weten donders goed dat die onderzoeken heel veel werk zijn, dus geen kwaad woord over de SZT. Volgens de PVV hebben ze meer handen nodig en wij komen dan ook samen met de PVA met een motie om dat te regelen. We hebben daar ook dekking voor.

Die vinden wij in het programma Duurzaamheid, de zogenoemde duurzame energie, feitelijk het groene verdienmodel van GroenLinks en de VVD, in zonnepanelen, windmolens en biocentrales. Die maatregelen hebben geen effect op de klimaatverandering, maar wel op de portemonnee van de armlastige Almeloër, die het al zwaar heeft. De woonkosten zijn in onze gemeente veel hoger dan regionale en landelijke gemiddelden. Die gekkigheid van groene energie laat de lasten alleen maar verder stijgen. Dan het voorgenomen pushen van elektrische voertuigen. Gisteren nog berichtte de rekenkamer dat de subsidie voor elektrische auto's een ontzettend dure maatregel is en weinig CO₂-uitstoot reduceert. Een ton vermeden CO₂ is volgens de rekenkamer € 2.000. Dat is € 2 per kilo. Daar koop je een biefstuk voor. Die besparing is ook nog eens een hoax, want het levert helemaal niks op. Op 7 april 2019 bracht de Volkskrant naar voren dat de emissierechten die bij Tesla werden bespaard, werden opgekocht door Fiat-Chrysler. Die werden extra uitgestoten door Fiat-Chrysler. Dus hoezo besparing op CO₂? Stop alsjeblieft met die waanzin en steek dat geld in handhaving en het sociaal domein. Dat kan onze begroting volgend jaar en de komende jaren mogelijk nog redden. Daartoe dienen wij de motie in.

Dan kom ik bij de woningmarkt. Als je de ene wethouder vraagt, klaagt hij over 1.800 van de 2.700 bijstandsuitkeringen die naar mensen gaan die buiten Almelo geboren zijn. Als je een andere wethouder vraagt, is in Almelo de jeugdzorgvraag met 18% gestegen ten opzichte van het landelijk gemiddelde van 12%, ook door immigranten. Volgens weer een andere wethouder hebben we in onze gemeente precies genoeg woningen. Dat werd behandeld op 9 oktober 2018 bij het Woningprogramma tot 2026. Hoe komen wij dan aan wachtlijsten voor sociale huurwoningen? Als wij niet te weinig woningen hebben, hebben we dan niet te veel gegadigden? Dan is het fout om statushouders een status aparte te geven op onze woningmarkt. Zij komen aan een woning, niet via het Woonburo, maar rechtstreeks bij de verhuurders. Die woningen

komen helemaal niet bij het Woonburo in de portefeuille. Dan is immigratie dus weer een oorzaak van problemen. Stop daarmee. We hebben samen met de PVA een motie daarvoor. Op verzoek van de VVD hebben we de overwegingen eruit gehaald, zodat iedereen zijn eigen motivatie kan vinden om voor de motie te stemmen.

Tot slot hebben we een motie over lachgas. Die spreekt voor zich. De motie roept op om te komen met een verbod op het misbruik van lachgas in ons centrum en om daar actief beleid op te voeren en te zorgen voor een algemeen verbod, zodat je bij een aanvraag van evenementen de organisatie kunt dwingen daarop te letten en te handhaven.

"Motie 19

Verbod gebruik lachgas

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat:

- Entonox-Denilox (Lachgas) in handzame cilinders onder hoge druk, bedoeld als "drukpatroon" voor bijvoorbeeld slagroomsputten, in winkelsupermarkten in reguliere verkoop beschikbaar zijn;
- lachgas in de gezondheidszorg wordt gebruikt als medicinale pijnbestrijder;
- lachgas tegenwoordig door jongeren, door gebruik van ballonnen, wordt gebruikt als partydrug;

overwegende dat:

- misbruik van lachgas leidt tot hallucinatie en daarmee ongecontroleerd gedrag;
- misbruik van lachgas vooral enorme gezondheidsrisico's met zich meebrengt, met name wanneer het gebruikt wordt in combinatie met alcohol;
- misbruik van lachgas kan leiden tot verbranding van lippen, mond en longen, alsook kan leiden tot (permanente) hersenbeschadiging;
- misbruik van lachgas de openbare orde kan verstoren en gevaarlijk kan zijn voor de omgeving;
- de patronen waarin lachgas in reguliere verkoop beschikbaar is, op schoolpleinen, straten, bosjes en overal in de omgeving worden achtergelaten en daarmee slecht zijn voor het milieu;

verzoekt het college:

- een actief preventiebeleid te voeren ten aanzien van het misbruik van lachgas (patronen);
 - in de APV op te nemen dat in de uitgaansgebieden van Almelo misbruik van lachgas, al dan niet in combinatie met ballonnen, verboden is;
 - in de APV een algemeen verbod op misbruik van lachgas op te nemen, gelijk ander in die verordening genoemd drugsgebruik,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van PVV, VVD en PVA.

"Motie 20

Geen "Status aparte" op de Almelose Sociale Woningmarkt

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019,
gehoord de beraadslaging,
verzoekt het college:

in overleg te treden met de woningstichtingen/verhuurders en het Woonburo Almelo en nieuwe afspraken te maken zodat statushouders die zich in de gemeente Almelo willen vestigen, geen 'status aparte' hebben maar net als de Almelose woningzoekenden, zich moeten inschrijven bij het Woonburo Almelo en daar netjes achteraan op de wachtlijst komen te staan en geen voorrang krijgen op Almeloërs die ingeschreven staan, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van PVV en PVA.

"Motie 21

Zorg voor Duurzaamheid

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat:

- de gemeentelijke lasten in het sociaal domein niet meer beheersbaar en behapbaar zijn;
- de gemeente moet bezuinigen om de begroting structureel sluitend te houden;
- heel veel Almeloërs reeds flinke financiële problemen hebben, in armoede leven of op zijn minst moeite hebben de eindjes aan elkaar te knopen;

overwegende dat:

- de enorme vlucht richting wind- en zonne-energie heeft gezorgd voor gestegen energielasten voor de burgers;
- het deze richting ontbreekt aan rationaliteit, aangezien nu ook de VN-wetenschapper achter het IPCC-rapport over het smelten van de gletsjers dat laatst werd herroepen, Dr. Murari Lal, toe heeft gegeven - bewust - feitelijk onjuiste informatie te hebben verwerkt in zijn rapport om zo politici aan te zetten tot actie (bron: nos.nl);
- er niets mis is met alternatieve manieren van energie opwekken, maar dat dan wel een kostenefficiënte energie-opwek moet zijn;
- er alles aan gelegen is de financiële lasten voor de Almeloër niet (verder) te laten stijgen;

verzoekt het college:

in de begroting 2020 en volgende de voor investering in zowel wind- en zonne-energie als eventuele biomassa gereserveerde budgetten, inclusief "burger-opvoedingsbudgetten", te schrappen en die middelen in te zetten ten behoeve van handhaving in het sociaal domein, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van PVV en PVA.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dit is de eerste keer dat de heer Stöteler niet begint over bepaalde geloven en bepaalde groepen. Hij spreekt over de zorgcowboys die in de zorg 10%, 20% of 30% winst halen. Hij heeft helemaal gelijk, laat ik daarmee beginnen. Maar is het wel reëel dat de winstmarges 1%, 2% of 3% zijn? Als dat het geval is, zou een integer persoon, die een hart heeft voor de zorg, veel moeilijker instappen omdat dan de risico's te groot zijn. Als je € 1 miljoen omzet met 20 cliënten, dan moet je veel personeel hebben. Als het ergens fout gaat, kantel je direct. Als je mensen niet genoeg geeft, gaan ze stelen. Ik snap het punt, maar moeten die winstmarges misschien niet omhoog, zodat er gedegen, integere mensen in de zorg stappen?

De heer STÖTELER (PVV): Volgens mij draait de heer Çete oorzaak en gevolg om. Door het extreme declareergedrag en het extreme fraudegedrag van zorgcowboys verdwijnt dat geld als sneeuw voor de zon en zijn bezuinigingen noodzakelijk, waardoor je binnen de huidige budgetten 1%, 2% of 3% winst zou kunnen maken. Ik pleit niet voor een maximale winst tot 3%. Wat mij betreft, mag de winst 5%, 6% of 7% zijn. Dat lijkt me heel normaal in de zorg. Dat is mijn persoonlijke mening. Dat is nu echter niet mogelijk omdat er aan alle kanten zorggeld verdwijnt in de zakken van frauderende zorgbureaus.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dus om het probleem op te lossen, moet de overheid de verplichting weer overnemen, zodat die cowboys geen kans krijgen.

De heer STÖTELER (PVV): Nee, de decentralisatie gaf juist de mogelijkheid om dichterbij de zorgcowboys te zitten. Hoe moet een centrale overheid duizenden, misschien wel tienduizenden zorgbureaus controleren vanuit Den Haag? Dat lukt nooit. Dat is decentraal veel beter te controleren. Daar moeten wij bovenop zitten.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Tot nu toe hadden wij anderhalve fte sociale recherche. Het is ons dus ook niet gelukt.

Dan over statushouders. Weet de heer Stöteler dat een heel grote en belangrijke groep statushouders Armenen zijn? Hij heeft altijd een hart voor de Armeense zaak en is altijd bij de Armeense kerk en de herdenkingen. Christenen, mensen die door de moslims worden onderdrukt,

komen als vluchtelingen naar Almelo. Zij hebben steun nodig en nu zet hij de statushouders zo neer alsof het mensen zijn die niks verdienen. Ze moeten geen huizen krijgen. Het zijn wel mensen waar hij zich normaal gesproken idealistisch voor inzet. Weet hij dat?

De heer STÖTELER (PVV): Ja, dat weet ik. Ik leg de link niet tussen statushouders en het geloof dat een bepaalde statushouder aanhangt. Die link legt de heer Çete. Dat laat ik aan hem. Dat is prima. Wij constateren alleen dat de ontzettend toegenomen immigratie voor financiële problemen zorgt binnen onze gemeente en wij kaarten dat aan. Wij durven er wel over te praten.

De heer WIERTZ (D66): Het gaat natuurlijk niet om geloof. Ik heb ook een vraag over dat punt. De statushouders krijgen niet alleen voorrang. Er zijn verschillende groepen die een urgentieverklaring krijgen en dat geldt ook voor de statushouders. Dat is zo omdat die statushouders vaak al jarenlang in een AZC zitten. Die situatie is niet wenselijk. Zolang ze daar blijven, kunnen ze niet op een fatsoenlijke manier met de integratie beginnen. Waarom stelt de heer Stöteler dit voor?

De heer STÖTELER (PVV): Statushouders krijgen geen urgentie, want dat krijgen mensen die ingeschreven staan bij het Woonburo. Statushouders komen niet eens bij het Woonburo. Zij regelen hun woningen rechtstreeks bij verhuurders.

De heer WIERTZ (D66): Dat begrijp ik wel, maar wat wil de heer Stöteler dan met deze motie bereiken?

De heer STÖTELER (PVV): Dat statushouders ook via het Woonburo gaan en geen voorrang krijgen op de Almeloër. Punt.

De heer ZIELMAN (CDA): De heer Stöteler zegt dat de statushouders ons veel geld kosten, maar volgens mij kost het feit dat zij de taal niet goed genoeg machtig zijn om de arbeidsmarkt te betreden ons ook veel geld. Vindt hij het niet van belang om op een andere manier te kijken naar de inburgering en dan met name rondom de taaleis? Je ziet dat het taalniveau dat nu gevraagd wordt aan statushouders om de inburgeringscursus te halen best ver verwijderd is van het niveau dat zij nodig hebben om de arbeidsmarkt te kunnen betreden.

De heer STÖTELER (PVV): Ik ben het ermee eens dat we anders moeten kijken naar hoe we omgaan met statushouders. Vandaar mijn motie.

De heer ZIELMAN (CDA): Ja, maar specifiek op die taaleis. Volgens mij moeten we kijken of we daarvoor een modus kunnen vinden, ook in de overeenstemming met het ROC en andere partijen die daarmee belast zijn, om mensen met een taalachterstand op niveau te krijgen. Dat kan ook door middel van vrijwilligers. We moeten ervoor zorgen dat zij zo snel mogelijk op het niveau zitten dat ze daadwerkelijk aan het werk kunnen.

De heer STÖTELER (PVV): Wij hadden afgelopen dinsdag een politiek beraad over onder andere handhaving van de taaleis. Daar hoorden wij een aantal ideeën, die op dit moment worden uitgewerkt. Daar zullen we straks naar kijken.

De VOORZITTER: Dan geef ik de gelegenheid aan de heer Buitenweg om namens GroenLinks het woord tot ons te richten.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! GroenLinks heeft de bijdrage toegespitst op de energietransitie en de biodiversiteit en het programma Duurzaamheid. Wij hebben het als links blok een beetje verdeeld. Wij hebben voor deze dag duurzaamheid in ons pakket.

De projecten die het college noemt in de Perspectiefnota en die op de programmakaarten staan, moeten volgens ons meer SMART worden geformuleerd. Tevens dienen de projecten

voorzien te worden van een budget. Dan zal waarschijnlijk blijken dat € 200.000 per jaar veel te weinig is. Hiervoor hebben we een motie voorbereid.

Biodiversiteit is een van de speerpunten. Dat is een mondiaal probleem, maar het raakt ook onze stad. Wij komen ook in aanraking met de consequenties van een afname van biodiversiteit en dat geeft ook problemen. We hebben daar invloed op, als bewoners maar ook als gemeente en als college. Uit een filmpje dat ik nu presenteer, blijkt duidelijk waarom.

(Een film over biodiversiteit wordt vertoond.)

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Volgens mij heb ik nog één minuut. Dan start ik meteen het volgende filmpje. Ik heb bijna geen tekst. Jullie kunnen de rest lezen.

(Een film van de VNG over energietransitie wordt vertoond.)

De VOORZITTER: Ik ga u vragen om het filmpje te stoppen, want ik kom in problemen met de andere fracties. U hebt vijf minuten om het woord te voeren. De kunst is ook nog eens om zelf het woord te voeren en dat niet een ander te laten doen. We beginnen nu aan de interruptiereeks.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Pardon, mag ik daar iets over zeggen?

De VOORZITTER: U laat een filmpje starten van bijna drie minuten, terwijl u nog 30 seconden hebt. Dat vind ik niet fair naar andere mensen toe.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Er zijn wel meer mensen in deze raad die heel veel tijd nemen. Ik ga zitten.

De heer STÖTELER (PVV): Ik wilde de heer Buitenweg bedanken voor de mooie bijdrage, maar het is wel heel makkelijk om iemand anders je bijdrage te laten doen en dan te gaan zitten. Weet de heer Buitenweg hoeveel zonnepanelen er nodig zijn om überhaupt klimaatneutraal te ademen?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Volgens mij gaat het niet alleen om zonnepanelen bij klimaatneutraal ademen. Het heeft samenhang met biodiversiteit, met bosgebieden, met schoon water. Het heeft met alles te maken. Om het alleen toe te spitsen op zonnepanelen is een beetje kort door de bocht.

De heer STÖTELER (PVV): Wij zijn het eens over biodiversiteit. Bossen werken ook goed om de temperatuur te beheersen. Verstedelijking zorgt voor een hogere temperatuur. Daar kunnen we het over eens zijn. Maar de CO₂ is een belangrijk verhaal en daarom begin ik erover. Een gemiddelde volwassene ademt per jaar 650 kg CO₂ uit. Nuon rekent ons voor dat we per zonnepaneel 110 kg CO₂ per jaar besparen. Dat betekent dat de zonnepanelen op een gemiddeld dak – dat zijn er zes – precies voldoende zijn voor één persoon om CO₂-neutraal te ademen. Wist de heer Buitenweg dat?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Nee, dit soort berekeningen heb ik niet onder ogen gehad.

De VOORZITTER: Waar wilt u met uw quiz naartoe?

De heer STÖTELER (PVV): Ik probeer de heer Buitenweg in te laten zien hoe krankzinnig het beleid is. Men verwacht dat er op het continent Afrika tot het jaar 2100 een bevolkingsgroei van twee miljard mensen is. Als je dat klimaatneutraal wilt laten zijn, ben je 40 jaar zonnepanelen aan het leggen – de hernieuwing nog niet eens meegerekend – in het tempo van 2016. Het is echt krankzinnig te denken dat wij CO₂ in de hand hebben en dat CO₂ überhaupt een probleem is.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Maar niets doen is ook krankzinnig.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Het is meer een constatering. Er wordt een verwijt gemaakt dat er filmpjes worden vertoond, maar daar is expliciet om verzocht. Ik heb dat ergens gelezen. Dat is waarschijnlijk wat de ontsteltenis bij de heer Buitenweg veroorzaakt.

De VOORZITTER: Ja, maar het gaat niet om het filmpje, maar om het tijdverloop. Ik probeer iedereen een gelijk deel aan tijd te geven.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Dat is mij duidelijk. Er is echter specifiek aangegeven dat je een verhaal kunt houden, eventueel met filmpjes.

De VOORZITTER: Prima, maar binnen de tijd.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Wij dienen de volgende moties in:

"Motie 22

SMART maken en van budget voorzien van projecten op het gebied van duurzaamheid

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constaterende dat:

- er in het programma duurzaamheid en in de Perspectief nota 2019 veel projecten zijn opgenomen met betrekking tot duurzaamheid;
- bij een groot aantal niet duidelijk is geformuleerd wat de doelen/resultaten zijn;
- er geen afzonderlijke budgetten zijn gekoppeld aan deze projecten;

overwegende dat:

de raad moet kunnen beoordelen hoe bij de programma begroting het budget van € 200.000 wordt verdeeld over deze projecten;

verzoekt het college om:

- bij de programmabegroting 2020 alle projecten te voorzien van SMART geformuleerde doelen/resultaten;
- tevens bij alle projecten een budget te benoemen;
- en indien van toepassing hierbij ook de externe bijdragen te benoemen;
- tot slot: actief extra financiële middelen te zoeken waaronder subsidies, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van GroenLinks, SP, Leefbaar Almelo, PvdA en D66.

"Motie 23

Ecologisch groenbeheer

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constaterende dat:

- de biodiversiteit de afgelopen decennia drastisch is afgenomen;
- de gemeente veel bermen, grasvelden en oevers beheert;

overwegende dat:

- biodiversiteit van groot belang is voor natuur en milieu maar ook voor onze voedselproductie;
- ecologisch groenbeheer kan bijdragen aan de leefbaarheid en een gevarieerd beeld van het groen in stad en dorp;
- mits goed gekozen en uitgevoerd het zelfs kosten kan besparen;
- er ook relatie is met de onderhoudsniveaus A, B en C (uitvoering Twente Milieu);

verzoekt het college om:

- te onderzoeken hoe integraal ecologisch groenbeheer is in te voeren;
- de uitkomsten actief met de raad te delen, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van GroenLinks, SP, Leefbaar Almelo, PvdA, PVV en D66.

"Motie 24

Hondenuitlaatterrein binnenstad

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constaterende dat:

- het huidige hondenuitlaatterrein plaats moet maken voor woningen;
- dat er (nog) geen alternatieve locatie is aangewezen;
- er weinig mogelijkheden in de binnenstad zijn om een hond uit te laten, en waar ze ook nog kunnen rennen;

overwegende dat:

- een grote groep hondenbezitters erg tevreden is met het hondenuitlaatterrein;
- een nieuwe plek erg gewenst en nodig is;
- een hondenuitlaatterrein overlast elders kan voorkomen;

verzoekt het college om:

- een alternatieve locatie in de binnenstad te onderzoeken;
- hier expliciet de locatie de Hagenborgh bij mee te nemen;
- de uitkomsten te betrekken bij de begroting 2020,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van Leefbaar Almelo, SP, PvdA, Forum voor Rechts, Lokaal Almelo Samen, D66 en PVA.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter, ik wil graag in een seniorenoverleg terugkomen op uw reactie op mijn bijdrage.

De VOORZITTER: Dat staat u te allen tijde vrij.

Het woord is nu aan de heer Teeuw, die voor de ChristenUnie de eerste termijn gaat sluiten.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Men heeft onze bijdrage kunnen lezen. Ik ga niet op die punten in, maar zal hier een ander verhaal schetsen. Als eerste wil ik zeggen dat we best mogen vertellen dat Almelo in de lift zit. Niet voor niets is de accountant enthousiast als hij langskomt. Niet voor niets is de commissaris van de Koning enthousiast als hij langskomt. Als er in de binnenstad verbouwd en gegraven wordt, klagen de mensen bij NielZ op het terras daar niet over. Er is een enorme prestatie geleverd door de tekorten van € 60 miljoen weg te boeken. Laten we het positief insteken.

Ik zou natuurlijk geen wetenschapper zijn als ik niet ook de kritische kant bekijk. Daarom heb ik de vraag gesteld of Almelo een stad in balans is. Ik wil de raad een aantal gevallen voorhouden waarin ik de balans tussen twee situaties wil schetsen.

Dit is de eerste situatie. Ik wilde eigenlijk bij een inwoner van deze stad een foto nemen. U moet zich iemand voorstellen waar het toilet wordt doorgespoeld met een tuinslang, waar de elektriciteit via allerlei contactdozen wordt aangeleverd en waar geen verwarming is terwijl het een aantal winters heeft gevoren. Die man wilde niet dat er een foto werd genomen. Ik denk dat hij zich geneert voor de situatie, maar hij wil ook niet klagen richting de gemeente. Daarom heb ik deze foto genomen van 2013: drie zwervers in de Beeklust muziekkapel. Geen idee waar ze nu zitten. De wijkagent zegt: we moeten een plek zoeken waar ze een beetje beschut de nacht kunnen doorbrengen. Feit is dat er bewoners in deze stad zijn die wonen in erbarmelijke omstandigheden. De gemeente is niet goed in staat om daar een oplossing voor te vinden. Hier kunnen we wel wat mee, hier grijpen we in. Hoe mooi de kroonluchters ook zijn, de Elisabethhof gaan we sluiten, want die is niet brandveilig. Ja, zegt u het maar.

Dan een andere casus. In ons zorgsysteem zijn er mensen die heel duidelijk zorg nodig hebben volgens een arts of een ziekenhuis, maar die op de een of andere manier die zorg niet krijgen, hoe dat ook komt. We hebben ook mensen die de regels heel goed kennen en die allerlei zorggelden weten los te peuteren. Ik heb er in mijn schriftelijke bijdrage iets over opgenomen. Er is blijkbaar niet zo veel nodig, want er blijft heel veel over.

Nog zo'n balans. Slepen we iemand voor de rechter omdat hij € 0,14 schuld heeft of is het een goed idee om schulden kwijt te schelden? Mensen zitten niet voor niets in de schulden. Is het eerlijk om die kwijt te schelden? Dat kan wel eens goed zijn.

Wij hebben ons altijd met erfgoed bemoeid. Dit zijn de mooie plaatjes die een projectontwikkelaar schetst. Dit komt in de raad, maar dit is de realiteit. Inmiddels zijn we erachter dat de toelichting op het bestemmingsplan, die door de ontwikkelaar zelf is geschreven en die we in de raad krijgen, er feitelijk niet toe doet en niet bindend is. Dat is namelijk de exploitatieovereenkomst, maar die krijgen we niet te zien.

Nog zo'n balans. We zijn blij met het kinderpardon. Ik denk dat de brief die Almelo en andere gemeenten hebben gestuurd, heeft geholpen. Sommigen mogen blijven, anderen worden teruggestuurd naar de landen die donkerpaars gekleurd zijn.

Ten slotte de raadzaal, onze bijdrage aan de stad. Zijn we een kleuterklas die onderling ruzie maakt of zijn we een trots team dat ergens voor gaat? Ik heb deze foto niet voor niets gekozen. U zult die herkennen. De foto gaat over Volkswagen en zijn elektrische auto. Er is iets verschrikkelijk mis met dit team. Het zijn alleen maar mannen en ook nog eens mannen in dezelfde leeftijd. Het is een heel homogeen team. Dit is een veel gevarieerder team. Daar is niks mis mee. Wij hebben baat bij de onderlinge discussie. Laten we samen de schouders eronder zetten om de problemen voor deze stad op te lossen.

Mijn tijd zit erop. Ik mag twee moties indienen. We hebben een motie over de F35 en dat is feitelijk dezelfde motie die we twee jaar geleden met GroenLinks ook hebben ingediend bij de Perspectiefnota. Toen zat er iets meer nadruk op de bewegwijzering. De kern van de motie is dat van de F35 de provincie 75% of 80% betaalt, maar dat door veranderende regels in de BBV de totale kosten over 30 of 40 jaar kunnen worden uitgesmeerd. Voor de € 25.000 die de binnenstadondernemers over hadden voor parkeren, kunnen we ook een miljoen euro aan fietspad aanleggen. Dus doorpakken met die F35, maar dat begint met een plan. Daar gaat de motie over.

De tweede motie gaat over de vraag of de rijksoverheid geld overheeft voor het ontwikkelen van een visie op wat wij met leegstaande kerkgebouwen willen, vooral gericht op het stimuleren van hergebruik. Wat moeten we met die gebouwen en hoe behouden we ons erfgoed? Er is geld om daar een visie op te ontwikkelen. Laten we daar gebruik van maken.

"Motie 25

F35

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, gehoord de beraadslaging, constateert dat:

- verdergaande aanleg van de F35 maar niet wil vlotten en (aanleg-technische) knelpunten als hete aardappels vooruit geschoven worden;
- het masterplan F35 bij raadsbesluit van 15 december 2015 voor het laatst is geactualiseerd en nog steeds veel "blauwe plekken" bevat (zoekgebieden);
- reeds aangelegde stukken F35 zo slecht op elkaar aansluiten dat fietsers verdwalen; overweegt dat:
 - een duidelijke tracékeuze de aanleg (of besluitvorming daaromtrent) kan bespoedigen;
 - de fiets een duurzame en gezonde vorm van mobiliteit is;
 - realisatie van de F35 essentieel is voor de overstap van auto naar (elektrische) fiets;
 - activatie van fietspaden zoals voorgeschreven door de BBV (en te verwerken in de Nota Kapitaalgoederen) de financiering van de F35 ineens mogelijk maakt;
 - de provincie Overijssel driekwart van het investeringsbedrag voor haar rekening neemt;
 - vertraging van en verdwalen op de F35 Almelo een slechte naam bezorgt;
- verzoekt het college om:
 - het tracé van de F35 scherper vast te leggen en dit planologisch te reserveren (c.q. opnieuw actualiseren van de kaartbijlagen bij het masterplan F35 voor het gemeentelijk grondgebied van Almelo);
 - oplossingen te ontwerpen voor knelpunten in de aanleg van de F35 (bijvoorbeeld zoekgebied Rietstation en Bleskolsingel);
 - voor 1 oktober 2019 te komen met een plan van aanpak voor de aanleg van de F35 en dit aan de raad voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt ingediend door de fracties van ChristenUnie en GroenLinks.

"Motie 26

Visie kerkgebouwen

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019,

gehoord de beraadslaging,

constateert dat:

nu en de komende jaren een aantal kerkgebouwen hun (oorspronkelijke) functie verliezen, leeg komen te staan of kampen met achterstallig onderhoud;

overweegt dat:

- er in Almelo al veel monumentale gebouwen verloren zijn gegaan;
- kerken als religieus erfgoed vaak beeldbepalend en drager van onze culturele identiteit zijn;
- discussies over instandhouding en herbestemming tussen eigenaren, gebruikers, omwonenden en deskundigen lang kunnen duren terwijl het gebouw in steeds slechtere staat raakt en de kosten voor instandhouding oplopen;
- kansen voor herbestemming niet moeten worden gemist;
- het kabinet de ontwikkeling van samenhangende kerkenvisies op gemeentelijk niveau financieel ondersteunt (zie www.toekomstreligieuserfgoed.nl);

verzoekt het college om:

een decentralisatie-uitkering bij het Rijk aan te vragen om te gebruiken bij de

totstandkoming van een kerkenvisie voor Almelo,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer ÇETE (Lijst Çete): Een prachtig betoog van de heer Teeuw, vooral het gedeelte over zorg. Hij benadrukt het menselijke karakter van zorg en noemt geen cijfers of bedragen. Hij wil het menselijke karakter van zorg behouden in onze stad. Er zijn jarenlang structurele tekorten en wij kunnen nu eigenlijk niet meer korten als wij menselijke zorg willen leveren. Gaat hij het amendement van de oppositie steunen? Als wij het menselijke karakter in de zorg willen houden, kunnen we immers niks meer snijden.

De heer TEEUW (ChristenUnie): De heer Çete weet dat wij altijd hebben gezegd dat je beleid maakt vanuit een visie en niet vanuit tekorten. Wij staan er ook voor om niet de handdoek in de ring te gooien. We hadden deze week een politiek beraad op locatie over de wijkteams in Windmolenbroek. Het is jammer dat het hele linkse blok daar ontbrak, want daar zag je hoe men het voor die tijd deed. Iedereen werkte hard en deed zijn best, maar tegelijkertijd zie je hoeveel beter het kan door het anders te organiseren. Dat is de kern van het verhaal: beter in de zin van zorg, van werktevredenheid en waarschijnlijk ook financieel. We moeten altijd blijven zoeken, nooit de handdoek in de ring gooien en ook geen groepen afschrijven.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dan hebt u een oplossing die wij niet kennen. Ik wil de handdoek niet in de ring gooien. De heer Teeuw ook niet. Kan hij mij uitleggen hoe je met minder middelen betere zorg kunt leveren? We zijn er al vier jaar mee verder en hebben die manier niet gevonden. Af en toe hebben we kleine succesjes, maar als we de zorg willen leveren zoals hij die schetst, moeten de middelen beschikbaar zijn. We kunnen wel met zijn allen gaan bidden, maar ik denk niet dat Godalmachtig het voor ons gaat doen. Wat denkt hij? Op dit moment kwalitatieve zorg leveren zoals hij dat wenst, eist extra middelen. Ik wil de handdoek niet in de ring gooien. Hoe wil hij realiseren dat we zowel de zorg leveren als de tekorten dekken?

De heer TEEUW (ChristenUnie): God laat het geen briefjes van € 50 regenen. Ik zie ook dat in de jeugdzorg de aantallen toenemen en de budgetten afnemen. Als de zorgkosten 3% per jaar stijgen en het bruto nationaal product 2%, krijgen we ergens een probleem. We zullen het linksom of rechtsom moeten oplossen. Je hebt een bepaald inkomen en je hebt uitgaven, maar als je meer uitgeeft dan er binnenkomt, krijg je problemen. Dan kun je zeggen: ik heb een huis of een stuk grond dat € 3 miljoen waard is; ik neem die € 3 miljoen op. Dan heb je die hypotheek

genomen en dan is het geld op. Dan kom je bij de bank en dan zegt de bank in de Gravenstraat: het is geen € 3 miljoen maar € 30.000, hoe gaat u dat oplossen? Dan kun je niet zeggen: ja, maar wacht eens even, mijn werkgever is de gemeente Almelo en wat ik doe is eigenlijk € 200.000 meer waard; ik reken erop dat ik die € 200.000 krijg. Natuurlijk moeten we lobbyen en meer geld zien te krijgen, maar uiteindelijk moeten we het probleem wel oplossen.

(Mevrouw Munnich komt, te 12.27 uur, ter

vergadering.)

De heer ÇETE (Lijst Çete): Als je mijnheer Teeuw uitdaagt, gaat in één keer de christelijke, goedgelovige man weg en dan wordt hij in één keer een kapitalist en zegt hij: geen geld, geen Zwitsers. Dan moet hij die foto niet tonen. De mensen die daar liggen, hebben hoogstwaarschijnlijk geen inkomsten. Als ze inkomsten hadden, zaten ze daar niet. Hij zit in een spagaat. Aan de ene kant wil hij iedereen en alles redden, maar als er kosten tegenover staan ... Als hij had gezegd: we gaan gezamenlijk een broodje minder eten, zou hij mij aan zijn zijde vinden. Maar aan de ene kant schetst hij een barmhartig verhaal en aan de andere kant wil hij er geen rooie cent bij doen of heeft hij geen oplossing.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik heb niet gezegd dat wij niet moeten voldoen aan onze zorgplicht. Er is hier net ook iets gezegd over artikel 12. Dat betekent dat bijvoorbeeld de ozb omhoog gaat. De ChristenUnie heeft er nooit problemen mee gehad om daar een miljoen meer uit te halen.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu iets eerder dan verwacht schorsen voor de lunch. De lunch is om 13.00 uur in het bedrijfsrestaurant. Daar kunnen we niet eerder terecht. U kunt het eerste halfuur gebruiken om u alvast voor te bereiden of uw mening te vormen over de ingediende moties en amendementen. Dat gaat het college ook doen.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelt de VOORZITTER aan de orde de behandeling van:

3. Reactie van het college.

De VOORZITTER: Dames en heren! Tijdens het overleg heeft het college afgesproken in welke volgorde het gaat reageren op de bijdrage in eerste termijn van de gemeenteraad. Wethouder Langius zal de rij openen, vervolgens wethouder Maathuis, wethouder Van Mierlo, wethouder Van Rees en tot slot de burgemeester. We hebben onderling de tijd verdeeld. Ik zal daar richting aan geven. Wij hebben ongeveer 90 minuten voor de eerste termijn en wij proberen daar uiteraard binnen te blijven. Dat hangt ook af van de interrupties van de raad. In mijn hoedanigheid als voorzitter zal ik daar sturing op houden.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Dank voor de inbreng in eerste termijn op de Perspectiefnota 2019. Uit alle bijdragen maakt het college op dat de raad met ons van oordeel is dat het perspectief is zoals het is. Daarmee is ook gezegd dat, met alle voetnoten die je erbij kunt plaatsen, de wereld eruitziet zoals hij eruitziet. Wij kijken tegen een begrotingstekort aan dat wij bij de begroting 2020 en volgende moeten wegwerken. Over de wijze waarop komen wij met elkaar nog verder in gesprek. Uit de bijdragen spreekt ook iets van bezuinigingsmoeheid. Dat is niet vreemd, want de afgelopen tien jaar zijn er forse bedragen weggepoetst uit de begrotingen en dat uit een begroting waar 80% tot 90% vastligt in verplichte uitgaven. De beïnvloedbare ruimte is maar zeer beperkt. Dat is nu niet anders.

We weten precies de vinger te leggen op de zere plek. Het bedrijfsresultaat van de begroting an sich ziet er niet slecht uit, maar er zit een lekstroom in de zorg en met name in de Wmo en de Jeugdzorg. Daar zit een groei, een ontwikkeling, een dynamiek die zich niet makkelijk laat beteugelen. De centrale overheid heeft niet de bereidheid om daar medeverantwoordelijkheid voor te dragen. Het is dus een beetje het balletje hoog houden, Gods water over Gods akker laten lopen, wat voor de hand liggende toezeggingen om nog eens te gaan studeren en de best

practices in het land op te halen en te delen. Oftewel: alle gemeenten in Nederland die tekorten hebben: we gaan een lerende omgeving creëren en dan zien we wel waar het structurele probleem daadwerkelijk zit. Dat is het vooruitschuiven door de rijksoverheid van een verantwoordelijkheid die vandaag urgent is en vandaag zou moeten worden ingevuld. We delen het allemaal.

Daarom onze ondersteuning voor de oproep per motie om vanuit de raad zelf een brief te sturen naar de rijksoverheid om de gevoelde urgentie en noodzaak van de situatie in Almelo nog eens extra onder de aandacht te brengen. Het is goed om dat op die manier te doen.

Dat alles laat onverlet dat we toch aan de slag moeten. Ondanks de bezuinigingsvermoeidheid zullen we met de begroting 2020 aan de slag moeten. Bij het politiek beraad heeft het college gezegd dat het in de volle breedte gaat zoeken. Hier slaan individuele fracties piketpalen – er is zelfs een amendement van een aanzienlijk deel van de raad – om wel of niet beleidsterreinen te betrekken bij de zoektocht om het financiële gat dicht te zetten. De raad komt daar onderling eigenlijk niet uit. Het college zal de verantwoordelijkheid nemen om een heel breed pakket op tafel te leggen. We kunnen ons allen opmaken voor een pakket met zoet en zuur, met wat we wel en niet willen. We kunnen ons ook opmaken voor de debatten die daarbij horen. Dat zal allemaal rond de begroting plaatsvinden. Die taskforce is aan de slag en gaat zijn werk doen.

Ik wil specifiek ingaan op enkele vragen die we hebben opgehaald uit de schriftelijke en mondelinge bijdragen van de fracties. Er wordt een politiek-bestuurlijk vraagstuk op tafel gelegd met de stelling dat eenpersoonshuishoudens minder zouden moeten betalen dan meerpersoonshuishoudens. Er wordt gewezen op de wijze waarop andere gemeenten in de regio daarmee omgaan. Dat is maar relatief en er zitten wat voetnoten bij. De ozb kan niet gedifferentieerd worden naar een- en meerpersoonshuishoudens. Het huis heeft een waarde en dat is de grondslag voor de ozb. Dat is ook het grootste aandeel in de woonlasten. De differentiatie is wel mogelijk binnen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing, maar dat zijn gesloten systemen. Het geld dat daarvoor nodig is, zal bij het verlagen van de rekening voor eenpersoonshuishoudens moeten worden opgebracht door de meerpersoonshuishoudens. Die sommetjes zijn natuurlijk te maken, maar ik hoor ook in de raad dat we sowieso naar hogere belastingtarieven moeten kijken. Dan is het misschien zinvol om nu geen dappere uitspraken te doen. We zullen dat zichtbaar maken en bij het opmaken van alle rekeningen bij de begroting en het vaststellen van alle heffingen, waaronder ook de ozb, nagaan of de wens bij de meerderheid van de raad overeind blijft om de differentiatie aan te brengen. Wij hebben daar in dit stadium geen opvatting over.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): De laatste zin is wat vreemd. Gaat het college daar nu wel of niet naar kijken? Komt het college bij de begroting wel of niet met een voorstel?

De heer LANGIUS (wethouder): Wij zullen eerst de sommetjes laten zien. Voorafgaand aan de besluitvorming in de raad vinden er altijd beraden plaats en dan moeten we zien of er überhaupt draagvlak is bij stijgende woonlasten in den brede voor een differentiatie die ertoe leidt dat de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens nog iets meer gaan stijgen dan voor eenpersoonshuishoudens. Dat moet daar afgewogen worden. Wij zullen die sommetjes maken en dan maken wij inzichtelijk wat er kan gebeuren. Uiteindelijk is het een politiek-bestuurlijk vraagstuk dat is aangedragen vanuit één fractie. Daarvan maakt het college nu geen meerderheidsvoornemen van de raad. Wij zullen de raad dienen en dan moeten we erover in gesprek. Dan zal blijken hoeveel draagvlak er in de raad is om die maatregel op dat moment te nemen.

Hetzelfde geldt voor de oproep uit de Lokaal Almelo Samen-fractie om de buitensport te ontzien. Wij hebben die gehoord, maar zullen desondanks in beeld brengen welke maatregelen er denkbaar zijn. Het is uiteindelijk aan de raad om een mix te maken van zoet en zuur, van wenselijk en onwenselijk, om vervolgens te doen waar we voor staan, namelijk met een sluitende begroting 2020 en een sluitend meerjarenbeeld tot besluitvorming komen.

Er is de suggestie gedaan om bij Deventer op de lijn te komen, waar men volgens berichtgeving in de krant fors geld overhoudt. Dat moet een wenkend perspectief zijn. Wat doet men daar wat wij hier niet doen? Wij halen altijd op wat een ander doet. Dat hebben we zoveel mogelijk vertaald in de voorliggende plannen. Het speelt ook in het lobbytraject. Ook het Rijk haalt bijeen wat werkt in de individuele gemeenten en kijkt wat je als maatregelenpakket kunt

uitrollen over andere gemeenten die daar baat bij hebben. Het intercollegiale contact zullen wij continueren. We doen dat breed. Er zijn in het land veel voorbeelden van zaken die goed werken en die minder goed werken. We proberen daar lering uit te trekken, al was het maar om ook in het sociaal domein zichtbaar te maken dat, hoewel het laaghangend fruit met maatregelenpakket 1 en 2 wel zo'n beetje geplukt is en in uitvoering is en wij geen dappere uitspraken doen over maatregelenpakket 3, in die continue verfijning en verbetering van de werkwijze geprobeerd wordt te realiseren wat er moet gebeuren, namelijk een stuk verlaging van de huidige kostenniveaus. Alles wat daarbij kan helpen, zullen we aangrijpen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder zei dat Deventer door de werkwijze die men hanteert bij Jeugdzorg uitkomt met het budget. Hij zegt dat er vele voorbeelden zijn waar het goed gaat. Bedoelt hij dan gemeenten die uitkomen met hun budget? Die zijn volgens mij redelijk schaars. Of bedoelt hij dat er vele initiatieven zijn met positieve effecten, maar waar men nog niet uitkomt met het budget?

De heer LANGIUS (wethouder): Met dat laatste deel ben ik het helemaal eens. Daar zit het hem in. Ik zou het niet beter hebben kunnen zeggen.

Een aantal fracties heeft het woord "uitzichtloos" genoemd. In een eerder debat heb ik al met de CDA-fractie gewisseld dat het college niet somberend in de wedstrijd zit. De raad moet het zichzelf niet aandoen om bespiegelingen te hebben over een mogelijk scenario van artikel 12. Daarmee doet de raad zichzelf en de stad tekort. Artikel 12 is geen oplossing in directe zin dat, als je die inroept, je van al je problemen af bent. Dan ontstaan er nieuwe vraagstukken. Dan wordt er over je beslist en geregeerd, onder andere op het punt of de belastingdruk al volledig ingevuld is. Houd de eer aan jezelf en doe gezamenlijk die zoektocht om te doen wat gedaan moet worden. Dat doe je op een voorzichtige manier en op een manier waarbij je in de diverse beleidsterreinen finetunt om te komen tot een optimale mix van maatregelen.

Er is een opmerking gemaakt over het revolverend fonds en dat is tegelijkertijd een uitnodiging voor het debat. Laat ik het kort houden. Bij de begroting 2019 hebben wij het fonds van € 650.000 ingesteld. Op pagina 47 van diezelfde begroting 2019 is € 200.000 beschikbaar gesteld voor het programma Duurzaamheid. Daarnaast is € 650.000 gestort in een revolverend fonds Duurzaamheid, waarvan € 50.000 wordt ingezet voor het programma Nieuwstraatkwartier. Duidelijker kan het niet zijn. Die begroting is aangenomen, ook met de stem van Lijst Çete.

Meerdere fracties hebben suggesties gedaan ten aanzien van de verkoop van gronden. We kennen de discussie over Noordoost. Er komt een politiek beraad over. Dat gaan we rustig afwachten. Voorgesteld wordt om te komen tot een mix van maatregelen om actiever gebruik te maken van de mogelijkheden in de markt om die gronden weg te zetten. Wij zullen zeker kijken of wij daarmee kunnen experimenteren en zullen de raad daarover binnen drie maanden een brief sturen. Daarin geven wij aan welke extra maatregelen er zijn getroffen naast de verkoop door onze eigen afdeling en de optimalisering daar en wat de gevolgen daarvan zijn geweest. Daarmee creëren we rust in dat dossier, waarbij iedereen zijn eigen opvattingen en bespiegelingen heeft over hoe succesvol het allemaal is. Laat gezegd zijn – kijk de jaarrekening 2018 er nog maar eens op na – dat we voldoen aan de gestelde targets ten aanzien van de grondverkoop. We hebben er per slot van rekening € 3,5 miljoen mee naar binnen gehaald.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik kom nog even terug op het laaghangend fruit dat nu wel zo'n beetje geplukt is. Dat vertaal ik als: er is niet veel laaghangend fruit meer. De wethouder zegt tegelijkertijd dat hij zich niet wil binden aan welk voorstel dan ook inzake maatregelenpakket 3. Wij worden vaak uitgenodigd om met alternatieven te komen. Ik nodig de wethouder uit om de raad mee te nemen naar een aantal ideeën over het hooghangend fruit.

De heer LANGIUS (wethouder): Ik laat me niet verleiden tot een discussie over wat ten opzichte van maatregelenpakket 3 hooghangend fruit zou kunnen zijn, ofwel eerder en sneller realiseerbaar. Daarom begon ik mijn betoog met de uitspraak dat deze gemeente inmiddels moe is van bezuinigen en ombuigen. Dat raakt alles. Er is in het verleden bizar veel weggesneden. Daarmee is een deel van de vraag beantwoord. Ook in die beleidsterreinen zie ik geen hooghangend fruit. Misschien wel makkelijke oplossingen, maar geen hooghangend of laaghangend fruit dat even makkelijk weg te halen is.

Dat brengt mij bij een aantal moties en het amendement.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Wij hebben in onze bijdrage iets gezegd over de grondexploitaties. De accountant wees erop dat de gewijzigde complexen opnieuw moeten worden vastgesteld door de gemeenteraad. Onze vraag is: komt de wethouder bij de begroting met nieuwe informatie?

De heer LANGIUS (wethouder): Ja, dat gaan we doen.

Motie 1 gaat over de beleidskaders monumenten. Dat betekent dat je het proces van verkoop vastgoed nu stillegt in afwachting van een nieuw toetsingskader. Ik realiseer me als geen ander dat we daarmee in de vorige raadsperiode al een heel eind op streek waren. We hebben de raad zelfs al laten zien hoe de stroomschema's en afwegingsschema's in elkaar zouden kunnen zitten. Er waren ook onderdelen van diezelfde vastgoednota nog niet klaar. Helaas is een en ander ernstig vertraagd onder andere vanwege ziekte. Het college is altijd bereid om zaken af te maken en definitief naar de raad te sturen. In deze motie wordt het afhankelijk gemaakt van de verkoop. Dat ontraden we.

De vraag is gesteld wanneer wij in staat zijn om de vastgoednota in definitieve vorm bij de raad te brengen. Ik ga daar nu geen harde uitspraken over doen. Wij moeten op het ogenblik ernstig woekeren met de inzet van onze medewerkers. De mensen zitten er allemaal tot over hun oren in. De persoon die het zou moeten doen, is nog steeds ziek, langdurig afwezig. Middelen om een extern bureau à raison van € 125 per uur in te huren, hebben we niet. Dat gaan we niet doen. Het staat bij ons op het lijstje. Er is een afwegingskader, de ABC-lijst. We hebben in het coalitieakkoord afgesproken dat we in het kader van de financiële gezondheid versneld van het vastgoed af willen. Dat is volstrekt duidelijk.

Er is gevraagd of het college de lokale lastenmeter wil invoeren of de toepasbaarheid ervan wil onderzoeken. Laten we het erop houden dat op de website van COELO dergelijke lokale lastenmeters beschikbaar zijn. Men kan daar de gegevens van zijn gemeente vergelijken met die van een andere gemeente. Oldenzaal is ermee aan het experimenteren, maar het is nog maar de vraag of dat tegemoetkomt aan wensen die op dat punt leven. Daarom ontraden we deze motie.

De heer DE OLDE (PVA): De wethouder kan toch wel onderzoek doen naar het nut van die lokale lastenmeter? Verschillende gemeenten hebben die nu, onder andere Oldenzaal en Enschede. Het draagt echt bij aan waar het voor bedoeld is.

De heer LANGIUS (wethouder): Er zijn heel wisselende geluiden. Uit Oldenzaal horen we een iets ander verhaal. Het is zeer de vraag of het voorziet in de behoefte. Op het internet zijn algemeen toegankelijke vergelijkingssites waar je je informatie voor een belangrijk deel kunt ophalen.

Dat brengt mij bij de motie Code rood voor Wmo en Jeugdzorg. Wij hebben al gezegd dat wij dat initiatief bijzonder op prijs stellen en waarderen.

Dan het crowdfundingplatform. Wij zien daar geen directe taak voor de gemeente weggelegd. Dergelijke websites zijn er al. De directe relatie met de website Almelo zien wij niet. Waarom zouden wij dat als product of optie moeten aanbieden? Wij ontraden deze motie.

Dan kom ik bij amendement 13 Geen verdere bezuinigingen zorg. Dat lijkt ons heel erg onverstandig. Het perspectief verandert er niet door en dat is wat wij vandaag met elkaar bespreken. Wij hebben van iedereen allerlei voetnoten, mitsen en maren gehoord. Die snappen wij. Wij moeten zorgvuldig zijn in het onderzoek. Laten we geen muren zetten om grote percelen van de beleidsuitvoering en van de begroting, want dan komen we echt niet verder. Ik zei al: het is maar wat de raad wil. Maatregelenpakket 3, give it a name of we zoeken nog eens in het sociaal domein wat er dan wel mogelijk is. We realiseren ons dat dat vooral zit in de werkwijze en het finetunen. Als daar nog mogelijkheden zijn, willen wij die graag aan de raad presenteren. Het lijkt ons verstandig om het debat daarover bij de begroting te voeren en niet hier en nu.

Dat was mijn bijdrage in eerste termijn.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ook van mijn kant dank voor de geleverde inbreng van de fracties rondom het programma Economie en Participatie. Er is ook inbreng

geleverd op de beleidsterreinen Verkeer en Sport. Ik zal in mijn bijdrage gebundeld per thema reageren.

De heer Zielman zegt dat de samenwerking met het UWV heel belangrijk is om te voorkomen dat mensen tussen de WW en de bijstand geen goede begeleiding hebben en daardoor uit beeld raken. Hij zegt dat ze hier ook in het Werkplein zitten. Dat klopt, maar tegelijkertijd moet ik zeggen dat de WW-afdeling in Enschede zit. Het zijn twee aparte zaken. Dat neemt niet weg dat wij in onze uitvoeringsregeling Participatiewet hier aandacht voor hebben en met het UWV hier afspraken over maken.

De heer ZIELMAN (CDA): In het verleden is de afdeling WW overgegaan naar Hengelo, maar de werkcoaches en de begeleiders van de mensen zitten wel degelijk hier verenigd op het Werkplein. De mensen die hier bij ons op het Werkplein zitten, behartigen ook de belangen van mensen met een WW-uitkering. Ze zitten in hetzelfde gebouw als de mensen die de belangen behartigen van de mensen die, zoals vroeger heette, een WWB-uitkering en soortgelijke hebben. De werkgeversdiensten en de werkcoaches zitten allemaal op één locatie en maken allemaal gebruik van hetzelfde systeem. Ik heb in het verleden gemerkt dat er bij het UWV zelfs onwelwillendheid was om te communiceren met de gemeente over welke mensen in het laatste stadium van hun WW-uitkering zitten, zodat je daar als gemeente een actieve rol kunt spelen om te voorkomen dat ze überhaupt in de bijstand komen. Hebben die signalen de wethouder ook bereikt?

De heer MAATHUIS (wethouder): De oproep van de heer Zielman is helder. Op dit moment gaat de samenwerking beter. Er zijn afspraken met het UWV om problemen hierop te voorkomen. In het in beeld brengen van het bijstandsbestand en het aanpassen van de definitie "job ready" zijn inmiddels slagen gemaakt. Ik heb tijdens het politiek beraad afgelopen dinsdag de raad daarin meegenomen.

Net zoals de VVD-fractie heeft de CDA-fractie zorgen om de taalvaardigheid van statushouders. Ik kan melden dat wij in gesprek zijn met het ROC om ervoor te zorgen dat we, ook met het oog op de Wet inburgering die op ons afkomt, klaar zijn om de mensen goed te begeleiden in de taalvaardigheid. Wij moeten een volledig pakket aanbieden. Of je werkt samen met taalonderwijs, eventueel op locatie, want ondernemers zijn daartoe bereid, of, als dat nog niet binnen handbereik ligt, ben je op een of andere manier maatschappelijk actief en zorg je dat je voldoende taalonderwijs krijgt, al dan niet met ondersteuning van vrijwilligers.

De ChristenUnie-fractie kondigt in haar algemene beschouwingen een drietal speerpunten aan: het belang van vrijwilligerswerk naast een uitkering, een tegenprestatie die bijdraagt aan de re-integratie en de ondersteuning van alleenstaande ouders in de bijstand. Het college ziet hierin overeenkomsten met de uitgangspunten die zijn verwoord in de uitvoeringsregeling Participatiewet.

Diverse partijen zijn verheugd over de aandacht die het college heeft voor inwoners met schulden. Dat lezen we in diverse bijdragen terug en het is fijn dat de raad dat waardeert. Het is immers heel belangrijk om die mensen perspectief te bieden op een schuldenvrije toekomst.

De Lokaal Almelo Samen-fractie vraagt of de budgetten voor de vernieuwde aanpak toereikend zijn. In eerste instantie zijn de middelen geraamd binnen het innovatiebudget Economie en Participatie. De raad heeft daarover bij de begroting besluiten genomen. Wij gaan ervan uit dat die voorlopig toereikend zijn. Ik wil daar ook bij opmerken dat niet alles gemeentelijk geld hoeft te kosten. De grote kracht van het Schuldenlab is dat je juist met private partijen en banken samenwerkt. De doorbraakmethode, waarvoor wethouder Van Mierlo bestuurlijk verantwoordelijk is, is daar een voorbeeld van. Als je aan de voorkant investeert, levert dat uiteindelijk maatschappelijk rendement op. Ook banken zijn bereid om daar investeringen in te doen. Het moet dus niet altijd puur en alleen op gemeentelijk geld leunen. Als daar iets in wijzigt, zullen wij ons bij de raad melden, uiteraard in de context van het financieel perspectief dat collega Langius zojuist verwoord heeft.

De Lokaal Almelo Samen-fractie heeft een vraag gesteld over de collectieve zorgverzekering. De bedoelde regeling, de regeling Uitstroom bijstandsgerechtigden, komt erop neer dat voor mensen met een betalingsachterstand de lopende premie rechtstreeks wordt betaald vanuit de uitkering. De heer Akse dacht dat dat al geregeld was, maar dat is het nog niet. Dat komt doordat de collectieve zorgverzekering nog niet structureel was. Dat is hij nu wel. Het

kost wat tijd om dat administratief in te regelen, maar wij zijn bereid om dat te doen. Sterker nog, wij treffen daartoe voorbereidingen. Wij vinden deze regeling passen in de maatregelen die wij nemen in het kader van het Schuldenlab. Het zou vreemd zijn als wij daar allerlei mooie innovatieve dingen doen en dit zouden laten liggen. Wij denken dat het per januari 2020 operationeel is, als het nieuwe verzekeringsjaar ingaat.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Kunnen mensen die nu nog niet onder de regeling vallen en die zich via de gemeente kunnen verzekeren en die bij Menzis verzekerd zijn, maar die daar een betalingsachterstand hebben, overstappen naar de regeling van de collectieve zorgverzekering?

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat durf ik op dit moment niet te zeggen. Ik zou me kunnen voorstellen dat, als we die regeling hebben en mensen instromen in die collectieve zorgverzekering, men een afspraak aangaat om per maand een bedrag af te lossen. Dat gebeurt drie jaar lang en dan is men van die betalingsachterstand af. Daar is de regeling voor bedoeld. Het lijkt me logisch dat dan de weg openstaat voor die collectieve zorgverzekering, maar dat zoeken we nog een keer na.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Het zou fijn zijn als die mensen, ook al hebben ze een achterstand, toch kunnen overstappen naar die regeling, zodat ze geholpen zijn en niet allerlei bestuurlijke boetes krijgen.

De heer MAATHUIS (wethouder): Volgens mij is de regeling daarvoor bedoeld.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Gaat de gemeente dan die achterstanden overnemen en dan naar de collectieve ...

De heer MAATHUIS (wethouder): Nee, de gemeente treft een regeling samen met Menzis, waarvan inwoners gebruik kunnen maken en waardoor ze niet uit de verzekering geweerd worden. Dat is de achterliggende gedachte.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik weet niet wat de huidige stand van zaken is. Als je een achterstand hebt, wordt het vanuit de verzekering overgeheveld naar de Zorgautoriteit Nederland. Die regelingen worden telkens aangepast, maar het probleem is het wettelijke regime dat erachter zit.

De heer MAATHUIS (wethouder): Wij zien op meerdere vlakken dat het systeem complexer is dan je zou willen. We proberen dit soort regelingen te bedenken. De RUB, de Regeling Uitstroom Bijstandsgerechtigden, wordt juist opgezet om systeemfouten te corrigeren. Dat is de reden waarom Almelo daar graag aan mee wil doen. We waren nog niet aangesloten, maar nu de collectieve zorgverzekering structureel wordt, gaan we dat wel doen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Het lijkt me handig dat eerst in beeld is hoe het precies zit. Ik heb mensen in het verleden daarmee geholpen en weet dat er weer een nieuw systeem is. Ik heb dat op dit moment niet paraat, maar dat zou een hindernis kunnen zijn voor die collectieve zorgverzekering, omdat het een wettelijk regime is. Het moet goed worden afgestemd. Volgens mij was dat ook de reden waarom collega Akse daar vanochtend op anticipeerde. Als je een regeling hebt, wordt er verwacht dat men daar gebruik van maakt, maar dan kunnen er andere hindernissen zijn waardoor dat spaak loopt. Het lijkt mij van belang dat eerste helder is hoe dat elkaar belemmert of op elkaar aanhaakt.

De heer STÖTELER (PVV): Worden de gesprekken ook gevoerd met andere zorgverzekeraars?

De heer MAATHUIS (wethouder): De collectieve zorgverzekering hebben wij nu enkel en alleen bij Menzis. Ik weet dat er in de raad behoefte is om te kijken of je de collectieve zorgverzekering breder kunt openstellen voor andere partijen. Daarvoor loopt op dit moment een marktconsultatie. We gaan inventariseren of er bredere interesse is.

De PVA en de PvdA vragen in de algemene beschouwingen aandacht voor de terugdringing van armoede, ook in het kader van de extra werkgelegenheid die er op dit moment is. Profiteren mensen bijvoorbeeld wel van die extra werkgelegenheid, zo is de vraag die hardop doorklinkt. Het klopt. Flexibilisering, technologisering, globalisering, perspectiefongelijkheid: het zijn allemaal zaken die aandacht verdienen in ons arbeidsmarktbeleid. Het is goed om de zaak in perspectief te blijven bekijken. In Nederland is de armoede de laatste jaren afgenomen, aldus het Sociaal Cultureel Planbureau. In de tijd van de crisis zaten meer mensen in de armoede dan nu het geval is. In 2013 was dat 7,6% van de bevolking en in 2016 6%. Ik ben ervan overtuigd dat het getal nu weer verbeterd is.

In zijn algemeenheid kunnen we stellen dat, als het goed gaat met de economie en met de werkgelegenheid, we dat terugzien in de daling van mensen die in armoede leven. Dat neemt niet weg dat elke persoon die in armoede leeft er één te veel is en dat onze inzet op dit beleidsterrein onverminderd nodig is. Dat doen we door middel van een aanpak die gericht is op het verbinden van de overheid met ondernemers en onderwijs. Ik heb dat afgelopen dinsdag tijdens het politiek beraad gezegd. We zijn alleen maar goed in staat om te komen tot duurzame uitstroom als dat een gebundelde kracht is van die 3 O's. Anders krijg je jij-bakken over en weer over: enerzijds kandidaten die arbeidsfit moeten zijn en aan de andere kant het bedrijfsleven dat geen zekerheid wil bieden. Wij vinden op onze beurt weer iets van het bedrijfsleven. We kunnen jij-bakken met elkaar, maar ik ben er stellig van overtuigd dat we alleen tot succes kunnen komen als we de neuzen dezelfde kant op hebben staan. Dat vergt een kritische blik op alle actoren in het speelveld, dus ook op het bedrijfsleven.

Enkele initiatieven waarmee we op dit moment bezig zijn, zijn het Huis van de Logistiek, Ontdek hightech, maar dan op het vlak van de techniek, en het Twents fonds voor vakmanschap om inwoners van Twente tot mbo4 te voorzien van scholingsvouchers als zij daar geen gelegenheid toe hebben. Op die manier probeer je bijstandsgerechtigden te helpen, maar ook mensen die op dit moment nadenken over een ander beroep, een beroep dat misschien in de toekomst in de vergetelheid dreigt te geraken. Dan moet je omscholen om de arbeidsmarkt in beweging te houden. Daar zet het college vol op in. En laten we niet alle mooie initiatieven vergeten die op dit moment ontstaan in de Innovatiebox, waar ook de UT en Saxion bij aangehaakt zijn. Al deze initiatieven zijn erop gericht om de uitdagingen in de arbeidsmarkt het hoofd te kunnen bieden.

De SP-fractie vraagt in de algemene beschouwingen en in de eerste termijn aandacht voor de verbinding tussen het programma Economie en Participatie en Zorg. Het lijken op papier twee gescheiden werelden, maar juist het programma Gericht Werken van de gemeentelijke organisatie vraagt dat daar verbinding op ontstaat. Wij zien dat de problematiek op het vlak van de Participatiewet zich ook manifesteert bij de Wmo en de Jeugdzorg. Je moet zorgen dat je kijkt naar het totaal van de problematieken per gezin of per individu en dan moet je nagaan hoe je die persoon het beste kunt helpen.

De opvattingen van de SP-fractie over de tegenprestatie en de armoedeval zijn ons bekend. Het is helder dat de fractie daar aandacht voor vraagt. Op het laatste punt geef ik mee dat de gemeente niet over de minimumlonen gaat. Wij gaan niet over inkomenspolitiek. Het is wel fijn dat de SP en het college beide zeer positief zijn over de betekenis van het mkb voor de werkgelegenheid, de economie en de samenleving in zijn geheel. Fijn dat we daar op één lijn zitten.

De fracties van VVD en Democraten. Nu zijn beide positief over fase 2 van het XL Business-park. Het is goed om te vermelden dat het gaat om een economisch haalbaarheidsonderzoek. Er wordt nog niets aangelegd en er is nog geen reden tot paniek. Het is wel logisch dat wij verder kijken dan onze neus lang is, ook met het oog op de toekomst. Hier liggen namelijk kansen op het vlak van de logistiek en HTSM, zo blijkt uit een recente kwalitatieve analyse die de Stec Groep voor ons heeft uitgevoerd.

De heer PAUWELS (VVD): De woorden van de wethouder zijn ons uit het hart gegrepen. Vorige week verscheen een artikel met een vrij plotselinge reactie van gedeputeerde Van Hijum vanuit Zwolle. Hij sprak over de Alleingang – dat woord gebruikte hij in alle wijsheid. Hoe moeten we dat kwalificeren ten opzichte van de ideevorming in Almelo?

De heer MAATHUIS (wethouder): Wat zal ik daar eens van zeggen? Ik denk dat het gemeentebestuur van Almelo uiteindelijk over drie jaar wordt afgerekend op wat we voor de samenleving en het bedrijfsleven hebben betekend. Wij gaan niet stilzitten als wij een grote verantwoordelijkheid op ons af zien komen met betrekking tot de herhuisvesting van ons prachtige bedrijfsleven, dat nu volop in groei is. Er zijn grote werkgevers die op dit moment hun kavels aan het volbouwen zijn zonder dat er ook maar een meter grond gekocht wordt. Die tellen niet mee in de kwantitatieve analyse. Het is wel een kwalitatieve ontwikkeling die we op ons af zien komen. Ook worden er honderden miljoenen geïnvesteerd in de bereikbaarheid van deze regio. € 180.000 miljoen in Twentekanaal, € 15 miljoen in de aanpassing van onze havens, € 5 miljoen in de laad- en loskade, € 400 miljoen in de verbrede A1, die versneld wordt aangelegd. Almelo ligt op een fantastisch punt en die positie moeten we uitnutten. GS hebben er niets over te zeggen dat we daar een economische haalbaarheidsstudie naar doen. Wij vinden dat belangrijk en als de resultaten beschikbaar zijn, zullen we met GS de verbinding zoeken om te kijken hoe we ermee om kunnen gaan, zodat je niet iets aanlegt – dat is de angst – waar geen vraag naar is. Als er vraag naar blijkt te zijn, waarom zouden we het dan niet doen? Het is in het belang van onze samenleving en van het bedrijfsleven.

De heer PAUWELS (VVD): Ik maak even een vergelijking met de recente oproep van collega Diepenmaat vanuit Enschede op het gebied van de woningbouw en het behoud van talent voor Twente. Hij heeft een warm pleidooi gehouden om ruimte te krijgen, met medewerking van de provincie, om talent te behouden en de stad Enschede door te laten ontwikkelen. Ik wil de vergelijking maken met de situatie in Almelo. Ik vind de opmerking van gedeputeerde Van Hijum over de Alleingang niet zo gepast. Probeer vooral de samenwerking te zoeken. Ik denk dat de regio daar als geheel alleen maar baat bij kan hebben, met de voortvarendheid die de wethouder neerlegt.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dank voor die laatste woorden. In het krantenartikel van Tubantia stond te lezen dat het niet alleen om het belang van de stad gaat, maar ook om het belang van de regio in zijn geheel.

De heer VAN MARLE (CDA): Ik sluit mij aan bij de laatste woorden van de heer Pauwels. Ik vraag mij af of Almelo XL Businesspark 2 zelf moet gaan ontwikkelen en exploiteren of dat het in regionaal verband moet, zoals dat nu ook het geval is, of in ieder geval in een breder verband. Ik wil wel wat kritische kanttekeningen plaatsen met betrekking tot bedrijventerreinen. Vorig jaar of het jaar daarvoor is € 22 miljoen afgeboekt voor bedrijventerreinen. XL Businesspark fase 1 zal nooit winstgevend worden, maar je doet het voor de werkgelegenheid. Ik verzoek om niet voort te borduren op de plek die in gedachten is, maar om meer logische plekken te zoeken. De Kanaalsprong is niet zo logisch, want dat gaat gepaard met een heleboel kosten. Mijn vraag is of er geen andere locaties of bestaande locaties zijn binnen Almelo, die de vraag voor Businesspark 2 kunnen opvangen. We hebben nogal wat bedrijventerreinen.

De heer MAATHUIS (wethouder): Met dat laatste punt ben ik het eens. Het gaat ook om de zuidkant. De heer Van Marle weet als geen ander dat het allemaal locatie, locatie, locatie is. Het voorhanden zijn van infrastructuur die van belang is voor de bedrijfsvoering van bedrijven kan de doorslaggevende factor zijn voor bedrijven om zich hier te vestigen of uit te breiden. Ik ben het met hem eens dat we ons niet moeten blindstaren op dat stuk. Er zal een economisch haalbaarheidsonderzoek komen naar de zuidkant in de breedste zin. Over de vraag wie dat dan moet doen, moeten we maar eens heel duidelijk zijn. We zitten nu in een construct dat aan de ene kant voordelen heeft vanwege risicospreiding, maar aan de andere kant ook nadelen. Zo'n GR wordt gebruikt om sturing te geven op de invulling van zo'n bedrijventerrein en je moet je afvragen of dat wel wenselijk is. We zijn ook niet van de actieve grondpolitiek. Je zou je kunnen afvragen of je er niet een ruimtelijk hek omheen kunt zetten en ervoor kunt zorgen dat de private markt in het gat van de ontwikkeling springt. Ook daar zijn voorbeelden van waarin dat best logisch is. Die opties liggen wat mij betreft open. We doen eerst het economisch haalbaarheidsonderzoek aan de zuidkant ten behoeve van de HTSM en de logistiek. Als daar een positieve conclusie uit getrokken kan worden, zetten we vervolgstappen en dan nemen we deze punten allemaal mee.

De heer VAN MARLE (CDA): Ik ben blij dat de wethouder dat zegt. Er is meer dan het construct Gemeenschappelijke Regeling. Dat heeft zijn nadelen. Het heeft nu wellicht voordelen, maar dat is met alles zo: voor- en nadelen.

De heer MAATHUIS (wethouder): Het is fijn dat het de raad is opgevallen dat wij in de profilering onze best doen voor Almelo mbo-stad. De burgemeester heeft de uitreiking gedaan, overigens tot zijn grote genoegen. Ik was hier in de raad aanwezig om uitleg te geven over de uitvoeringsregeling Participatiewet en de burgemeester moest aan het werk op zijn vrije avond. Ik ben blij dat hij dat gedaan heeft. Dat is collegiaal bestuur, waarvoor dank.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Bij de voorbereiding dacht ik: zal ik een motie van vreugde indienen? Ik ben heel blij met die mbo'ers. Iemand die naar het mbo gaat, komt heel vaak van het vmbo. Laat er nu ieder jaar een feestje zijn waarvoor havo en vwo wel uitgenodigd worden, maar het vmbo niet. Het zou mooi zijn als het college zijn best doet om de organisatie te motiveren om ook de vmbo'ers uit te nodigen en eenzelfde constructie te ontwerpen om hen voor Almelo te behouden.

De heer MAATHUIS (wethouder): De oproep van de PvdA-fractie is bekend. Het college heeft al eens op vragen geantwoord en ik zou daaraan willen vasthouden. Het is niet alleen het mbo, ook de hightechbedrijven zitten te schreeuwen om hoogopgeleid personeel en daarom is de verbinding met Saxion en de UT zo ontzettend van belang, om te proberen die bedrijven te helpen bij de vragen die zij hebben.

Mevrouw Pol vraagt of er stageplekken mogelijk zijn en of we daar onze best voor kunnen doen. Het antwoord daarop is "ja". Dat doen we continu om ervoor te zorgen dat de verbinding ontstaat. Het ROC heeft die oproep ook aan andere gemeenten gedaan, dus dat leeft Twente-breed.

Dan kom ik bij Verkeer. De CDA-fractie heeft een motie ingediend voor de plaatsing van dynamische snelheidsborden bij de Van Rechteren Limpurgsingel. Op zich is die motie sympathiek. Ook het college is bezorgd over de verkeerssituatie daar. De vraag is echter of deze motie een oplossing is voor het probleem. Ik vind de reactie van de heer Akse goed. Hij zegt: in de spits rijdt het daar al kop aan kont. Bovendien is het oversteken voor fietsers en voetgangers geregeld via de verkeerslichtinstallatie en die is afgesteld op 70km. Als je daar borden plaatst met 50km, is het maar de vraag welk probleem je oplost. Wij zijn op dit moment bezig om talking traffic aan te leggen op de hele ring Almelo. Dat biedt de mogelijkheid om fietsers en voetgangers die bijvoorbeeld naar die school moeten, gebruik te laten maken van een app, zodat ze meer oversteektijd hebben. Die mogelijkheden komen eraan. Daar wordt aan gewerkt. Het effect van de motie op de doorstroming is op dit moment niet te taxeren en daarom ontraad ik de motie.

De ChristenUnie-fractie heeft aandacht gevraagd voor de F35 en dient daarop een motie in, motie 25. Wij kunnen die van een positief advies voorzien met dien verstande dat we van 1 oktober 2019 1 november 2019 zouden willen maken. Dat biedt het college wat meer tijd om na het reces de besluitvorming richting de raad op route te zetten. Wij gaan ervan uit dat met het plan van aanpak een soort projectplanning wordt bedoeld: wat komt er wanneer aan? De aanpassing van tracés gaat wat meer tijd vergen. Er is al een tracéstudie gedaan naar Borne. Daarvan zijn de uitkomsten bekend. Het college denkt een bepaalde richting uit. Dat hebben we een keer gemeld op vragen vanuit de raad. Als we dat formeel gaan wijzigen, moet dat netjes voorbereid worden en dat gaat niet voor 1 november 2019. Als we elkaar zo begrijpen, kunnen we de motie van een positief advies voorzien.

De VVD-fractie heeft een motie ingediend over de verkeerssituatie rondom de Elsboerlaan. Die motie ontraad ik. Op 9 juli 2019 wordt er uitgebreid gesproken over de nota Kapitaalgoederen. Als men daar wijzigingen of toevoegingen op wil, is dat het moment om daarover te spreken. Bovendien staat in de motie dat de verkeerssituatie rondom andere basisscholen in Almelo periodiek moet worden gemonitord en dat waar noodzakelijk aanpassingen moeten worden gedaan ter bevordering van de verkeersveiligheid.

Mevrouw VAN DEN HAM-JAARSMA (VVD): Ik ben het met de wethouder eens dat we op 2 juli 2019 een politiek beraad hebben en op 9 juli 2019 besluitvorming over de kapitaalgoederen. Is de wethouder het ook met mij eens dat er al eerder toespelingen zijn gemaakt op het plaatsen van een spiegel op de Elsboerlaan die er altijd heeft gehangen? Kan de wethouder toezeggen dat in ieder geval die spiegel er komt? Dan zijn wij bereid om eventuele andere voorstellen door te schuiven naar volgende week of naar 9 juli 2019.

De heer MAATHUIS (wethouder): Die spiegel moet er gewoon komen. Dat heb ik al eens eerder toegezegd. Dat is nog niet uitgevoerd tot mijn spijt, maar we gaan dat realiseren. Die spiegel heeft er altijd gehangen en is er volgens mij een keer afgereden of hij was verouderd en toen is hij niet herplaatst. Dat moet gewoon kunnen.

Tot slot het onderwerp Sport. D66 wil een actief sportbeleid en een nota. Die is in voorbereiding. We zijn daarover met het veld in gesprek.

D66 en GroenLinks hebben een motie ingediend over de fiets- en wandelroutes. Die kunnen wij van een positief advies voorzien.

De VOORZITTER: Wethouder Maathuis heeft minder tijd verbruikt dan wethouder Langius. Ik houd dat hier een beetje bij. We gaan luisteren naar wethouder Van Mierlo.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik heb aandachtig geluisterd vanmorgen en ook de schriftelijke bijdragen gelezen. Het gaat over drie programma's, dus ik sta hier nog even. Ik probeer geclusterd een aantal hoofdtitels van een beantwoording te voorzien.

Allereerst het Wmo abonnementstarief. De fracties van PvdA en CDA hebben daar aandacht voor gevraagd. We zien dat dat Wmo abonnementstarief een aanzuigende werking heeft. De CDA-fractie koppelt het spreekwoord "als het kalf verdronken is, dempt men de put" aan een door de Tweede Kamer aangenomen motie op dat vlak. De kosten rijzen de pan uit en dan moet de minister maatregelen treffen. Daar ben ik het mee eens. De minister is bezig om de decentralisatie als het ware een stukje terug te draaien en doorkruist daarmee het beleid van de gemeenten. Compensatie vanuit Den Haag als uitkomst van dat onderzoek maken we naar verwachting deze periode niet meer mee. Dat betekent dat wij vooral strak moeten monitoren. In de maatregelenplannen moeten we kijken hoe we zaken anders kunnen organiseren in het Wmo-domein.

De PvdA-fractie heeft een opiniestuk geschreven: Samen het dak repareren als de zon schijnt. Het is een beschouwing van zes pagina's, waarin allerlei thema's zijn aangestipt. Ik denk dat de voorzitter het mij niet toestaat om op al die zaken te reflecteren, dus ik pak er drie uit: de wijkcoaches en de vermeende opdracht aan de wijkcoaches om eerst naar het voorliggende veld te gaan, zorgfraude en de vermeende kloppijp op zorgfraudeurs en de pgb-tarieven.

Allereerst de wijkcoaches. De wijkcoaches doen hun werk zorgvuldig. Ik heb dat mevrouw Van Doorn al eens bij een politiek beraad horen zeggen. Ik ben daarvan overtuigd. Ze hebben een beroepscode en kunnen zelfs voor de tuchtrechter gedaagd worden. Ze werken onafhankelijk en zijn professional. Daar staat het college voor. Natuurlijk kijken zij ook naar het sociale netwerk van mensen. Natuurlijk kijken zij of mensen in het voorveld geholpen kunnen worden. Een goed voorbeeld is hoe wij de toegang nu wijkgericht gaan organiseren. Daarbij werken we met intakepersoneel. Zij vormen als het ware de frontlinie voor de wijkteams. Zij voeren een eerste gesprek naar aanleiding van de vraag van een inwoner. Het zijn echte vraagarticulatoren, zal ik maar zeggen. Het inzetten van die intakepersoneel voordat een zaak bij een wijkcoach terecht komt, leidt tot meer oplossingen in het voorliggende veld en minder inzet van maatwerk. Minder inzet van maatwerk leidt tot lagere kosten. Het is de vraag of we alles wel zorg zouden moeten noemen en of alles wel zorg zou moeten heten.

De dames van de toegang hebben dat zelf tijdens het politiek beraad van afgelopen dinsdagavond uitgelegd. Helaas waren daar diverse fracties niet bij aanwezig. Het was mooi om te zien en het was een goede en informatieve avond. Het mooie is dat de inwoners daar tevreden over zijn. Daarmee reageer ik ook op de woorden van D66 dat inwoners en hulpvraag volledig naar de achtergrond lijken te verdwijnen. Integendeel, zou ik zeggen.

Dan kom ik bij de zorgfraude. De PvdA-fractie gebruikt de term "kloppijp op zorgfraudeurs". Onze lijn is helder. Zorggeld moet worden besteed aan zorg en als dat niet

gebeurt, pakken we door. We voeren geen hetze. Wat niet deugt, deugt niet. Helaas zien we daar te vaak voorbeelden van, ook gisteren nog in de landelijke media. Dit college is tevreden met een inkoopproces waarbij we aan de voorkant helder op kwaliteit en integriteit aan de poort hebben gecontroleerd. Zorg zou moeten gaan om de zorg en om de mensen die echt ondersteuning nodig hebben. We zien – en dat is echt niet alleen in Almelo – dat de zorg ook een verdienmodel is. In Nieuwsuur van 8 mei 2019, een interessante uitzending, was er een item over zorginstellingen die actief op zoek gaan naar cliënten. Het is een sector waar veel geld in omgaat dat helaas te vaak in de verkeerde zakken belandt. Daar passen wij voor.

De heer STÖTELER (PVV): De wethouder zegt dat we op integriteit selecteren. Vindt de wethouder dat wij voldoende konden selecteren op integriteit? Wij hebben nog een aantal schriftelijke vragen open staan. Ik vraag mij af of er voldoende is getoetst op integriteit. De wethouder noemt de uitzending van gisteravond. Heeft de wethouder gekeken en gaat hij acteren op de resultaten die daar te zien waren?

De heer VAN MIERLO (wethouder): De schriftelijke vragen gaan over één specifiek zorgbureau. Wij hebben via meerdere stromen samenwerkingsafspraken. Eentje daarvan is via een inkoopproces gelopen rondom de huishoudelijke ondersteuning, waar die integriteitseisen waarover ik twee weken geleden bij het politiek beraad sprak nog niet in stonden. Die hebben wij ingevoerd bij de inkoop rondom Wmo en Jeugd. Daar kunnen wij ons dus beroepen op dat integriteitsbeginsel. Bij een ander contract moeten we kijken wat de ruimte is.

Het thema van de uitzending van gisteren is een thema dat ons beroert. Gisteren zijn KRO-NCRV en Follow the Money daarmee naar buiten gekomen. Ook wij hebben drie zorgaanbieders die op die lijst staan. Zonder daar diep op in te gaan, kan ik zeggen dat het onderzoek loopt en dat wij dat onder de loep hebben. We zijn bij die bedrijven concreet bezig. We hebben daar gelijk de aandacht op gericht.

Ik kom toch nog even terug op die zorgfraude. In de aanbesteding konden vele bureaus niet de gevraagde informatie overleggen. Dat zegt wel wat, want we vragen niet het onmogelijke. De eisen waren nota bene vooraf bekend. Een nette aanbieder heeft alle documenten die wij hebben opgevraagd ongetwijfeld digitaal op de plank liggen. Als bij een controle is gebleken dat dat niet het geval is, moeten we daarop acteren. Daarmee heb ik ook gereageerd op de opmerkingen rondom zorgfraude van de SP, Fractie Weinreder en PVV.

De heer DE VRIES (PvdA): Alles is natuurlijk relatief, maar ik hoor dat zorgondernemers, groot of klein, veel moeite moeten doen en veel extra personeel in dienst moeten nemen. Karakter kindergezondheidspsychiatrie bijvoorbeeld heeft met dat hele aanbestedingscircus zes accountmanagers in dienst om in al die aanbestedingstrajecten in alle gemeenten waarin men opereert te voorzien. Ik heb de pakken papier gezien van zorgondernemers die te maken hebben met het inkoopmodel van Almelo. Ik geef het je te doen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat is eigenlijk meer een statement, maar ik kan het niet laten er even op te reflecteren. Eigenlijk gaat het voor de aanbieders in onze regio om twee trajecten: een inkoop Hof van Twente Almelo en een inkoop Samen 12. Dat vraagt inderdaad wel wat, maar het is niet onmogelijk. In de aanbesteding van Almelo Hof van Twente zitten er ook eenpitters tussen die hun gunning gekregen hebben.

Het derde punt zijn de pgb-tarieven. Ik wil daar kort over zijn, omdat we daarover op 9 juli 2019 in de raad over spreken bij de behandeling van de verordeningen.

De SP heeft gevraagd of hulpmiddelen opnieuw kunnen worden gebruikt. Ja, zo veel mogelijk. Hergebruik doen we waar dat kan. Dat hebben we met de aanbieder geregeld. We moeten wel kijken waar dat kan en waar het hygiënisch wenselijk is.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Even terug naar de pgb-tarieven. Kunnen wij dan ook spreken over herindicaties op 1 of 3 of 5 jaar? Is dat allemaal ingecalculeerd? Of moeten we dat nu doen?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik wil daar wel op reageren. Ik wil dat los trekken van de pgb-vragen, maar ga er maar gelijk op in. Ik begrijp dat het bij mensen die chronisch een

bepaalde ondersteuningsbehoefte hebben de vraag is hoe lang je zo'n indicatie verstrekt. Het gaat om de ondersteuningsbehoefte. Het is goed om te kijken welke vorm van financiering je daarop toepast. Bied je zorg in natura of bied je zorg in de vorm van een pgb? De situatie kan natuurlijk altijd wijzigen. Een belangrijk aspect bij een pgb is dat mensen zelf werkgever zijn geworden. Mensen moeten dus in staat zijn om die taken uit te voeren. Je kunt iemand tot in lengte van jaren indiceren voor een bepaalde ondersteuningsbehoefte, maar dat kan in de tussentijd wijzigen, ten positieve en ten negatieve. Dat hoorde ik ook in het interruptiedebat vanochtend. Dat is iets waar we zorgvuldig naar moeten kijken en dat doen we.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Het kan wijzigen, meestal ten negatieve, maar ik ga ervan uit dat mensen mondig genoeg zijn, of anders hun omgeving, om aan te geven dat er iets moet wijzigen in het pgb-besluit en dat er eventueel meer zorg nodig is of meer geld zodat ze zorg kunnen inkopen. Als het ten positieve is, lijkt mij dat een herindicering één keer in de 3 of 5 jaar niet alleen de mensen zelf ontlast maar ook de hele administratieve overheadsituatie. Dat levert eventueel ook geld op. Elk jaar is een beetje overdone.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Als ik goed ben geïnformeerd, gebeurt zo'n herindicering van pgb's nu ook al niet jaarlijks, niet in alle gevallen. Je moet naar de persoonlijke situatie van mensen kijken. Herbeoordeling is ook een stukje nazorg. Je wilt continu met elkaar in contact zijn om te kijken of wat er geboden nog passend is. Dat kan twee kanten op werken.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Het is prima dat je aangeeft dat je betrokken bent en dat je graag wilt weten hoe het met mensen gaat. Het schijnt echter zo te zijn – en daar moeten we heel goed naar kijken – dat die mensen alles opnieuw moeten invullen op zo'n herindiceringsformulier, terwijl je niet nog eens hoeft te herhalen dat je chronisch ziek bent. Een inventarisatie hoe iemand zich voelt en of het verbeterd of verminderd is sinds een jaar geleden, is heel iets anders. Daar moeten we goed naar kijken.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat ben ik met mevrouw Van Doorn eens. Ik kijk vooral naar de context waarin iemand zich bevindt. Met betrekking tot het stellen van dezelfde vragen, terwijl je weet dat dat aspect niet wijzigt, ben ik het met mevrouw Van Doorn eens. Daar moeten we naar kijken.

Terecht zoomen de fracties van ChristenUnie, Lokaal Almelo Samen, SP en Forum voor Rechts in op mantelzorg. Wij erkennen dat mantelzorgers enorm belangrijk zijn. Wij zien dat soms van hen het uiterste wordt gevraagd en dat er druk op hen staat. Het is goed dat Mantelzorg Almelo voor ons een groot deel van die mantelzorgondersteuning uitvoert. We hebben heel goed contact met hen. We hebben ook aandacht voor jongeren, voor ggz-mantelzorg, voor dementiemantelzorgers. Via Mantelzorg Almelo gaat dat door persoonlijke ondersteuning, praktische hulp voor en door vrijwilligers, mantelzorgcafés, de Dag van de Mantelzorg en gespreksgroepen. Je wilt een olievlekwerking creëren en kijken wat je in relatie tot school en mantelzorg kunt doen. Uiteindelijk krijgen die mantelzorgers de ondersteuning die zij behoeven. Ik weet als geen ander, ook persoonlijk, dat mantelzorgers en vrijwilligers onmisbaar zijn. Daarvoor blijven wij in gesprek met Mantelzorg Almelo.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): De wethouder waardeert de mantelzorgers heel erg en toch wordt de dienstencheque afgeschaft. Kan hij een goede reden geven waarom juist deze cheque is afgeschaft? Die was immers bedoeld om die mensen te ontlasten zodat zij hun mantelzorg kunnen uitoefenen en daarnaast zelf ondersteund worden. Mantelzorger zijn is een loodzware taak. Kunnen we dat nog heroverwegen?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik snap wat mevrouw Van Doorn bedoelt, maar die dienstencheques waren voor alle mantelzorgers, dus ook voor hen die niet overbelast waren. Door te stoppen met die dienstencheques kunnen we die middelen vrijspelen en inzetten voor de doelgroep die bewust bij ons aangaf dat er sprake is van een overbelasting. We willen die middelen meer gericht inzetten voor overbelaste mantelzorgers. Daar waar dat knellend is, hebben we via het spoor van de huishoudelijke ondersteuning een mogelijkheid dat mensen daar

een indicatie voor krijgen, als er echt sprake is van overbelasting en we het anders niet bij hen rond krijgen. Dat hebben we ook zo geformuleerd in de context van het maatregelenplan.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Mensen die het als knellend ervaren, melden zich wel. Maar er zijn er genoeg die het ook als knellend ervaren en toch maar doormartelen. Hoe monitort de wethouder dat? Hoe komt hij erachter dat iemand die zich niet meldt het toch als knellend ervaart? Gaat hij dat inventariseren? Hoe moet ik dat voor mij zien?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Wij zijn met een redelijke frequentie met Mantelzorg Almelo in gesprek, ikzelf ook in persoon omdat we dit thema echt een warm hart toedragen. Dan krijgen we signalen van Mantelzorg Almelo waar het op het randje van knellen zit. Nadat er vorig jaar sprake was van het faillissement van de Stichting Informele Zorg Twente is Mantelzorg Almelo bewust voor ons het portaal waar mensen zich kunnen melden met al hun ondersteuningsvragen, ook als er een dreigende knellende situatie ontstaat. Dan hebben we korte lijntjes om met elkaar te schakelen hoe we dat het beste kunnen oplossen.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Zouden we een keer met Mantelzorg Almelo in contact kunnen komen? Kunnen zij zich een keer bij een politiek beraad presenteren?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat is niet aan mij. Mevrouw Van Doorn kan daar een aanvraag voor neerleggen. Zij zijn daar zeker toe genegen, maar dan ga ik het voor hen invullen.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Wij hebben er ook iets over gezegd in onze bijdrage. Ik kan cijfers laten zien dat 16% van de bevolking mantelzorger is. Ga maar na hoeveel mantelzorgers er in Almelo zijn. Ik zie ook dat met de dienstencheques 165 mantelzorgers € 120.000 hebben opgemaakt. Zijn die 165 mantelzorgers dan inderdaad de overbelaste mensen of zijn dat mensen die de regels goed weten te vinden? Heeft de wethouder daar zicht op?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik snap wat de heer Teeuw probeert aan te geven. Dan ga je een rekensom maken op basis van mensen die als mantelzorger gebruik konden maken van die regeling. Dat geldt in principe voor alle mantelzorgers, terwijl wij heel graag willen dat vooral de mensen waar het echt knelt daar een beroep op kunnen doen. Dan zou je moeten fileren hoe het zit met die 165 mensen. Wij hebben niet bijgehouden of er daar sprake was van overbelasting of niet. Als je voor een dienstencheque in aanmerking wil komen, is er eerst contact met Mantelzorg Almelo om af te pellen of er echt sprake is van een noodzaak om dat te doen of niet. Daar zit een soort overlegvorm om te kijken hoe dat het slimste kan worden ingeregeld. Wij hebben dat zelf niet bijgehouden.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik heb een vraag over die olievlekwerking. De wethouder zegt: het zou mooi zijn als we samen met Mantelzorg Almelo het mantelzorgtraject in volume kunnen laten groeien. Chapeau! Heeft hij er zicht op of dat al enigszins werkt?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik probeer even scherp te krijgen wat de heer De Vries bedoelt. Bedoelt hij of de olievlekwerking werkt? Nee, dat kan ik niet concreet zeggen. Ik merk wel in de gesprekken met Mantelzorg Almelo dat men de voorkeur daar heel gemakkelijk weet te vinden. Het is laagdrempelig en heeft een grote naamsbekendheid. We zien dat steeds meer mensen Mantelzorg Almelo benaderen. Je kunt dus zeggen dat de groep die geniet van de ondersteuning van Mantelzorg Almelo groter wordt. Daar krijg je dus wel een olievlekwerking mee.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Is er precies in beeld hoeveel mantelzorgers er zijn in Almelo? Je hebt natuurlijk mensen die zich gemeld hebben en die geregistreerd zijn via de wijkcoaches, maar er is ook een groot aantal die via thuiszorg ergens rondlopen die we niet in beeld hebben. Of zie ik dat verkeerd?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik denk dat mevrouw Van Saane helemaal gelijk heeft. Ik heb dat aantal zo niet in beeld. Toen wij de overgang van Stichting Informele Zorg Twente

naar Mantelzorg Almelo faciliteerden, ging het om 1.200 personen die wij actief hebben laten benaderen om aan te geven dat die beweging mogelijk is. Ik ben zelf ook een voorbeeld. Ik was en ben mantelzorger, maar ik sta nergens geregistreerd. Het is maar net of je behoefte hebt aan ondersteuning en of je daarmee te koop wilt lopen, als ik het op die manier mag zeggen. Als je uit roeping voor familie of een naaste iets doet, hoeft je niet per se ergens geregistreerd te zijn en te boek te staan als mantelzorger. Dat doe je uit roeping, zal ik maar zeggen. We hebben dat dus niet concreet in beeld. Ik weet dat er landelijk bepaalde onderzoeken zijn, maar daar kan ik nu niet uit citeren.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Ik vraag me nog één ding af. Moeten de wijkcoaches en de thuiszorgorganisaties elkaar daar niet eens in vinden?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ja, dat is in de praktijk het geval. Als bijvoorbeeld onze wijkcoaches bepaalde keukentafelgesprekken hebben, wordt er ook gekeken naar het netwerk eromheen. Als mensen zelf een bepaalde zorgvraag hebben en worden geholpen met aankleden en wassen, gebeurt dat niet via de stroom van de Wmo, want dat is de Zorgverzekeringswet en de thuiszorg. Daar hebben we ook aandacht voor. Dat is ook het geval bij de intake als mensen zich bij ons met een eerste vraag melden.

Ik ga langzaam naar het stuk Duurzaamheid.

De VOORZITTER: Hoeveel onderwerpen hebt u nog? Anders ga ik nu even schorsen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik wilde het programma Duurzaamheid bespreken en dan overgaan naar de moties. Als de aandacht verslapt, vind ik het prima als we even gaan pauzeren.

De VOORZITTER: Het is misschien goed, want er wordt op gerekend dat we even pauzeren. De wethouder heeft geluk, want de interrupties gaan niet van zijn spreektijd af. Van die geboden kans maakt hij ruim gebruik.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering spreekt de VOORZITTER als volgt:

Dames en heren! Wethouder Van Mierlo heeft 8 minuten en 17 seconden van zijn spreektijd verbruikt. De rest waren interrupties. Ik geef het woord aan wethouder Van Mierlo.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik kom bij het onderwerp duurzaamheid. De GroenLinks-fractie heeft een half filmpje laten zien van de VNG over de energietransitie. Dat filmpje dateert uit 2015. In de tussentijd hebben wij niet stilgezeten. De afgelopen jaren heeft er nog nooit zoveel duurzaamheid in de plannen, het coalitieakkoord en de doorvertaling in de begroting gezeten als nu.

Ik begin bij de energietransitie. Die realiseer je als gemeente niet alleen. We hebben een stimulerende en faciliterende rol. We hebben een kansen- en belemmeringenkaart voor het opwekken van duurzame energie in concept klaar. Die krijgen we helaas niet eerder bij de raad dan in het eerste politieke beraad na het zomerreces. Dan gaan we die bespreken. Die kaart geeft de raad en ontwikkelaars een goed beeld van waar wat mogelijk is in Almelo.

Ik heb de bijdragen goed gelezen en ik zie wederom dat de VVD-fractie graag grote windturbines wil op het XL Businesspark. Er staat letterlijk 3, 6 en 8 megawatt. Een goede lezer haalt uit de bijdrage: kom in actie! Maar met passen en meten wordt veel tijd versleten. Er gaat tijd zitten in de voorbereidingen en ik hoop dat de VVD-fractie dat begrijpt.

De heer PAUWELS (VVD): Hoe zegt de wethouder dat? Met passen en meten...

De heer VAN MIERLO (wethouder): Wordt veel tijd versleten.

De heer PAUWELS (VVD): Dat is mooi. Dank voor de toelichting. We proberen zaken zo concreet mogelijk te maken en de actualiteit kan soms helpen. Gisteren las ik een pilotproject dat

wordt opgestart door Rijkswaterstaat langs de A35. Daarbij zouden de vrij forse windmolens die de VVD-fractie voorstaat buiten het binnenstedelijk gebied, maar wel aan de randen daarvan, niet misstaan. Daar kun je een debat over voeren. Mijn concrete vraag is: kan de wethouder vandaag toezeggen dat het college bereidheid uitspreekt om te verkennen of kan worden aangesloten op dit door Rijkswaterstaat in combinatie met de gemeente Enschede geïnitieerde pilotproject en of dit kan worden vormgegeven langs de A35? Met zonneparken en windparken maken we een hele slag en kunnen we het economisch verantwoord neerzetten.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat nieuws is gisteren naar buiten gekomen. Ik heb al bestuurlijk overleg gevoerd met Rijkswaterstaat en de gemeente Wierden voor het stuk waarvoor wij verantwoordelijkheid hebben. Ik kan zeggen dat wij over anderhalve week een voorstel daartoe in het college behandelen. Rijkswaterstaat is bereid om de gronden ter beschikking te stellen. Vervolgens moeten de initiatiefnemers het zien zitten. Wij hebben een faciliterende rol daarin. De intentie tot samenwerking ligt over anderhalve week in het college voor, zo is mijn streven.

De heer PAUWELS (VVD): Begrijp ik goed dat daarmee de discussie over het gebied richting Hengelo en Enschede, die zich aansluiten bij dit project, rondom de zogeheten laagvliegroutes is beslecht?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Nee, daar ben ik nu eigenlijk net aan toe. De VVD-fractie vraagt om hoge turbines en dat wordt lastig, omdat de hoogte van dit soort turbines problemen geeft met storingsgebieden en laagvliegroutes. De turbines van 6 en 8 megawatt zijn vooral rendabel voor windparken op zee. Ontwikkelaars zullen die waarschijnlijk niet in Almelo willen plaatsen. Fysiek zijn ze overigens even hoog als de turbines van 4 megawatt. We sluiten niets uit, maar gezien het gebied komen we waarschijnlijk in de gesprekken uit op windmolens met een opbrengst tussen 2 en 3 megawatt.

De heer PAUWELS (VVD): Zonder al te technisch te worden: het gaat me niet zozeer om een maximale hoogte, maar om economisch haalbare en renderende windmolens. Die gaan veelal gepaard met 4, 6 of 8 megawatt.

De heer VAN MIERLO (wethouder): De handrem is eraf. We werken eraan. In augustus komt de kansen- en belemmeringenkaart en vervolgens kijken we hoe het landschappelijk inpasbaar is. Dan gaan we met elkaar in gesprek om initiatiefnemers uit te dagen om de stap te zetten om zich bij ons te melden.

De heer STÖTELER (PVV): De VVD-fractie heeft zijn reputatie als autopartij ver achter zich gelaten en heeft iets anders gevonden dat draait. Het CDA en de wethouder kijken misschien nog wel met enige realiteitszin. Wat denkt hij te bereiken met de duurzaamheidsstrategie?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Die vraag is gemakkelijk te beantwoorden. In de regio staan wij met elkaar voor een opgave rondom de regionale energiestrategie. Dat moeten we niet alleen in deze regio maar ook landelijk. Er zijn ongeveer 30 regio's aangewezen die via een regionale energiestrategie een bod aan het Rijk moeten doen om invulling te geven aan de landelijke ambities op het gebied van het klimaatakkoord. Daarnaast moeten wij energieneutraal worden in 2050. Doen wij dat niet zelf, dan krijgen we het opgelegd. Je kunt beter zelf aan het stuur zitten en daarom komen wij met maatregelen om daaraan concreet invulling te geven.

De heer STÖTELER (PVV): Wat moeten wij dan precies volgens die regionale energiestrategie? Zijn daar percentages vastgesteld? Is de CO₂-uitstoot vastgesteld? Is CO₂ überhaupt een probleem?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Er zijn niet op voorhand percentages vastgelegd. We moeten in regionaal verband met een bod naar het Rijk komen. Vervolgens krijgt het Rijk al die 30 regionale biedingen, dus wat de regio's kunnen aanbieden voor de landelijke opgave waar we voor staan. Als blijkt dat dat voor onze regio onvoldoende is, zullen we een aanwijzing krijgen om

het ergens te gaan regelen. Daarom vinden we dat we zelf aan het stuur moeten zitten om onze bijdrage te leveren. Overigens komt het conceptplan daarvoor naar de raad.

Ik ga verder met mijn betoog. In een aantal bijdragen is gesproken over zonnepanelen op daken. Ook dat is iets wat wij graag willen, maar ook daar is vooral het bedrijfsleven aan zet. Je ziet dat de Heylen Groep SDE-subsidie heeft ontvangen voor circa 20 hectare aan zonnepanelen op hun dak. Dat is heel mooi. Zo zijn er nog veel meer bedrijven die dat hebben gekregen en die er nog mee bezig zijn. Daar wordt aan gewerkt.

Er is ook gevraagd naar de warmte- en koudeopslag bij de Leemslagenplas. Ook daar wordt naar verwachting dit jaar nog gestart. De ontwikkelaar heeft een grote afnemer en het wachten is nu op een positief signaal van het Energiefonds Overijssel. Dat signaal verwachten wij in of rond deze zomer.

In 2021 moeten we een Warmtevisie vastgesteld hebben. Daar beginnen we nog dit jaar aan. Volgende week is er een eerste bestuurlijke kick-off. Op basis daarvan gaan we met elkaar kijken welke wijken als eerste van het aardgas af zullen gaan. Daarbij is het van belang dat de betaalbaarheid voor onze inwoners niet in het gedrang komt.

In antwoord op vragen van D66 kan ik zeggen dat er in het najaar een plan wordt uitgewerkt om samen met de inwoners verhard terrein, openbare en particuliere ruimte, onverhard te kunnen maken, dus hoe we kunnen ontstenen. We maken daar een soort standaard plan van aanpak voor, ook voor het ontstenen van schoolpleinen.

D66 vraagt ook naar een Watervisie. Er ligt een vrij recent door het college vastgestelde Watervisie. Die is opgesteld samen met het waterschap. Het wachten is nu op een gezamenlijke ondertekening daarvan. Vanwege de verkiezingen aan de zijde van het waterschap moesten we daar even op wachten. Dat stuk heet "Almeeloos water beweegt". We gaan daar beweging in onze stad mee creëren.

De fracties van GroenLinks en CDA hebben vragen gesteld over het groen. Wij willen de komende jaren minimaal 6.000 m² meer groen en 5.000 m² meer open water. Hoeveel elk project aan de doelstellingen bijdraagt, is pas duidelijk op het moment van planvorming en realisatie. Veel projecten worden al regulier uitgevoerd, maar zijn nu gehangen onder de paraplu van het programma Duurzaamheid. Daardoor realiseren we meer synergie en samenhang. De projecten kunnen op die manier een extra impuls krijgen bij de uitvoering. Het werkkapitaal is bedoeld om die projecten van een extra plus te voorzien, waarbij onze rol vooral faciliterend en aanjagend is, met als doel om op een andere manier te gaan denken en veel meer de initiatieven in de samenleving laten.

Ik ga richting de moties. Motie 5 van D66 moet ik ontraden, evenals motie 8.

De heer WIERTZ (D66): Ik zou graag een toelichting willen waarom het college motie 5 ontraadt.

De heer VAN MIERLO (wethouder): De gemeente Almelo sluit zo goed mogelijk aan bij actuele landelijke standaardadministratieprotocollen. Die zijn opgesteld in een gezamenlijk proces met de gemeenten en zorgaanbieders en zelfs met hun softwareleveranciers. Er zijn in gezamenlijkheid knopen doorgehakt en keuzes gemaakt. Die standaardprotocollen beschrijven afspraken die gemeenten en zorgaanbieders maken over de administratieve afhandeling van de zorg in natura bij de uitvoering van Wmo- en Jeugdtaken. Binnen nu en twee weken vindt er binnen de regio een schrapessie plaats. Daar zal ook Almelo aan deelnemen. Men gaat dan aan de slag met de grootste administratieve knelpunten vanuit de praktijk en gaat die samen met zorgprofessionals in kaart brengen. Ook sluit Almelo aan bij de landelijke schrapessies die in juni en juli worden gehouden. De motie klinkt sympathiek, maar is eigenlijk overbodig en daarom willen we de motie ontraden.

De heer PAUWELS (VVD): Wij willen graag een toelichting waarom motie 8 over de elektrische laadpalen wordt ontraden.

De heer VAN MIERLO (wethouder): We hebben meegedaan aan een aanbesteding van de provincie. Er komen 70 laadpalen in Almelo bij. Dat is kosteloos voor Almelo. Alleen de uren van de organisatie zijn we kwijt. De laadpalen zullen worden geplaatst als een inwoner daar een verzoek voor indient. Op dit moment zijn er van die 70 in de openbare ruimte 4 met een dubbele

mogelijkheid om te laden al geplaatst naar aanleiding van een verzoek. Er zijn ook 4 aanvragen in behandeling. Het plaatsen van een plek geeft soms problemen vanwege de locatie of parkeerproblemen. Er zijn daarnaast ook afspraken met de provincie gemaakt dat de laadpaal maximaal 250 meter van iemands huis komt te staan. Daarover zijn we met de provincie in gesprek. Er gebeurt qua laadpalen heel veel.

De heer PAUWELS (VVD): Hiermee is maar weer duidelijk dat het dualisme perfect werkt. We waren niet op de hoogte. Dank voor deze informatie.

De VOORZITTER: Dan werkt volgens mij de actieve informatieplicht niet heel erg goed, maar dat is een ander punt.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Motie 12 van een aantal fracties over de eigen verantwoordelijkheid zullen wij met een positief advies ondersteunen. De motie sluit mooi aan bij wat afgelopen dinsdagavond bij de presentatie rond de toegang sociaal domein aan de orde is gekomen. Die omarmen wij.

Ik ga verder naar de motie van Leefbaar Almelo over het optimaal benutten. Daar ligt een koppeling met een maatschappelijke vraag. We hebben organisaties juist uitgenodigd om met initiatieven te komen die bijdragen aan de doelen die wij in de programma's hebben opgenomen. Zij zoeken hier en daar al de samenwerking op. Wij moeten niet op hun stoel gaan zitten. Wij gaan dat niet op ons nemen en daarom ontraden we de motie.

Dan kom ik bij motie 21 van de PVV over zorg voor duurzaamheid. Ook die zullen wij ontraden. Ook motie 22 van GroenLinks over duurzaamheid ontraden wij.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik ben wat traag of de wethouder is plotseling heel snel. Hij gaat wat snel door de moties. Hij ontraadt de motie over het optimaal benutten. Ik vind dat eigenaardig. Hij zegt dat de organisaties daar zelf al mee bezig zijn. Het is vreemd dat de overheid dan denkt: laat ze het zelf maar uitzoeken. Je kunt volgens mij ook een extra inspanning doen om te zorgen dat het optimaal verloopt, met medewerking van de gemeente. Ik zou de motie juist omarmen als ik de wethouder was.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat doen wij niet, juist omdat het zaak is om een heldere verantwoordelijkheidsverdeling vast te houden. In het kader van de maatschappelijke vraag hebben wij aan de samenleving de vraag gesteld in hoeverre zij ons kan helpen met de opgaven waarvoor wij staan, zoals die qua doelstellingen gedefinieerd zijn in de verschillende programma's. We zien in de reacties die in het kader van het subsidieproces daarop terugkomen dat maatschappelijke partners en organisaties zich hier en daar bundelen en de samenwerking opzoeken. Wij gaan niet op hun stoel zitten. Daarom gaan wij niet bij de organisaties op allemaal zaken aandringen. Dit ontstaat gewoon. Daarom gaan we hier niet in mee.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik begrijp dat de wethouder niet op de stoel van de organisaties wil gaan zitten, maar als hij juist als overheid daar faciliteert en ondersteunt, zou dat al heel wat zijn. Dan kan hij dat samenwerken verbeteren. Hij heeft daar blijkbaar geen zin in.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat is een afsluitend statement van de heer Hümmels. We hebben dat opgenomen in de definitie van onze maatschappelijke vragen. Daarin roepen we juist organisaties op om waar dat kan de samenwerking op te zoeken. Op die manier hebben wij daar invulling aan gegeven.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De wethouder ontraadt de motie over het SMART maken van de duurzaamheidsprojecten, gekoppeld aan budget. Kan hij uitleggen waarom hij dat niet kan onderschrijven? Ik verwacht bij de begroting daarover wel helderheid.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik wil het graag uitleggen, maar dat heeft even tijd nodig. Daarom ging ik er wat sneller doorheen. De uitvoering van het programma Duurzaamheid wordt gemonitord op basis van de strategische doelen en indicatoren die we hebben opgenomen. Daar gaan wij keurig netjes conform het planning- en controlsysteem verslag van doen. Ik

noemde net al twee zaken rondom klimaatadaptatie: meer groen en meer open water. Hoeveel elk project aan zo'n doelstelling bijdraagt, is op dit moment lastig in te schatten. Dat moet je echt op het moment van planvorming en realisatie zien. Veel projecten hebben we bewust onder die paraplu gehangen en krijgen op die manier een extra impuls.

Met betrekking tot het werkkapitaal en de besteding daarvan kan men op bladzijde 36 zien over welke vijf categorieën wij het geld willen verdelen. Dat geld is concreet aanjaaggeld. We faciliteren en jagen aan, met als doel om op een andere manier te denken en te doen. Op die manier moet duurzaamheid de standaard zijn bij projecten die we in de openbare ruimte willen uitvoeren. Van lang niet alle projecten is die bijdrage aan de programmadoelen nu concreet vast te stellen. Op het projectoverzicht zie je dat er heel veel loopt, maar dat zijn ook zaken waar af en toe een klein duwtje in de rug nodig is zonder dat het bakken met geld hoeft te kosten. We doen ons echt tekort als we dat op die manier zouden kwantificeren, zeker ook gezien de manier waarop wij in de programma's, met als kapstok het coalitieakkoord, hebben gesteld dat wij niet zozeer alles zelf in de rugzak willen nemen maar vooral willen faciliteren en aanjagen. Op die manier willen wij onze rol nemen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dat kan ik volgen, maar een partijgenoot van de wethouder vroeg laatst bij het politiek beraad ook al of er niet heel veel projecten voor dat budget van € 200.000 zijn. Ik wil graag zien waar wat aan hangt. De wethouder zegt dat niet te kunnen leveren, omdat het blijkbaar een dynamisch geheel is, waarbij per keer wordt gekeken of je er iets aanhangt of niet.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Wij hebben in onze uitvoering de projectenlijsten heel concreet bij dit programma bijgevoegd. Dat is niet bij alle projecten gebeurd. Je ziet dat er op die manier heel veel nadruk op komt te liggen en dat men graag wil zien welke euro's we aan welk concreet project koppelen. Daar komt spanning op de lijn, omdat veel zaken door middel van inzet van capaciteit plaatsvinden. Dat hebben we niet allemaal gekwantificeerd en dat willen we ook niet. Af en toe is het een duwtje of een gesprek aangaan om de motor op gang te houden. Als je dat allemaal tot op de euro gaat kwantificeren, schieten we ons doel voorbij. Die € 200.000 per jaar is gekoppeld aan een vijftal categorieën die op bladzijde 36 van de Perspectiefnota staan. Naar die hoofdcategorieën gaat het geld. Zo verdelen we het. Op die manier denken wij te kunnen bijdragen en invulling te kunnen geven aan de hoofddoelstellingen die wij geformuleerd hebben. Om die reden ontraden we de motie. Het tweede deel van de motie gaat in op het binnenhalen van subsidies. Ook daar geven wij invulling aan. In het voorjaar hebben wij bijvoorbeeld € 84.000 aan subsidie binnengehaald voor klimaatadaptatie. Dat geld zit niet in die € 200.000, maar we voeren het wel uit. Het staat continu op ons netvlies.

Kort beraad maakt lang berouw, maar ik ben eruit.

De VOORZITTER: Ik heb de spreekwoorden en gezegdes geteld. Het viel mij op dat de wethouder nogal bloemrijk is met het gebruik daarvan. Op deze laatste zat ik te wachten, want die had hij al aangekondigd. En het is hem warempel nog gelukt ook. Wethouder Van Mierlo heeft 15 minuten en 22 seconden gebruikt.

Wij vervolgen de beantwoording van het college met wethouder Van Rees.

De heer VAN REES (wethouder): Voorzitter! Ik wil graag beginnen met een mededeling die buiten de orde is. Ik weet sinds vandaag 100% zeker dat ik begin september naar Almelo kan verhuizen. We zijn heel blij met een mooie plek in Almelo. Over twee weken komt het voorstel voor uitstel in de raad, maar dan is het nog maar voor een maand. Op 31 augustus is de overdracht.

Ik zal proberen het wat korter te houden dan mijn collega's. Ik deel het in drie blokken in. Eerst de vragen over het beheer openbare ruimte, dan de vragen over de binnenstad en ten slotte de moties. Bij de moties komt ook een aantal andere dingen aan bod.

Ik begin met het beheer openbare ruimte. Er is gevraagd wat de status is van de ontwikkeling van de dienst. In november 2017 heeft de raad ermee ingestemd om de interne verzelfstandiging van de dienst te realiseren. Daarmee is de dienst begin 2018 ondergebracht bij de eenheid Uitvoering fysiek. Vervolgens is de verzelfstandiging opgegaan in de concern-brede reorganisatie die vanaf 2018 loopt. Die reorganisatie heeft, zoals bekend, wat vertraging

opgelopen. Op 1 april 2019 is de reorganisatie uiteindelijk gerealiseerd. De dienst moet nu definitief een plek krijgen. Over de voortgang daarvan zullen wij de raad binnenkort middels een raadsbrief informeren. Dat even over de dienst zelf.

Er zijn verschillende vragen gesteld over het niveau van onderhoud van de openbare ruimte aan de buitenkant. Ik heb mij daarin de afgelopen maanden verdiept. De Lokaal Almelo Samenfractie constateert dat wij niet voldoen aan de afspraken en ik constateer zelf dat het heel lastig is om vast te stellen wat precies de afspraken zijn. We hebben een niveau benoemd, basis en laag, en dat is overkoepelend aangeduid als zuinig, maar dat basis en laag is in het beeldkwaliteitsplan dat in 2015 bij het plan zat op allerlei verschillende niveaus uitgewerkt in niveau A, B, C en D. Dat maakt het allemaal heel lastig. Bovendien is met de vaststelling in 2015 dit al door de raad erkend. De raad heeft toen gevraagd om de IBOR in 2017 te evalueren. Die evaluatie heeft toen niet plaatsgevonden vanwege de discussie die ontstond over de verzelfstandiging van de dienst. Ik ga de evaluatie nu wel laten plaatsvinden. Die wordt op dit moment opgestart. Na de zomer wil ik een dag organiseren om samen met de raad over de beeldkwaliteit aan de buitenkant te spreken. Ik wil de raadsleden graag meenemen in de wijze waarop wij die beeldkwaliteit meten in de stad. Ik wil ook graag weten waar de pijnpunten zitten in het beheer van de openbare ruimte. De ervaringen van die dag wil ik meenemen in de evaluatie van IBOR. Ook wil ik daarin meenemen de nieuwe inzichten met betrekking tot het bevorderen van de biodiversiteit in de stad en een mogelijke andere manier van beheer van onze parken, evenals de wens van de GroenLinks-fractie om de ecologische aanpak mee te nemen. Dat moet samen leiden tot een nieuw beleid voor IBOR. Dat proces wordt nu in gang gezet en ik ga de raad daarin meenemen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder schetst hoe de evaluatie er ongeveer uit gaat zien en dicht de raadsfracties en -leden daarbij een mooie rol toe. Ik vindt echter de mening van de inwoner over het beheer openbare ruimte buitengewoon belangrijk. Neemt de wethouder die ook mee in de evaluatie? Dat wij er iets van mogen vinden, is leuk, maar het gaat erom wat de inwoner ervan vindt. Kan hij of zij trots zijn op zijn of haar stad?

De heer VAN REES (wethouder): Ik snap de vraag, maar die is ook complex en die leidt misschien tot heel ingewikkelde procedures. De raad is natuurlijk de vertegenwoordiging van de inwoners. Ik wil daar even rustig over na kunnen denken, want ik wil het proces ook vlot laten verlopen. Als we in allerlei inspraakrondes per wijk gaan komen, wordt het misschien heel complex. Dat hoeft niet per se. Ik ga er even rustig over nadenken en het erbij betrekken.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Het is altijd prettig als de wethouder erover wil nadenken. Ik doel niet op complexe inspraak en dergelijke. We hebben hier bijvoorbeeld een stadspanel en dat is een mooie afspiegeling. Daar kun je makkelijk ophalen hoe de inwoner erover denkt. Natuurlijk is de raad ook een spreekbuis en ik wil de informatie ook in de stad ophalen.

De heer VAN REES (wethouder): Goed, we komen er samen vast uit.

Er is aandacht gevraagd voor achterstallig onderhoud in het wegenbeheer. Feitelijk gezien is er geen sprake van achterstallig onderhoud. We hebben wel achterstanden in het onderhoud. Achterstallig onderhoud zou kunnen suggereren dat de verkeersveiligheid in het geding komt en dat is zeker niet geval. We gaan er in het kader van de nota Kapitaalgoederen nog uitgebreid met elkaar over spreken. Het is de bedoeling om de achterstanden die de afgelopen jaren door de bezuinigingen zijn opgelopen in de komende vier jaar weg te werken. Daarmee wordt het onderhoud van onze wegen en kunstwerken volledig op niveau gebracht. Nogmaals, ook daar komen we straks in de nota Kapitaalgoederen uitgebreid op terug. Volgens mij heb ik dan alle vragen over het beheer openbare ruimte beantwoord.

Dan kom ik bij de binnenstad. Ik heb daar iets meer tijd voor nodig. We hebben recent het koersdocument voor de binnenstad vastgesteld. Het koersdocument gaat uit van drie belangrijke onderdelen: een kernwinkelgebied, dwaalgebieden en transformatiegebieden. In het kernwinkelgebied willen we graag de regiofunctie van Almelo terugvinden. De mensen moeten naar Almelo komen om te winkelen, maar ook onze eigen inwoners moeten de weg naar het centrum vaker weten te vinden doordat de aantrekkelijkheid van de binnenstad wordt vergroot. We koppelen dat aan de aanleg van de nieuwe haven. Dat brengt heel veel positieve energie. Al

onze inspanningen zullen er de komende tijd op gericht zijn, ook in het kader van het op te stellen uitvoeringsplan, om onze acquisitie zodanig in te richten dat het kernwinkelgebied zo snel mogelijk vol zit met mooie winkels. Het feit dat Bakker Bart een leegstaand pand heeft gehuurd, is een mooi voorteken. Die acquisitie doen we samen met de bedrijven en vastgoedeigenaren. Daarin spelen onze eigen medewerkers een belangrijke, trekkende rol. Nogmaals, doel is om het kernwinkelgebied zo snel mogelijk vol te krijgen. We willen dat Almelo the place to be wordt met mooie activiteiten en evenementen.

We willen kijken of we het centrum verder kunnen vergroenen. Daar is ook in de begroting geld voor vrijgemaakt. Ook zijn we in samenwerking met Cultuur aan het kijken op welke manier de culturele sector hierin een versterkende rol kan spelen.

In de aantrekkelijkheid van de binnenstad speelt toegankelijkheid voor rolstoelen en visueel beperkte een rol. Mensen die visuele beperkingen hebben of in een rolstoel zitten, moeten zich vrij en gemakkelijk door de stad kunnen bewegen. In het uitvoeringsdocument zal dat aandacht krijgen. Wij zullen ervoor zorgen dat dat optimaal wordt. We maken desnoods gebruik van ervaringsdeskundigen die ons kunnen adviseren waar wij knelpunten of bottlenecks over het hoofd zien.

Een ander belangrijk punt zijn de openbare toiletten. De eerste gedachte was altijd dat we bij de herinrichting van het havenblok openbare toiletten zouden realiseren. De ontwikkeling van het havenblok duurt wat langer en dat betekent dat dit wel een punt is. Er zit een openbaar toilet in de parkeergarage Stadsbaken, maar we willen meer openbare toiletvoorzieningen in de stad. We zijn in gesprek met de horecaondernemers om te kijken of we kunnen komen tot bestickering van de horecagelegenheden, zodat mensen vrij zijn om binnen te komen en gebruik te maken van het toilet, om op die manier de gastvrijheid van Almelo uit te stralen. Daarvoor gaat onze medewerker alle ondernemers individueel langs. Wij kijken welke ondernemers bereid zijn om daaraan mee te werken. Ik hoop van harte dat dat alle ondernemers zijn.

Over de invoering van de BIZ-zone hebben we al een aantal keren gesproken. Dat is een belasting die kan worden ingevoerd voor de binnenstad.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Even terug naar de openbare toiletten. Hoe zit het met de rolstoeltoegankelijkheid van openbare toiletten in Almelo in het centrum? Volgens mij is dat nog steeds een groot probleem.

De heer VAN REES (wethouder): Dat is zeker een probleem en dat moeten we hierin meenemen. Dat erken ik. We moeten echt aandacht besteden aan de rolstoelvriendelijkheid.

De invoering van de BIZ zal plaatsvinden onder leiding van de CAA. Die discussie moet gevoerd worden door de ondernemers zelf. Het is de bedoeling dat de ondernemers de BIZ-gelden gaan gebruiken om de binnenstad aantrekkelijker te maken en om de binnenstad verder te verbeteren. Ze moeten daar zelf een plan voor opstellen en er een aparte organisatie voor opzetten.

De VOORZITTER: Volgens mij heeft mevrouw Geerdink nog een vraag over het vorige onderwerp.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Het rolstoeltoegankelijk maken van de binnenstad is prima, maar ik heb een jaar geleden gevraagd om ook de raadzaal rolstoeltoegankelijk te maken, zodat mensen met een rolstoel hier achter op de tribune kunnen plaatsnemen. Ik heb daar al een keer aandacht voor gevraagd, maar ik wil daar graag weer aandacht voor vragen.

De VOORZITTER: Dat raakt niet helemaal aan de binnenstad, maar aan dit deel van de stad. De discussie is bekend bij de griffier en bij mij, maar ook bij onze huishoudelijke dienst. Daar komen we op terug.

De heer VAN REES (wethouder): Ik ben even de draad kwijt. Ik was bij de invoering van de BIZ. De ondernemers gaan daar zelf over stemmen. Het is de bedoeling om de rest van het jaar te besteden aan de argumentatie waarom de ondernemers zouden moeten meewerken aan het invoeren van de BIZ. Dan kan begin volgend jaar, rond maart, gestemd worden, zodat met terugwerkende kracht de BIZ zou kunnen worden ingevoerd vanaf 1 januari 2020.

Vanuit de ondernemers en door ons wordt ook gekeken hoe we de sfeer in de binnenstad verder kunnen verbeteren. We hebben nu samen met de heer Pezie bloembakken kunnen neerzetten en die verbeteren de sfeer ook al gedeeltelijk. Ik ben ook aan het onderzoeken of we het onderhoudsniveau van de binnenstad verder kunnen verbeteren, want ik vind dat, als we de regiofunctie willen terughalen, de binnenstad het visitekaartje moet zijn van de gemeente Almelo.

Dan kom ik bij de dwaalgebieden. In het koersdocument hebben we een aantal dwaalgebieden aangegeven. Een belangrijke daarvan is het dwaalgebied van de Havenkade, het gebied tussen NielZ, de bibliotheek en het oude stadhuis dat nu in ontwikkeling is. Samen met de HMO gaan we na hoe we dat gebied kunnen herontwikkelen. De gemeente heeft daar veel eigendom en Woningbouwvereniging Sint Joseph heeft daar eigendom. Samen met de Ontwikkelcombinatie Almelo en met HMO kijken we of we dat gebied een impuls kunnen geven, gekoppeld aan het realiseren van de haven.

Voorts onderzoekt het college een alternatieve invulling van het havenblok. Daarbij zijn er op dit moment drie varianten die uitgaan van het bestaande havenblok en zes varianten die uitgaan van een verbreding van het kanaal. Die worden doorgerekend en wij hopen daarover op korte termijn een beslissing te kunnen nemen. Stiekem hopen we allemaal dat het mogelijk wordt om de haven toch over de volle lengte te gaan verbreden.

De heer STÖTELER (PVV): Is de boothelling ook in het vizier bij de wethouder?

De heer VAN REES (wethouder): De boothelling is ook in het vizier. Die opdracht staat uit, maar die heeft op dit moment niet zo veel te maken met de binnenstad. Daarmee wordt de haven natuurlijk ook meer bereikbaar.

Ten aanzien van de plannen voor de Trommel zijn we even op de rem gaan staan, omdat de plannen die nu voorlagen een uitbreiding van de Trommel inhielden met extra woningen. We weten op dit moment niet hoe we kunnen omgaan met het aantal woningen in de binnenstad. In het gebied van de Havenkade en het havenblok moeten we kijken naar mogelijke uitbreiding. We gaan onderzoeken of we iets aan de gevel van de Trommel kunnen doen, omdat veel mensen de witte Trommel een beetje een lelijke puist vinden, gezien de nieuwe gevels.

De heer PAUWELS (VVD): Een beetje een lelijke puist is wel het understatement van de dag. Het is een heel naar object te midden van een fantastische ontwikkeling. De wethouder zegt dat de uitbreiding van het aantal woningen een argument is om even op de rem te trappen. Over hoeveel woningen gaat het dan precies? Hoeveel woningen zou de facto de netto-netto uitbreiding zijn?

De heer VAN REES (wethouder): Ik wil geen discussie over de hoogte en de uitbreiding van de Trommel. We spreken over de Havenkade, het havenblok en het stadhuis, waar woningen worden gerealiseerd. Je moet je afvragen of je, vooruitlopend daarop, een gebouw moet verhogen met een aantal verdiepingen, terwijl dat misschien niet noodzakelijk is. We kijken naar de Trommel, maar wel in samenhang met de gebieden die samen heel belangrijk zijn voor het beeld rond de haven.

De heer PAUWELS (VVD): Dat is een wat ander antwoord dan wat ik net begreep. We kennen veel ontwikkelingen die jaren in de vertraging komen. Dat zou onze fractie een gruwel zijn. Welke toezegging kan de wethouder de raad doen over de termijn waarop hij naar de raad komt met een mooi deugdelijk plan dat ons allen blij stemt voor deze prominente plek in de binnenstadsontwikkeling?

De heer VAN REES (wethouder): Ik stel me voor dat, als duidelijk is wat wij met het havenblok en de Havenkade gaan doen, wij ook moeten weten wat we met de Trommel gaan doen.

De heer DE OLDE (PVA): Het is misschien goed om te weten dat het aantal toiletvoorzieningen in de binnenstad meetelt voor de prijs van de beste binnenstad 2020-2022. Met vriendelijke groet van de Maag, Lever Darm Stichting.

De heer VAN REES (wethouder): Dank u wel. Er ligt een mooie uitdaging voor de gemeente Almelo om te proberen daarnaar mee te dingen. Als de haven af is, hebben we een heel mooie binnenstad, zeker als we het kernwinkelgebied ook nog eens vol krijgen met mooie winkels.

In het kader van de herontwikkeling van de Havenkade kijken we ook nadrukkelijk naar parkeergarage Stadsbaken, die op dit moment geen mooi beeld geeft met de hekken die eromheen staan. Hopelijk kunnen we dat allemaal in één keer oppakken.

Dan kom ik bij de transformatiegebieden. De transformatiegebieden zijn de Grotestraat-zuid en de Grotestraat-noord. In de Grotestraat-zuid hebben we de pilot voor het verkeer al doorgevoerd. De infrastructuur is nog niet aangepast, want dat is nog de oude die er al lag. Op dit moment hebben we geen budgetten om die infrastructuur aan te passen. We gaan eerst in de Grotestraat-noord na de zomervakantie de pilot doorvoeren zodat daar ook verkeer in mag. Dat heeft even geduurd omdat in dat deel van de Grotestraat nieuwe ondernemers gevestigd zijn die eigenlijk een fervent tegenstander zijn. Gelet op het feit dat wij het kernwinkelgebied willen realiseren en de transformatie van de binnenstad willen doorvoeren, vinden wij het toch noodzakelijk om op die plek de pilot een tweetal jaren te doen om te kijken welk effect dat heeft. We wachten ook even met het aanpassen van de infrastructuur, want als we dat gaan doen, moeten we daar geld voor vrijspelen en zal het in de planning van de aanpak van wegen moeten worden meegenomen.

Het oude stadshotel is ondertussen al mooi opgeknapt. Het gat van Talamini ligt er nog. De planontwikkelaar is al een aantal keren in gesprek geweest met onze welstandscommissie over het neer te zetten gebouw. Die gesprekken lopen en ik verwacht dat er binnen afzienbare tijd een bouwaanvraag volgt, zodat er gebouwd gaat worden.

In de transformatiegebieden speelt ook het verhaal van de leegstand. Leegstand is daar een groot probleem. Daarom hebben we het transformatiegebieden genoemd. We willen graag dat de winkels andere functies krijgen. De Leegstandsverordening speelt daarin een belangrijke rol. Die komt na de zomervakantie naar de raad. De Leegstandsverordening moet, door eigenaren een boete op te leggen als een pand te lang leegstaat, gaan helpen om na te denken over alternatieven voor het pand. Of dat werkelijk gaat werken, zal de praktijk moeten uitwijzen. Tot die tijd hebben we het middel van vrijwillige transformatie, dus in gesprek gaan met de eigenaren. Misschien kunnen we voorzienbaarheid creëren door ondernemers aan te geven dat wij het plan hebben om, als de winkel niet binnen één of twee jaar is ingevuld, de bestemming te wijzigen. Dan heb je misschien een omzeiling van de schadeplichtigheid. Dat soort zaken gaan we onderzoeken. Op die manier proberen we samen met de ondernemers te kijken wat we daar kunnen doen. Veel alternatieven zijn er niet. Ik hoop op wonen en winkels met een soort ambacht, mensen die iets maken en er een winkeltje aan koppelen, dat soort beroepen. Misschien kunnen er ook kleine kantoren, zoals architectenbureaus, komen. Dat zou in dit soort gebieden heel goed kunnen.

Er is een opmerking gemaakt over het busstation. Op dit moment onderzoeken mijn collega Maathuis en ik samen of het busstation van de Wierdensestraat verplaatst kan worden. Als het busstation daar weggaat, moeten we een alternatieve invulling vinden. Dat wordt meegenomen in het onderzoek dat we op dit moment uitvoeren.

Dan kom ik nu bij de moties. Ik begin bij motie 9 over de bestrijding van de eikenprocessierups. Wij hebben bij de bestrijding van de eikenprocessierups het beleid gemaakt dat wij bestrijden met biologisch gif, dat wij curatief nesten wegzuigen en dat wij de biodiversiteit willen vergroten door de bermen te veranderen, bloemmengsels in te zaaien, nestkastjes op te hangen en waar mogelijk andere bomen neer te zetten dan eikenbomen. Het instituut in Wageningen had voorspeld dat dit jaar de plaag van de eikenprocessierups drie keer erger zou zijn dan vorig jaar, maar tot op dit moment constateren we dat we ongeveer 260 klachten hebben binnengekregen tegenover 980 vorig jaar. Op een aantal punten presteren we dus beter dan vorig jaar, maar op veel plekken blijft de overlast groot.

De heer STÖTELER (PVV): In Twenterand is net een motie aangenomen om te kijken naar de provincie Limburg, die het allemaal heel goed onder controle heeft. Vandaag werd bekend dat minister Schouten een landelijk punt heeft ingericht waar vragen, opmerkingen en meldingen kunnen worden gedeeld, zodat het landsbreed kan worden opgepakt. Ook ligt er nog een motie van de PVV in de provincie Overijssel om van daaruit de regie te nemen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder noemt het aantal klachten. Als het aantal klachten vanuit epidemiologie gezien moet worden als de mate van overlast, is dat een bijzonder criterium. Epidemiologisch kan hij dat volgens mij niet overleiden. Als dat wel het geval is, hoor ik het graag.

De heer VAN REES (wethouder): Nee, ik ga op dat vlak zeker niet in discussie met mevrouw Ten Seldam. Zelfs ik heb plekken van eikenprocessierupsen op mijn armen, terwijl ik nooit buiten ben. Het waait de laatste tijd hard, dus ik denk dat die haartjes veel meer verspreid worden dan andere jaren. Het is één maatstaf. Er is voorspeld dat het drie keer erger zou worden dan vorig jaar en volgens mij zijn wij redelijk op weg met de bestrijding. Wij hebben ons overigens ook gebaseerd op Limburg. Die gebruiken ook xentari, hetzelfde middel dat wij gebruiken. Ik denk dat we er nog niet zijn. De komende jaren moeten we flink preventief spuiten. De ervaring is dat we bij bomen die we preventief spuiten toch nog bij 10% terug moeten om alsnog nesten weg te halen. Omdat de plaag zo groot is, ook in de omliggende gemeenten, zullen we echt met elkaar moeten samenwerken. Het moet een groot offensief worden van alle gemeenten. Straks zijn wij succesvol, maar dan komt het weer overwaaien vanuit de buurgemeenten. Daarom moeten we samenwerken.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Onttraadt de wethouder de motie, of omarmt hij die?

De heer VAN REES (wethouder): Feitelijk geven wij invulling aan de motie door zo te werken. Wij werken samen met onze collega's, met de Twentse collega's, en er is een provinciaal initiatief om samen te werken. Het wordt ook landelijk opgepakt. De problemen vanuit de volksgezondheid nemen steeds verder toe, dus dat heeft ook meer aandacht nodig. We moeten dit gezamenlijk oppakken. Ik omarm de motie. We gaan die mede uitvoeren.

Dan kom ik bij motie 11 over het sociaal domein. Het college wordt verzocht om de disbalans te inventariseren en om te kijken naar de Rotterdamse aanpak. We gaan aan het eind van het jaar opnieuw in overleg met onze woningbouwverenigingen over de nieuwe prestatieafspraken. We gaan ook een nieuwe Woonvisie opstellen. De Woonvisie wordt opgesteld in samenwerking met de woningcorporaties en met de makelaars en bouwend Nederland. Dit is iets wat we goed kunnen meenemen in het proces om te komen tot een nieuwe Woonvisie voor de gemeente Almelo.

Dat is meteen een koppeling met motie 17 van de fracties van VVD, Leefbaar Almelo en andere. Omdat we de Woonvisie gaan opstellen, passen deze twee moties mooi in het proces. We zullen de input daarvan meenemen in de uitwerking van onze nieuwe Woonvisie en de nieuwe prestatieafspraken, samen met de woningbouwverenigingen. Beide moties omarmen we en nemen we mee.

Dan kom ik bij motie 15 van Leefbaar Almelo over de banken. Het is een heel sympathieke motie. Er wordt binnenkort een bankje geplaatst dat we aangeboden krijgen van iemand. Er zijn veel plekken in Almelo waar mensen kunnen zitten. Ik heb op dit moment niet heel veel budget om dit soort dingen te doen. Ik zal kijken waar het in de praktijk mogelijk is om iets toe te voegen, maar we gaan er niet apart specifiek op inzetten. Ik ontraad de motie.

Mevrouw VAN DEN HAM-JAARSMA (VVD): Is het mogelijk om voor inwoners inzichtelijk te maken wat zo iets kost? Hopelijk komt er dan meer aanbod van mensen die een bankje willen sponsoren.

De heer VAN REES (wethouder): Dat is erg afhankelijk van de soort bank die wordt geplaatst. Ik weet dat er in andere steden heel mooie, kunstzinnige banken zijn neergezet. De plaatsing van zo'n bank en de verankering in de grond hebben invloed op de kosten. Als mensen dit soort initiatieven hebben en ze willen de gemeente Almelo een bank schenken, moeten ze contact opnemen met de gemeente. Dan gaan we kijken hoe we dat kunnen faciliteren.

Dan kom ik bij de motie van de PVV over de statushouders. Op dit moment is de automatische voorrang van statushouders bij woningtoewijzing door het Rijk geschrapt. Wij hebben binnen onze prestatieafspraken en de afspraken met de provincie het uitgangspunt dat statushouders binnen zes maanden een woning moeten krijgen. Binnen die zes maanden lopen zij

gewoon mee in hetzelfde systeem als andere woningzoekenden. De ervaring leert dat de woningtoewijzing in Almelo zo snel gaat dat dit feitelijk niet tot problemen leidt. Ook bij de nieuwe prestatieafspraken die eind dit jaar worden opgesteld, wordt dit onderwerp weer besproken en ga ik hier expliciet naar kijken. Ook ik ben van mening dat er geen verdringing mag plaatsvinden door deze manier van toewijzen. Zoals het er nu uitziet, is daar geen sprake van. Deze motie ontraad ik.

De heer ZIELMAN (CDA): Ik heb een vraag aan de wethouder. Wat is het verschil tussen woningbouwprogrammering en de Woonvisie?

De heer VAN REES (wethouder): De woningbouwprogrammering gaat over aantallen en de Woonvisie gaat over kwaliteit. Misschien ben ik daar te gemakkelijk overheen gestapt. In de Woonvisie geven we aan waar Almelo naartoe wil met de woningen, wat voor stad we willen zijn en hoe we zorgen dat vraag en aanbod in Almelo op elkaar zijn afgestemd, zodat we kunnen zorgen dat Almelo in de toekomst een stad is die we willen zijn. Het aanbod en de vraag moeten kwalitatief, dus voor alle doelgroepen in de stad, op een goede manier op elkaar afgestemd zijn. Dat is de Woonvisie. De wooncontingentafspraken zijn afspraken die op dit moment gelden met de provincie over aantallen woningen die we mogen bouwen. We mogen de komende tien jaar nog 1.600 woningen bouwen. Dat wordt waarschijnlijk de komende tijd verlaagd, omdat de Primos-getallen slechter worden. Daar moeten we wel op letten, maar de provincie geeft ook aan dat er ruimte is om te kijken naar het voldoen aan behoeftes van doelgroepen en om daarvoor te bouwen. We kijken nadrukkelijk wat dat voor invloed moet hebben op de kwaliteit van de Woonvisie die we willen en de kwaliteit van de woningen in Almelo.

De heer ZIELMAN (CDA): Ik vraag dit omdat de wethouder net een motie omarmt waarin staat "in samenwerking met verschillende partijen te werken aan kwalitatieve woningbouwprogrammering, waar vraag en aanbod op de woningmarkt in evenwicht zijn; om gesprekken te voeren met de provincie Overijssel, woningcorporaties, vastgoedeigenaren, bouwbedrijven makelaars om bovenstaand te kunnen realiseren". Ik dacht dat wij al een discussie hebben gevoerd over de woningbouwprogrammering. De wethouder zegt dat die vaststaat en dat we daar afspraken over hebben. Waarom kan hij deze motie dan omarmen?

De heer VAN REES (wethouder): Met deze motie, de nieuwe Woonvisie en de ontwikkeling van het denken bij de provincie heb je de ruimte om dit gesprek met elkaar aan te gaan.

De heer ZIELMAN (CDA): Dan zal het wel aan mij liggen.

De heer STÖTELER (PVV): Ik reageer op het ontraden van de motie. Wij weten hoe de taakstelling werkt. Enerzijds zegt de wethouder dat het uitgangspunt van de motie niet klopt, namelijk dat de statushouders rechtstreeks een woning krijgen. Dat staat ook in zijn antwoord van 26 augustus 2018 op schriftelijke vragen. Hoe zit dat? Anderzijds zegt hij dat hij bezig is met overleggen en dat het niet de bedoeling is dat ze voorrang krijgen. Betekent dat dat het uitgangspunt van de wethouder is dat er geen voorrang is in Almelo voor statushouders?

De heer VAN REES (wethouder): Het lastige is dat wij aan twee voorwaarden moeten voldoen. Vanuit IBT moeten wij statushouders plaatsen. Wij willen dat op een zodanige manier doen dat dat het normale toewijzingsproces niet verstoort. Daarom hebben we een termijn van zes maanden opgenomen. Zoals het er nu uitziet, verstoort dat het proces niet en is er geen aanleiding om die afspraken te herzien. Wij herzien die afspraken één keer per jaar en dan kijken we naar dit soort aspecten.

De heer STÖTELER (PVV): Kan de wethouder toezeggen dat statushouders nu en straks geen voorrang krijgen op Almeloërs?

De heer VAN REES (wethouder): Op dit moment is het zo dat als statushouders langer dan zes maanden moeten wachten, ze een woning toegewezen krijgen.

Motie 23 gaat over ecologisch beheer. Ik heb toegezegd dat we in het kader van de herdefiniëring van het IBOR gaan kijken of we ecologische systemen kunnen meenemen in het beheer van onze openbare ruimte. We zijn vandaag begonnen met een proef om met kokend water onkruid te bestrijden. Dat lijkt er goed uit te zien, maar we moeten afwachten hoe dat in werkelijkheid gaat. Het voordeel van kokend water is dat het onkruid meteen afsterft, het nadeel is dat het wel weer terug groeit. We mogen geen gif meer gebruiken, dus we zullen op zoek moeten naar andere systemen. Het feit dat we geen gif meer mogen gebruiken, leidt tot extra kosten.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik zit even te denken hoe ik de vraag goed kan formuleren. Volgens mij is er gesproken over de aanzuigende werking van ons sociale woningbestand. Als de statushouders na zes maanden een woning toegewezen krijgen, heeft dat dan ook geen aanzuigende werking? Almelo heeft een groot sociaal woningbestand – dat begrijp ik uit wat ik vandaag her en der gehoord heb – ten opzichte van andere gemeenten. Voor statushouders is het dus erg interessant om naar Almelo te komen. Over het algemeen komen die statushouders ook heel snel in de bijstand. Dat is ook een extra belasting voor ons sociale gebeuren. Vaak hebben ze ook de nodige medische issues. Ik denk aan een behoorlijke psychologische problematiek. Zijn daar onderzoeken naar gedaan?

De heer VAN REES (wethouder): Nee, voor zover ik weet, zijn daar geen onderzoeken naar gedaan. Nederland neemt een aantal statushouders op en die worden verdeeld over de gemeenten om een goede spreiding te krijgen van alle statushouders over heel Nederland, zodat elke gemeente aan haar verplichting voldoet. Wij krijgen een aantal statushouders per jaar toegewezen en wij voldoen aan de verplichting om de verdeling eerlijk te laten verlopen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Kiezen de statushouders zelf voor Almelo? Hoe gaat zoiets in zijn werk?

De heer VAN REES (wethouder): Wij moeten dit jaar 55 statushouders opnemen en die worden aangewezen door het Rijk. Daar voldoen we aan.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Komen die 55 zelf, of halen jullie die op?

De heer VAN REES (wethouder): Die komen vanuit de centrale opvang. Zij schrijven zich in Almelo in voor een woning en dingen mee naar een woning in Almelo. Als ze worden ingeloot, krijgen ze een woning toegewezen en als het langer duurt dan zes maanden, krijgen ze met voorrang een woning.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Dus die namen worden ons doorgegeven.

De heer VAN REES (wethouder): Ja.

De heer ZIELMAN (CDA): Ik probeer het nog een keer, want het is mij niet duidelijk. Als iets niet duidelijk is, moet je het vragen. Het gaat mij om de eerste bullet in de motie van de VVD-fractie, motie 17. Ik begrijp de derde bullet in de uitleg, maar volgens mij staat er in de eerste bullet "in samenwerking met verschillende partijen te werken aan een kwalitatieve woningbouwprogrammering". De VVD-fractie vraagt hier om een heel nieuwe woningbouwprogrammering. Wij hebben die echter in 2018 net vastgesteld. Dat is wat in deze motie staat en dan kunnen we de motie niet aannemen omdat we al een woningbouwprogrammering hebben. Ik begrijp het derde bulletpoint en daar hebben we geen problemen mee. Het gaat expliciet over het eerste bulletpoint.

De heer VAN REES (wethouder): Het gaat over de uitleg van het woord "woningbouw-programmering". Woningbouwprogrammering kun je uitleggen als contingenten of aantallen of als programmeren van de woningen in Almelo op een zodanige manier dat ze voldoen aan de behoeften van de inwoners. Dat is het kwalitatieve deel. Ik heb het geïnterpreteerd als het

kwalitatieve deel en niet als het kwantitatieve deel in aantallen, omdat die aantallen op dit moment al vaststaan.

De heer ZIELMAN (CDA): Dat begrijp ik. Ik begrijp dat er onduidelijkheid over de termen is. We hebben echter daadwerkelijk een woningbouwprogrammering met elkaar vastgesteld. Als je hier dan ook dat woord gebruikt, ga ik ervan uit dat je dat bedoelt. Daarom vind ik het vreemd dat de wethouder de motie omarmt. Dan moet de motie misschien aangepast worden, want zoals het er nu staat, ga je een nieuwe woningbouwprogrammering vaststellen.

De heer VAN REES (wethouder): De programmering staat vast in aantallen, in kwantiteit. Bij de eerste bullet in de overwegingen staat: "dat er voldoende woningen passend bij de woonbehoefte van verschillende inwoners gebouwd worden". Vanuit die overweging heb ik het kwalitatief vertaald.

De heer ZIELMAN (CDA): Dat begrijp ik. Dan gooi ik het over een andere boeg. Als wij een bos rozen kopen en op een ander moment zeg je dat je geen rozen gaat kopen, heb je het toch nog steeds over dezelfde rozen? Het wordt toch niet anders? Ik wil helemaal niet moeilijk doen, maar het gaat erom dat wij goede besluiten nemen en dat die besluiten correct zijn.

De VOORZITTER: Het misverstand zit er volgens mij in dat we in kwantitatieve zin hebben gezegd dat we 20 rozen kopen en dat we het nu hebben over de kwalitatieve zin, of er witte, rode of gele rozen komen binnen dat aantal van 20. Hebt u daar iets aan?

De heer ZIELMAN (CDA): Nee, echt niet. Ik denk dat ik er nog een keer op terug moet komen.

De VOORZITTER: Uw collega Pauwels gaat een poging doen om het te verhelderen.

De heer PAUWELS (VVD): Ik ben blij dat de heer Zielman zegt dat hij het niet onnodig moeilijk wil maken. Daar zit de opening. Als we het woord "kwalitatief" erin zetten of een ander woord kiezen, mag ik er dan van uitgaan dat wij zijn steun voor de motie hebben? Dan gaan we straks even rustig zitten, want ik wil dit graag goed afdichten en de onrust wegnemen.

De heer ZIELMAN (CDA): Dat is goed.

Mevrouw BUIKEMA-ALBERS (ChristenUnie): Voor ons is er ook een onduidelijkheid in de motie. In de eerste bullet bij de overwegingen staat dat er voldoende woningen, passend bij de woonbehoefte van verschillende inwoners, huurders, senioren, starters et cetera, op de juiste locatie en met de juiste voorzieningen in de omgeving gebouwd worden. Ik vat dat op als dat die woningen er al zijn. Bij de opdracht aan het college staat dan dat je er opnieuw over wilt spreken om de woningbouwprogrammering weer aan te passen. Of lees ik het verkeerd?

De heer VAN REES (wethouder): Ik denk niet dat het aan mij is om de motie te verdedigen.

De VOORZITTER: Misschien moet mevrouw Buikema ook even gebruikmaken van het entre nous dat de heer Pauwels zo-even heeft geboden aan de heer Zielman.

De heer VAN REES (wethouder): Ik heb nog twee moties te gaan. Er is een motie ingediend over de hondenuitlaatterreinen in de binnenstad. Er is een quickscan uitgevoerd door de ambtelijke organisatie naar vier plaatsen. Het aanwijzen van een plek vraagt enige nauwkeurigheid, ook richting de omwonenden. De Hagenborgh lijkt inderdaad een voor de hand liggende plek te zijn, maar dan is er wel afstemming met de inwoners nodig, want een hondenuitlaatplek leidt tot overlast met blaffende honden en mensen die gezellig met elkaar staan te praten en dergelijke. Ik wil kijken of we die plek bij de Hagenborgh kunnen gebruiken. Ook speelt mee dat op de plek waar nu de hondenuitlaatplek is mogelijk iets anders gaat spelen. We moeten ook even nagaan hoe dat daar doorheen speelt.

De heer PAUWELS (VVD): Het klinkt allemaal mooi. In het verleden hebben we ooit Joop Schepers gehad die door de stad ging bij de zogeheten hondentoiletten. Dat is voor de tijd van de wethouder. Dat was een legendarisch moment. Wie draagt zorg voor de aanleg van die hondensparks? Wie draagt zorg voor het onderhoud ervan als er iets kapot gaat? En vooral: wie draagt zorg voor het opruimen van de uitwerpselen die daar iedere week komen te liggen, om te voorkomen dat het een vliegenplaag wordt?

De heer VAN REES (wethouder): De hondenplek die nu gerealiseerd is aan het begin van de Grotestraat-zuid wordt door de mensen zelf onderhouden en schoongehouden. Die is op hun initiatief gerealiseerd. Ik ga uit van hetzelfde systeem.

Dan kom ik bij de motie over de kerkervisie. De ChristenUnie-fractie heeft hier al eerder vragen over gesteld. We gaan na of wij de decentralisatie-uitkering kunnen aanvragen. Ik ga ervan uit dat de werkzaamheden passen binnen de taken van de medewerker die nu met de Erfgoednota belast is en dat, als er werkzaamheden uit voortkomen, die door de kerkgenootschappen zelf worden opgepakt dan wel dat er bij de aanvraag middelen beschikbaar komen om in te zetten voor extra ambtelijke capaciteit. In die zin kunnen we de motie omarmen. Ik ben klaar met de beantwoording in eerste termijn.

De heer WIERTZ (D66): Ik heb nog een vraag aan de wethouder over punt 6b van het voorgestelde raadsbesluit: "Het college zal bij de begroting 2020 de taakstellingen systeeminnovatie fysiek domein en het besparen op energie kritisch beoordelen. Alternatieven worden voorbereid." Dat impliceert dat het college ervan uitgaat dat die taakstellingen systeeminnovatie fysiek domein en energie niet worden gehaald. In welke richting heeft het college gezocht om die taakstellingen wel te halen?

De heer VAN REES (wethouder): Ik moet zeggen dat ik het antwoord hierop niet weet. Wij hebben erover gediscussieerd dat die bezuinigingen toen zijn opgevoerd zonder dat er achterliggende gedachten waren over hoe die gerealiseerd moesten worden. Daarom zijn ze voor dit jaar uit de begroting gestreept als bezuiniging. We onderzoeken hoe we voor volgend jaar een alternatief kunnen vinden voor deze bezuinigingen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dames en heren! Dan ligt er nog een aantal zaken waarover ik de raad mag informeren. Er zijn ook schriftelijke bijdragen geleverd. De CDA-fractie heeft schriftelijk gevraagd of het mogelijk is om de reiskostenvergoeding van onze medewerkers te maximaliseren. Die is feitelijk gemaximaliseerd op nul, want de gemeente Almelo heeft geen reiskostenvergoeding voor medewerkers. Er wordt wel een vergoeding betaald voor zakelijke en dienstreizen, maar er is geen vergoeding voor woon-/werkverkeer. Uiteraard worden onze medewerkers gestimuleerd om zo veel mogelijk met het ov of met de fiets te reizen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Wellicht ben ik iets te vlug met mijn interruptie en komt u daar nog op. Voor dienstreizen wordt waarschijnlijk een hogere vergoeding verstrekt dan € 0,19. Het gaat om het principe en de denkriching die erin zit. Als je op zoek bent naar geld – en dat zijn wij – moet je dit soort dingen, hoe onaangenaam ook, in ogenschouw nemen. Nu is het zo dat er van alles wat meer wordt vergoed dan € 0,19 een substantieel deel naar de belasting gaat, ofwel van de lokale overheid naar de rijksoverheid, en een beperkt deel naar hen die de dienstreis maken. Ik kan me niet voorstellen dat dat maar een heel beperkt deel zou zijn. Aan de andere kant: vele kleintjes maken één grote.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Daar ben ik het mee eens, maar ik voeg eraan toe dat er een bepaalde eigen vrijheid is in de keuze waar je woont en waar je werkt. Als je in opdracht van de werkgever een reis moet maken, impliceert dat ook dat je probeert om binnen de geldende regels en maxima probeert om de kosten die mensen daarvoor maken te vergoeden. Het argument dat de CDA-fractie hanteert dat door de heffing die daarop plaatsvindt een deel naar de rijksmiddelen toevloet, kan ik niet ontkennen. Mijn argument blijft echter ook staan dat mensen die kosten voor ons maken die kosten zo integraal mogelijk zouden moeten terugkrijgen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voor de gemeente Almelo is het waarschijnlijk € 0,37 en dat is volgens de rijksregeling op basis van de grootte van de gemeente. Het zegt helemaal niets over de feitelijke kosten die gemaakt moeten worden om van A naar B te reizen. In het bedrijfsleven wordt de reiskostenvergoeding vaak gebaseerd op de grootte van de auto en dergelijke. Dat is ook een ingewikkeld systeem. Nu hebben we een vast tarief op basis van de grootte van de gemeente, terwijl je aan de andere kant ook zou kunnen kijken of het echt € 0,37 per kilometer kost en of we daar een midden in kunnen vinden. Als je een dienstreis maakt, hoeft je er privé geen geld bij te doen. Dat deel ik, maar aan de andere kant hoeft je er ook niet aan te verdienen, terwijl de gemeente krap in het geld zit.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat laatste klopt. Je zoekt binnen de mogelijkheden van de wet en de fiscale regelgeving naar een stelsel waarin mensen privé geen kosten moeten nemen die ze in de tijd van de baas maken. Dat is het stelsel.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): En ook geen winsten.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Uiteraard, want anders is het geen kostenvergoeding meer.

De VVD-fractie heeft schriftelijk gevraagd hoe ver het is met de start en facilitering van buurtpreventie. Er lopen op dit moment twee uitgebreide buurtpreventieprojecten in de Schelfhorst en in de Riet. Er zijn twee preventieteams actief, die aanvankelijk onafhankelijk van elkaar opereerden maar die nu ook veel samenwerking hebben in het bespreken hoe je een team vrijwilligers bestuurt, hoe je die aanstuurt, hoe je die enthousiast houdt en hoe je nieuwe aanwas krijgt. Die worden door onze wijkregisseurs maar ook door de politie en de boa's begeleid in hun werkzaamheden. Wij proberen in de wijken die nog geen preventieteam hebben goed te scannen waar de behoefte aan bestaat. Niet in elke wijk is er voldoende vrijwilligerspotentieel of voldoende noodzaak om een buurtpreventieteam te hebben. Wel proberen wij via de buurtwhatsappgroepen en de rechtstreekse contacten van de wijkregisseurs zo veel mogelijk de mensen actief te maken voor hun eigen veiligheid.

De heer MAKKINGA (VVD): Ik heb begrepen dat er in het Nijrees inmiddels een lopend initiatief is of een initiatief gaat komen. Ik zag een bordje van buurtpreventie.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ja, maar je moet voorzichtig zijn met die bordjes buurtpreventie, want die worden nogal eens opgehangen. Ik ken het initiatief in het Nijrees niet, maar ik neem direct voor waar aan wat de heer Makkinga zegt. Er zullen ongetwijfeld mensen zijn geweest die daarover met de gemeente contact hebben gehad. Dat is mij even niet bekend.

De heer MAKKINGA (VVD): Daar bent u nog niet van op de hoogte, begrijp ik.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Nee, daar ben ik nog niet over geïnformeerd.

Er is wat treurnis bij de ChristenUnie-fractie over het feit dat mensenhandel, illegale en gedwongen prostitutie en het bestrijden van loverboypraktijken niet expliciet zijn opgenomen in het programma Veiligheid. Ik heb als portefeuillehouder voor Veiligheid rondom de totstandkoming van dat programma een gesprek met de heer Teeuw en zijn fractie daarover gevoerd. Deze thema's zijn zeer aangelegen, ook voor het college, en ik neem direct aan voor het hele gemeentebestuur. In het programma Veiligheid hebben wij geprobeerd de lokale accenten te benoemen. Tegelijkertijd hebben de thema's die de ChristenUnie-fractie nu mist – en dat hebben we destijds uitgelegd – wel degelijk aandacht. In de eerste plaats is het niet zo dat we geen aandacht hebben voor wat niet in het programma staat. Ook staan deze thema's op eenheidsniveau in de eenheid Oost-Nederland zeer hoog op de agenda. Daar horen ze ook, omdat deze praktijken vaak gemeentegrens-, soms zelfs regiogrensoverschrijdend zijn. Om daar een voorbeeld van te geven: we hebben onlangs een geval van niet gedwongen maar wel illegale prostitutie in de gemeente aangetroffen. Dan zetten wij daar het wettelijke en bestuursrechtelijke instrumentarium tegen in. Wij kijken ernaar, sporen het op en via de contacten in de aandachtsgebieden van wethouder Langius als het gaat om jeugdhulp wordt de

loverboyproblematiek wel degelijk aan de tafels besproken. Nogmaals, als het niet in het programma Veiligheid staat, betekent dat niet dat het geen aandacht heeft.

Er is gevraagd naar de stand van zaken in de organisatieontwikkeling, meer specifiek naar het wijkgericht werken. Voor de beantwoording wijs ik in de eerste plaats naar de brieven die wij naar de raad hebben gestuurd, een brief die wij op 23 april 2019 hebben gestuurd in antwoord op vragen van de PvdA-fractie over de organisatieontwikkeling, en een brief die we op 29 oktober 2018 op vragen van de D66-fractie naar de raad hebben gestuurd. In een vragenhalfuur in januari of februari heb ik daar namens het college ook op geantwoord. De feitelijke situatie is dat per 1 april 2019 de reorganisatie als onderdeel van de organisatieontwikkelingen – u weet dat ik dat altijd heb geabstraheerd van het geheel – formeel is afgerond. Die is afgerond met het plaatsen van de medewerkers in hun nieuwe of hernieuwde functies. Voor een aantal plaatsingen lopen nog bezwaarprocedures. Het zijn er niet veel, ze zijn volgens mij op de vingers van één hand te tellen. Die worden binnenkort afgerond. Daarmee staat de organisatie overigens wel.

In de afgelopen periode is heel veel geïnvesteerd in het opzetten van programmamanagement, waarvan de zeven programma's die de raad zijn aangeboden en die deel uitmaken van de Perspectiefnota het *pièce de résistance* vormen. Er is ook veel geïnvesteerd in de eigen organisatie om te kunnen sturen langs programmamanagement. De programmamanagers zijn aangesteld en in hun positie ten opzichte van het programma gebracht. Ook zijn de programma's opgelijnd naar de rest van de organisatie, die de programma's moet gaan vullen.

Rondom wijksturing, waarover de heer Kampman vragen heeft gesteld, kan ik meedelen dat inmiddels de groep mensen in onze organisatie die voor de wijksturing verantwoordelijk zijn op sterkte is. Zij zijn actief als wijkregisseurs in de wijken aanwezig en hebben hun aanlijning naar de rest van de organisatie. Ten aanzien van het punt van wijkmanagement komen wij nog met elkaar te spreken over de vraag tot hoe ver wij de wijksturing naar buiten willen brengen. Wij zullen de raad daarin niet passeren, want ik vind dat de raad moet kunnen meegroeien in dat proces. Ik zou de raad daar eigenlijk niet mee moeten vermoeien, maar mijn opvatting is dat we de raad daar zo veel mogelijk in moeten meenemen.

Wat absoluut niet aan de orde zal komen, is dat wij gaan werken met wijkbudgetten. Het is een misverstand dat ergens in de discussie terechtgekomen is. Wij zullen niet werken met budgetten die wij aan wijken toekennen. Wijksturing is vooral bedoeld om de dingen die we doen in de wijk te kunnen differentiëren naar wat in de wijk nodig is of wat het profiel van een wijk is.

Nu we de structuur hebben staan en de verdere uitbouw op de wijksturing gaan doen, moeten we wel bedenken dat structuur iets anders is dan cultuur. We moeten in een organisatie die lang op een andere manier heeft gewerkt en die we nu vragen om op een nieuwe manier te gaan werken, geduld met elkaar betrachten en ons erop toeleggen dat we die werkwijze als het ware laten verinnerlijken. De organisatie verdient grote waardering dat zij daar in grote mate op een positieve manier in meegroeit. Er is enthousiasme in de organisatie om de opgave waar het stadsbestuur voor staat in de wijken en in de centrale stad te lijf te gaan. Er is veel bereikt, maar er is nog veel te doen.

Dan kom ik bij het punt van de externe inhuur, aan de orde gesteld door de fracties van Lokaal Almelo Samen en Democraten.Nu. In de brief die wij in april hebben gestuurd, hebben wij een staatje opgenomen dat ook op bladzijde 76 van de jaarverantwoording staat. Daarin geven wij een exposé van de dalende verhouding van het aantal met externe inhuur ingevulde werkplekken. Dat aantal neemt af. In 2019 zal de organisatie overigens nog verder krimpen, omdat wij taakstellingen die de raad in de afgelopen jaren gebruikt heeft om de begroting te dekken nu zijn gaan invullen. Wij slanken fors af. Dat is ook de reden waarom de andere leden van het college tot dusver een aantal malen hebben gezegd dat zij geen mensen en geen capaciteit hebben om iets te doen. Dat is iets dat voelbaar wordt in de organisatie en voor het bestuur. De raad voelt dat mee op het moment waarop hij iets vraagt. We kunnen niet straffeloos de organisatie inkrimpen en blijven bestellen wat we van die organisatie willen. Zowel raad als college moet accepteren dat ons management en onze medewerkers een keertje zeggen: dat kan wel, maar dan kunt u iets anders niet meer doen. We moeten bij de dingen die we doen gaan prioriteren. Ik ben er warm voorstander van dat ons management ons die spiegel voorhoudt en dat het niet vanuit een oogpunt van grote dienstvaardigheid alle opdrachten aanneemt, maar ons als bestuur en politiek orgaan van de gemeente met keuzes confronteert.

Het personeelsbudget is overigens de afgelopen jaren niet overschreden en dat zien wij ook nu niet gebeuren. De externe inhuur die er is, is er voor piekbelasting, voor tijdelijke vervangingen

en voor strategische vervangingen als wij niet kunnen wachten totdat functies definitief vervuld zijn. Dat betekent dat er geen veronderstelde kop is van externe inhuur die als het ware aan de rand van de organisatie woekert. Ik weet niet welke tijden dat zijn geweest, maar in die tijden leven wij al geruime tijd niet meer. Dat gesprek hebben we elk jaar bij de begroting met elkaar gevoerd.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Het is mooi dat het budget niet wordt overschreden, maar ik zou liever willen weten of het budget op dit moment aan het krimpen is. Hebben we straks een overschot in het budget?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat budget krimpt uiteraard, want de taakstellingen die de raad de organisatie heeft opgelegd, worden ingevuld. Wij slanken af en geven uiteindelijk minder uit omdat we minder mensen in dienst hebben.

Dan kom ik bij de moties.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik heb nog een vraag uitstaan over de regeling flankerend beleid.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Kunt u die nog even duiden?

De heer DE VRIES (PvdA): In onze bijdrage hebben wij daar zorgen over uitgesproken. Wij vinden de vertrekregeling discriminatoir, onnodig en kostbaar in het kader van de kostenbeheersing. Wat is de noodzaak om de vergrijzende organisatie, zoals op pagina 60 wordt gesteld, versneld te helpen vergroenen? Ik vind dat trouwens een fout woord als je "verjongen" bedoelt. Hoe legt het college dat uit aan inwoners van Almelo in zware beroepen, die tegen de 60 lopen en denken "dat zou ik ook wel willen"?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Wij treffen deze regeling op zeer dringend verzoek van de organisatie zelf, die al geruime tijd het college vraagt om een generieke regeling te treffen voor flankerend beleid, hetzij in de vorm van een generatiepact, hetzij in de vorm van het flankerend beleid zoals wij dat in de laatste fase op 4 juli 2019 gaan voorleggen aan het Georganiseerd Overleg. Dat is een regeling die wij als werkgever, en niet als publiekrechtelijk orgaan, aan onze medewerkers willen aanbieden. Tot nu toe werken we met maatwerkafspraken in individuele gevallen. Vanuit de organisatie is er een dringend verzoek om dat generiek te maken. Het voordeel van de regeling is dat mensen in de wat lagere loonschalen en met fysiek zwaardere beroepen eerder de dienst kunnen verlaten binnen een bepaalde faciliteit en daarmee ook geholpen zijn. Het voordeel voor de organisatie is dat wij een deel herbezetting kunnen laten plaatsvinden en daarmee de organisatie, die relatief vergrijsd is, toch wat kunnen vergroenen en ons werkgeverschap als middelgrote gemeente kunnen benutten om nieuwe mensen tegen een wat lager salaristarief een start of doorgroei in hun carrière te laten maken. Vergroening en vergrijzing zijn inderdaad lelijke woorden.

De heer DE VRIES (PvdA): Dat begrijp ik, maar kan dat niet via natuurlijk verloop? Ik blijf er moeite mee houden dat je, misschien met uitzondering van de zware beroepen in de buitendienst, dit verhaal heel moeilijk kunt zetten tegenover de landelijke discussies over zware beroepen en eerder stoppen met werken.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ja. Hoezeer wij ons vanuit onze identiteiten of signatures verantwoordelijk voelen voor andere mensen in dienstbetrekking in den lande, treden wij hier als werkgever op voor onze eigen medewerkers en proberen wij zo zorgvuldig mogelijk op te treden. We komen tegemoet aan een toezegging die we onze medewerkers al heel lang geleden hebben gedaan, namelijk om invulling te geven aan generiek flankerend beleid. Ik begrijp dat dat bij werknemers van andere werkgevers het gevoel kan geven waarom dat bij hen niet kan, maar dat is een afweging die de betreffende werkgever moet maken.

Dan kom ik bij de moties. Motie 2 is ingediend door de fracties van PVA en PVV en daarin wordt het college verzocht een soort amnestieregeling te treffen voor het inleveren van wapens in de gemeente. Ik meen mij te herinneren dat in de gemeente Rotterdam iets dergelijks is toegepast. Daar is het gebeurd naar aanleiding van het in ruime mate aantreffen van verboden

wapens, variërend van knuppels en boksbeugels tot vuurwapens en messen. In de gemeente Almelo zijn we zulke grote vondsten niet tegengekomen. Ik heb daar uiteraard navraag over gedaan bij politie en justitie. Bovendien is het bezit van verboden wapens een strafbaar feit. In het toezicht op strafbare feiten is in Nederland het Openbaar Ministerie de instantie die daar regelingen op zou moeten treffen. Die twee afwegingen maken dat het college deze motie ontraadt, ook gelet op de moeite die we moeten doen om er invulling aan te geven. Het ligt niet op ons territorium om dat te doen, omdat de problematiek in Almelo niet van dien aard is dat we daar als gemeente een rol in moeten hebben.

De heer DE OLDE (PVA): Het is niet alleen Rotterdam. Ik meen dat het al in zestien gemeenten is gedaan. De Nationale Politie en de politiebonden juichen toe dat het in verschillende plaatsen in Nederland wordt gedaan. Is de burgemeester daarvan op de hoogte?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Daar ben ik van op de hoogte, maar dan nodig ik Justitie en politie graag uit om die actie te ondernemen, want dat is niet aan de gemeente. Ik houd de strikte scheiding tussen de openbare orde, waar ik het gezag over de politie heb, en het strafrecht, waar de Officier van Justitie het gezag over de politie heeft, graag staande.

De heer DE OLDE (PVA): We willen een veilige regio, dus ik neem aan ook een veilig Almelo. U zou dit kunnen overleggen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik heb net aangegeven dat het probleem, gelet op de waarneming van de politie en zoals ik erover geadviseerd word, niet groot genoeg is om als gezamenlijke overheid een rol te spelen om groot publiekelijk uit te pakken en deze actie op touw te zetten. Het is een beetje over the top om het op die manier te doen. Het ligt eigenlijk op de weg van politie en Justitie om dat te doen. Dat neemt niet weg dat ik het er uiteraard mee eens ben dat het hebben van wapens verboden is en niet wenselijk is in onze samenleving.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ik weet dat je op de kermis bij de schiettent iets kunt uitkiezen als je iets wint. Dan kom je toch elke keer weer dingen tegen, waarmee je iemand, hoewel het kleine dingen zijn, toch pijn kunt doen. Ik weet dat de politie daar niet blij mee is, maar ben benieuwd of je daarop kunt handhaven of kunt bepalen dat dat niet als prijs gegeven mag worden.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Op grond van de Wet wapens en munitie is het verboden om op wapens gelijkende voorwerpen te verkopen of in de handel te brengen. We kennen allemaal het verhaal dat je in speelgoedwinkels in Duitsland prachtige AK47's, M16's en Colt45 pistolen kunt kopen, die echt lijken. Die zijn in Nederland verboden. Die mag je in Nederland niet hebben. Als die als prijs of cadeautje worden uitgereikt en als dat wordt gezien, worden ze door de politie in beslag genomen. Ik voeg er graag aan toe dat het levensgevaarlijk is om je kind daarmee te laten spelen, omdat hulpdiensten, vooral de politie, ze als echt kunnen zien en tegen deze nepwapens zouden kunnen optreden met wapens. De gemeente heeft geen rol in het handhaven van de Wet wapens en munitie. Dat hebben we ook geschreven in antwoord op vragen die de PVA-fractie daar tot twee keer toe over heeft gesteld.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Dat snap ik. De kraam staat er en die dingen worden daar uitgegeven. Kun je daar niets mee?

De heer GERRITSEN (burgemeester): De polsstok zou in theorie lang genoeg kunnen zijn om te zeggen dat de kraam daar niet mag staan. De kortste klap in zo'n geval is om de politie proces-verbaal te laten opmaken. Als we bestuursrechtelijk zouden optreden omdat men verboden speelgoed weggeeft, kom je in een lange mallemlen, terwijl het probleem met een bekeuring in een uurtje tijd ook op te lossen is.

Ik ga naar motie 14 van Leefbaar Almelo over de denktank. Aan deze motie kleef een aantal punten die het een moeilijke motie maken. Er is een constatering die niet nader onderbouwd is, namelijk dat er veel gerechtelijke procedures zijn. Er zijn gerechtelijke procedures, maar of dat er veel zijn, durf ik op dit moment niet te zeggen. Wij komen binnenkort met de

beantwoording van vragen die gesteld zijn over een specifieke groep van gerechtelijke procedures, maar daar kan ik niet op vooruitlopen. Dan komt er een overweging die iedereen moet onderschrijven: het is goed om kritiek te mobiliseren. Dat geldt voor ons individueel, als groep, als raad, als college, als organisatie of als onderneming.

Het college heeft een groep die kritiek moet hebben en dat is de gemeenteraad. De gemeenteraad is het forum dat primair de bevolking van Almelo zou moeten vertegenwoordigen. Ik ga ervan uit dat fracties zich laten voeden door inwoners, bedrijven en instellingen in de stad bij de beoordeling van waar het college, het gemeentebestuur, mee bezig is. In het kader van onze relaties met een aantal inspraakorganen hebben wij de Bacma, de Beleidsadviescommissie maatschappelijke aangelegenheden, opgeheven, juist omdat we in een breder verband met meer groepen het gesprek willen aangaan. Wij zijn bang dat, als je dit institutionaliseert, je op voorhand teleurstellingen inbouwt. Het is veel beter om in den brede en minder geïnstitutionaliseerd het gesprek met de stad of met groepen in de stad aan te gaan. Daarom ontraden we deze motie.

Tot slot motie 19 over het verbod van het gebruik van lachgas. De heer Stöteler heeft volstrekt gelijk als hij zegt dat lachgas een zeer schadelijk effect heeft, niet alleen op de gezondheid van de gebruiker, maar ook op de aspecten van openbare orde die daaraan kunnen kleven. Er is alleen een klein probleem rondom lachgas. Lachgas valt niet onder de regelgeving rondom geneesmiddelen, maar onder het Warenbesluit. Het Warenbesluit regelt de verkoop van lachgas. Het gebruik ervan is niet verboden. Het is dus geen middel dat bijvoorbeeld in de bijlage van de Opiumwet staat. Het is geen verboden middel. Je kunt de verkoop ervan wel reguleren. Ik toon mij er een warm voorstander van om in het evenementenbeleid – dat is de enige mogelijkheid die de burgemeester heeft – regels op te nemen over het verbieden van de verkoop van lachgas tijdens evenementen. We kunnen niet het gebruik van lachgas verbieden. Ik hoop dat de raad de finesse daarin begrijpt. Als mensen lachgas hebben en willen gebruiken, mag dat. Je kunt wel regels stellen aan de verkoop van lachgas.

Ik spreek in antwoord op deze motie graag de bereidheid uit om in het evenementenbeleid van de gemeente Almelo voorzieningen te treffen om bij de afgifte van vergunningen voor publieksevenementen een regel op te nemen dat daar geen lachgas verkocht mag worden. Ik vraag begrip voor het feit dat ik niet kan verbieden dat lachgas gebruikt wordt. We kunnen wel de toevoer daarvan tijdens evenementen enigszins reguleren.

De heer STÖTELER (PVV): Wil de burgemeester ook regressief beleid voeren met terugdringing en voorlichting om te voorkomen dat jongeren daarmee aan de haal gaan?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ja, alhoewel ik daarbij direct moet aantekenen dat dat op de weg ligt van de GGD Twente, die het preventieve volksgezondheidsbeleid voor de gemeenten uitvoert. Ik wil mij er samen met de portefeuillehouder voor Volksgezondheid op toeleggen om bij de GGD dit fenomeen, de schadelijke gezondheidseffecten van het gebruik van lachgas, in het preventieve beleid te kunnen onderbrengen. In formele zin moet ik de motie ontraden, omdat ik die niet kan materialiseren, maar ik zeg toe dat ik in het evenementenbeleid van de gemeente Almelo regels ga opnemen die de verkoop en de handel in lachgas – die is soms heel onopvallend als iemand met een paar ballonnetjes rondloopt – te reguleren c.q. te verbieden.

Daarmee heb ik de moties die mijn portefeuille regarderen afgedaan.

Ik kom toe aan de afronding van de eerste termijn van het college. Mij wordt net meegedeeld dat motie 7 is ingetrokken en dat motie 11 is vervangen door motie 11A. Tijdens deze termijn is nog een motie 27 uitgereikt. Er zijn dus moties genummerd 1 t/m 27 en er is één amendement, namelijk nummer 13.

"Motie 11A

Sociale huurwoningen in relatie tot sociaal domein

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constateert dat:

- de beperkte beschikbare financiële middelen de gemeenteraad dwingt om extra kritisch te kijken naar de gemeentelijke uitgaven in het sociale domein;
- Almelo in vergelijking met omliggende gemeenten:

- een groter aanbod heeft aan sociale huurwoningen;
- meer huishoudens heeft met een betaalrisico in een corporatie woning;
- meer bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners heeft;
- meer eenoudergezinnen heeft;
- meer gebruik van Jeugdhulp heeft;
- een aanzuigende werking kan hebben op mensen die niet over genoeg financiële middelen beschikken om een woning te huren in de vrije sector en gebruik moeten maken van de sociale woningbouw;
- huishoudens met financiële problemen ook vaker andere problemen hebben die leiden tot een ondersteuningsvraag in het sociale domein (Participatiewet, Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning);

overwegende dat:

- het college nog een forse bezuinigingsopgave heeft;
- het college de ambitie heeft om, aan het einde van de coalitieperiode, uit te komen met de beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk in relatie tot het sociaal domein;
- het college de groeiende vraag op het sociale domein probeert terug te brengen.

verzoekt het college:

- te inventariseren of de mogelijke disbalans in de Almelose voorraad sociale huurwoningen van invloed is op het beroep op de sociale voorzieningen en hierbij de woningcorporaties te betrekken;
- betreft dit inwoners uit Almelo, Twente of elders uit Nederland;
- in overleg te treden met de woningcorporaties of het zinvol is om, op basis van de inventarisatie, een pilot bij het Rijk aan te vragen voor herstructurering, zoals het herstructureringsprogramma Rotterdam Zuid;
- indien uit de inventarisatie blijkt dat er sprake is van een te ruime voorraad sociale woningen dan ontvangt de raad graag een plan van aanpak om de disbalans te herstellen,

en gaat over tot de orde van de dag."

"Motie 27

Kaders omvang zoekrichting subsidies

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, constateert:

- dat Almelo financieel onder druk staat;
- het Rijk financieel vooralsnog geen oplossing biedt;
- de Raad de motie Effecten uitvoeringstaken maatschappelijke partners op 1 november 2018 heeft aangenomen;
- het college hier uitvoering aan geeft in het subsidieproces Maatschappelijke Vraag 2020.
- de motie betrekking heeft op subsidiepartners in het sociaal domein;
- er € 14,3 miljoen aan subsidies aan maatschappelijke partners wordt verstrekt;

overweegt:

- dat ook maatschappelijke partners moeten bijdragen aan een oplossing;
- dat de mate waarin die oplossing per maatschappelijke partner gevonden kan worden in omvang (dus procentueel) kan verschillen;
- bij de afbouw van subsidies de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht genomen moeten worden;
- dat de Algemene Subsidieverordening indien noodzakelijk mag worden herzien;

verzoekt het college:

- de zoekruimte van de motie Effecten uitvoeringstaken maatschappelijke partners te verbreden tot alle subsidiepartners waar de gemeente (zonder afhankelijkheid van andere gemeenten) rechtstreeks invloed op heeft;
 - bij de (meerjaren)begroting 2020 e.v. een besparingsvoorstel in te wachten waarbij gestreefd wordt te besparen op het totaalbedrag van deze subsidies,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Bij dezen trek ik motie 19 in.

De VOORZITTER: Motie 19 met betrekking tot lachgas is ingetrokken. Heeft de raad een schorsing nodig voor de tweede termijn? Ik stel vast dat dit het geval is.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelt de VOORZITTER aan de orde de behandeling van:

4. Raadsdebat.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik constateer dat de heren Akse en De Olde en mevrouw Pol geen behoefte hebben aan een tweede termijn. Ik geef het woord aan de heer Hümmels.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik heb een mooie lijst met aantekeningen. Als ik die allemaal noem, zitten we hier morgen nog. Dat ga ik dus niet doen. Ik kijk of ik er iets uit kan pikken dat van belang is of dat nog enig effect zou kunnen hebben.

Ik vind het prettig dat de ChristenUnie-fractie de kerkenvisie heeft aangekaart. Ik hoop dat het ons lukt om bijvoorbeeld Paco Plumtrek in een van die kerken te huisvesten of de zwervers die we nu zomaar overal tegenkomen. Dat zou op allerlei manieren zaken kunnen verbeteren. Een van de sprekers zei dat we het havenblok niet helemaal weten te realiseren. Als daar ruimte overblijft, als de supermarkt er niet komt, kan Paco Plumtrek daar ook mooi in.

Groenbeheer en onkruidbestrijding. Mocht het in de stad niet lukken om zaken goed te doen: met elektrocutie kun je een heleboel uitschakelen. Dat kan ook met mensen. Dat schijnt makkelijk te zijn, want dat is het ergste onkruid en die zijn het makkelijkst uit te roeien, maar dat is niet de bedoeling. Het gaat bijvoorbeeld over de Japanse duizendknoop die blijkbaar niet op een andere manier uit te schakelen is, maar met elektrocutie wel. Daar kun je iets mee proberen.

Ik had het net over iets gek dat je met mensen zou kunnen doen. Ik vind helemaal niet dat je dat moet doen, maar ik vind de opmerkingen met betrekking tot werkgelegenheid en dergelijke wel wat lijken op "eigen volk eerst". Daar wil ik wel even iets van zeggen. Ik vind het gek om te zeggen dat je in Almelo eerst de Almeloërs aan het werk moet hebben. Dat lijkt wel logisch, maar als elke gemeente dat doet, kan het nog wel eens zijn dat we nog veel meer mensen zonder werk hebben. Of je daar wat mee opschiet, is dus maar de vraag. Ik denk dat je meer mist dan dat je meer bereikt als Almelo alleen aan zichzelf denkt. Dat geef ik in overweging mee.

Dan kom ik bij de inzet van accountmanagers, bijvoorbeeld voor de verkoop van wat dan ook. Een goede verkoper verkoopt alles. Ik vind het een beetje goedkoop om dat nu te doen, nu het beter lijkt te gaan. Ik heb liever dat je mensen inschakelt als je ze hard nodig hebt. De economie trekt duidelijk aan en ik kan me niet voorstellen dat dit nu nodig is.

De heer Zielman sprak over het twee- of driemaal betalen van personeel. Ik vraag me af hoe dat in elkaar zit. Ik kan me niet voorstellen dat we mensen twee- of driemaal betalen. Als we dat wel zouden doen, deugen de organisaties en wij als overheid niet. Hij mag me dat uitleggen.

De heer ZIELMAN (CDA): Ons hebben signalen bereikt dat er bedrijven zijn, bijvoorbeeld het Sportbedrijf, die mensen nodig hebben en mensen inhuren via Avedan. Het Sportbedrijf is een 100% dochter van de gemeente Almelo en kan ook prima iemand van het Werkplein aannemen, maar doet dat via Avedan. Avedan werkt met dezelfde doelgroep. We betalen de fee aan Avedan en we betalen een deel van de uitkering door. Dan betaal je zo iemand twee keer, terwijl het ook rechtstreeks had gekund. Wij vinden dat er goed moet worden gekeken naar dat soort voorbeelden. We moeten zorgen dat die dubbelingen er niet meer in zitten.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik vrees dat ik wel begreep wat de heer Zielman bedoelde, maar ik vraag me af of dat werkelijk zo is. Als dat zo is, deugt de overheid ook niet. We moeten immers ook controleren welke inkomsten en uitgaven organisaties hebben die wij helpen. In dit geval zou het Sportbedrijf niet voldoende gecontroleerd worden en Avedan ook niet. Dat vind ik bijzonder. Om dan te wijzen naar de twee organisaties die slim gebruik van elkaar maken, vind ik wat ver gaan. Dan wijs ik liever naar onszelf.

De heer ZIELMAN (CDA): Daarom moeten we gaan kijken of dat daadwerkelijk het geval is. Als dat zo is, moeten wij als opdrachtgever in beide gevallen scherper zijn. Dat moet niet ten koste gaan van degene die aan het werk is. Daar ben ik het helemaal mee eens. De heer Hümmels vindt dat wij dan niet deugen omdat we niet genoeg de vinger aan de pols hebben. Dat is ook wat ik probeer te zeggen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Kritiek op derden is mij wat te gemakkelijk. Dan heb ik het liever over mezelf.

Het belangrijkste punt dat ik wil noemen is het onderwerp wonen. Het lijkt erop dat sommige partijen denken dat we al veel te veel sociale huurwoningen hebben en dat we met veel minder toe kunnen, terwijl die mensen ook vinden dat het met de economie beter moet gaan en dat je investeringen in de binnenstad moet hebben. Als het ons lukt om een wereld te creëren waarbij mensen minder geld kwijt zijn aan wonen, kunnen ze makkelijker rondkomen en houden ze misschien wel geld over om hier in de lokale economie te investeren. Dat is beter dan duurdere woningen bouwen en mensen belasten met veel te hoge woonlasten.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Er staat niet zo heel veel meer open. We hebben van de wethouder niets gehoord over IGM. We hebben daar vragen over geformuleerd. We willen weten of IGM nog in het bezit is van vastgoed, wat de waarde is van het vastgoed en of er een risico voor ons overblijft als je de waarde zet tegenover de nog openstaande leningen.

Met betrekking tot de motie over de subsidies verzoeken wij het college om ook te kijken naar de jaarrekening van die organisaties. Een paar jaar geleden hebben we bij een organisatie in Almelo gezien dat men geld oppot in de eigen reserves.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Ik begin met onze motie over de vermindering van regeldruk zorg. Aangezien het college heeft gezegd dat het daar al mee bezig is, is de motie overbodig. Wij trekken motie 5 in.

Dan kom ik bij het amendement. In het eerste deel van onze algemene beschouwingen hebben wij gezegd dat het wat ons betreft nu geen tijd is voor een nieuw maatregelenplan. We zijn eigenlijk nog bezig met het vorige maatregelenplan en we weten niet wat de effecten daarvan zijn. Het college zegt het zelf al: er is weinig nieuws meer te vinden in de zorg. Voldoen we nog wel aan onze wettelijke plicht als we met een nieuw maatregelenplan komen? Bovendien is het een opneindekking. Het lijkt ons goed om eens te onderzoeken waardoor die tegenvallers ontstaan, waardoor we zo weinig grip lijken te hebben.

In de eerste termijn van het college zei de wethouder in antwoord op vragen van mevrouw Van Saane dat hij niet weet hoeveel mantelzorgers er zijn. We vragen ons af of we voldoende inzicht hebben in het aantal cliënten en wie dat zijn.

Ik zei in eerste termijn dat D66 het college bij de begroting het voordeel van de twijfel heeft gegeven. Ik kan hierbij zeggen dat, als ons amendement wordt verworpen, wij onze steun niet aan deze Perspectiefnota zullen geven. Ik heb begrepen dat dat ook geldt voor de andere indieners van het amendement.

Dit is een coalitie met grote ambitie. Wij schreven in onze algemene beschouwingen dat je daarbij het risico loopt dat je te ver voor de troepen uit loopt, dat je mensen kwijtraakt en onrust veroorzaakt. We denken daarbij aan het dossier Soweco, maar ook hieraan.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik snap het amendement niet zo goed. Er staat een bedrag in van € 6,9 miljoen en ik kan dat niet herleiden. In het bestaande maatregelenplan 2 komt ergens in een programma € 6,9 miljoen voor. Dit jaar in de lopende begroting komen we ook iets van € 7 miljoen tekort. We hebben eigen vermogen opgebouwd waarmee je dat kunt dekken. Het gat dat er voor 2020 is, is volgens mij € 4,7 miljoen. Dat is het bedrag dat je zou verwachten.

Wij gaan dit amendement zeker niet steunen. Je wilt een bepaalde zoekrichting bij voorbaat uitsluiten, maar tegelijkertijd moet je wel kijken waar het aan ligt. Als je een zoekrichting uitsluit, hoef je ook niet te kijken waar het aan ligt.

Ik heb moeite met het dreigement of de vorm van chantage: als ik mijn zin niet krijg, stem ik tegen en dat doen ook alle mede-indieners. Ik heb aan het begin een beeld geschetst van de

raad als kleuterklas of de raad als een team dat ergens de schouders onder zet. Kan de heer Wiertz zich voorstellen dat ik dit zwaar kleuterklasgedrag vind?

De heer WIERTZ (D66): Nee, daar kan ik me niets bij voorstellen.

De heer TEEUW (ChristenUnie): En daar kan ik me weer helemaal niets bij voorstellen.

De heer PAUWELS (VVD): Ik ben hard aan het nadenken om niet in herhaling te vallen bij wat de heer Teeuw naar voren brengt. Kan de heer Wiertz aangeven of hij het ermee eens is dat we na zes uur vergaderen het wel in een wat breder perspectief zien dan waarover hij spreekt, de Wmo en Jeugdhulp? We erkennen dat daar een grote uitdaging ligt, maar ik wil hem toch vragen om iets meer realiteitszin in acht te nemen. Zeker van een partij als D66 had ik iets meer verstand verwacht dan wat hij hier te berde brengt. Dat is een eerlijke, uit mijn kleine teen opkomende oproep. Ik hoop dat die wordt meegenomen in de besluitvorming.

De heer WIERTZ (D66): Ik doe mijn best om aardig te blijven.

De VOORZITTER: Voordat u antwoordt – en in die zin wil ik u een klein beetje bijvallen – vind ik niet dat we elkaars standpunt zo polemisch zouden moeten bestrijden. Ik snap best dat we het oneens zijn met elkaar, maar laten we elkaar niet gek verklaren.

De heer WIERTZ (D66): Wij hebben in onze schriftelijke bijdrage ook iets gezegd over de polarisatie van het debat. Ik schaar dat hier dan ook maar onder. Je kunt naar een ander wijzen, maar dan moet je misschien zelf ook eens in de spiegel kijken.

De heer ZIELMAN (CDA): Ik begrijp de opmerkingen die de heer Teeuw heeft gemaakt. Het gaat om veel meer dan alleen dat punt in deze Perspectiefnota. In deze Perspectiefnota staan nog veel meer zaken die onze stad raken. Om nu alleen op dit punt te zeggen "als je het daar niet mee eens bent, stemmen we ook tegen alles wat daarnaast ook is opgeschreven": daar heb ik wel wat moeite mee. Tegelijkertijd rakelt dat bij mij de vraag op die ik vandaag al eerder heb gesteld. Als je dat zo hard op slot zet, waar gaan we dan het geld halen? Die bezuiniging blijft er linksom of rechtsom. 52% van onze hele begroting gaat daarover. Dat zou betekenen dat we de grote opgave die we hebben in de overige 48% moeten vinden. Daarin zitten ook dingen als cultuur en sport, dingen waarvan de D66-fractie altijd een hoge pet op heeft. Hoe ziet hij dat voor zich? Gaat hij dan daarin snijden?

De heer WIERTZ (D66): Wij hebben daar nog niet concreet over nagedacht. De heer Kampman heeft de externe inhuur genoemd. Wij willen daar ook kritisch naar kijken. Eerder vandaag hebben we over de subsidies gesproken. We moeten goed kijken welke effecten die hebben. Je zou dat inderdaad breed moeten bekijken.

De heer ZIELMAN (CDA): Ik vind het opmerkelijk wat de heer Wiertz zegt. Hij wil tegen de Perspectiefnota stemmen en wil niet meedenken over zoekrichtingen, maar hij heeft er niet over nagedacht waar hij het geld wel vandaan gaat halen. Die vraag hoe we het gaan redden, blijft belangrijk. Dit amendement heeft hij niet nu bedacht, maar al eerder. Hij heeft niet nagedacht over de gevolgen van het op slot zetten van dit deel, maar dan moet hij het in de overige 48% zoeken.

De heer WIERTZ (D66): Wij hebben bij de begrotingsbehandeling ook al gezegd dat wij de taakstelling of bezuiniging eigenlijk niet realistisch vinden. Vervolgens kwam er twee weken na die begrotingsbehandeling weer een grote tegenvaller. Dat heeft ons gesterkt in de opvatting dat de taakstelling niet realistisch is. Nog een nieuwe taakstelling is voor ons dus nog minder realistisch.

Het is een deel van de begroting, maar het is ook een belangrijk deel van de begroting voor inwoners in deze stad, voor mensen die zorg nodig hebben. Er zijn inderdaad ook een heleboel andere onderdelen, maar dat doet niets af aan het belang van die zorg.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik heb een heel concrete vraag. De heer Wiertz verzoekt de Wmo en Jeugdhulp als zoekrichting uit te sluiten. Hij maakt dat niet tijdgebonden. Als dat voor een korte periode is, is dat waarschijnlijk wel te billijken, maar als het voor de eeuwigheid is absoluut niet. Dat vind ik wat lastig. Ik snap zijn gevoelens met betrekking tot de begrotingsbehandeling en het bericht dat we twee weken daarna kregen. Ik denk dat ons gevoel niet veel afwijkt van dat gevoel. Misschien was mijn woordkeuze nog wel wat steviger dan die van de heer Wiertz. Dat laat echter onverlet dat we inmiddels acht maanden verder zijn. Dinsdagavond zijn tijdens het politiek beraad de resultaten gepresenteerd van de integrale wijkgerichte toegang van het sociaal domein. Die resultaten vielen aanzienlijk hoger uit dan men verwacht had. Je hebt tegenvallers, maar soms ook meevallers. Daarom begrijp ik niet zo goed waarom de heer Wiertz een substantieel deel van de begroting op voorhand uitsluit. Daar zit weinig ambitie in.

De heer WIERTZ (D66): Wethouder Langius zei in eerste termijn dat het college geen mogelijkheid meer zou hebben om te zoeken. Dat heeft het college volgens mij altijd. Als het college verbeteringen wil aanbrengen in processen, kan het dat altijd doen. Het gaat er hier om dat wij, de indieners van het amendement, op dit moment, richting de begrotingsbehandeling geen nieuw maatregelenplan willen. Daar komt het op neer. Maatregelenplan 2 betrof € 6,9 miljoen, maar wij zien die mogelijkheden niet.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als je het maatregelenplan nu eens ziet als anticiperend op een omstandigheid die zich wellicht kan aandienen, dan ben je tenminste voorbereid. Dat is zoals de CDA-fractie de maatregelenplannen zien. Je probeert steeds één stap voor te zijn. Wij gaan niet wachten tot het gat in ons bootje zo groot is dat we met elkaar verzuipen. Dan denk je na over hoe je zo lang mogelijk dat bootje varende kunt houden en misschien het gat daadwerkelijk kunt dichten. De heer Wiertz zegt: laat maar gebeuren wat er gebeurt en dan ga ik pas nadenken over de oplossing.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik zal mijn best doen het zo respectvol mogelijk te formuleren. Is de heer Wiertz het met mij eens dat gezond verstand, barmhartigheid, fatsoen, christelijkheid, integriteit, het nastreven van de wet en onze wettelijke taak op enig moment zeggen: tot hier en niet verder? Wij als oppositie zeggen hier: nee, dit accepteren wij niet, dit is ongehoord.

De heer WIERTZ (D66): Ik wil er eigenlijk niet op ingaan, omdat me dat niet verstandig lijkt qua polarisatie.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Uit respect voor het feit dat de heer Wiertz hier voor ons allemaal staat, zal ik me daarbij neerleggen.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik dank het college voor de volledige beantwoording. Ook de schriftelijke vragen zijn beantwoord. De moties die wij hebben ingediend, zijn op het laatste moment nog wat aangepast. We zijn blij met de steun daarvoor.

Ik ben vanmorgen begonnen met mijn teleurstelling over het bijgestelde financiële perspectief, maar ik heb dat direct in een breder plaatje gezet. Daarmee wil ik uitspreken dat we hier in Almelo ontzettend goede en mooie dingen doen.

Ik sprak de heer Wiertz zojuist aan, misschien op een wat scherpe manier, waarvoor excuses. Ik vind oprecht dat het brede perspectief waar we hier voor zitten, is wat ons iedere week bij elkaar brengt. Het gaat over de stad, het gaat over het sociaal domein, over duurzaamheid, veiligheid en al die dingen meer. Dat bespreken we hier vandaag. Ik zie de heer Çete hardgrondig nee schudden. Klaarblijkelijk gaat het voor een deel van de raad alleen over één geïsoleerd onderwerp. Ik zou het jammer vinden als dat deel van de raad dientengevolge tegen deze Perspectiefnota stemt. De stad en de inwoners verwachten iets anders van ons: verantwoordelijkheid over alle domeinen waar we over gaan. Dat is mijn warme oproep.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik zou zeggen: verdiende loon. De heer Pauwels begrijpt na tien jaar dat wij extra middelen nodig hebben. Vorig jaar was hij er keihard van overtuigd dat we zelfs

geen rijksmiddelen nodig hadden. Wij doen niks anders dan een handreiking. Iedereen heeft vandaag gezegd dat wij dit niet meer redden en dat we extra rijksmiddelen moeten krijgen. Wij zeggen niets anders dan wat er in de Perspectiefnota staat. Het zijn opneembepalingen. Wij zeggen niet dat, als er geld overblijft, we dat moeten blijven investeren. Het lukt ons gewoon niet. Was het maar gelukt!

De heer Teeuw sprak eerder over kinderachtig en het niet willen nemen van verantwoordelijkheid. Men beticht ons van van alles en nog wat. Vorig jaar hebben meerdere oppositiepartijen de begroting het voordeel van de twijfel gegeven en voor de begroting gestemd. Nu zet men ons neer als kinderachtig en niet verantwoordelijk. Kijk in de spiegel alstublieft.

De VOORZITTER: Nu legt u de heer Pauwels woorden in de mond. Dat moet u niet doen. We moeten het gesprek niet op die toon voortzetten.

De heer PAUWELS (VVD): Mooier kan ik het niet verwoorden. Ik houd er niet van als de heer Çete woorden in mijn mond legt die ik niet heb uitgesproken. Het woord "kinderachtig" heb ik niet gebruikt. Hij zegt dat ik het heb gezegd, maar dat is niet zo. Laten we ons niet verlagen tot het artikel dat eerder over deze raad in de krant is verschenen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de heer Çete in tweede termijn het woord niet wenst te voeren. Ik geef het woord aan de heer De Vries.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Eerst even wat losse onderwerpen. Er is gezegd dat de regeling voor vervroegd uittreden een bestaande afspraak is. Ik ben wel benieuwd hoe dat precies zit en met wie en wanneer die afspraak is gemaakt. Het is een heel kostbare regeling. In de discussie over hoog- en laaghangend fruit is dit een regeling die heel luxe is voor het personeel. Ik gun het ze graag, maar ik gun heel veel mensen in zware beroepen een regeling voor vervroegde uittreding. Ik wil graag wat meer informatie over de herkomst van de afspraak die kennelijk met de ambtelijke organisatie is gemaakt.

In de kantlijn wil ik zeggen dat mevrouw Bijenhof en mevrouw Geerdink een afspraak hebben gemaakt over een graduation party voor vmbo'ers. Dat wordt verder geregeld.

Ik heb nog een vraag over de participatie, namelijk over de groep van 55 jaar en ouder die niet achter de geraniums wil zitten. Zij solliciteren zich rot maar komen niet meer aan de bak. Ze doen er alles voor en doen heel veel vrijwilligerswerk. Zijn er geen mogelijkheden om deze mensen in aanmerking te laten komen voor een vrijwilligersvergoeding? Fiscaal mag je € 1.700 aan een vrijwilliger geven. Dat zou ook de helft kunnen zijn. Is het college bereid daarover na te denken?

Ik heb nog een vraag die niet beantwoord is, namelijk over de indicatieve scoretabel voor de beleidsvrijheid op pagina 24. Waarom is die opgenomen? De vraag is te lezen in mijn bijdrage.

Ik heb ook iets gezegd over Soweco in relatie tot wat bijna een doctrine lijkt om Soweco alleen in uiterste noodzaak te noemen in plannen en nota's van het college. Heeft Soweco vanuit een bepaalde gedachte als inclusieve maatschappelijke organisatie nog wel bestaansrecht wat het college betreft?

Ik heb moeite met de discussie van zojuist. Ik snap de oproep van de coalitiepartijen. Ik heb ook het woord "kinderachtig" gehoord. Ik heb er moeite mee om straks tegen de Perspectiefnota te stemmen, want die is wat ons betreft hoopvol. We willen niet somberen en er staan goede dingen in. Toch gaan wij, zoals wij intern besproken hebben, tegen stemmen. Dit is een heel hard punt. Waar is de lijn? Je moet een keer een lijn trekken. Ik zie in de bijdrage van de CDA-fractie staan dat, als het onmogelijke opdracht blijkt te zijn onder de condities die door het Rijk worden gesteld, teruggeven ook een optie is. Zij noemt het hardop in haar bijdrage. In de bijdrage van de ChristenUnie-fractie staat dat we na twee jaar de plannen op waarde moeten evalueren en symbolisch moeten aftellen naar nul. We zien nu dat het in de gevarenzone komt. Ik zou graag wat zelfreflectie van de coalitiepartijen willen zien. Dit is niet haalbaar. Gaan we de grens telkens verleggen en waar leggen we de rekening neer?

Mevrouw Ten Seldam heeft het slot een heel klein beetje geopend door te zeggen dat zij geen tijdgebonden afspraken in het amendement ziet. Zou daar een opening kunnen zitten, als wij het amendement iets anders formuleren en een periode vaststellen om maatregelenpakket 3 niet voor te gaan bereiden?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De heer De Vries verwijst naar onze bijdrage. Gezien de condities waaronder Wmo en Jeugdzorg naar de gemeente zijn gegaan, de kortingen die daarbij steeds toegepast worden en de wijze waarop de VNG de onderhandelingen doet, krijgen wij constant sigaren uit eigen doos. Het zijn mooi verpakte, verbloemde verhalen, maar als je echt goed gaat rekenen, blijkt dat je er elke keer een paar honderd miljoen bij inschiet. Daarmee speelt het Rijk geen eerlijk spel. Daarom hebben wij die knipoog gemaakt in onze bijdrage: dan geven we het terug en passen we dezelfde korting toe. Als je maar vaak genoeg korting toepast, blijft er niets meer over, zeker voor de mensen met zorg. Dat willen we niet.

De heer De Vries vraagt of er een opening zit als het amendement een tijdpad noemt. Wat de CDA-fractie betreft niet. Wij zijn geen voorstander van een generieke korting, maar ook niet van een generieke uitsluiting van bepaalde gebieden. Je moet kijken waar je je geld aan uitgeeft, wat de effecten zijn en of je de doelstellingen bereikt. Dan geef je je geld zorgvuldig uit. Er zijn nog diverse onderdelen waar je tot de conclusie kunt komen dat we er nu geld aan uitgeven maar dat dat niet bijdraagt aan de maatschappelijke opdracht die we hebben. Dan moet je ook zo flink zijn om te zeggen: dan moeten we daar maar geen geld meer aan uitgeven. Als je die exercitie met een vlooiengkam hebt uitgevoerd en constateert dat het echt niet kan, hebben we een andere vraag. Zo ver zijn we nog niet. We gaan er nu met de grove kam doorheen – het is laaghangend fruit genoemd – maar de stofkam is volgens mij nog niet gehanteerd.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik kan het daar mee eens zijn.

De heer TEEUW (ChristenUnie): De heer De Vries vraagt om een stukje zelfreflectie. Het woord "kleuterklas" moet ik niet gebruiken. Excuses daarvoor. Ik onderstreep de woorden van mevrouw Ten Seldam. Het is te vroeg om de handdoek in de ring te gooien. Ik wil er nog een stap verder in gaan. Vanochtend is gesproken over artikel 12. Ik heb het er ook in de fractie over gehad. Wij zijn ervan overtuigd dat, al zouden we dat allemaal willen en Almelo de artikel 12-status aanvraagt, de kans 99% is dat die niet wordt toegekend. We hebben een weerstandvermogen van 0,3 en we hebben een positief saldo waarmee we het verlies van 2019 kunnen afdekken. We zullen eerst zelf met de stofkam erdoorheen moeten. Het is te vroeg om de handdoek in de ring te gooien en dat zou ook niet goed zijn voor de stad.

De heer WEINREDER (Fractie Weinreder): Voorzitter! Ik wil alleen maar zeggen dat onze fractie instemt met motie 4. We staan erachter om te proberen een beetje meer geld te krijgen, zodat we er financieel beter voor komen te staan.

Ik heb geen enkele fractie gehoord over de drugsproblematiek. Dat is een heel hot item. Het hangt ook samen met criminaliteit. Ik heb er niemand over gehoord die er eventueel iets aan zou willen doen. Misschien kunnen we een soort accijns heffen op drugs. Dan wordt het duurder en gaan minder mensen het gebruiken.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Wij zijn blij met de woorden van de wethouder over de sprongen die worden gemaakt op het Werkplein en de ontwikkelingen die daar hebben plaatsgevonden. Je wilt uiteindelijk bereiken dat mensen uitstromen. Daar wordt iedereen beter van, niet in de laatste plaats de mensen zelf. Dan is het heel goed als de organisatie dusdanig is ingericht dat het allemaal werkt en dat men daar geen steken laat vallen. Waar mensen werken, worden fouten gemaakt, maar de basis moet goed zijn. Onze fractie is blij om te horen dat die stappen worden gezet.

Wij hebben aangegeven waar wij naartoe willen met deze stad. Wij zitten er niet op te wachten om alles zo kapot te maken dat de stad niet meer leefbaar is. Wij zijn nog steeds een brede volkspartij die het beste met de mensen voor heeft. Als je deze maatregelen moet nemen, ben je als stad dusdanig ver dat je die moet nemen en moet durven nemen. Dan moet je daar geen uitzondering op maken. Wij willen de beslissingen nemen en willen op voorhand niets uitsluiten. We willen overal naar kijken, dus ook naar eventuele bezuinigingen op Wmo en Jeugdzorg. Het hoeven geen bezuinigingen te zijn, maar zaken kunnen ook anders ingeregeld worden. Dat heeft effect en daardoor wordt het goedkoper. Dan kunnen we nog dezelfde kwaliteit van zorg leveren.

Wij zijn blij met de Perspectiefnota en de stappen die we daarmee kunnen zetten. Natuurlijk hadden we liever een Perspectiefnota gezien waarbij we hadden gezegd: waar gaan we het geld in vredesnaam aan uitgeven? Maar goed, dat zal voor veel meer mensen gelden.

Tot slot de motie die wij hebben ingediend over de singel. Die borden hoeven natuurlijk niet vanaf de Maria Parochie tot aan het kruispunt Berkelstraat/Laan van Iserlohn te worden opgevoerd. Het gaat juist om het tracé vanaf de Hofstraat en vanaf de andere kant bij het voormalig stadion van Heracles Almelo. Ik heb dat niet genoemd omdat dat te veel in detail gaat. We willen vooral op hoofdlijnen blijven. In tegenstelling tot wat de wethouder zegt, zou het een welkome aanvulling zijn, ook op de plannen die hij nog wil ontwikkelen en waarin hij ons al een inkijkje heeft gegeven. Dit zou daar een plus bij kunnen zijn. De redenatie dat er al bijna geen doorstroming is vanwege de drukte in de spits zou je ook kunnen gebruiken als er wedstrijddagen zijn. Dan rijden ze al rustig omdat ze er bij Heracles af moeten. Daar zijn ook de borden geplaatst. Dat argument gaat dus voor mijn fractie niet op. Bovendien zijn de signalen die uit de buurt komen nog steeds anders dan wat hier is besproken. Er wordt nog steeds hard gereden en er ontstaan nog steeds gevaarlijke situaties. Daarom willen we de situatie, ook al lossen we het probleem misschien niet op, veiliger maken dan die nu is.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Vanmorgen kwam ik hier binnen met de Perspectiefnota onder de arm en met het gedachtegoed om te kijken welke kansen we hebben om deze Perspectiefnota zo vorm te geven dat we goede stappen kunnen maken richting de begroting. Met de toezeggingen die het college heeft gedaan, merk ik dat er nog steeds kansen zijn. Er zijn natuurlijk ook bedreigingen, maar die kunnen we omzetten in kansen. Daar is een aantal doelen voor geformuleerd. Het subsidieregister kwam al voorbij en de sociale woningbouw is genoemd. Er zijn nog wel meer opties. Ik hoopte dat we na de behandeling van deze nota, met het positieve geluid van een aantal fracties en van het college, deze Perspectiefnota breder zouden kunnen ondersteunen. Het is jammer dat de heer Wiertz zegt dat de oppositie het amendement gaat ondersteunen. Ik zit ook in de oppositie, maar ik zal me daar niet achter scharen. De heer Wiertz zei net dat er best wat kansen in de Perspectiefnota zitten. Ik hoop dat D66 toch een heroverweging wil maken.

Het gaat er niet om dat ik de partijen veroordeel, maar het belang van Almelo staat heel hoog. Met de kansen die we nog steeds met elkaar hebben, moeten we de schouders eronder zetten en ons in het moeras storten en zorgen dat we er met elkaar weer uitkomen. Ik ben ervan overtuigd dat wij, met de kwaliteiten die er zijn, met de kansen die het college nog steeds ziet, de doelen kunnen bereiken. Ik vraag de oppositie dus nogmaals om die overweging nog een keer te maken en om zich niet te scharen achter het amendement.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Heerlijk dat een oppositiepartij de rest van de oppositie noemt. Het is ontegenwoordig leuk om uit de mond van de heer Gerritsen te horen dat het niet verantwoord is om tegen een voorjaarsnota te stemmen. Wij hebben de verantwoordelijkheid genomen om voor de begroting te stemmen. Hij heeft in het verleden zelfs tegen de begroting gestemd vanuit zijn idealen. Wij stemmen nu tegen vanuit onze idealen. Ik dacht dat hij dat zou begrijpen, maar als hij dat niet begrijpt, ligt het aan hem.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Idealen mogen er zijn. Ik heb een ander inzicht en de besluitvorming was toentertijd ook anders dan nu.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik wil nog iets verder gaan dan de heer Çete. Moraal vind ik hier nog een understatement. Ik vind het een morele verplichting om hier tegen te stemmen. Ik vind de hele gang van zaken asociaal.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Een punt van orde. Ik accepteer niet dat mevrouw Pol dit zegt. Ik accepteer niet dat ik asociaal zou zijn.

De VOORZITTER: Nee. Omwille van de discussie die een interventie op dat punt weer teweegbrengt, wil ik het daarbij laten. Ik deel de opvatting dat dat geen woorden zijn die we hier moeten gebruiken. Ik vraag begrip om nodeloos tijdverlies door discussies hierover te vermijden.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Dit is de tweede keer dat de heer Gerritsen probeert mij zijn bijdrage of de bijdrage onder zijn naam te laten doen. Zo'n goede bijdrage wil hij natuurlijk onder zijn naam hebben.

Het is mooi dat de CDA-fractie zichzelf een volkspartij noemt, de partij die de PVV voor de verkiezingen al uitsloot. Het is geen volkspartij, het is een elitaire bestuurderspartij.

Zorg is belangrijk. Ik heb het debat aangehoord. Hoewel men de PVV kent als constructieve en meewerkende partij, hadden wij het amendement niet nodig om tegen de Perspectiefnota te stemmen. Dat weet het college. Voor ons was het feit dat statushouders voorrang krijgen op onze Almeloërs voldoende om tegen te stemmen.

Ik heb nog een opmerking over de woningmarkt. Twee weken geleden in België deed de rechter een uitspraak in een aantal zaken waarin een verhuurder van sociale woningen had in het buitenland gecontroleerd of huurders van hen of aspirant-huurders daar bouwgrond of een huis bezaten. Daar bleek sprake van en die verhuurder zegde de huurovereenkomst op en weigerde de sociale huurwoning aan die aspirant-huurders. Dat geldt in Nederland in principe ook. Als je een woningeigenaar bent, kom je niet in aanmerking voor een sociale huurwoning. Wij kunnen dat alleen niet controleren in het buitenland, niet via het IBF. Dat kan niet via het UWV gecontroleerd worden. Wij hebben het SRT en een gedeelte van de doelgroep waar het om gaat, is dezelfde doelgroep. Een deel zit in de bijstand en daar doen wij nu controles op. Ziet het college mogelijkheden om samen te werken met de verhuurders om te onderzoeken wat wij daarin kunnen doen, zodat die mensen geen aanspraak kunnen maken op onze huurwoningen?

De wethouder zegt dat hij lachgas niet kan verbieden. Ik wil nog even meegeven dat het andere gemeenten ook lukt. Ons college is voornemens om ballonnen te verbieden. Dat kan wel.

De VOORZITTER: Lachgas is een zwaar gas, dat vliegt niet weg. We hebben het in dat verband over oplatende ballonnen. Ik begrijp de strekking van het verhaal. Overigens is de motie ingetrokken, zodat u buiten de orde bent.

De heer STÖTELER (PVV): Ik ben niet buiten de orde. Dit is een Perspectiefnota en ik mag zeggen wat ik wil.

Ik kom bij een volgende motie die ik wil indienen, namelijk over de invloed van de Turkse overheid. Op 6 juni 2019 werd een motie in de Tweede Kamer aangenomen, de motie-De Roon, over het terugdringen van de invloed van de Turkse overheid in Nederland. Wij hebben hier een grote Turkse gemeenschap en het zou naïef zijn om te denken dat wij daar niets aan zouden moeten doen. De vraag is of het college ook iets met de motie doet. Ik heb een motie om, indachtig de motie in de Tweede Kamer, bij het vaststellen van beleid of het verlenen van vergunningen rekening te houden met die inmenging. Die inmenging is echt ongewenst. Dat heeft de Tweede Kamer ook gezegd.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Stöteler blijft mij verrassen, maar iedereen is vrij om te doen en te laten wat hij wil. Kan hij voorbeelden noemen van de inmenging? Ik ben zelf van Turkse afkomst. Ik denk dat er geen mens in het land is die mij zo ver krijgt dat ik in dienst of namens Turkije iets doe. Waar denkt hij dan aan? Kan hij voorbeelden geven? Gaat het om inmenging in de gemeenteraad, inmenging in het college, in de samenleving?

De heer STÖTELER (PVV): Ik zit niet dagelijks of elke vrijdag in de moskee. Ik zit ook niet in de weekendscholen. Dat zijn de instellingen en instituties van waaruit overheidsinvloed vanuit Turkije komt. De moskee in Almelo valt onder de Islamitische Stichting Nederland en die valt onder Diyanet, het Turkse ministerie van geloofszaken. Dat valt rechtstreeks in één rechte lijn naar beneden onder mijnheer Erdogan. We weten allemaal hoe mijnheer Erdogan in de wedstrijd zit. Dat is ook de reden waarom hij de Turkse weekendscholen hier is begonnen. De jonge Turken komen niet in de moskee en hij wil daar grip op houden. Dan krijg je dat. De scholen kunnen misschien nu niet verboden worden. Dat is ook niet de bedoeling van deze motie. Het is wel een ongewenst effect en daar hebben we rekening mee te houden als samenleving. De heer Çete vraagt waar we dat aan zien. Nou, dat zien we bijvoorbeeld aan al die gezichten die nog richting Turkije staan met Turkse vlaggen op de Erasmusbrug op het moment dat er in Turkije iets gebeurt. Als er hier iets gebeurt, zien we ze hier ook op het veld staan. De heer Çete stond ook

in beeld met de Turkse vlag bij het monument voor de Armeense genocide. Bij dat soort zaken zien wij die invloed.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik wil nog één opmerking maken. De heer Stöteler lijkt wel op de evangelisten in de jaren vijftig en zestig in Amerika, die wijlen president Kennedy continu op loyaliteit bevroegen. Omdat hij katholiek was, moest hij trouw zijn aan de paus. Ik kan één ding garanderen: ik ben wel van Turkse afkomst, maar mijn loyaliteit en mijn gehechtheid aan de verplichtingen voor Almelo is vele malen groter dan aan wie dan ook of aan wat dan ook.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Is de heer Stöteler met mij van mening dat invloed van buitenaf uit vele landen komt, behalve uit Turkije? Ik noem als voorbeeld China en Amerika.

De heer STÖTELER (PVV): Nee, ik ben het er niet mee eens dat het niet uit Turkije komt.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik zeg niet dat het niet uit Turkije komt, maar dat het ook uit andere landen komt. Het is een eenzijdige benadering.

De heer STÖTELER (PVV): De heer Buitenweg vroeg of ik het met hem eens was dat het uit andere landen komt, behalve uit Turkije. Beïnvloeding vindt overal plaats, zeker.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik houd het wat lokaler. De heer Stöteler spreekt over de weekendscholen. Is hij het met mij eens dat een organisatie als Atib, als enige seculiere organisatie in brede zin voor mensen met een migrantenachtergrond, wel degelijk een functie heeft? Als je die zou schrappen, wordt de weg naar de moskee misschien veel vanzelfsprekender.

De heer STÖTELER (PVV): De heer De Vries begrijpt de motie niet. De motie roept niet op om Atib te verbieden, maar om te kijken naar de invloed die er is vanuit de Turkse overheid. Die is er niet zozeer bij Atib.

De heer DE VRIES (PvdA): Het is meer een vraag in de kantlijn.

De heer STÖTELER (PVV): Het is geen oproep om één bepaalde organisatie te verbieden. Het is een oproep om er rekening mee te houden en om erop in te spelen, om te zorgen dat die invloed beperkt wordt en wordt tegengehouden. Dat is de oproep.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Is de heer Stöteler het met mij eens dat er in ons land invloed is vanuit meerdere landen, maar dat de invloed van Turkije op ons land zorgwekkend groot, bovenmatig en opvallend is?

De heer STÖTELER (PVV): Nou, misschien ben ik het niet met alle kwalificaties eens, maar in beginsel wel.

Dan kom ik bij de subsidiebesparing. Ik zei al dat de PVV een constructieve en meedenkende partij is. Wij denken mee in de bezuinigingen. Ik heb een motie om als denkrichting te nemen en de effecten inzichtelijk te maken van het terugbrengen van de subsidie van de bibliotheek naar 50% en het volledig schrappen van subsidies voor andere kunst- en cultuurprojecten.

Ik dien nog een aantal moties in.

De VOORZITTER: Ik neem de moties graag in ontvangst en dan laten we ze verspreiden. Het is wel wat ongelukkig dat u de moties aan het eind van de tweede termijn van de raad indient. U bent op twee na de laatste spreker. Het mag, maar het is natuurlijk wel wat lastig voor uw collega's, omdat er geen termijn meer is om er het debat over te voeren. Ik adviseer u in het vervolg de moties vroegtijdig aanhangig te maken. Het is nu gegaan zoals het gaat en dat zal ongetwijfeld zijn repercussies hebben op de afdoening ervan.

"Motie 28

Subsidiebesparing

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, gehoord de beraadslaging, constaterende dat:

- de gemeentelijke lasten in het Sociaal Domein niet meer beheersbaar en behapbaar zijn;
- met name de kosten voor Jeugdzorg onevenredig zijn gestegen ten opzichte van de rest van Nederland (toename 18% ten opzichte van landelijk gemiddelde van 12%);

overwegende dat

- het college als denkrichting voor besparingen heeft genoemd de subsidierelaties en als richtlijn gaf over de hele breedte 10% te bezuinigen;
- dergelijke bezuinigingen zeer waarschijnlijk gaan resulteren in het equivalent minder verleende zorg;
- dat de zorginkoopcontracten en de aankomende nieuwe (gewijzigde) verordeningen al voldoende instrumenten (gaan) geven om de zorgkosten zoveel mogelijk in toom te houden zonder dat er wordt gekort op de zorgverlening zelf;
- wel op andere subsidies mag worden gekort;
- zeker in de vrije sector ondernemers zelf hun broek moeten ophouden, en anders maar ander werk (erbij) moeten zoeken;

verzoekt het college

als denkrichting te nemen - en de effecten inzichtelijk te maken van - het terugbrengen van subsidie voor de Bibliotheek naar 50% en het volledig schrappen van subsidies voor (andere) kunst en cultuur (projecten), en gaat over tot de orde van de dag."

"Motie 29

Terugdringen van de invloed van de Turkse overheid in Almelo

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, gehoord de beraadslaging, overwegende dat:

- de gemeente Almelo in de afgelopen decennia een Turks-Almelose gemeenschap van behoorlijke omvang heeft zien opbouwen;
- de Turks-Almelose gemeenschap alle - en vooral gelijke - rechten en faciliteiten verdienen als alle andere groepen Almeloërs die wij kennen;
- dat rechten hand in hand komen en gaan met plichten ("With Freedom comes Responsibility");
- dat van ieder individu mag worden verwacht dat hij/zij zich inzet om een bijdrage te leveren aan onze maatschappij en samenleving;
- dat inmenging van de Turkse overheid via moskee, weekendscholen, via overige stichtingen en clubjes er voor zorgt dat de Turkse Almeloër zijn/haar vizier op Turkije gericht heeft en dat deze invloed dus anti-integratief (of juist segregierend) werkt;

constaterende dat:

- de Tweede Kamer op 11 juni jongstleden de motie-De Roon (Jaargang 2019:32623 nr. 262) heeft aangenomen die opriep "om de invloed van de Turkse overheid in Nederland niet te tolereren maar zo veel mogelijk terug te dringen";

verzoekt het college:

indachtig de hiervoor genoemde motie, bij het vaststellen en wijzigen van beleid, alsmede bij vergunningaanvragen en handhavingstrajecten, in ogenschouw te nemen en houden de invloed vanuit de Turkse overheid op de Turks-Almelose gemeenschap, bij vermoeden van beïnvloeding verder te onderzoeken en bij vastgestelde inmenging passende maatregelen te nemen, en gaat over tot de orde van de dag."

Motie 30

De-islamiseren als doelstelling van beleid

"De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27 juni 2019, gehoord de beraadslaging, constaterende dat:

- de islam een als godsdienst vermomde totalitaire, onverdraagzame en gewelddadige politieke veroveringsideologie is;
- de islam de vernietiging van onze democratie en de vervanging van ons rechtssysteem door de islamitische wet, de sharia, nastreeft;
- het doel van de islam is de vestiging van een islamitisch wereldrijk;
- dat islamitische doel staat niet alleen haaks staat op onze cultuur, onze normen en waarden, onze rechten en onze vrijheden, maar deze ook daarmee bedreigt;
- er in de islam geen scheiding van machten (er is maar één macht) en geen gelijkwaardigheid tussen man en vrouw en tussen moslims en niet-moslims zijn;
- de islam vrouwen, niet-moslims en homoseksuelen discrimineert, antisemitisch is, geen vrijheid van meningsuiting kent, dwingende regels voor alle handelingen van het menselijk bestaan oplegt en uittreding bestraft met de doodstraf;
- de islam eerwraak en genitale verminking bij vrouwen aanmoedigt;

overwegende dat:

de islam niet past bij de normen en waarden van onze Westerse samenleving;

verzoekt het college:

de-islamiseren doelstelling van beleid te maken,
en gaat over tot de orde van de dag."

"Motie 31

AZC sluiten

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 27juni 2019,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- de NCTV waarschuwt voor het gedachtegoed van terugkerende oud-IS-aanhangers "Wantrouwen tegen terugkerende oud-IS-aanhangers blijft nodig";
- de NCTV waarschuwt voor de intenties van voormalige IS-leden die nog in Syrische kampen en gevangenissen zitten: "Als ze terugkeren naar Europa, bestaat de kans dat ze de jihadistische beweging in Europa versterken.";

overwegende dat:

de raad van de gemeente Almelo haar inwoners moet en wil beschermen en daarom elke vorm van dreiging zoveel mogelijk wenst te voorkomen;

verzoekt het college:

gesprekken met het COA te initiëren om met voortvarendheid te werken aan de sluiting van het asielzoekerscentrum en eventuele andere locaties voor vluchtelingenopvang in de gemeente Almelo,
en gaat over tot de orde van de dag."

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb een paar opmerkingen naar aanleiding van de beantwoording van het college. Ten eerste het revolverend fonds. Wethouder Langius hoeft dat nu niet uit te leggen, maar ik wil graag een keer met hem afspreken om te horen hoe dat fonds exact wordt gevuld en welke techniek daarbij wordt gebruikt. Dat is mij niet helemaal helder.

Wethouder Maathuis noemde een scholingsbudget voor mbo. Bedoelt hij daarmee het onlangs aangenomen besluit in de Tweede Kamer voor MBO-Today, dat vanaf 2021 per Nederlander € 2.000 beschikbaar is voor scholing en bijscholing?

Er was een interruptie van de heer Van Marle over het XL Businesspark. Ik ondersteun van harte om de uitbreiding niet te laten plaatsvinden aan de overkant van het kanaal, de zogeheten Kanaalsprong, 65 hectare landbouwgrond, maar om te kijken naar alternatieven. We hebben veel moeten afboeken op industrieterreinen. Misschien zijn er nog plekken die we weer kunnen activeren. Ook zijn er bestaande terreinen die niet geheel zijn gevuld of die bij revitalisatie kunnen worden benut. Dan is dit misschien niet nodig.

De motie van de CDA-fractie over de digitale borden werd ontraden. Ik had al naar de heer Zielman gereageerd dat die 50km een mooi begin is, maar dat je van mij alles op 50 mag zetten.

Niet alleen voor de veiligheid, je voorkomt ook geluidshinder voor mensen die aan de singel wonen en ook uitstoot van fijnstof. Dat vind ik een overweging waard.

De heer Van Mierlo sprak over duurzaamheid. Er zijn heel veel plannen. Ik heb de kaart met projecten gezien. Ik blijf erbij dat er weinig middelen zijn om het allemaal te kunnen realiseren, ook al zijn er mogelijkheden voor externe subsidies. Ik ben blij met de kansen- en belemmeringenkaart en ben benieuwd hoe dat er in september uit ziet. De wethouder zei met betrekking tot alternatieve energie waaronder windmolens dat de handrem eraf is. Ik vraag me af wie die handrem erop had gezet.

Positief is dat de Heylen Groep zonnepanelen op het dak legt. Ik denk dat we serieus moeten nagaan of we in het Bouwbesluit of in een bestemmingsplan kunnen bepalen dat, als men een bedrijfs- of fabriekshal bouwt, er zich op het dak, dat sterk genoeg is om een pak sneeuw te kunnen dragen, zonnepanelen kunnen bevinden en dat het dat gewicht aan kan. De argumentatie van bedrijven is immers vaak dat ze het niet doen omdat het dak het niet kan hebben. Dat was onder andere bij die andere grote ruimtegebruiker.

Er was een interruptie van mevrouw Geerdink over gehandicaptenvoorzieningen in de stad. Er ligt nog steeds een motie van de fracties van ChristenUnie en GroenLinks inzake inclusiebeleid. Ik heb de indruk dat die motie nooit is uitgevoerd. Voormalig wethouder mevrouw Ten Seldam hebben we de motie twee keer moeten aanbieden ter verduidelijking dat zij met het beleid aan de slag moest. Dat was in mei 2016 en in november 2016 bij de begroting. Het lijkt me goed als het college nog eens naar die motie kijkt en die tot uitvoering brengt. Er zitten genoeg raakvlakken met wat door mevrouw Geerdink werd benoemd.

Met betrekking tot de motie over biodiversiteit noemde de heer Van Rees een heleboel punten. Ik ben blij dat hij het heeft over biodiversiteit en een andere begroeiing onder onze bomenlanen. Dat is ook een mogelijkheid om de processierups terug te dringen. Toch zou ik graag zien dat het meer integraal wordt aangepakt in de hele benadering van onderhoud van groen en in de toekomst ook bij plannen met groen. Het college zegt te willen vergroenen, dus minder stenen en meer groen, en dan kun je met andere plantengroei aan biodiversiteit doen. Dus niet inzaaien met gras, maar andere mogelijkheden benutten.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben blij met de voortvarendheid waarmee een startconferentie over eenzaamheid op gang komt. Dat zou ook passen bij de lokale inclusieagenda. In 2016 is daar een motie voor ingediend.

Ik dank het college voor het positief advies over de motie inzake F35. Inderdaad kan die ene maand er wel bij. Het is prima om met een projectplanning te komen.

Ook dank voor het positieve advies inzake de kerkenvisie. Volgens mij heb ik hetzelfde beeld als de wethouder. Het geld is bedoeld om de kosten van de gemeente te dekken. Het veld zal het werk moeten doen. Richting de heer Hümmels: voor een protestant is een gebouw maar een gebouw. Een poppodium lijkt mij een prima invulling voor een kerk, maar als een kerkgemeenschap al moeite heeft om een gebouw overeind te houden, heb ik mijn twijfels of Paco Plumtrek de exploitatiekosten van menig historisch gebouw kan trekken. Het is zeker onderzoek waard.

In een aantal bijdragen is gesproken over het abonnementstarief. Ik vind het jammer dat er altijd in negatieve zin over gesproken wordt. Zelfs in de bijdrage van de PvdA-fractie wordt het een tegenvaller genoemd, alhoewel daar wel het goede idee in zit om te kijken naar een inkomenstoets. De reden dat er een abonnementstarief bij de Wmo komt en dat de ChristenUnie zich in Den Haag daar sterk voor heeft gemaakt, heeft te maken met de stapeling van eigen bijdragen. In 2016 heeft de raad van Almelo een motie van de Minimapartij aangenomen die over evalueren ging. Als het een aanzuigende werking heeft, zijn dat onbedoelde bijeffecten, maar uiteindelijk moet je evalueren op de stapeling van eigen bijdragen en niet zozeer op beleid maken vanuit tekorten in plaats van een visie.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Even terugkomend op de kerkenvisie: het gaat er mij niet zozeer om dat een kerk een gebouw niet draaiende kan houden en dat een ander dat waarschijnlijk ook niet kan. Er zijn voldoende kerken die onvoldoende benut worden. Als je een combinatiegebruik maakt, kun je misschien allebei een voorziening in stand houden. Het gaat mij dus niet om in plaats van, maar om samen. Dat sluit ook aan bij een motie die we ingediend hebben die de wethouder heeft ontraden. Als je streeft naar een optimale samenwerking, kun je

veel meer bereiken dan wanneer je, zoals wij hier zo af en toe helaas doen, elkaar in de haren vliegt.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Als wij elkaar in de haren vliegen, is er niet zo veel schade, mijnheer Hümmels. Ik ben het eens met het idee over het gebruik van gebouwen. De vraag is wat de rol van de overheid dan is. Als mensen er zelf niet uitkomen, is er een faciliterende rol van de overheid en de mogelijkheid om daar budget voor aan te vragen. Die moet je benutten en dat leidt er uiteindelijk toe dat het erfgoed in Almelo behouden blijft en niet gesloopt hoeft te worden. Daar ben ik het mee eens.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik reageer op de opmerking over het abonnementstarief Wmo. Het is ingevoerd met betrekking tot het voorkomen van de stapeling. De CDA-fractie heeft bij de begrotingsbehandeling 2019 gezegd dat een abonnementstarief leuk lijkt: je hebt administratieve kosten en de gedachte erachter is om stapeling te voorkomen. Als het neveneffect is dat uiteindelijk er een aanzuigende werking van uitgaat, dus dat er meer gebruik van gemaakt wordt, waarbij de rekening bij de gemeente komt te liggen, stapel je daar de kosten op. Uiteindelijk schiet de inwoner daar niets mee op. Linksom of rechtsom: je houdt een tekort aan geld. Bovendien haal je het solidariteitsbeginsel dat er oorspronkelijk in zat, dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen, daarmee weg. Je kunt zeggen dat dat negatief is, maar je kunt niet verder springen dan je financiële polsstok lang is. De inmenging van het Rijk beperkt de mogelijkheden van de gemeente. Ik hoop dat de heer Teeuw dat deelt met ons.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Het probleem zie ik. Daarom is de suggestie van de PvdA-fractie over die inkomenstoets niet zo gek. Als iemand zegt: voor een traplift heb ik geen eigen bijdrage nodig, maar het kost me nu maar € 17,50 per maand; dat ga ik mooi doen, terwijl ik die zelf ook kan betalen, dan is dat een ongewenst bijeffect. Misschien zijn er ook gevallen van mensen die een traplift hard nodig hebben maar die nooit hebben aangevraagd vanwege de stapeling van subsidies. Ik wil het niet positief of negatief neerzetten. Je zou moeten evalueren vanuit de impact, meer dan vanuit alleen de financiën. Ik snap de impact op de financiën. In die zin is het een tegenvaller, maar het is bewust beleid vanuit bepaalde fracties in Den Haag.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als je het wilt evalueren, moet je ook kijken wat de inwoner en uiteindelijk de zorgvrager ermee opgeschoten is, doordat de tekorten toenemen bij de gemeenten die daardoor een versobering invoeren in de breedte van het pakket. Ik denk dat we veel geld rondpompen en dat de zorgvrager er niet beter van is geworden.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik ben het ermee eens dat de praktijk vaak weerbarstiger is dan wat achter een bureau wordt bedacht.

Tot slot een opmerking over de motie van de PVV. Ik snap dat zij niets ziet in windmolens en dat zij meer handhaving wil, maar het koppelen van die twee in één motie is een vorm van bestuurscultuur die we hier niet meer willen. Dat signaal wil ik gegeven hebben.

De heer STÖTELER (PVV): Ik dacht dat we dekking moesten regelen voor moties die we indienen en die geld kosten. Ik heb op deze manier dekking geregeld voor extra handhaving op zorg.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Daarom noem ik het ook. In mijn ogen is dat oude politiek: een potje vinden voor dekking, terwijl het juist goed is om te doen wat nodig is en het via de algemene middelen te verrekenen. Volgens mij moeten wij af van de potjescultuur.

De heer STÖTELER (PVV): Dat had ik inderdaad liever gedaan, maar de vorige keer werd mij dat voor de voeten geworpen. Nu doen we het een keer op de ouderwetse manier.

De VOORZITTER: Hiermee ronden we de tweede termijn van de raad af. Het college vervolgt meteen met de beantwoording.

5. Reactie van het college.

De VOORZITTER: Ik verzoek de leden van het college technisch te antwoorden en geen nieuwe politieke discussies te voeren, anders dan over de moties die er nog liggen, dit omwille van de tijd en indachtig de effectiviteit van het gesprek dat wij met elkaar voeren.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! In tweede termijn is een aantal vragen gesteld aan het college en een aantal bespiegelingen gehouden. Ook wil ik de motie 28 behandelen.

Er is gevraagd hoe het met de IGM zit en of die nog vastgoed heeft. Dat is het geval. Er is gevraagd of de waarde van het vastgoed de leningenportefeuille die daarvoor verstrekt is nog dekt. Binnen zo'n balans vinden jaarlijks altijd wat mutaties plaats, maar grosso modo kun je zeggen dat de leningen op de tien panden worden gedekt met de boekwaarde. Daarnaast heeft men een leningenportefeuille uitstaan onder ondernemers die veelal met hypotheekrecht zijn gedekt. Ook die leningen achten wij voldoende gesteund door de waarde op de balans van IGM. Wij werken nu aan het uitwerkingsplan voor de governance en het beheer van IGM, gekoppeld aan de opdracht om de vastgoedportefeuille voorzichtig af te bouwen, met behoud van de boekwaardes. Al met al zijn wij tevreden over de waarde die in IGM zit en de leningen die ertegenover staan. Die zijn inmiddels teruggelopen van ruim € 19 miljoen naar ruim € 13 miljoen. Het gaat de goede kant op.

De suggestie om bij de zoektocht bij de gesubsidieerde instellingen ook naar de jaarrekening te kijken en naar eventuele reserves die daar op staan, zullen wij zeker ter harte nemen. Dat zal onderdeel zijn van de opdrachten die bij de taskforce worden weggezet. Dank voor de suggestie op dit punt.

Er is uitgebreid gesproken, ook onderling, over de inzet verwoord in amendement 13 van de oppositie in deze raad om het totale domein van Wmo en Jeugd uit te sluiten bij de zoektocht naar middelen om tot een dekkende begroting te komen. Dat werd onder druk gezet: als het amendement niet wordt aangenomen, stemmen wij tegen de hele Perspectiefnota. Volgens mij doet de oppositie zichzelf daarin tekort. Men is het in de basis eens met de analyse in de Perspectiefnota en ook met alles wat daar in de programma's aan gekoppeld is. Ik duik nu niet in de details en de vraag of alles even wenselijk is, maar grosso modo is de oppositie het daarmee eens. De oppositie doet zichzelf tekort door tegen de Perspectiefnota te stemmen en geeft zichzelf in de discussie bij de begroting, als het gaat over de maatregelen om het financiële gat te dekken, een hypotheek mee. Als je percelen uitsluit, zeg je nu eigenlijk al dat je niet wilt praten over zinvolle zaken die dan ter tafel komen, die bijvoorbeeld gaan over de verfijningsslag die we moeten maken, over het optimaliseren van de processen, de samenwerking, het zoeken naar goedkopere vormen, de wens dat mensen versneld op eigen benen komen te staan, indachtig wat zorg zou moeten zijn, al dat soort zaken. Ik doe vanuit het college de oproep om goed te wegen of het zo ver moet gaan. Doet u zichzelf het plezier om in die discussie ten volle mee te doen en uiteindelijk bij de begroting de finale afweging te maken. Dan kun je op onderdelen van de begroting zeggen dat je het daar niet mee eens bent. Het is duidelijk qua signaalfunctie, maar te grofmazig in de aanpak. Doet u zichzelf het plezier om die verantwoordelijkheid voor uw rekening te nemen. We zijn collectief verantwoordelijk.

De heer ÇETE (Lijst Çete): We zijn op dit punt gekomen nadat het college de Perspectiefnota naar ons heeft gestuurd. Het college heeft gezegd dat het niet meer lukt, dat er rijksmiddelen nodig zijn en dat er niets meer is. Van daaruit zijn wij ertoe gekomen om zo'n amendement in te dienen.

De VOORZITTER: Laat het geen twistgesprek worden over wie wat wanneer gedaan heeft. Hebt u een vraag aan de wethouder?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Is de wethouder dat met mij eens? In de Perspectiefnota staat meerdere malen dat het niet meer kan. Als je ergens een euro meer of minder kunt doen, zouden we daar heel blij mee zijn, maar na de woorden van het college zien we het helemaal niet meer zitten. Ik denk dat wij het college hiermee helpen.

De heer LANGIUS (wethouder): De gemeenteraad is er ten volle van overtuigd dat er volgend jaar een sluitende begroting moet zijn. Dat is onze opdracht bij het besturen van deze

stad. De opmerking over 2019 is in zoverre terecht dat je niet heel bruusk kunt bijsturen in de lopende beleidsuitvoering. Je moet daar een aanloop in nemen. Je moet de stofkam erop loslaten. Dat kun je niet begin mei constateren en dan eind mei een pakket hebben zodat je aan het eind van het jaar € 7 miljoen hebt verdiend. Zo zit het niet in elkaar. Blijf het op die manier waarderen. Wij hebben gezegd dat wij moeite hebben met de bruuske correctie van het beleid in de begroting 2019. Geeft u uzelf de ruimte om mee te denken over maatregelen die de komende jaren op ons afkomen. De maat der dingen kan worden vastgesteld bij de begroting en dan kan zelfs tegengestemd worden.

Dan kom ik bij motie 28 van de PVV over subsidiebesparing. Daarin wordt nader ingezoomd op waar het college in zijn zoektocht zou kunnen kijken, zoals het terugbrengen van subsidies. Dan gaat het echter wel heel snel door te stellen dat we dan ook mogen denken aan het terugbrengen met 50% van de subsidie voor de bibliotheek en het volledig schrappen van subsidies voor kunst- en cultuurprojecten. Als het zo wordt gesteld, ontraden wij het amendement. Wij weten dat wij in de volle breedte gaan onderzoeken, maar voelen ons daarin niet gesteund met deze motie.

De heer AKSE (SP): Ik heb bewust even gewacht tot het einde van de beantwoording van wethouder Langius. Wat ik mis in zijn betoog is dat hij opstaat en richting Den Haag een vuist maakt en eindelijk eens zegt: het is genoeg, wij willen meer geld, we hebben meer geld nodig, het ligt niet aan Almelo of aan de zorg die we willen geven, het lukt ons gewoon niet. De heer Çete heeft het al diverse malen gezegd. De wethouder noemt allerlei dingen die goed zijn in de Perspectiefnota en veel kan ik onderschrijven. € 11 miljard heeft het Rijk in 2018 overgehouden, de helft meer dan verwacht werd. En wij rennen in de rondte en proberen alle mogelijke middelen en systemen uit en redden het niet. Ik vind het jammer dat ik die oproep mis.

De heer LANGIUS (wethouder): Ik heb dat in eerste termijn al gezegd door vanuit het college de volledige ondersteuning uit te spreken voor de actie van de raad met betrekking tot de brief richting het kabinet en naar ik hoop ook richting de individuele fracties in de Tweede Kamer. Die actie ondersteunen wij ten volle. Wij hebben gemeend niet nog eens een brief vanuit het college te moeten sturen, maar we zijn wel actief in andere lobbytrajecten rond de G40. De raad mag van mij weten dat ik ook beweeg richting mijn eigen fractie in Den Haag om, gelet op de uitkomsten van onder andere de meicirculaire, die bittere teleurstelling daar kenbaar te maken. Dat moet in de volle breedte gebeuren. Hoe meer lawaai we maken, ook u binnen uw eigen gelederen, hoe meer dat kan helpen.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Er is een zestal vragen aan mij gericht in tweede termijn. In de eerste plaats de opmerking van de heer De Vries over 55-jarigen die wat moeilijker aan een baan komen. Ik erken dat probleem. Hij zegt dat ze zich rot solliciteren. We zien ook voorbeelden waar het wel goed gaat. Als je bereid bent om om te scholen, sluit je beter aan op de vacatures die openstaan. Zo is met behulp van het Twents fonds voor vakmanschap iemand die vanuit het arbeidsbemiddelingsbureau actief was en na 35 jaar op straat kwam te staan, omgeschoold naar chauffeur en zo aan de slag gekomen. Ik roep op om vooral ook die kant te blijven benadrukken en in te zetten op omscholing. Daar is het Twents fonds voor vakmanschap voor. We hebben de handen met de drie O's ineen te slaan om ervoor te zorgen dat die groep gaat profiteren van de goed draaiende economie.

De tweede vraag van de heer De Vries gaat over het bestaansrecht van Soweco en of het een doctrine is om het nergens te noemen. Integendeel, het staat gewoon genoemd in de Perspectiefnota. Ik zou graag op deze plek willen zeggen dat het niet in de eerste plaats gaat om de organisatie of de organisatiestructuur. Het gaat in de eerste plaats om de mensen en de baan- en loonzekerheid van die mensen en om een toekomstbestendige uitvoering van de WSW. Daartoe heeft het college maar ook het dagelijks bestuur opdracht gegeven tot een onderzoek. De contouren daarvan staan in de raadsbrief en we spreken aanstaande dinsdag over het proces tot nu toe.

De derde opmerking is van de CDA-fractie. Ik merk dat zij de motie overeind houdt inzake de Van Rechteren Limpurgsingel. Het college blijft de motie ontraden. Als de motie het toch haalt, vraag ik om begrip dat er meer tijd nodig is dan in de motie staat. We zullen immers

verkeersbesluiten moeten nemen. Als de doorstroming er last van krijgt, melden we dat terug aan de raad.

De PVV komt met een interessante suggestie, maar ik vraag om een beetje geduld te betrachten. De inzet van het college inzake de aanpak van bijstandsfraude is bekend. Dat gaan we gefaseerd doen. Het college heeft recentelijk een plan van aanpak geaccordeerd om het onderzoek naar vermogen in het buitenland in de praktijk te brengen. Dat loopt gefaseerd. Geeft u dus het college enigszins de ruimte in de tijd om te kijken hoe het uitpakt. Als er lacunes zijn in de aanpak, waar de heer Stöteler op doelt, en die vallen ons op, lijkt het me goed om met de corporaties in gesprek te gaan om dat punt te adresseren. Ik zou het wel graag stapsgewijs willen doen, want we zijn net begonnen en moeten eerst het net met ervaringen ophalen.

De heer STÖTELER (PVV): Die vraag van de wethouder snap ik. Ik wil hem wel meegeven dat D66 nu aan het zoeken is naar Oostblokkers om hier te laten werken en dat die ook gebruikmaken van onze sociale huurwoningen. Misschien is nu het moment om er bij de aanmelding al naar te kijken. De wethouder kent ons geduld ook wel.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dank.

De heer Buitenweg vraagt hoe de landelijke regeling inzake het scholingsbudget van € 2.000 zich verhoudt tot het Twents fonds voor vakmanschap. Dat is niet hetzelfde. Het Twents fonds voor vakmanschap is opgezet vanuit de regio, met regiodealgelden en bijdragen van gemeenten, ook van de gemeente Almelo. Het is goed dat we in de gaten houden hoe die twee elkaar kunnen versterken. Dat wil niet per se zeggen dat het een stapeling van scholingsbudgetten wordt. Dan zou het € 5.000 plus € 2.000 zijn. Misschien kan het ook € 5.000 blijven in de toekomst en kan het Twents fonds voor vakmanschap een wat langere looptijd hebben. Ik weet wat er landelijk speelt en denk dat in de regiegroep van het Twents fonds voor vakmanschap nader bediscussieerd wordt hoe dat zich tot elkaar verhoudt. Het zijn echter twee verschillende dingen.

Tot slot het XL Businesspark. De heer Van Marle heeft de suggestie gedaan om wat breder te kijken aan de zuidkant. Er is ook gezegd dat gekeken moet worden of er mogelijkheden zijn op oudere locaties. Ik heb in eerste instantie gezegd dat juist de unieke ligging maakt dat dit een kansrijk gebied is. Multimodaliteit is daarbij het sleutelbegrip. Daarom concentreren we ons op de zoekrichting die ik in eerste termijn heb aangegeven.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik hoor wat gemompel van "houd het kort", maar ik probeer iedereen zo goed mogelijk te bedienen.

Er zijn maar een paar vragen in mijn portefeuille gesteld. Ik begin met zonnepanelen op daken. De GroenLinks-fractie refereerde daaraan. Dat kunnen wij niet lokaal afdwingen. Het zou eigenlijk iets voor de heer Buitenweg zijn om zijn GroenLinks-kompanen in de Tweede Kamer erop te attenderen om dit bij de eerstvolgende aanpassing van het Bouwbesluit mee te nemen. Het is iets landelijks. Wij gaan daar niet over. Wel kunnen wij adviseren om een dak zonnepaneelproof te maken. Dan checken we ook – dat is onze lokale taak – of er bij een te bouwen gebouw wordt voldaan aan het Bouwbesluit. Als het Bouwbesluit meer ruimte voor dat aspect biedt, biedt het kansen. Gelukkig zijn steeds meer aanvragers zich hiervan bewust. Er zijn ook al ontwikkelingen gaande met heel dunne, op te rollen zonnepanelen. Die ontwikkelingen gaan steeds verder en zijn steeds innovatiever. Dat biedt kansen.

De heer Buitenweg zegt dat er weinig middelen zijn. Ik ben er toch blij mee. Wat is te veel en wat is te weinig? We kunnen daarover twisten en debatteren, maar duurzaamheid staat goed in het plan. We maken er werk van. We benutten subsidies waar dat kan, vooral in combinatie waar dat gewenst is. De heer Buitenweg refereerde aan mijn uitspraak "de handrem is eraf". Ik wilde aangeven dat we snelheid willen maken. We trappen het elektrische gaspedaal in.

Het inclusiebeleid is het laatste punt dat voor mij open staat. In de vorige periode is de keuze gemaakt om dat low profile op te pakken. Er zijn gesprekken gevoerd met groepen inwoners in de vorm van dialoogbijeenkomsten. Het ging vooral om inwoners met verstandelijke beperkingen, met psychische problematiek, psychiatrische aandoeningen. Vervolgens is de link gelegd met het zogeheten landelijke koploperproject van de VNG op dat vlak. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat dit vanwege personele situaties tijdelijk is gestagneerd. De werkzaamheden in het kader van het koploperproject zouden weer moeten worden opgepakt. Ik zie de heer

Buitenweg naar de interruptiemicrofoon lopen, maar misschien helpt het als ik mijn zin mag afmaken. Het idee achter die agenda is dat inwoners met beperkingen zo veel mogelijk moeten kunnen meedoen in de maatschappij. Dat geldt heel breed. Het is wellicht niet voor iedereen zichtbaar, maar er wordt wel degelijk aan gewerkt, ook in Almelo. De kunst rondom inclusie is dat je het zo veel mogelijk verbindt aan reguliere werkzaamheden en daar zetten we op in. Zo min mogelijk separate trajecten rondom inclusie en zo veel mogelijk integraal: geen aparte stukken.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Het lijkt me slim om dat te doen, om het te koppelen aan werk dat je toch al moet doen of bij nieuwbouw of nieuw straatmeubilair of noem maar op. Volgens mij zit er vanuit de overheid landelijk druk op de verplichting dat gemeenten dit beleid uitvoeren. Het is volgens mij niet vrijblijvend.

De heer VAN MIERLO (wethouder): De heer Buitenweg overvraagt mij een beetje, maar eigenlijk is het voor mij op dit moment niet relevant omdat wij het idee achter zo'n agenda integreren in de manier waarop wij onze werkzaamheden zo veel mogelijk integraal willen uitvoeren. Het idee daarachter passen wij toe in de manier waarop wij in Almelo werken.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik kom even terug op duurzaamheid en de middelen die daarvoor beschikbaar zijn. Ik geef de wethouder een suggestie voor die € 1,3 miljoen tot € 1,95 miljoen die het ondergronds maken van de hoogspanningskabel kost. Dat zou je ook in duurzaamheid kunnen steken.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Die motie staat mij nog zeer scherp voor de bril, want ik heb laatst nog met mijn collega-wethouders uit omliggende gemeenten gesproken die ook met dit vraagstuk bezig zijn. Concreet zijn dat Raalte, Deventer en Enschede. Wij zijn met zijn vieren daarover in gesprek met de provincie. Ook daar geldt dat vanwege de verkiezingen dat op een laag pitje is komen te staan. De intenties voor de verkiezingen waren goed en ik ga ervan uit dat die nog steeds goed zijn en dat we elkaar kunnen vinden als het rapport er ligt en dat we verder kunnen spreken. We hebben de hulp van de provincie wel nodig. Ook dat is een onderwerp dat je kunt koppelen aan duurzaamheid. De basis is de Wet voortgang energietransitie. We hoeven dat niet te betalen uit de € 200.000 die we in onze eigen begroting daarvoor hebben opgenomen.

De VOORZITTER: Wethouder Van Rees geeft mij te kennen dat er naar zijn inzicht geen vragen te beantwoorden zijn.

Ik kan nog een vraag beantwoorden die gesteld is door de heer De Vries, namelijk wat de herkomst is van het flankerend beleid. Ik heb in mijn termijn al gezegd dat de herkomst deels ligt in een harde toezegging die het vorige college in het GO heeft gedaan om het maatwerk dat bestond om te bouwen naar een generiek flankerend beleid. De noodzaak en de wenselijkheid van het tot stand brengen van flankerend beleid is versterkt door het afkomen van de organisatieontwikkeling en de reorganisatie, waardoor taakstellingen moeten worden ingevuld en er behoefte is aan vrijval van personele capaciteit. Dat is één.

Ten tweede constateren wij dat er vanwege de geringe arbeidsmobiliteit – mensen zijn loyaal aan deze organisatie en werken vele tientallen jaren bij de gemeente Almelo – zeker in de hogere leeftijdsgroepen en de zwaardere belaste beroepen die wij in huis hebben de wens bestaat om eerder te kunnen stoppen. Dit college vindt dat wij als een goede werkgever die faciliteiten moeten kunnen bieden. Het gaat om een relatief beperkte groep. De regeling zal met instemming van het GO toegankelijk zijn voor medewerkers van 60 jaar en ouder. De regeling wordt maar korte tijd opengesteld. We kijken volgend jaar of er een nieuwe ronde mogelijk en financieerbaar is. We kunnen de regeling wel neutraal uitvoeren, maar evengoed kost die wel geld. Hoe jonger je bent, hoe dichter je bij die 60 jaar zit, hoe duurder het voor jezelf is. Voor die regeling hebben we in het technisch beraad met het GO de handen op elkaar gekregen. In de loop van de komende week ga ik zelf in gesprek met het GO. Mijn verwachting is dat we het, juist omdat het een diepgevoelde wens vanuit de organisatie is, tegen die achtergrond kunnen regelen.

Motie 29 gaat over het rekening houden met vermeende beïnvloeding van de Turkse overheid op de Turkse Almelse gemeenschap. Die motie wil ik ontraden. Dat doe ik deels op inhoudelijke gronden, maar deels ook omdat wij eigenlijk al voldoen aan wat in het dictum staat.

Wij houden namelijk, los van de achtergrond die in de motie wordt genoemd, in ons integriteitsbeleid rekening met onheuse beïnvloeding van onze vergunningafgifte van projecten waar wij instappen. Met de breedte van de samenleving die aangesproken wordt in de motie kom ik op het inhoudelijke deel. De gemeenten worden langs lijnen van inlichtingendiensten geïnformeerd over dit fenomeen. In voorkomende gevallen zijn wij dus op de hoogte van al dan niet vermeende beïnvloeding van processen of maatschappelijke bewegingen. Om nu alleen op deze koers een lijn te ontwikkelen, gaat het college te ver. Wij ontraden de motie.

De motie over de islamisering als doelstelling van beleid vinden wij strijdig met de Grondwet. Wij willen ook niet de-gereformeerden en de-humanisten aan de orde brengen. Het gaat over een geloofsstroming. Gelet op de considerans van deze motie kun je daar van alles van vinden, maar deze geloofsstroming bevindt zich volkomen grondwettig in Nederland. Wij ontraden de motie en zullen die bij aanname niet uitvoeren.

Dan de motie over het sluiten van het AZC. Het college wordt verzocht om met het COA te initiëren om met voortvarendheid te werken aan sluiting van het AZC en eventuele andere locaties. Die motie ontraad ik namens het college. Wij hebben al bijna 30 jaar een goede relatie met het COA met betrekking tot het beheer en de instandhouding van een opvanglocatie aan de Vriezeveenseweg. Die heeft zich sterk verweven met onze samenleving langs de lijnen van de kerk en het welzijnswerk en ook met de burens. Wij vinden dat wij als medeoverheid een taak hebben bij het bieden van opvang aan mensen van wie de rijksoverheid vindt dat die opgevangen moeten worden en door een procedure al dan niet naar een status moeten worden geleid. Wij zijn kritisch op de locatie die ernaast zit waar AMV'ers worden opgevangen. Wij voeren met COA, politie en Nidos goede gesprekken over de ordematige incidenten die zich daar voordoen. Wij zijn met COA in gesprek over vernieuwing van de COA-locatie aan de Vriezeveenseweg omdat de gebouwen hun langste tijd gehad hebben. Het college gaat het gesprek aan met COA over het bestendigen van die aanwezigheid. Wij ontraden de motie.

Daarmee hebben we de tweede termijn van het college afgerond. Ik kan me voorstellen dat de raad de behoefte heeft om zich te beraden op de besluitvorming, zowel over de voorjaarsrapportage, als over het amendement, de Perspectiefnota en de moties.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering spreekt de VOORZITTER als volgt:

Dames en heren! De heer De Olde heeft gemeld dat in motie 1 een wijziging in het dictum is aangebracht. De woorden "de verkoop van gemeentelijk vastgoed" zijn vervangen door: "de verkoop van gemeentelijke monumenten".

Hoe gaan wij nu verder? Ik stel eerst aan de orde het raadsvoorstel tot vaststelling van de Voorjaarsrapportage. Ik vraag of er behoefte is aan stemverklaringen en daarna gaan wij besluiten. Daarna stel ik aan de orde het amendement op de Perspectiefnota. Ook daarvan vraag ik of er behoefte is aan een stemverklaring. Daarna stel ik aan de orde het voorstel tot vaststelling van de Perspectiefnota zelf. Dan heeft de raad opnieuw de gelegenheid om een stemverklaring af te leggen. Daarna ga ik niet bij elke motie vragen of er stemverklaringen zijn. Bij het onderdeel moties vraag ik of er stemverklaringen zijn over een of meerdere moties. Vervolgens gaan we besluiten over de moties.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Of ik heb het fout begrepen, of u hebt het fout gezegd. We beginnen altijd met een amendement. U zegt: eerst de Voorjaarsrapportage en dan het amendement, maar we beginnen met het amendement, want we gaan stemmen over de geamendeerde Voorjaarsnota.

De VOORZITTER: Het amendement is ingediend op de Perspectiefnota. U hebt een schema aangereikt gekregen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voordat we over de Voorjaarsnota stemmen, stemmen we over het amendement.

De VOORZITTER: Nee.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Waarom niet?

De VOORZITTER: De Voorjaarsrapportage heeft een relatie met de Perspectiefnota. De Voorjaarsrapportage wordt eerst vastgesteld. Daarna komt het amendement dat op de Perspectiefnota is uitgebracht en dan gaan we over de Perspectiefnota stemmen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik heb het verkeerd gelezen. Mijn excuses, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de gemeenteraad voltallig bijeen is en dat er 35 stemmen kunnen worden uitgebracht.

6. Besluitvorming amendementen, raadsvoorstel Voorjaarsrapportage 2019 en moties.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Voorjaarsrapportage 2019.

De VOORZITTER: Ik constateer dat er geen stemverklaringen over de Voorjaarsrapportage worden afgelegd.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (35) stemmen is aangenomen.

7. Besluitvorming amendementen, raadsvoorstel Perspectiefnota 2019 en moties.

De VOORZITTER: Wij beginnen met de stemming over amendement 13.

Aan de orde is de stemming over amendement 13 (Geen verdere bezuinigingen zorg).

Over amendement 30 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is verworpen met 15 tegen 20 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie en Democraten.Nu.

Aan de orde is de stemming over het voorstel Perspectiefnota 2019.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! De SP-fractie zal tegen deze Perspectiefnota stemmen, niet omdat we daar niet heel veel goede dingen in zien staan – die zijn er zeker – maar omdat wij klaar zijn met de steeds maar opnieuw groter wordende bezuinigingen in het sociaal domein. Den Haag is aan zet en het is tijd voor Almelo om een lijn te trekken en het niet meer te accepteren, het niet meer te pikken, maar eens een keer burgerlijk ongehoorzaam te zijn. Te meer omdat in Den Haag het begrotingsoverschot over heel 2018 meer dan € 11 miljard groot was, tweemaal zo veel als waar op gerekend was. Wij hebben als gemeente een zorgplicht en de SP-fractie houdt vast aan die zorgplicht. Genoeg is genoeg.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! De stemverklaring van Leefbaar Almelo is als volgt: wij stemmen tegen de Perspectiefnota omdat die te weinig perspectief biedt voor heel veel mensen in Almelo.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 20 tegen 15 stemmen.

Voor het voorstel hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie en Democraten.Nu.

Tegen het voorstel hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

De VOORZITTER: Dan komen wij bij de moties. Zijn er stemverklaringen over de moties?

De heer AKSE (SP): Wij steunen motie 4, Code rood voor Jeugdzorg en Wmo. Zoals ik al eerder heb gezegd, is een vergelijkbare motie van de SP met een oproep aan het college afgelopen jaar aangenomen, maar je kunt dit geluid niet vaak genoeg herhalen. Ik ben nog wel benieuwd wie van de raad deze motie en het signaal dat ervan uitgaat onder de aandacht gaat brengen, aangezien niet het college tot actie wordt opgeroepen maar de raad. We gaan het meemaken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Wij staan zeer sympathiek ten opzichte van de motie van de VVD met betrekking tot het crowdfundingfonds. Wij hopen dat dat het effect heeft dat een motie over de bankjes in de stad, die niet zo enthousiast ontvangen werd, daardoor gerealiseerd wordt.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Motie 17 over woningbouw en motie 23 over ecologisch groenbeheer zijn wat ons betreft overbodig, maar we zullen voor stemmen omdat we er niet tegen zijn.

Motie 18 over de matrixborden is ontraden door het college. Wij hopen dat het college dit wel oppakt, maar wij vinden de motie te veel op detail zitten. Er staat niet wat we gaan oplossen, maar hoe we het gaan oplossen. Dat willen we graag aan de verkeerskundige laten.

In motie 29 wordt verwezen naar de motie-De Roon. De ChristenUnie heeft daar in de Tweede Kamer voor gestemd, maar hier is er veel meer bijgehaald. Als ik deze motie bezie, kan de Diyanet-moskee niet eens meer een barbecue organiseren. Wij gaan tegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 1 (Beleidskaders monumenten).

Over motie 1 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 13 tegen 22 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Forum voor Rechts, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, Fractie Weinreder, Democraten.Nu en Leefbaar Almelo.

Aan de orde is de stemming over motie 2 (Zonder straf wapen inleveren op het politiebureau).

Over motie 2 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 3 tegen 32 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 3 (Lokale lastenmeter).

Over motie 3 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 6 tegen 29 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en PVA, alsmede de heer Stöteler.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu en Lijst Çete, alsmede de heer Tijhof.

Aan de orde is de stemming over motie 4 (Code rood voor Wmo en Jeugdzorg).

Over motie 4 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 31 tegen 4 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Forum voor

Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA en CDA, met uitzondering van de heer Van Marle en mevrouw Ten Seldam.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de PVV-fractie, alsmede de heer Van Marle en mevrouw Ten Seldam.

Aan de orde is de stemming over motie 6 (Fiets- en wandelnetwerk).

Over motie 6 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 30 tegen 5 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA, alsmede mevrouw Wind.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de CDA-fractie, met uitzondering van mevrouw Wind.

Aan de orde is de stemming over motie 8 (Laadfaciliteiten voor elektrische auto's).

Over motie 8 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 15 tegen 20 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, PvdA, D66, GroenLinks, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PVV, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 9 (Bestrijding eikenprocessierups).

Over motie 9 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 26 tegen 9 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie en Fractie Weinreder.

Aan de orde is de stemming over motie 10 (Crowdfundingsplatform).

Over motie 10 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 24 tegen 11 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, SP, PvdA, PVV, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66 en Forum voor Rechts.

Aan de orde is de stemming over motie 11A (Sociale huurwoningen in relatie tot sociaal domein).

Over motie 11A wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 21 tegen 14 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, Fractie Weinreder en Democraten.Nu.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 12 (Eigen verantwoordelijkheid meer centraal en herbeoordeling van de verstrekking(en) of voorziening(en) Jeugdhulp en Wmo).

Over motie 12 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 28 tegen 7 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, PVV, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, GroenLinks en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 14 (Denktank kritische Almeloërs).

Over motie 14 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 10 tegen 25 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA, alsmede de heer Stöteler.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, Fractie Weinreder, Democraten.Nu en Forum voor Rechts, alsmede de heer Tijhof.

Aan de orde is de stemming over motie 15 (Aangenaam verblijf).

Over motie 15 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 11 tegen 24 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, D66, GroenLinks, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PVV, Fractie Weinreder, Democraten.Nu en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 16 (Optimaal benutten).

Over motie 16 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 8 tegen 27 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, PVV, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Forum voor Rechts en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 17 (Woningbouw).

Over motie 17 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 25 tegen 10 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, SP en PVV.

Aan de orde is de stemming over motie 18 (Dynamische snelheidsborden Van Rechteren Limpurgsingel).

Over motie 18 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 21 tegen 14 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, Lokaal Almelo Samen, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van VVD, ChristenUnie, SP, PVV, Forum voor Rechts en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 20 (Geen Status Aparte op de Almeloëse sociale woningmarkt).

Over motie 20 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 5 tegen 30 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV, Forum voor Rechts en PVA, alsmede mevrouw Van Doorn.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van mevrouw Van Doorn.

Aan de orde is de stemming over motie 21 (Zorg voor duurzaamheid).

Over motie 21 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 3 tegen 32 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van Forum voor Rechts en PVA, alsmede de heer Stöteler.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete, alsmede de heer Tijhof.

Aan de orde is de stemming over motie 22 (Duurzaamheid).

Over motie 22 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 11 tegen 24 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, D66, GroenLinks, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, PVV, Fractie Weinreder, Democraten.Nu en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 23 (Ecologisch groenbeheer).

Over motie 23 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 18 tegen 17 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA, alsmede mevrouw Van Doorn en de heer Hammink.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Fractie Weinreder, Democraten.Nu en Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van mevrouw Van Doorn en de heer Hammink.

Aan de orde is de stemming over motie 24 (Hondenuitlaatterrein binnenstad).

Over motie 24 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 23 tegen 12 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, PVV, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 25 (Fietssnelweg F35).

Over motie 25 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 32 tegen 3 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 26 (Kerkenvisie).

Over motie 26 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze met algemene (35) stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 27 (Kaders omvang zoekrichting subsidies).

Over motie 27 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 24 tegen 11 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, Fractie Weinreder, Democraten.Nu en Forum voor Rechts.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van SP, PvdA, PVV, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.

Aan de orde is de stemming over motie 28 (Subsidiebesparing).

Over motie 28 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 3 tegen 32 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 29 (Terugdringen van de invloed van Turkse overheid in Almelo).

Over motie 29 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 4 tegen 31 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV, Forum voor Rechts en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 30 (De-islamiseren als doelstelling van beleid).

Over motie 30 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 4 tegen 31 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV, Forum voor Rechts en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

Aan de orde is de stemming over motie 31 (AZC sluiten).

Over motie 31 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 4 tegen 31 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van PVV, Forum voor Rechts en PVA.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, SP, PvdA, D66, GroenLinks, Fractie Weinreder, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo en Lijst Çete.

De VOORZITTER: Dames en heren! Daarmee hebt u alle besluiten genomen die van u gevraagd werden.

Ik vraag nog even uw aandacht. Wij worden straks verwacht bij café NielZ voor een informele afsluiting van deze dag. Eerst wil ik de medewerkers van de griffie danken voor de verleende bijstand vandaag. Diezelfde dank spreek ik uit aan mevrouw Hayary en de heer Turenhout, die ons als bodes vandaag begeleid hebben. Uiteraard ook dank voor de mensen van onze financiële afdeling. Ik wil één iemand in het bijzonder noemen. Hij heeft de hele dag in een wat hybride positie op de publieke tribune gezeten: de heer Dick Bosveld, die uiteindelijk nog de geboorte ziet van de Perspectiefnota waaraan hij gewerkt heeft. Hij heeft inmiddels onze dienst verlaten en ik wens hem veel succes in de gemeente Deventer.

(Applaus.)

Sluiting.

De VOORZITTER sluit, te 19.57 uur, de vergadering.

Ongewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 17 september 2019.

De griffier,

drs. C.M. Steenbergen

De voorzitter,

A.J. Gerritsen